SZIKRA

Világ proletárjai egyesüljetek!

MAO CE-TUNG

VÁLOGATOTT MŰVEI

毛澤東選集

第二卷

MAO CE-TUNG

VÁLOGATOTT MŰVEI

★

3.

KÖTET

SZIKRA KIADÁS BUDAPEST 1954

Felelös kiadó a Szikra Konyvkiado vezérigazgatoja

A JAPÁNELLENES HÁBORÚ IDŐSZAKA

(II)

A MÁJUS 4-i MOZGALOM*

(1939 május)

* *Ezt a cikket Mao Ce-tung elvtárs a jenani lapok számára írta, a „május 4-i mozgalom" huszadik évfordulója alkalmából.*

A húsz esztendővel ezelőtt kibontakozott „május 4-i mozgalom" megmutatta, hogy a kínai antiimperialista és antifeudális burzsoá-demokratikus forradalom fejlődésének új szakaszához érkezett. A „május 4-i mozgalom" mint az új kultúráért indított mozgalom csupán egyik megnyilvánulási formája volt a kínai antiimperialista és antifeudális burzsoá-demokratikus forradalomnak. Az új társadalmi erőknek abban az időben végbement növekedése és fejlődése azt eredményezte, hogy a kínai antiimperialista és antifeudális burzsoá-demokratikus forradalom során egy olyan tábor jött létre, amely később hatalmas erővé lett: a kínai munkásosztály, a diáktömegek és a fiatal nemzeti burzsoázia tábora. A „május 4-i mozgalom" első soraiban hősiesen harcoltak a diákok százezrei. Ebben az értelemben a „május 4-i mozgalom" az 1911-es forradalomhoz képest egy lépést jelentett előre.

A kínai burzsoá-demokratikus forradalom előkészítésének időszakától kezdve mostanáig már több fejlődési szakaszon ment át; ilyenek: az ópium-

háborúk, a tajping-háború, az 1894—1895-ös kínai-japán háború[1], az 1898-as reformok, a boxermozgalom, az 1911-es forradalom, a „május 4-i mozgalom", az északi hadjárat, a forradalmi agrárháború. A japán területrablók ellen folyó mostani háború a kínai forradalom fejlődésének új szakasza, méghozzá legjelentősebb, legmozgalmasabb, legnagyobb erőkifejtéssel járó szakasza. A burzsoá-demokratikus forradalmat csak akkor tekinthetjük majd sikeresen befejezett forradalomnak, amikor a külföldi imperializmus erőit és az ország feudális erőit alapjában megdöntöttük, és független, demokratikus államot hoztunk létre. Az ópiumháborúktól kezdve a forradalom minden egyes fejlődési szakaszának megvoltak a maga sajátosságai. E szakaszok között a leglényegesebb különbség az, hogy bizonyos szakaszok a Kommunista Párt megalakulása előtti időszakra, más szakaszok pedig a Kommunista Párt megalakulása utáni időre esnek. Általában azonban a forradalomnak egyetlen olyan szakasza sem volt, amely ne viselte volna magán a burzsoá-demokratikus forradalom jellegét. A burzsoá-demokratikus forradalom egy, Kína történelmében még ismeretlen társadalmi rend — demokratikus rend létrehozására irányul; e rend előd je a feudális társadalom (mely a legutóbbi 100 évben félgyarmati és félfeudális társadalommá változott), a demokratikus rendet pedig a szocialista rend váltja majd fel. Ha valaki megkérdezi, hogy miért kell a kommunistáknak előbb a burzsoá-demokratikus társadalmi rend létrehozásáért harcolniok, és csak azután a szocialista társadalmi rend létrehozásáért, vála-

szunk a következő: a kommunisták a történelem által kijelölt úton haladnak.

A kínai demokratikus forradalom végrehajtása meghatározott társadalmi erőktől függ. Ezek a társadalmi erők: a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség és a haladó burzsoázia, másszóval a forradalmi munkások, parasztok, katonák, értelmiségiek. kereskedői körök, míg a forradalom fő erejét a munkások és a parasztok alkotják, a forradalom vezetője pedig a munkásosztály. A forradalom e fő ereje és a munkásosztály vezetése nélkül az antiimperialista és antifeudális demokratikus forradalmat lehetetlen végrehajtani. Ezidőszerint a forradalom fő ellenségei a japán imperializmus és a nemzetárulók, a fő politikai célkitűzés a japánellenes nemzeti egységfront megteremtése. e front alkotóelemei pedig a japán területrablók ellen harcoló munkások, parasztok, katonák, értelmiségiek és kereskedői körök. A végső győzelmet a háborúban akkor vívjuk majd ki, amikor a munkások, parasztok, katonák, értelmiségiek és kereskedői körök egységfrontja számottevően megerősödik és kibővül.

A kínai demokratikus forradalomért indított mozgalomban az értelmiség volt az a társadalmi réteg, amely minden más rétegnél előbb ébredt öntudatra. Ez világosan megmutatkozott mind az 1911-es forradalomban, mindpedig a „május 4-i mozgalomban", ugyanakkor azonban a „május 4-i mozgalom" időszakában az értelmiség számszerűleg már nagyobb, s emellett tudatosabb volt, mint az 1911-es forradalom időszakának értelmisége. De ha

az értelmiség nem fog össze a munkás- és parasztttömegekkel, teljes tehetetlenségre kárhoztatja magát. Annak, hogy melyik értelmiségi forradalmár, melyik nem-forradalmár és melyik ellenforradalmár, van egy döntő kritériuma, mégpedig az, hogy kívánja-e az összefogást, és összefog-e ténylegesen a munkás- és paraszttömegekkel. Ebben rejlik a döntő különbség az értelmiség egyes részei között, nempedig abban, hogy mit fecsegnek egyesek a három népi elvről vagy a marxizmusról. Az igazi forradalmároknak kívánniok kell az összefogást és ténylegesen össze is kell fogniok a munkás- és paraszttömegekkel.

Húsz esztendő telt már el a „május 4-i mozgalom" keletkezése óta, s közeleg a japán megszállók ellen viselt háború második évfordulója is. Az egész kínai ifjúság és a kultúra minden munkása a legnagyobb mértékben felelős a demokratikus forradalom ügyéért és a japán megszállók elleni háború ügyéért. Remélem, hogy világosan felismerik a kínai forradalom jellegét és hajtóerőit, munkájukban összefognak a munkás- és paraszttömegekkel, a munkás- és paraszttömegek közé mennek és propagandisták meg szervezők lesznek e tömegek soraiban. Az a nap, amikor az egész kínai nép közös, nagy rohamra indul, a japán területrablók fölött aratott győzelem napja lesz.

Fel hát a munkára, kínai ifjúság!

JEGYZETEK

[1] Az 1894-ben kirobbant kínai-japán háborút a Korea elleni japán agresszió, továbbá Japánnak a kínai szárazföldi és haditengerészeti erők ellen irányuló provokációs cselekedetei idézték elő. A kínai hadsereg hősiesen harcolt, de a mandzsu Csing-dinasztia rendszerének rothadtsága és az agresszió határozott visszaverésére való felkészületlenség következtében Kína vereséget szenvedett. A háború azzal ért véget, hogy a Csing-kormány Szimonoszekiben szégyenletes békeszerződést kötött Japánnal, melynek értelmében beleegyezett Taivan és a Penghu szigetek (Pescadores szigetek) elszakításába, 200 millió liang ezüst hadisarc fizetésébe, megengedte a japánoknak, hogy iparvállalatokat alapítsanak Kínában, megnyitotta a kereskedelem számára Sasi, Csungking, Szucsou és Hangcsou kikötőket; ugyanakkor Korea a békeszerződés értelmében japán ellenőrzés alatt álló csatlós állammá vált.

AZ IFJÚSÁGI MOZGALOM FEJLŐDÉSÉNEK IRÁNYA*

(1939 május 4)

* *Beszéd, amelyet Mao Ce-tung elvtárs Jenanban, a „május 4-i mozgalom" huszadik évfordulója alkalmából rendezett ifjúsági tömeggyűlésen mondott el. Mao Ce-tung elvtárs ebben a beszédében számos elméleti tételt fejtett ki a kínai forradalom kérdésével kapcsolatban.*

A mai nap a „május 4-i mozgalom" huszadik évfordulójának napja. Ezen a nagygyűlésen, amelyet jenani ifjúságunk hívott egybe, néhány, a kínai ifjúsági mozgalom fejlődésének irányával kapcsolatos kérdéssel kívánunk foglalkozni.

Az első kérdés. Május 4-ét most a Kínai Ifjúság Napjává nyilvánították és ez minden tekintetben helyes[1]. Igen nagy jelentősége van annak, hogy az idén, húsz esztendővel a „május 4-i mozgalom" keletkezése után, ezt a napot végre egész Kínában az Ifjúság Napjává nyilvánították. Ez azt mutatja, hogy nálunk, Kínában, az imperializmus és a feudalizmus ellen irányuló népi demokratikus forradalom rövidesen fordulóponthoz jut. Az utóbbi néhány évtized folyamán az antiimperialista és antifeudális népi demokratikus forradalom nem egyszer szenvedett vereséget. Most ezt a helyzetet meg kell változtatnunk: elejét kell vennünk az újabb veréségnek, és olyan fordulatot kell elérnünk, amely után a mi győzelmünk következik. A kínai forradalom most előretör, előre, a győzelem felé. Az eddigi helyzet, amikor egymás után szenvedtük a veresé-

geket, nem tarthat tovább, de nem is tűrhetjük, hogy tovább tartson; el kell érnünk a győzelemre vezető fordulatot. Vajjon bekövetkezett-e már ez a fordulat, vagy még nem? Nem, ez a fordulat még nem következett be, még nem arattunk győzelmet. De a győzelmet kivívhatjuk. Ha el akarjuk érni azt a fordulatot, amelynek nyomán az eddigi vereségeket győzelem követi, meg kell feszítenünk erőnket a japán területrablók elleni háborúban.

A „május 4-i mozgalom" az árulók kormánya ellen irányult, az ellen a kormány ellen, amely egy gyékényen árult az imperializmussal és elárulta a nemzet érdekeit, az ellen a kormány ellen, amely elnyomta a népet. Kérdezem: kellett-e harcolnunk az ilyen kormány ellen vagy nem? Ha nem kellett, akkor ez azt jelenti, hogy a „május 4-i mozgalom" hiba volt. Magától értetődik, hogy az ilyen kormányok ellen feltétlenül harcolni kell, az árulók kormányait meg kell dönteni. Ne feledjük, hogy Szun Jat-szen már jóval a „május 4-i mozgalom" előtt szembeszállt az akkori kormánnyal. Harcolt a mandzsu Csing-kormány ellen és megdöntötte ezt a kormányt. Helyesen járt el? Úgy vélem, hogy minden tekintetben helyesen. Helyesen, mert nem olyan kormány ellen harcolt, amely ellenállást tanúsított az imperializmussal szemben, hanem olyan kormány ellen, amely egy gyékényen árult az imperializmussal; nem forradalmi kormány ellen, hanem olyan kormány ellen, amely elnyomta a forradalmat. A „május 4-i mozgalom" kivette a részét az árulók kormánya ellen folytatott harcból. Ezért forradalmi mozgalom volt. Így is kell megítélnie

a „május 4-i mozgalmat" az egész kínai ifjúságnak. Ma, amikor egész népünk harcrakelt a japán agresszió ellen, mi, a forradalomnak a multban elszenvedett vereségeiből leszűrt tapasztalatokat figyelembe véve, szilárdan eltökéltük, hogy szétzúzzuk a japán imperializmust, s nem engedjük, hogy újabb nemzetárulók üssék fel a fejüket, nem engedjük, hogy a forradalom ismét vereséget szenvedjen. Kevés kivétellel egész ifjúságunk öntudatra ébredt, s az a szilárd elhatározás hatja át, hogy ha törik, ha szakad, kivívja a győzelmet; éppen erről tanúskodik május 4-ének az Ifjúság Napjává nyilvánítása. A győzelem útján haladunk. Csak az kell, hogy közös elhatározással valamennyien megfeszítsük erőnket, és a kínai forradalom feltétlenül kivívja a győzelmet a japán rablók elleni háborúban.

A második kérdés. Ki ellen harcol a kínai forradalom? Ki ellen irányul a forradalom? Mindenki tudja, hogy a forradalom egyrészt az imperializmus, másrészt a feudalizmus ellen irányul. Ki ellen irányul a forradalom ma? A japán imperialisták ellen és a nemzetárulók ellen. Aki a forradalom oldalán áll, annak feltétlenül harcolnia kell a japán imperialisták szétzúzásáért, a nemzetárulók szétzúzásáért. De ki csinálja a forradalmat? Ki hajtja végre? Kína népe, az egyszerű kínai emberek. A forradalom hajtóerői — a proletariátus, a parasztság és mindazok a más osztályokhoz tartozó emberek, akik készek harcolni az imperializmus és a feudalizmus ellen. Mindezek imperialistaellenes, antifeudális forradalmi erők. Mégis, kik azok, akik

az emberek e sokaságában a fő erőt, a forradalom támaszát jelentik? A munkások és a parasztok, akik az ország lakosságának 90 százalékát alkotják.

Milyen jellegű a kínai forradalom? Milyen forradalmat hajtunk most végre? Most burzsoá-demokratikus forradalmat hajtunk végre, és abban, amit most teszünk, nincs semmi olyan, ami túllépné a burzsoá-demokratikus forradalom kereteit. Ma még nem kell megsemmisítenünk általában a magántulajdon kapitalista rendszerét; az imperializmust és a feudalizmust kell megsemmisítenünk. Éppen ezt nevezzük burzsoá-demokratikus forradalomnak. A burzsoázia azonban már nem képes végrehajtani ezt a forradalmat. A forradalmat csakis a proletariátus és a nagy néptömegek erőfeszítésével lehet végrehajtani. Mi az a cél, amelyet a forradalomnak el kell érnie? A forradalom célja az imperializmus és a feudalizmus megdöntése, s a népi demokratikus köztársaság megteremtése. Ilyen népi demokratikus köztársaság a három forradalmi népi elven alapuló köztársaság. Ez a köztársaság különbözik a mostani félgyarmati, félfeudális Kínától; ugyanakkor különbözik a jövő Kínájától is, amelyben megvalósul majd a szocialista rend. A szocialista társadalmi rendben nincs helyük tőkéseknek; a népi demokratikus rendben viszont még meg kell tűrni őket. De vajjon mindig szüksége lesz-e Kínának tőkésekre? Nem, a jövőben semmiesetre sem lesz szükség rájuk. Nemcsak Kínában lesz ez így, hanem az egész világon. Sehol, sem Angliában, sem az Egyesült Államokban, sem Franciaországban, sem Japánban, sem Németországban,

sem Olaszországban nem lesz szükség tőkésekre. Kína sem jelent majd kivételt.

A Szovjetunió — a felépült szocializmus országa. A jövőben az egész világ a Szovjetunió példáját fogja követni. Ez egészen kétségtelen. Kína fejlődése során feltétlenül eljut a szocializmushoz. Ez vitathatatlan törvény, melyet senki sem tud megdönteni. A jelenlegi szakaszban azonban nem a szocializmus megvalósításán dolgozunk, hanem az imperializmust és a feudalizmust semmisítjük meg, Kína mostani félgyarmati, félfeudális helyzetét számoljuk fel, népi demokratikus rend létrehozásán munkálkodunk. Ennek érdekében kell országunk ifjúságának minden erejét megfeszítenie.

A harmadik kérdés. Mire tanítanak bennünket a kínai forradalom eddigi tapasztalatai? Ez ugyancsak fontos kérdés, melyet az ifjúságnak tisztán kell látnia. A kínai antiimperialista, antifeudális burzsoá-demokratikus forradalom szigorúan véve Szun Jat-szen fellépésével kezdődött, és már több mint 50 esztendeje tart. Ami a külföldi kapitalista államok Kína elleni agresszióját illeti, ennek története csaknem 100 éves multra tekinthet vissza. E 100 év során Kína különböző körülmények között folytatta harcát, de ennek a harcnak a célja mindig a külső ellenség visszaverése, vagy az országban fennálló helyzet megváltoztatása volt. Ez a harc az angol agresszió ellen irányuló ópiumháborúval kezdődött. Ezután a tajping állam háborúja, az 1894—1895-ös kínai-japán háború, az 1898-as reformok, a boxerfelkelés, az 1911-es forradalom, a „május 4-i mozgalom", az északi hadjárat és a Vörös Had-

sereg által viselt háború következtek. Kína harca azonban csupán Szun Jat-szen tevékenységével öltött többé-kevésbbé világosan felismerhető burzsoá-demokratikus forradalmi jelleget.

A forradalmi mozgalom, melynek Szun Jat-szen vetette meg az alapját, 50 év alatt bizonyos tekintetben sikert aratott, bizonyos tekintetben pedig vereséget szenvedett. Mint tudjuk, az 1911-es forradalom elkergette a császárt. Nemde, ebben az értelemben siker koronázta? Az viszont vereségnek tekinthető, hogy az 1911-es forradalom csak elkergette a császárt, de Kína továbbra is az imperializmus és a feudalizmus igáját nyögte, a forradalom antiimperialista és antifeudális feladatait pedig egyáltalán nem oldották meg. Mi volt a célja a „május 4-i mozgalomnak"? Ez a mozgalom is az imperializmus és a feudalizmus ellen irányult, de szintén vereséget szenvedett, s Kínát továbbra is az imperialisták meg a feudálisok tartották hatalmukban. Ugyanez történt a forradalommal az északi hadjárat idején is: siker koronázta, de egyszersmind vereséget szenvedett. Mióta a Kuomintang megkezdte a harcot a Kommunista Párt ellen[2], Kína ismét az imperializmus és a feudalizmus birodalma lett. Ez pedig elkerülhetetlenül háborúra vezetett, és ezt a háborút tíz éven át folytatta a Vörös Hadsereg. De ez a tízéves harc is csak Kína területének egy részén oldotta meg a forradalom feladatait, nempedig az egész országban. Ha összegezzük a forradalom elmúlt néhány évtizedének eredményeit, azt látjuk, hogy csak ideiglenes és részleges győzelmeket értünk el, nem arattunk végleges győzelmet az egész ország-

ban. A dolog pontosan úgy áll, ahogy Szun Jat-szen mondotta: „A forradalom még nincs befejezve, és elvbarátaimnak folytatniok kell erőfeszítéseiket."

Most pedig felmerül a kérdés: miért van az, hogy a kínai forradalom több évtizedes harc után még mind a mai napig sem érte el célját? Mi ennek az oka? Szerintem ennek az az oka, hogy ellenségeink erősek voltak, a forradalom erői pedig gyengék. Az egyik fél erős volt, a másik gyenge, s a forradalom ezért nem győzedelmeskedett. „Ellenségeink erősek voltak" — ez azt jelenti, hogy erős volt az imperializmus (ez a legfontosabb) és a feudalizmus. „A forradalom erői gyengék voltak" — ez azt jelenti, hogy gyengék voltak katonai, politikai, gazdasági és kulturális vonatkozásban egyaránt. A fő dolog azonban az volt, hogy a dolgozó tömegek, az ország lakosságának 90 százalékát tevő munkások és parasztok még nem mozdultak meg, és ebből eredt a gyengeség; éppen ezért bizonyult lehetetlennek a forradalom antiimperialista és antifeudális feladatainak megoldása. A forradalom néhány évtizedének eredményeit összegezve kitűnik, hogy Kína népét nem mozgósították teljesen, s hogy a reakciósok mindig ellenezték és meghiúsították a nép mozgósítását. Márpedig az imperializmust és a feudalizmust csak abban az esetben dönthetjük meg, ha mozgósítjuk és megszervezzük az ország lakosságának 90 százalékát tevő munkás- és paraszttömegeket. Szun Jat-szen végrendeletében ezt olvashatjuk: „Életemből negyven esztendőt áldoztam a nemzeti forradalom ügyének, hogy kiharcoljam

Kínának a szabadságot és az egyenlőséget. Négy évtizedes tapasztalat alapján arra a szilárd meggyőződésre jutottam, hogy e cél elérése érdekében talpra kell állítani a néptömegeket, és harcunkban szövetkeznünk kell a világ mindazon népeivel, amelyek egyenlő félként kezelnek bennünket."

E tiszteletreméltó férfiú halála óta már több mint tíz esztendő telt el. Az általa említett negyven évvel együtt már több mint ötven évről beszélhetünk. És mire tanítanak bennünket a forradalom e több mint ötven esztendejének tapasztalatai? Mindenekelőtt arra az igazságra, hogy „talpra kell állítani a néptömegeket". Jegyezzék meg jól maguknak ezt a tanulságot. Az egész ország ifjúságának jól meg kell ezt jegyeznie. Az ifjúságnak okvetlenül meg kell értenie, hogy győzedelmeskedni az imperializmuson, győzedelmeskedni a feudalizmuson csak abban az esetben lehet, ha mozgósítjuk az ország lakosságának 90 százalékát tevő munkás- és parasztttömegeket. Most is az a helyzet, hogy a sokmilliós munkás- és paraszttömegeknek az egész országra kiterjedő mozgósítása nélkül nem arathatunk győzelmet Japán fölött, nem építhetjük fel az új Kínát.

A negyedik kérdés. Rátérek az ifjúsági mozgalom kérdésére. Ma húsz esztendeje a diákság részvételével nagy események kezdődtek Kínában, melyek Kína történelmében „május 4-i mozgalom" néven ismeretesek. Ennek a mozgalomnak óriási jelentősége volt. Milyen szerepet játszott a kínai ifjúság a „május 4-i mozgalom" óta? Bizonyos értelemben az élcsapat szerepét játszotta. Ezt a vaskalaposok kivételével az országban mindenki elismeri. Mit

jelent az, hogy valamely réteg az élcsapat szerepét játssza? Azt jelenti, hogy a vezető szerepét tölti be, azt jelenti, hogy a forradalom élén halad. Az imperializmus és a feudalizmus ellen küzdő kínai nép soraiban ott harcol az értelmiségiekből és diákokból álló ifjúsági hadsereg. Meglehetősen tekintélyes hadsereg ez. Sok harcosa elesett ugyan, de még ma is többmillió főt számlál. Ez a sokmilliós hadsereg nagy és rendkívül fontos harci egység az imperializmus és a feudalizmus elleni küzdelemben. Ámde csupán erre a hadseregre építeni nem lehet. Ha csak erre a hadseregre építünk, nem győzhetjük le az ellenséget, mert nem ennek a hadseregnek osztagai alkotják a hadsereg fő erőit. Melyek hát a hadsereg fő erői? A munkások és a parasztok nagy tömegei. A fiatal kínai értelmiségnek és a diákságnak a munkás- és paraszttömegek közé kell mennie, hogy mozgósítsa és megszervezze ezeket a tömegeket, amelyek az ország lakosságának 90 százalékát teszik. E fő erők nélkül, vagyis a munkások és parasztok nélkül, a hadseregnek csupán arra a részére támaszkodva, amely fiatal értelmiségiekből és diákokból áll, lehetetlen kivívni a győzelmet az imperializmus és a feudalizmus fölött. Ezért az egész ország fiatal értelmiségének és diákságának feltétlenül össze kell fognia, egybe kell forrnia a sokmilliós munkás- és paraszttömegekkel, s csak akkor lesz hatalmas, erős hadseregünk. Többszázmilliós hadsereg lesz ez! Csakis ilyen hatalmas hadsereggel vehetjük majd be az ellenség erős állásait, az ellenség fellegvárának utolsó bástyáit.

Ha ebből a szemszögből nézzük a mult ifjúsági

mozgalmát, rá kell mutatnunk ezen belül egy hibás irányzatra, mégpedig arra, hogy az ebben a mozgalomban részt vevő ifjúság egy része évtizedeken át húzódozott a munkás- és paraszttömegekkel való összefogástól, szembehelyezkedett a munkás- és parasztmozgalommal. Ez olyan irányzat volt, amely keresztezte az ifjúsági mozgalom általános fejlődésének útját. Az ifjúságnak ez a része, amikor húzódozott attól, hogy összefogjon az ország lakosságának 90 százalékát tevő munkás- és paraszttömegekkel, s amikor elvileg szembehelyezkedett a munkás- és parasztmozgalommal, fölöttébb oktalanul járt el. Helyes volt ez az irányzat? Szerintem nem, mert amikor az ifjúságnak ez a része szembehelyezkedett a munkásokkal és a parasztokkal — a forradalommal helyezkedett szembe. Ezért mondtam, hogy ez az irányzat keresztezte az ifjúsági mozgalom általános fejlődésének útját. Az ilyen ifjúsági mozgalom semmi jóra nem vezethet. Pár nappal ezelőtt egy kisebb cikket írtam[3]. Ebben a következőket mondtam: „Annak, hogy melyik értelmiségi forradalmár, melyik nem-forradalmár és melyik ellenforradalmár, van egy döntő kritériuma, mégpedig az, hogy kívánja-e az összefogást, és összefog-e ténylegesen a munkás- és paraszttömegekkel." Itt olyan kritériumról szólottam, amely, véleményem szerint, az egyedüli. Mi lehet a kritériuma annak, hogy az egyik vagy a másik fiatal forradalmár-e? Milyen mértékkel mérjük ezt? Csak egy kritérium van: azt kell megnéznünk, kíván-e az illető összefogni, és összefog-e ténylegesen a munkás- és paraszttömegekkel. Ha kívánja az összefogást a munkásokkal

és a parasztokkal, s ezt valóra is váltja — forradalmár; ellenkező esetben — nem-forradalmár vagy ellenforradalmár. Ha ma összefog a munkások és parasztok tömegeivel, akkor ma forradalmár. De ha holnap nem fog velük össze, vagy — ami még rosszabb — elnyomja a népet, az egyszerű embereket, akkor már nem lesz forradalmár, vagy egyenesen ellenforradalmár lesz. Vannak olyan fiatalok, akik csak fecsegnek arról, hogy hisznek a három népi elvben vagy hisznek a marxizmusban; de mit ér az, ha csak fecsegnek. Talán Hitler nem fecseg arról, hogy „szocializmust" akar? Mussolini is „szocialista" volt húsz évvel ezelőtt! Mit jelent az ő „szocializmusuk"? Kiderül, hogy semmi egyebet, mint fasizmust! Talán Csen Tu-hsziu nem jelentette ki, hogy „hisz" a marxizmusban? És mit tett azután? Átszökött az ellenforradalom táborába. Hát Csang Kuo-tao? Talán ő nem hangoztatta, hogy „hisz" a marxizmusban? És hová került most? Kereket oldott — és egyenesen a mocsárba süppedt. Egyesek „a három népi elv követőinek", mégpedig hűséges követőinek tituláljak magukat. És mi a helyzet a valóságban? Kiderül, hogy nacionalizmusuk — megegyezés az imperializmussal; népuralmuk — a nép, az egyszerű emberek elnyomása. No, és hogy értelmezik a népjólétet? Ez náluk azt jelenti, hogy mohón, telhetetlenül szívják a nép vérét. Ők csak szavakban hívei a három népi elvnek. Ezért, ha meg akarunk ítélni valakit, meg kell vizsgálnunk, hogy valóban vagy csupán színleg követője-e a három népi elvnek, valóban vagy csak színleg marxista-e. Csak azt kell megnéznünk,

mi az álláspontja a munkás- és paraszttömegek tekintetében, s tüstént világosan látunk mindent. Csak ez az egy kritérium van, más kritérium nincs. Remélem, az egész kínai ifjúság óvakodni fog attól, hogy belesodródjék a mozgalom általános fejlődési útját keresztező zavaros áradatba, világosan megérti, hogy a munkások és a parasztok a barátai, és előre fog haladni a ragyogó jövő felé.

Az ötödik kérdés. A japán területrablók ellen folyó mostani háború a kínai forradalom új szakasza, méghozzá legjelentősebb, legnagyobb erőkifejtéssel járó, legmozgalmasabb szakasza. Ebben a szakaszban nagy felelősség hárul az ifjúságra. Nálunk Kínában a forradalmi mozgalom néhány évtized alatt számos harci szakaszon ment át, de a mozgalom még sohasem volt olyan átfogó, mint most, a japán megszállók ellen viselt háború idején. Amikor azt állítjuk, hogy a kínai forradalomnak most olyan sajátosságai vannak, amelyek a multban nem voltak meg, hogy ez a forradalom a vereségek sorozata után most a győzelem felé halad, éppen azt a körülményt tartjuk szem előtt, hogy a kínai nép sokmilliós tömegei nagy lépést tettek előre. Ékes tanúsága ennek az ifjúság előretörése. Ezért a japán területrablók ellen folyó mostani háború feltétlenül győzelemmel fog végződni, győzelemmel kell végződnie. Mindenki tudja, hogy a japánellenes háború időszakában vezérvonalunk a japánellenes nemzeti egységfront megteremtése. A háborúban az a célunk, hogy szétzúzzuk a japán imperializmust, ártalmatlanná tegyük a nemzetárulókat, a régi Kínát új Kínává változtassuk, s az

egész népet felszabadítsuk a félgyarmati, félfeudális elnyomás alól.

A kínai ifjúsági mozgalom nagy fogyatékossága jelenleg az, hogy nincs meg benne az egység. Folytassák harcukat az egységért, mert egységben az erő. Igyekezzenek elérni azt, hogy Kína egész ifjúsága megértse a mostani helyzetet, tömörüljön, és a végső győzelemig folytassa a japán bitorlók elleni háborút.

És végül, a hatodik kérdés. Itt részletesebben szeretnék foglalkozni a jenani ifjúsági mozgalommal. A jenani ifjúsági mozgalom példakép az egész ország ifjúsági mozgalma számára. A jenani ifjúsági mozgalom irányvonalának az egész ország ifjúsági mozgalmának irányvonalává kell válnia. Miért? Azért, mert a jenani ifjúsági mozgalom iránya helyes. De ítéljék meg önök maguk. Mit mutatnak a tények? Jenan ifjúsága kitartóan dolgozott az egységért, és jól dolgozott. Jenan ifjúsága egybeforrott, egységes. Jenanban egységbe kovácsolódott az egész ifjúság — értelmiségiek, diákok, munkások, parasztok. Az ország minden részéből, sőt, még azokból a távoli országokból is, ahol kínai emigránsok élnek, a forradalmi ifjúság nagy csoportjai érkeznek Jenanba tanulni. Azok közül, akik ezen a nagygyűlésen jelen vannak, a legtöbben hatalmas utat tettek meg, hogy Jenanban lehessenek, s valamenynyiüket — akármi a nevük, akár ifjak, akár leányok, akár munkások, akár parasztok — egységes törekvés hatja át. Vajjon nem példakép-e ez az egész ország számára?

Jenan ifjúsága nemcsak maga tömörült, hanem

a munkások és parasztok tömegeivel is összefogott. És ebben még inkább példaképül kell szolgálnia az egész ország számára. Mivel foglalkozik tulajdonképpen a jenani ifjúság? Tanulja a forradalmi elméletet, tanulmányozza a japán területrablók ellen, a haza megmentéséért folyó harc elveit és módszereit. Részt vesz a termelés fejlesztéséért indított mozgalomban, és máris ezer meg ezer mu szűzföldet tört fel. Szűzföldek felszántásával, mezei munkákkal még Kon Fu-cse sem foglalkozott. Kon Fu-csénak egész iskolája és szépszámú tanítványa volt: „hetven munkatárs és háromezer tanítvány". Ez nem csekélység! De jóval kevesebb tanítványa volt, mint ahányan itt Jenanban tanulnak, és tanítványait nem vonta be semmiféle olyan mozgalomba, mely a termelés fejlesztését tűzte volna ki célul. Amikor tanítványai megkérdezték Kon Fu-cset, hogyan művelik a földet, így felelt: „Nem tudom, ebben a tekintetben bármelyik paraszt többet tud nálam." Amikor azt kérdezték tőle, hogyan termesztik a zöldséget, megintcsak így felelt: „Nem tudom, ebben a tekintetben bármelyik konyhakertész többet tud nálam." Az ókori Kínában a Kon Fu-csénál tanuló ifjúság nem tanulmányozta a forradalmi elméletet, sőt, még csak nem is dolgozott. Manapság a tanintézetekben országunk egész hatalmas területén keveset foglalkoznak a forradalmi elmélettel, nem törődnek a termelés fejlesztését szolgáló mozgalommal sem. Csak nálunk Jenanban és az ellenség hátában létesült ellenállási támaszpontok területén alakul egészen másképpen a helyzet az ifjúságot illetően. Nálunk az ifjúság

valóban élcsapata a japán bitorlók ellen, a haza megmentéséért folytatott harcnak, mivel ennek az ifjúságnak politikai irányvonala is, munkamódszere is helyes. Éppen ezért mondom azt, hogy a jenani ifjúsági mozgalom példakép az egész ország ifjúsági mozgalma számára.

A mai tömeggyűlésnek nagy jelentősége van. Befejezésül ezt kívánom leszögezni. Remélem, tanulmányozni fogják a kínai forradalom elmúlt ötven esztendejének tapasztalatait, továbbfejlesztik mindazt, ami a multban jó volt, elkerülik a multban elkövetett hibákat, annak érdekében, hogy az ifjúság összefogjon az egész néppel, s a forradalomban fordulat álljon be, amelynek nyomán a vereségekre győzelem következik. Az a nap, amikor az egész ifjúság és az egész nép megmozdul, szervezkedik és egységbe tömörül, a japán imperializmus fölötti győzelem napja lesz, s hogy ez bekövetkezik, azért minden egyes fiatalnak vállalnia kell a felelősséget. A fiataloknak most másoknak kell lenniök, mint amilyenek azelőtt voltak. Minden fiatalt át kell hatnia annak a nagy elhatározásnak, hogy törekedni fog az egész ifjúság tömörítésére, az egész nép megszervezésére, minden fiatalnak harcolnia kell azért, hogy legyőzzük a japán imperializmust, harcolnia kell azért, hogy a régi Kínát új Kínává változtassuk. Remélem, ebben a szellemben fognak munkálkodni.

JEGYZETEK

[1] Majus 4-ét eredetileg a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen, e terület ifjusági szervezeteinek kezdeményezésére nyilvánitották a Kinai Ifjuság Napjává. Akkoriban az ifjuság nagyarányu hazafias mozgalmának nyomása a Kuomintang is hozzájárult ehhez a határozathoz. A továbbiakban a Kuomintang, melyet rettegéssel töltött el az ifjuság forradalmi hangulatának növekedése, veszedelmesnek tartotta ezt a határozatot, és az Ifjuság Napját március 29-ére tette át (az 1911-ben elesett és Huanghuakangban, Kanton külvárosában eltemetett forradalmár hősök emlékének napja). A Kinai Kommunista Part vezette forradalmi támaszpontok területén azonban május 4-e maradt az Ifjuság Napja. A Kinai Népköztársaság megalakulása után, a Központi Népi Kormány Állami Közigazgatási Tanácsa 1949 decemberében május 4-et hivatalosan a Kínai Ifjuság Napjává nyilvánította.

[2] Azokról az ellenforradalmi puccsokról van szó, melyeket 1927-ben hajtott végre Csang Kaj-sek Sanghajban és Nankingban, Vang Csing-vej pedig Vuhanban.

[3] „A május 4-i mozgalom" cimu munkáról van szó. Lásd ebben a kötetben, 9. old.

A KAPITULÁNS TÖREKVÉSEK ELLEN

(1939 június 30)

Az a kérdés, hogy harcoljunk-e vagy ne harcoljunk, sokáig elsőrendű fontosságú volt a japán agresszió tényével szembekerült kínai nemzet számara. Az 1931 szeptember 18-a és a lukoucsiaói események között eltelt időszakban e kérdés körül a legélesebb viták alakultak ki. „Ha harcolunk, életben maradunk, ha nem harcolunk, elpusztulunk" — erre a következtetésre jutott minden hazafias párt és csoport, erre a következtetésre jutott minden hazafi. „Ha harcolunk, elpusztulunk, ha nem harcolunk, életben maradunk" — erre a következtetésre jutottak a kapitulánsok. Egy időre ezt a vitát eldöntötte a Lukoucsiaónál dörgő ágyúk szava, ahol a kínai csapatok szembeszálltak a japán megszállókkal: ez az ütközet megmutatta, hogy az első következtetés — helyes, a második — hibás. De mi az oka annak, hogy a lukoucsiaói ágyúdörej ezt a vitát csupán egy időre döntötte el, nempedig véglegesen? Ez több körülménnyel magyarázható. Ezek: a japán imperializmus politikája, mely arra irányul, hogy kapitulációra bírja Kínát; a külföldi kapitulánsok[1] arra irányuló kísérletei, hogy kom-

promisszumot kössenek Kína rovására; magában Kínában a japán megszállók elleni harc arcvonalához tartozó egyes csoportok ingadozó magatartása. Jelenleg a probléma bizonyos mértékig másként alakul: most úgy vetődik fel, mint a béke vagy a háború problémája, s Kínában heves viták robbantak ki a háború folytatásának hívei és a béke hirdetői között. Az álláspont mind a két oldalon változatlan. „Ha harcolunk, életben maradunk, ha békét kötünk, elpusztulunk" — erre a következtetésre jutnak a háború folytatásának hívei. „Ha harcolunk, elpusztulunk, ha békét kötünk, életben maradunk" — erre a következtetésre jutnak a béke hirdetői.

Csakhogy azoknak a táborában, akik a háború folytatása mellett szállnak síkra, ott van a kínai nép óriási többsége — minden hazafias párt és csoport, minden hazafi; azoknak a táborába viszont, akik a békét hirdetik, vagyis a kapitulánsok táborába, csupán a japán megszállók elleni harc arcvonalához tartozó ingadozó elemek maroknyi csoportja tartozik. Ezért a békét hirdetők tábora kénytelen a nép félrevezetésére szánt propagandát, mindenekelőtt kommunistaellenes propagandát folytatni. Egyre-másra gyártja a hamisítványokat, az olyan légbőlkapott közleményeket, jelentéseket, okmányokat, határozatokat, melyek azt a hitet igyekeznek kelteni, hogy a kommunisták „bomlasztó tevékenységet fejtenek ki", a 8. hadsereg és az Új 4. hadsereg „ide-oda kószál, de nem harcol" és nem veti alá magát a központi parancsnokságnak, „a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület önállósult és expanzióra törekszik", „a kommunisták

a kormány megdöntését tervezik", végül, ebben a táborban még „a Szovjetuniónak Kína ellen irányuló titkos agresszív terveiről" stb. stb. sem átallnak beszélni. Mindezt azért teszik, hogy eltitkolják a dolgok valódi állását, megpróbálják „megdolgozni" a közvéleményt, és így elérjék céljukat: a békét, vagyis a kapitulációt. A béke hirdetőinek tábora, vagyis a kapitulánsok tábora éppen azért folyamodik ilyen eszközökhöz, mert a Kommunista Párt a japánellenes nemzeti egységfront kezdeményezője és legfőbb védelmezője. A Kommunista Párt elleni harc nélkül lehetetlen meghiúsítani a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködését, lehetetlen felrobbantani a japánellenes nemzeti egységfrontot, lehetetlen a kapituláció.

Továbbá, a béke hirdetői abban reménykednek, hogy a japán imperializmus engedményeket fog tenni. Arra számítanak, hogy Japán már kifáradt, hogy megváltoztatja majd politikájának fő vonalát, saját jószántából kivonul Közép- és Dél-Kínából, sőt, Észak-Kínából is, és akkor Kína győzelmet arathat, anélkül hogy folytatná a háborút. Végül pedig a külföldi hatalmak részéről kiinduló nyomásban reménykednek. Megjegyzendő, hogy a béke hirdetői közül sokan nemcsak abban reménykednek, hogy a hatalmak sorompóba lépnek, nyomást gyakorolnak Japánra, engedményekre kényszerítik, s így megegyezésre lehet majd jutni a békét illetően, hanem abban is, hogy a hatalmak a kínai kormányra is nyomást gyakorolnak, s a kormány ennek hatására ilyen szavakkal fordul majd a háború folytatásának híveihez: „Nézzétek, ilyen nemzetközi légkörben

nem marad más hátra, mint hogy békét kössünk! A csendesóceáni konferencia[2] előnyös Kínára nézve. Hiszen ez nem valamiféle München[3], ez egy lépést jelent Kína újjászületése felé." Ezek hát a békét hirdetők táborának, vagyis a kapitulánsok táborának nézetei, módszerei és titkos szándékai[4]. Mindezeket a műsorszámokat nem egyedül Vang Csing-vej adja elő; sokkal szomorúbb az, hogy Kínában még sok a nagy és kis Vang Csing-vej, aki a japánellenes frontban meghúzódva, minden igyekezetével azon van, hogy kedvében járjon Vang Csing-vejnek: egyrészük „suanghuangot"[5] játszik vele, más részük hol vörösre, hol fehérre maszkírozva lép fel[6].

Mi, kommunisták, nyiltan kijelentjük: ebben a háborúban mindvégig egy táborban leszünk azokkal, akik a háború folytatásáért szállnak síkra, s határozottan a béke hirdetői ellen foglalunk állást. Az egyetlen, amit akarunk, az, hogy szorosabb egységre lépjünk valamennyi hazafias párttal és csoporttal, valamennyi kínai hazafival, erősítsük a japánellenes nemzeti egységfrontot, fokozzuk az együttműködést a Koumintang és a Kommunista Párt között, megvalósítsuk a három népi elvet, a végsőkig harcoljunk a japán bitorlók elleni háborúban, eljussunk a Jalu folyóig és visszaszerezzük az elvesztett területeket[7]. Semmi más kívánságunk nincs. Határozottan elítéljük a nyilt és titkos vangcsingvejeket, amiért kommunistaellenes légkört teremtenek, surlódásokat idéznek elő a Kuomintang és a Kommunista Párt között[8], sőt, újabb polgárháborút szándékoznak kiprovokálni a két párt között. Mi az ilyen embereknek kijelentjük: intri-

káitok, melyeknek az a célja, hogy szakadást idézzenek elő, lényegében csak a kapituláció előkészítését szolgálják, kapitulációs és szakadár politikátokban pedig konkrétan az a közös tervetek jut kifejezésre, hogy az egész nemzet érdekeinek eláru-lása útján egy maroknyi csoport önző érdekeit szolgáljátok. De a nép szeme éles: a nép lerántja a leplet álnok mesterkedéseitekről. Határozottan elítéljük azt a zagyva fecsegést, mellyel azt bizonygatják, hogy a csendesóceáni konferencia nem lesz „keleti München". Az úgynevezett csendesóceáni konferencia igenis „keleti München" lesz, mely Csehszlovákia sorsát készíti elő Kína számára. Határozottan elítéljük az olyan fecsegést, hogy a japán imperialisták meggondolhatják magukat és engedményeket tehetnek. A japán imperializmus fő célkitűzése — Kína leigázása — nem változhat meg. A japánoknak Vuhan eleste után hangoztatott mézes-mázos szólamai, mint például az, hogy lemondanak arról az álláspontjukról, mely szerint „nem ismerik el tárgyaló félnek a (kínai) nemzeti kormányt"[9], s hozzájárulnak e kormány tárgyaló félként való elismeréséhez, vagy például a japán csapatok Közép- és Dél-Kínából való kivonásának hírhedt feltételei — mindez annak az álnok politikának a megnyilvánulása, amelynek az a célja, hogy a halat horogra csalják, kifogják és megsüssék. Amelyik hal bekapja a csalétket, az elkészülhet rá, hogy a serpenyőbe kerül. A külföldi kapitulánsoknak az a kísérlete, hogy kapitulációra bírják Kínát, ugyanennek az álnok politikának a megnyilvánulása. Szemet húnynak Japán Kína elleni agressziója fölött, ők maguk

„a hegyről nézik a tigrisek harcát", és várják az alkalmas pillanatot, hogy nyélbe üssék a békés rendezésre irányuló úgynevezett csendesóceáni konferenciát, s a „nevető harmadik" előnyös helyzetébe kerüljenek. Aki ezekben az intrikusokban reménykedik — ugyancsak horogra kerül.

Az a kérdés, hogy harcoljunk-e, avagy ne harcoljunk, most úgy jelentkezik, mint a háború vagy a béke kérdése, lényege azonban mitsem változott. Ez a legfontosabb, a döntő kérdés. Az utóbbi fél évben annak következtében, hogy a japán politika — amelynek célja Kína kapitulációra bírása — aktivizálódott, továbbá a külföldi kapitulánsok fokozott tevékenysége, főként azonban Kínában a megszállók elleni harc arcvonalához tartozó egyes csoportok növekvő ingadozása következtében hihetetlen port vert fel a béke vagy háború úgynevezett problémája, s a kapituláció lehetősége vált a jelenlegi politikai helyzetben a fő veszéllyé. Ugyanakkor a kapitulánsok a kapituláció előkészítése érdekében a kommunizmus elleni harcot, vagyis a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködésének megbontását, s a megszállók elleni harc arcvonalának szétbomlasztását tekintik első és legfontosabb feladatuknak. Ilyen helyzetben minden hazafias pártnak és csoportnak, minden kínai hazafinak éberen kell figyelnie a kapitulánsok tevékenységét, világosan meg kell értenie a mostani helyzet legfőbb sajátosságát, vagyis azt, hogy a fő veszély a kapituláció, a kommunizmus elleni harc pedig nem egyéb, mint a kapituláció előkészítése, s minden erejével harcolnia kell a kapituláció meg a szakadás ellen.

Teljességgel megengedhetetlen, hogy maroknyi ember elárulja és kudarcba fullassza a japán imperializmus elleni háborút, amelyet az egész nemzet vére hullatásával immár két esztendeje visel. Teljességgel megengedhetetlen, hogy maroknyi ember aláássa, szétbomlassza az egész nép közös erőfeszítésével létrehozott japánellenes nemzeti egységfrontot.

Ha folytatjuk a háborút, ha szorosan tömörülünk — Kína élni fog. Ha békét kötünk, ha megengedjük, hogy szakadás következzék be — Kína elpusztul.

Döntsetek, polgártársak, hogy melyiket választjátok! Az idő nem vár.

Mi, kommunisták, természetesen ezután is a háború folytatásáért és a még szorosabb tömörülésért szállunk síkra.

A hazafias pártok és csoportok, a kínai hazafiak természetesen ugyancsak a háború folytatásáért és a még szorosabb tömörülésért fognak síkraszállni.

Sőt, ha a fegyverletételre és szakadásra pályázó kapitulánsoknak ideiglenesen sikerülne is felülkerekedniök, a nép végül úgyis lerántja róluk a leplet, s nem kerülik el a megérdemelt büntetést. A kínai nép történelmi feladata az, hogy tömörüljön és folytassa a háborút a japán területrablók ellen saját felszabadulásáért. A kapitulánsok fejükbe vették, hogy szembehelyezkednek ezzel. Nos, csak kérkedjenek azzal, hogy sikereket értek el, csak diadalmaskodjanak, csak hangoztassák, hogy nincs kitől félniök. Végeredményben nem kerülhetik el sorsukat. Lesujt rájuk a nép haragja.

Harc a kapituláns törekvések és a szakadás

ellen — ez ma minden hazafias párt és csoport, minden kínai hazafi halaszthatatlan feladata.

Fogjatok össze, Kína polgárai, tartsatok ki szilárdan a japán bitorlók elleni háború és az egység mellett, vessetek véget a kapitulánsok és szakadárok aljas mesterkedéseinek!

JEGYZETEK

[1] Az angol és amerikai imperialistákról van szó, akik abban az időben Kína rovására meg akartak egyezni Japánnal.

[2] Akkoriban az angol, amerikai és francia imperialisták a Japánnal való béke mellett kardoskodó kínai kapitulánsokkal együtt titokban azt tervezték, hogy egy úgynevezett „csendesóceáni nemzetkozi konferencián" Kína rovására megegyeznek a japán banditákkal. A kozvélemény ezeket az aljas terveket „keleti Munchennek" nevezte.

Mao Ce-tung elvtárs, amikor e munkájában elítéli azokat az oktalan fecsegéseket, melyek szerint a csendesóceáni konferencia nem lesz „keleti Munchen", Csang Kaj-sek akkori nyilatkozataira gondol.

[3] 1938 szeptemberében négy állam — Anglia, Franciaország, Németország és Olaszország — vezetői konferenciát tartottak Munchenben, amelyen megkotották a müncheni egyezményt. Az egyezmény értelmében Anglia és Franciaország kiszolgáltatta Csehszlovákiát Németországnak azzal a feltétellel, hogy Németország megtámadja a Szovjetuniót. 1938 decembere után az angol és amerikai imperialisták tobbízben készultek egyezségre lépni a japán imperializmussal Kína rovására. 1939 júniusában, amikor Mao Ce-tung elvtárs ezt a munkáját írta, ismét tárgyalások voltak Anglia és Japán kozott, melyeken folytatták ennek a titkos egyezménynek az előkészítését. Ezek az intrikák nagyon emlékeztettek Anglia, Franciaország, Németország és Olaszország müncheni megegyezésére, és ezért nevezték azokat „keleti Munchennek".

[4] Csang Kaj-sek nézeteiről, módszereiről és titkos szándékairól van szó. Vang Csing-vej akkoriban a nyílt kapitulánsoknak, Csang Kaj-sek pedig a japánellenes frontban megbúvó kapituláns csoportnak volt a főkolomposa. Csang Kaj-sekre vonatkoznak Mao Ce-tung elvtársnak azok a szavai, melyeket a „titkos", meg a „nagy és kis" vangcsingvejekről mondott.

[5] Mao Ce-tung elvtárs itt arra gondol, hogy Csang Kaj-sek és Vang Csing-vej között ugyanúgy oszlottak meg a szerepek, mint a színészek között a „suanghuang" előadáson. (Ezen az előadáson két előadóművész szerepel; az egyik a másik háta mögé rejtőzve szaval, míg a másik megfelelő taglejtésekkel, szájának megfelelő mozgatásával stb. kíséri. — *Szerk.)*

[6] Abban az időben a Kuomintangnak az a csoportja, amely, élén Csang Kaj-sekkel, a Japánnal való béke mellett ágált, kétkulacsos magatartást tanúsított. A csoport tagjai egyrészt a japán bitorlók elleni háború híveinek mezét öltötték magukra, másrészt a legkülönbözőbb formában kapituláns tevékenységet fejtettek ki. A klasszikus kínai színházban az odaadó és becsületes embereket alakító színészek vörösre maszkírozva, az álnok embereket alakító színészek pedig fehérre maszkírozva lépnek fel.

[7] 1939 januárjában, a Kuomintang V. kongresszusán megválasztott Központi Végrehajtó Bizottság ötödik teljes ülésén, Csang Kaj-sek nyíltan kijelentette, hogy az ő felfogása szerint a „háború a japán megszállók ellen a végsőkig" jelszóban a „végsőkig" szón „a lukoucsiaói események előtti helyzet helyreállítását" kell érteni. Mao Ce-tung elvtárs Csang Kaj-sek e kapituláns irányvonalával szembeszállva külön megmagyarázta: a „háború a japán megszállók ellen a végsőkig" jelszó azt jelenti, hogy el kell jutni a Jalu folyóig és vissza kell szerezni az elvesztett területeket.

[8] „Surlódásokon" — ezen az akkor széltében-hosszában használt szón — a reakciós Kuomintang-klikk különféle provokációs cselekedeteit értették, melyek a japánellenes nemzeti egységfront aláásására, a Kommunista Párt és általában a haladó erők ellen irányultak.

[9] 1937 december 13-án a japán hadsereg elfoglalta Nankingot, 1938 január 16-án a japán kormány nyilatkozatot tett közzé, melyben kijelentette, hogy „mostantól fogva nem ismeri el tárgyaló félnek a kínai nemzeti kormányt, és kifejezi azt a reményét, hogy új kormányt alakítanak". 1938 októberében, miután a japán hadsereg elfoglalta Kantont és Vuhant, a japán kormány, Csang Kaj-seknek a háború kérdésében tanúsított ingadozását kihasználva, megváltoztatta politikáját, és arra törekedett, hogy kapitulációra bírja Csang Kaj-seket. Ebből a célból a japán kormány 1938 november 3-án újabb nyilatkozatot tett közzé, melyben a következőket olvashatjuk: „Ha a nemzeti kormány lemond korábbi hibás politikájáról és más államférfiak részvételével hozzáfog az ország megújításához és a rend fenntartásához, akkor ez a kormány nem fog visszautasításra találni a császári kormány részéről."

ZABOLÁZZUK MEG A REAKCIÓSOKAT*

(1939 augusztus 1)

** Mao Ce-tung elvtárs beszéde Jenanban, a pingcsiangi véres események során áldozatul esett hősök emlékére rendezett tömeggyűlésen.*

Ma, augusztus 1-én, gyászülésre jöttünk itt össze. Miért hívtuk egybe ezt a gyűlést? Azért, mert a reakciósok vérfürdőt rendeztek forradalmár elvtársaink között, a japán bitorlók ellen küzdő harcosokat gyilkoltak meg. Kit kell most megsemmisítenünk? A nemzetárulókat és a japán imperialistákat. Kína már két esztendeje visel háborút a japán imperialisták ellen, olyan háborút, amelynek kimenetele még nem dőlt el, s az árulók továbbra is igen erős tevékenységet fejtenek ki, és eddig még igen keveset semmisítettek meg közülük. Ezzel szemben a forradalmárokat, a japán bitorlók ellen küzdő harcosokat tömegesen gyilkolták meg. Kik gyilkolták meg őket? Katonai osztagok. De miért gyilkoltak meg katonai osztagok olyan harcosokat, akik a japán bitorlók ellen küzdöttek? A katonai osztagok parancsot teljesítettek: utasítást kaptak rá, hogy ezt a gyilkosságot végrehajtsák. Ki utasította a katonai osztagokat arra, hogy meggyilkolják ezeket az embereket? A reakciósok[1]. Elvtársak! Ítéljék meg maguk, kinek áll érdekében olyan harcosok meggyilkolása, akik a japán bitorlók

ellen küzdenek? Ez elsőszöris a japán imperialistáknak áll érdekében, másodszor Vang Csing-vejnek, s más nemzetárulóknak és hazaárulóknak. De hiszen a gyilkosságot nem Sanghajban, nem Pekingben, nem Tiencsinben, nem Nankingban, nem a japán banditák és a nemzetárulók által megszállva tartott területen, hanem a hátországban, Pingcsiangban hajtották végre, és a gyilkosság áldozatai az Új 4. hadsereg felelős beosztásban levő pingcsiangi összekötőtisztjei: Tu Cseng-kun, Lo Ce-ming elvtárs és mások. Egészen világos, hogy a kínai reakciósok a japán imperialisták és Vang Csing-vej parancsára számoltak le ezekkel az elvtársakkal. A reakciósok kapitulációra készülnek, és ezért szolgalelkűen végrehajtották a japánok meg Vang Csing-vej parancsát, s elsősorban a japán bitorlókkal szembeni ellenállás legállhatatosabb, legelszántabb harcosait gyilkolták meg. Ez rendkívül súlyos incidens, s nekünk harcolnunk, tiltakoznunk kell!

Ma egész Kína harcban áll a japán megszállókkal, s a harc érdekében az egész kínai nép szorosan összefogott. Ezen a nagy összefogáson belül ott van egy maroknyi reakciós és kapituláns. Mivel foglalkoznak ezek az emberek? Gyilkolják a japán agresszió ellen küzdő harcosokat, elnyomják mindazt, ami haladó, egyezségre lépnek a japán bitorlókkal és a nemzetárulókkal, kapitulációt készítenek elő.

Foglalkozott-e bárki is ezzel a súlyos eseménynyel, a japán bitorlók ellen küzdő elvtársak meggyilkolásával? Június 12-én délután 3 órakor gyilkolták meg őket, de láttuk-e, hogy az azóta eltelt idő alatt, mind a mai napig, augusztus 1-ig, bárki is

foglalkozott volna ezzel az üggyel? Nem, nem láttuk. És kinek kellett volna foglalkoznia vele? Közbe kellett volna lépnie a kínai igazságszolgáltatásnak, a kínai bíróságnak vizsgálatot kellett volna indítania. Ha a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen történt volna ilyesmi, Legfelsőbb Bíróságunk már régen foglalkozna vele. A pingcsiangi tragédiának pedig már idestova két hónapja, és az igazságszolgáltatás, a bíróság egyáltalán semmit sem tesz. Mi az oka ennek? Az az oka, hogy Kínában nincs egység[2].

Kínának egységre van szüksége, egység nélkül nem győzhetünk. De mi az egység? Az egység megköveteli, hogy mindenki harcoljon a japán bitorlók ellen, hogy mindenki összefogjon, hogy mindenki a haladás útján járjon. Az egység megköveteli, hogy az embereket kituntessék vagy büntessék, érdemük szerint. Kit kell kituntetni? Azokat, akik harcolnak a japán bitorlók ellen, azokat, akik az összefogást hirdetik, akik a haladás útján járnak. Kit kell büntetni? A nemzetárulókat és a reakciósokat, akik el akarják gáncsolni a japán bitorlók elleni harcot, aláássák az összefogást, akadályokat gördítenek azok elé, akik a haladás útján járnak. Van most nálunk ilyen egység? Nincs, és ezt a pingcsiangi tragédia bizonyítja. Ez a tragédia megmutatja, hogy ott, ahol egységnek kellene lennie, még nincs egység.

Mi már rég követeljük az egész ország egységét. Az egység először is azt jelenti, hogy egységesek vagyunk a japán bitorlók ellen viselt háborúban. De most Tu Cseng-kunt, Lo Ce-minget és más

elvtársakat, akik a japán megszállók ellen küzdöttek, nemhogy kitüntették volna, hanem ellenkezőleg, embertelenül meggyilkolták, a gazembereket pedig, akik a háború ellen hadakoznak, kapitulációt készítenek elő és gyilkosságokat követnek el, nem érte utól a megérdemelt büntetés. Ez az egység hiányát mutatja. Harcolnunk kell e gazemberek ellen, e kapitulánsok ellen, el kell fognunk ezeket a gyilkosokat.

Másodszor, az egység összefogást jelent. Az összefogás híveit ki kell tüntetni, az egységbontókat pedig meg kell büntetni. Csakhogy most ennek éppen az ellenkezője történik. Tu Cseng-kun, Lo Ce-ming elvtárs és más elvtársak, az összefogás hívei, anélkül hogy rászolgáltak volna, büntetésben részesültek: embertelenül meggyilkolták őket, az egységbontó gazembereknek viszont a hajuk szála sem görbült meg. Ez is az egység hiányát mutatja.

Harmadszor, az egység azt jelenti, hogy valamennyien egységesen a haladás útján járunk. Feltétlenül szükség van arra, hogy az egész ország a haladás útján járjon, hogy az elmaradók utólérjék az élenjárókat, de semmiképpen sem szabad az élenjárókat visszahúzni és arra kényszeríteni, hogy az elmaradók lépteihez igazodjanak. A pingcsiangi hóhérok élenjáró embereket gyilkoltak meg. A japán bitorlók elleni háború kezdete óta a Kommunista Párt tagjainak és más hazafiaknak százait gyilkolták már meg orvul; a pingcsiangi tragédia csupán a legfrissebb e gyilkosságok sorozatában. Ha ez továbbra is így megy, akkor Kínára ugyancsak rossz napok várnak: a japán bitorlókkal szembeni ellenállás valamennyi harcosát lemészárolhatják. Mit

jelentenek ezek a gyilkosságok? Azt jelentik, hogy a kínai reakciósok hozzáfogtak a japán imperialisták és Vang Csing-vej parancsainak teljesítéséhez, kapitulációt készítenek elő és ezért mindenekelőtt a japán banditák ellen küzdő harcosokkal számolnak le, mindenekelőtt a kommunistákat, a hazafiakat gyilkolják meg. És ha ennek nem vetünk véget, akkor a reakciósok halálos csapást mérhetnek Kínára. A pingcsiangi incidens tehát az egész ország ügye, mégpedig rendkívül fontos ügye. Követelnünk kell, hogy a nemzeti kormány szigorúan büntesse meg ezeket a reakciósokat.

Az elvtársaknak meg kell érteniök azt is, hogy a japán imperializmus provokációi az utóbbi időben gyakoribbá váltak, s hogy ugyanakkor a nemzetközi imperializmus is mind aktívabb segítséget nyujt Japánnak[3]. Magában Kínában is fokozódott a nemzetárulók, a nyilt és titkos vangcsingvejek tevékenysége. El akarják gáncsolni a japánellenes háború ügyét, aláássák az összefogást, visszafelé húznak bennünket. Kísérletet tesznek arra, hogy kapitulációra bírják Kína nagyobbik részét, belső szakadást és polgárháborút próbálnak előidézni az országban.

Országunkban most „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések"[4] címmel egy titkos utasítást terjesztenek. Tartalmát tekintve ez az utasítás keresztül-kasul reakciós. A japán imperializmus kezére játszik, árt a japán területrablók elleni háború ügyének, az összefogás és a fejlődés útján való előrehaladás ügyének. Mik azok az „idegen pártok"? Idegen párt a japán

imperializmus, idegen párt Vang Csing-vej, idegen párt a nemzetárulók csoportja. A Kommunista Párt és a japán bitorlókkal szembeni ellenállást hirdető valamennyi párt és csoport egységbe kovácsolódott és egységesen küzd a megszállók ellen. Nevezhetjük-e ezeket „idegen pártoknak"? Akadnak azonban kapitulánsok, reakciósok, vaskalaposok, akik surlódásokat idéznek elő, szakadást provokálnak a japán bitorlók ellen küzdő harcosok soraiban. Helyesek-e az ilyen cselekedetek? Mindenképpen helytelenek. *(Viharos taps.)* „Korlátozást" követelnek. Kit kell most korlátozni? Korlátozni a japán imperialistákat, a vangcsingvejeket, a reakciósokat, a kapitulánsokat kell. *(Viharos taps.)* De miért kellene korlátozni a japán bitorlók elleni küzdelem legkövetkezetesebb harcosát, a legforradalmibb, a leghaladóbb pártot — a Kommunista Pártot? Ez mindenképpen helytelen, és ez ellen Jenan egész lakossága határozottan fellép, határozottan tiltakozik. *(Viharos taps.)* Harcolnunk kell „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések" ellen, mert ezek az úgynevezett intézkedések okozzák az összefogásunkat aláásó legkülönfélébb bűnös cselekedeteket. Ma, erre a nagygyűlésre, a japán bitorlók elleni háború folytatása, a még szorosabb összefogás és a fejlődés útján való előrehaladás jegyében gyűltünk össze. Ennek érdekében hatályon kívül kell helyezni „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedéseket", meg kell zabolázni a kapitulánsokat és a reakciósokat, meg kell védenünk minden forradalmár elvtársat, mindenkit, aki síkraszáll a japán bitorlók elleni harcért,

meg kell védenünk a japán imperializmus ellen küzdő népet! *(Viharos taps, jelszavak hangzanak fel, amelyekre a gyülés részvevői lelkes éljenzéssel válaszolnak.)*

JEGYZETEK

[1] 1939 június 12-én a Kuomintang-hadsereg 27. hadseregcsoportjához tartozó csapatok Csang Kaj-sek titkos parancsára bekerítették az Új 4. hadsereg pingcsiangi (Hunan tartomány) összekötőpontját, agyonlőtték Tu Cseng-kun elvtársat, az Új 4. hadsereg törzskarának egyik tisztjét és Vu Ho-csung elvtársat, az összekötőpont hadbiztosát, hat embert pedig — köztük Lo Ce-ming őrnagy elvtársat, a 8. hadsereg törzskarának hadsegédét — élve eltemettek. Ezek a véres események felháborították a japán bitorlókkal szembeni ellenállás demokratikus támaszpontjainak lakosságát és a Kuomintang-uralom alatt élő becsületes embereket. A pingcsiangi vérengzést Csang Kaj-seknek és cinkosainak utasítására hajtották végre. A reakciós klikken, melyet Mao Ce-tung elvtárs beszédében pellengérre állít, Csang Kaj-seket és társait kell értenünk.

[2] Amikor Mao Ce-tung elvtárs itt megmagyarázza, hogy mi is voltaképpen az egység, ezzel a Kuomintang-reakció titkos szándékairól rántja le a leplet. A Kuomintang-reakció ugyanis az „egység" zászlaja alatt akarta megsemmisíteni a Kommunista Párt által megalakított, s a japán megszállók ellen harcoló fegyveres erőket, és a megszállókkal szembeni ellenállás támaszpontjait. Attól a naptól kezdve, hogy a Kuomintang és a Kommunista Párt ismét együttműködésre lépett a japán bitorlók elleni közös harc érdekében, a Kuomintang legfőbb fegyvere a Kommunista Párt elleni kirohanásai során az „egység" jelszava volt.

A kuomintangisták rágalmazó módon kijelentették, hogy a Kommunista Párt légvárakat épít, s ezzel akadályozza az egységet, és nem segíti elő a japán megszállók elleni harcot. Miután 1939 januárjában a Kuomintang V. kongresszusán választott Központi Végrehajtó Bizottság ötödik teljes ülésén jóváhagyták „Az idegen pártok

tevékenységének korlátozását célzó intézkedéseket", melyeket Csang Kaj-sek javasolt, a reakció még ellenségesebb hangot ütött meg. Mao Ce-tung elvtárs e beszédében kitépi az egység jelszavát a Kuomintang-reakció kezéből, forradalmi jelszóvá változtatja, és felhasználja a Kuomintang szakadár, népellenes, nemzetellenes tevékenysége elleni harc érdekében.

[3] Lásd Mao Ce-tung elvtársnak „A kapituláns törekvések ellen" című munkáját. 1938 októberében, Vuhan eleste után a japán banditák olyan politikát kezdtek folytatni a Kuomintang irányában, melynek fő célja az volt, hogy kapitulációra bírja a Kuomintangot. Az angol, amerikai és más imperialisták is szüntelenül azt hangoztatták, hogy Kínának béketárgyalásokat kell kezdenie Japánnal. Chamberlain kifejezte azt a szándékát, hogy résztvesz „a távolkeleti konstruktív intézkedésekben". 1939-ben fokozódtak a japán banditáknak és más országok imperialistáinak mesterkedései. Ennek az évnek áprilisában Kerr kínai angol nagykövet valósággal ide-oda futkosott a japánok és Csang Kaj-sek között, s békeegyezményt igyekezett létrehozni közöttük. Júliusban egyezmény jött létre Anglia és Japán között; az angol kormány kész volt teljesen elismerni a japán banditák által Kínában teremtett „tényleges helyzetet".

[4] 1939-ben a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottsága „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések" címmel titkos utasítást adott ki, amely előírta, hogy a legszigorúbban korlátozni kell a Kommunista Párt és valamennyi haladó elem nézeteinek propagandáját, nyilvános szereplését és gyakorlati tevékenységét; így akarták aláásni a japán bitorlók elleni harc népi szervezeteit. Azokon a vidékeken, amelyek a kuomintangisták szemében „a Kommunista Párt legintenzívebb tevékenységének körzetei" voltak, életbeléptették „Az egyetemleges kezesség és a kölcsönös felelősség törvényét", s minden tíz, illetve száz portát magában foglaló egységben (paocsia rendszer) „informátorhálózatot" építettek ki, másszóval mindenfelé kiépítették a Különleges Szolgálat ellenforradalmi szervezeteit, melyeknek az volt a feladatuk, hogy rendszeresen figyelemmel kísérjék és korlátok közé szorítsák a nép tevékenységét.

BESZÉLGETÉS A „HSZINHUAZSIPAO" TUDÓSÍTÓJÁVAL A NEMZETKÖZI HELYZETRŐL

(1939 szeptember 1)

A tudósító kérdése: Mi a jelentősége annak, hogy a Szovjetunió és Németország között megnemtámadási szerződés jött létre?[1]

Mao Ce-tung válasza: A szovjet-német megnemtámadási szerződés a Szovjetunióban megvalósult szocializmus erősödésének és a Szovjetunió kormánya által folytatott következetes békepolitikának az eredménye. Ez a szerződés meghiúsította a Chamberlain, Daladier és mások által képviselt nemzetközi reakciós burzsoázia cselszövéseit, melyek arra irányultak, hogy háborút provokáljanak ki a Szovjetunió és Németország között; összetörte azt a bekerítő gyűrűt, amellyel a kommunistaellenes német-olasz-japán tömb vette körül a Szovjetuniót; erősítette a Szovjetunió és Németország békés kapcsolatait, s biztosította a Szovjetunióban folyó szocialista építés további kibontakozását. Keleten ez a szerződés csapást mért Japánra, segítséget nyujtott Kínának, magában Kínában pedig megszilárdította a japán bitorlók elleni háború folytatásáért síkraszálló erők pozícióit, és csapást mért a kapitulánsokra. Mindez megveti a felszaba-

dulásukért, illetve szabadságukért küzdő népek támogatásának alapját. Ebben foglalható össze a szovjet-német megnemtámadási szerződés politikai jelentősége.

K é r d é s: Egyesek nincsenek tisztában azzal, hogy a szovjet-német megnemtámadási szerződés az Anglia, Franciaország és a Szovjetunió közti tárgyalások kudarcának következménye. Ellenkezőleg, úgy vélik, hogy ezek a tárgyalások a szovjet-német szerződés aláírása következtében hiúsultak meg. Kérem, magyarázza meg, hogy miért nem vezettek semmire az angol-francia-szovjet tárgyalások.

V á l a s z: Az angol-francia-szovjet tárgyalások kizárólag azért nem vezettek semmire, mert Anglia és Franciaország kormánya nem volt őszinte. Az utóbbi években a nemzetközi reakciós burzsoázia, mindenekelőtt az angol meg a francia reakciós burzsoázia a német, olasz és japán fasiszta agresszió tekintetében következetesen az úgynevezett „benemavatkozás" reakciós politikáját folytatta. E politikával az volt a célja, hogy, szemet húnyva az agreszszív háború fölött, hasznot húzzon belőle a maga számára. Ezért Anglia és Franciaország határozottan elvetette a Szovjetuniónak egy igazi agresszióellenes arcvonal megszervezésére vonatkozóan előterjesztett ismételt javaslatait, a „benemavatkozás" álláspontjára helyezkedett, s a német, olasz és japán agresszió fölött szemet húnyva, a külső megfigyelő szerepére szorítkozott. Anglia és Franciaország azt a célt tűzte maga elé, hogy vár addig, míg a hadviselő felek kölcsönösen elvéreznek, s azután a

színre lép és beavatkozik. E reakciós politika megvalósítása során Kína felét áldozatul dobták oda Japánnak, egész Abesszíniát, egész Spanyolországot, egész Ausztriát és egész Csehszlovákiát pedig Németországnak és Olaszországnak[2]. Ezúttal a Szovjetuniót szemelték ki áldozatnak. Alattomos szándékaik a legutóbbi angol-francia-szovjet tárgyalások során teljesen nyilvánvalóvá váltak. Ezeken a tárgyalásokon, melyek több mint négy hónapig — április 15-étől augusztus 23-áig — tartottak, a Szovjetunió hihetetlen türelmet tanúsított. Ami Angliát és Franciaországot illeti, a tárgyalásokon mindvégig vonakodtak attól, hogy elismerjék az egyenlőség és a kölcsönösség elvét. Azt akarták, hogy a Szovjetunió garantálja biztonságukat, ők maguk azonban nem voltak hajlandók garantálni a Szovjetunió biztonságát, nem voltak hajlandók garantálni a kis balti országok biztonságát, mert arra törekedtek, hogy rést hagyjanak a német csapatok átvonulása számára; emellett nem voltak hajlandók jogot biztosítani a szovjet csapatoknak arra, hogy az agresszor elleni harc céljából átvonuljanak Lengyelország területén. Ez az oka annak, hogy a tárgyalások meghiúsultak. Ugyanakkor Németország kifejezte azt a készségét, hogy beszünteti a harcot a Szovjetunió ellen, kifejezte azt a készségét, hogy lemond az úgynevezett „antikomintern paktumról"[3], elismerte a szovjet határok sérthetetlenségét — s akkor, mindezek után jött létre a szovjet-német megnemtámadási szerződés. A „benemavatkozás" politikája, melyet a nemzetközi, és mindenekelőtt az angol-francia reakció folytatott — azoknak a poli-

tikája, akik „a hegyről nézik a tigrisek harcát", a mások rovására való nyerészkedés színtiszta imperialista politikája. Ez a politika Chamberlain kormányrajutásával kezdődött, csúcspontját a mult év szeptemberében megkötött müncheni egyezménnyel érte el, s a legutóbbi angol-francia-szovjet tárgyalások idején teljes kudarcot szenvedett. A továbbiakban ez a politika elkerülhetetlenül közvetlen összeütközésre fog vezetni a két nagy imperialista tömb — az angol-francia és a német-olasz tömb között. 1938 októberében, a VI. kongresszuson választott Központi Bizottság hatodik teljes ülésén megmondtam: „A puska visszafelé sül el — Chamberlain politikájának elkerülhetetlenül ez lesz a következménye." Chamberlain azzal kezdte, hogy másoknak akart ártani, ezt tekintette feladatának, és azzal végezte, hogy sajátmagának ártott. Minden reakciós politikai vonal fejlődésének ez a törvényszerűsége.

K é r d é s: Hogyan alakulnak majd az események az Ön véleménye szerint a továbbiak során?

V á l a s z: A nemzetközi helyzet már új fordulatot vett. A már régen megkezdődött második imperialista háború — melynek jellege egyoldalú, tekintettel arra, hogy a „benemavatkozási" politika következtében az egyik fél támad, a másik pedig ölbetett kézzel ül — Európában elkerülhetetlenül általános háború jellegét fogja ölteni.

A második imperialista háború már új szakaszába lép. Európában nagy háború van kirobbanóban a német-olasz és az angol-francia imperialista

tömb között a gyarmati népek fölötti uralomért. E háború során mindkét hadviselő fél lelkiismeretlenül hazudozni fog, hogy megtévessze a népeket, és a maga oldalára állítsa a közvéleményt; mindegyik azt fogja bizonygatni, hogy igazságos háborút visel, az ellenség pedig igazságtalan háborút. A valóságban ez tiszta csalás, hiszen mindkét fél céljai imperialista célok, mindkét fél a gyarmatok, félgyarmatok és befolyási övezetek fölötti uralomért fog harcolni, és így a háború mindkét fél részéről hódító háború lesz. Most Lengyelországért, a Balkán félszigetért és a Földközi tenger partvidékéért folyik a harc. Az ilyen háborúk semmiképpen sem igazságosak. Igazságosak csak a nem hódító célokat szolgáló háborúk, a felszabadító háborúk lehetnek. A kommunisták sohasem fognak támogatni semmiféle hódító háborút. A kommunisták határozottan támogatni fognak minden igazságos, nem hódító célokat szolgáló, felszabadító háborút, és ilyen háborúk esetén az első vonalakban fognak harcolni. A II. Internacionále szociáldemokrata pártjaiban Chamberlain és Daladier fenyegetőzései és ígérgetései következtében bizonyos elhatárolódás megy végbe. Az egyik rész — e pártok reakciós vezető rétege — ismét végzetes úton halad, akárcsak az első világháború idején, és az új imperialista háború támogatására készül. A másik rész azonban a kommunistákkal együtt háborúellenes antifasiszta népfront létrehozásán fáradozik. Chamberlain és Daladier, az után igazodva, ami Németországban és Olaszországban történik, mindinkább a reakció útjára téved, s a katonai mozgósítást arra használ-

ják ki, hogy fasizálják államaikat és háborús vágányokra állítsák át országuk gazdaságát. Általában, a két nagy imperialista tömb lázasan készül a háborúra, és a véres mészárlás veszélye ott lebeg az emberek millióinak feje fölött. Ez kétségtelenül a néptömegek tiltakozó mozgalmát váltja majd ki. Ha a népek nem akarnak az imperialisták ágyútöltelékévé lenni, akkor Németországban és Olaszországban ugyanúgy, mint Angliában és Franciaországban, Európában ugyanúgy, mint a föld más részein, feltétlenül megmozdulnak, hogy a legkülönbözőbb formákban harcoljanak az imperialista háború ellen.

A tőkés világban a fentnevezett két nagy tömbön kívül van még egy harmadik tömb is, melyet az Egyesült Államok vezet, és amely egész sor közép- és délamerikai államot foglal magában. Ez a tömb, saját érdekeit tartva szem előtt, egyelőre nem kapcsolódik be a háborúba. Az amerikai imperializmus, semlegességét hangoztatva, egyelőre még egyik fél oldalán sem lép háborúba, hogy később azután kiálljon a porondra, és elfoglalja a vezető helyet a tőkés világban. Az amerikai burzsoázia egyelőre még nem készül arra, hogy felszámolja országában a demokratikus rendszert és a békeidők gazdasági rendjét; s ez meg is felel a nemzetközi békemozgalom érdekeinek.

A szovjet-német szerződés megkötése súlyos csapást mért a japán imperializmusra, melyre a jövőben még nagyobb nehézségek várnak. A külpolitika kérdéseit illetően Japánban most két csoport között dúl a harc. A militaristák szövetséget akarnak kötni Németországgal és Olaszországgal,

hogy osztatlan uralomra tegyenek szert Kína fölött, kiterjesszék agressziójukat a csendesóceáni országokra, és kiszorítsák Keletről Angliát, az Egyesült Államokat meg Franciaországot. A burzsoázia egy része azonban amellett kardoskodik, hogy engedményeket kell tenni Angliának, az Egyesült Államoknak és Franciaországnak, s minden figyelmet Kína megrablására kell összpontosítani. Japánban jelenleg igen erős az az irányzat, mely szerint kompromisszumot kell kötni Angliával. Az angol reakció elkerülhetetlenül arra fog törekedni, hogy Japán — Kína közös felosztásának feltétele mellett, s a pénzügyi és gazdasági segítség fejében — az angol érdekek házőrző kutyája legyen a Keleten, elfojtsa a kínai nemzeti szabadságmozgalmat és lekösse a Szovjetuniót. Eszerint Japán semmi körülmények között sem mond le fő céljáról — Kína leigázásáról. A japán csapatok hatalmas arányú támadásának lehetősége talán nem igen nagy, a japán banditák azonban még az eddiginél is hevesebben fogják folytatni politikai támadásukat, melynek lényege az, hogy „kínaiak felhasználásával igázzák le Kínát"[4] és „a háborút háborúval táplálva"[5] valósítsák meg gazdasági agressziójukat; ugyanakkor a megszállva tartott területeken folytatni fogják vad „irtóhadjárataikat"[6]. Emellett a japánok meg fogják kísérelni, hogy az angolok közreműködésével kapitulációra kényszerítsék Kínát. Egy meghatározott, számára kedvező pillanatban Japán egy „keleti München" javaslatával fog előállni. Igéretekkel és fenyegetésekkel igyekszik majd Kínát kapitulációra bírni — miközben csalétkül viszonylag komoly

engedményeket ajánl fel neki —, hogy ilyenformán elérje Kína leigázását. Bármilyen kormányokat juttassanak is hatalomra a japán uralkodó osztályok, Japánnak ez az imperialista célja változatlan marad mindaddig, míg magában Japánban fel nem lángol a népforradalom.

A tőkés világ mellett van egy másik, ragyogó világ is — a szocializmus országa, a Szovjetunió. A szovjet-német szerződés nagy lehetőségeket tárt fel a Szovjetunió előtt arra nézve, hogy segítse a nemzetközi békemozgalmat, nagy mértékben lehetővé tette számára, hogy segítse Kínát a japán területrablók elleni harcában.

Így értékelem a nemzetközi helyzetet.

K é r d é s: Milyen perspektívák nyílnak ebben a helyzetben Kína előtt?

V á l a s z: Kína előtt két út van: az első — kitartóan folytatni a háborút a japán bitorlók ellen, szilárdan törekedni az ország népének tömörítésére és a fejlődés útján való előrehaladásra. Ez az út az újjászületés útja. A második — egyetérteni a megalkuvással, a szakadással és a hátrálással. Ez az út a leigázás útja.

Az új nemzetközi helyzetben, amikor Japán nehézségei tovább növekednek, mi pedig határozottan elutasítjuk a kompromisszumot, Kína stratégiai visszavonulásának szakaszát befejezettnek, a stratégiai egyensúly szakaszát pedig már elérkezettnek tekinthetjük. A stratégiai egyensúly szakasza egyben az ellentámadás előkészítésének szakasza is.

Csakhogy minél szilárdabb az erők egyensúlya

a fronton, annál ingatagabb az ellenség mögöttes területén. Amikor a fronton előáll az erőegyensúly, az ellenség mögöttes területén hevesebbé válik a harc. Ez az oka annak, hogy azok a nagy „irtóhadjáratok", melyeket az ellenség a megszállva tartott területeken (főleg Észak-Kínában) Vuhan eleste után indított, a továbbiakban folytatódni fognak, sőt, az ellenség még nagyobb erőket fog bevetni. Továbbá, most, amikor az ellenség fő célkitűzése a politikai támadás, abból a célból, hogy „kínaiak felhasználásával igázzák le Kínát", és a gazdasági agresszió, abból a célból, hogy „háborúval táplálják a háborút", Anglia távolkeleti politikája pedig egy „keleti München" nyélbeütésére irányul, Kína nagyobbik részén óriási mértékben megnövekszik a kapituláció veszélye, és fokozódik a belső szakadás veszélye. Ami pedig a háborúban fennálló erőviszonyokat illeti, még sokáig el fog tartani, amíg olyan erősek leszünk, mint az ellenség, s erőinket csak akkor tudjuk előkészíteni az ellentámadásra, ha az egész ország egy akarattal és kitartóan fog ezért küzdeni.

Tehát a japán bitorlók ellen viselt háború kitartó folytatása még mindig rendkívül komoly feladata országunknak, és megengedhetetlen, hogy az e feladatra fordított figyelmünk akár a legcsekélyebb mértékben is lanyhuljon.

Tehát világos, hogy Kínának semmiesetre sem szabad elszalasztania a mostani pillanatot, semmiesetre sem szabad hamis útra térnie; politikájában szilárd irányvonalat kell követnie!

Ennek megfelelően:

1. Szilárdan kell követni a japán bitorlók ellen

viselt háború kitartó folytatásának irányvonalát, harcolni kell a megalkuvás ellen, bármilyen formában jelentkezzék is. Határozottan le kell sujtani a vangcsingvejekre — a nyílt és titkos vangcsingvejekre egyaránt. Határozottan el kell utasítani mindenfajta ígérgetést — akár Japán, akár Anglia ígéreteiről van szó —, Kínának semmi szín alatt sem szabad részt vennie a „keleti Münchenben".

2. Szilárdan kell követni az összefogás irányvonalát, harcolni kell a szakadár tevékenység ellen, bármilyen formát öltsön is. Itt is rendkívül nagy éberségre van szükség, függetlenül attól, hogy ki folytat ilyen tevékenységet: a japán imperialisták, valamely más külföldi állam, avagy a kínai kapitulánsok. Kemény kézzel véget kell vetni minden belső surlódásnak, mivel ezek ártanak a japán bitorlók ellen viselt háború ügyének.

3. Szilárdan kell követni a fejlődés útján való előrehaladás irányvonalát, küzdeni kell minden olyasmi ellen, ami visszafelé húz bennünket. A japán bitorlók ellen viselt háború érdekében felül kell vizsgálni, és alapvetően korrigálni kell a háború ügyére nézve ártalmas eszméket, dolgokat és intézkedéseket katonai, politikai és pénzügyi-gazdasági téren, a pártügyekben, a kultúra meg a közoktatás terén és a tömegmozgalom terén egyaránt.

Ha mindezt megtettük, akkor Kína kellőképpen előkészítheti erőit az ellentámadásra.

Mostantól kezdve a japán megszállók elleni háborúban tekintse az egész ország fő feladatának az ellentámadásra való felkészülést.

Most arra van szükség, hogy egyrészt kitartóan

védekezzünk a fronton és hatékonyan támogassuk az ellenség mögöttes területén folyó hadműveleteket, másrészt pedig különböző politikai, katonai és más reformokat valósítsunk meg, és hatalmas erőket gyűjtsünk, hogy azokat, ha majd eljön az ideje, az ellenségre zúdíthassuk, nagyarányú ellentámadást indítsunk és felszabadítsuk az ellenség által elrabolt területeket.

JEGYZETEK

[1] A szovjet-német megnemtámadási szerződést 1939 augusztus 23-án kötötték meg.

[2] 1935 októberében Olaszország fegyveres agressziót indított Abesszínia ellen, és 1936 májusáig teljesen megszállta az országot. 1936 júliusában Németország és Olaszország együttesen fegyveres intervenciót hajtott végre Spanyolországban, s ezzel támogatta a Népfront kormánya ellen felkelt fasiszta Franco lázadását. A Népfront-kormány hosszas háborút viselt a német-olasz beavatkozók és a Franco-lázadás ellen, de 1939 márciusában végülis vereséget szenvedett. 1938 márciusában a német csapatok megszállták Ausztriát, ugyanezen év októberében elfoglalták a Csehszlovákiához tartozó Szudétavidéket, 1939 márciusában pedig megszállták egész Csehszlovákiát. A német és olasz fasiszták azért vállalkozhattak ezekre a gátlástalan agressziós cselekedetekre és azért tudták azokat véghezvinni, mert a „benemavatkozás" politikáját folytató angol és francia kormány elnéző magatartást tanúsított velük szemben, illetve bujtogatta őket.

[3] 1936 novemberében Japán és Németország megkötötte az úgynevezett „antikomintern paktumot". 1937 novemberében ehhez a paktumhoz Olaszország is csatlakozott.

[4] „Kínaiak felhasználásával leigázni Kínát" — a japán imperializmusnak Kína elleni agressziója során alkalmazott egyik alattomos módszere. A japán imperialisták

régóta felkarolták és igyekeztek minél nagyobbra növelni Kínában azokat az erőket, melyeket felhasználhattak arra, hogy Kínát belülről bomlasszák és elérjék agresszív céljaikat. Amikor a japán bitorlók elleni háború megindult, a japán imperialisták nemcsak a Kuomintangban levő nyiltan japánbarát Vang Csing-vej féle csoportot használták fel céljaik érdekében, hanem a Csang Kaj-sek csoport erőit is, hogy megkössék a Kommunista Pártnak, annak a pártnak a kezét, amely a háború kérdésében a leghatározottabb álláspontot foglalta el. 1939-től kezdve a japánok beszüntették támadásukat Csang Kaj-sek csapatai ellen, s politikájuk az volt, hogy mindenképpen kommunistaellenes akciókra ösztökéljék Csang Kaj-seket. Így próbálták politikájuknak megfelelően „kínaiak felhasználásával leigázni Kínát".

[5] A japán imperialisták kíméletlenül fosztogatták Kína megszállt részét, hogy ilymódon fedezzék agresszív háborújuk szükségleteit. Erre a politikára mondták a japán militaristák: „háborúval táplálni a háborút".

[6] A háború idején a japán banditák felszabadított népi körzeteink elleni támadásaik során hallatlanul barbár politikát folytattak — a „mindent felégetni, mindent elpusztítani, mindenkit kiirtani" úgynevezett hármas politikáját. Ezt nevezték „irtóhadjáratnak".

BESZÉLGETÉS A „CSUNGJANGSÖ" HÍR-ÜGYNÖKSÉG, VALAMINT A „SZAOTANGPAO" ÉS A „HSZINMINPAO" CÍMŰ LAPOK TUDÓSÍTÓIVAL[1]

(1939 szeptember 16)

T u d ó s í t ó k: Engedje meg, hogy néhány kérdést intézzünk Önhöz. Ma a „Hszincsunghuapao" című lapban olvastuk szeptember 1-i beszédét. Egyes kérdésekkel kapcsolatban Ön már nyilatkozott, de néhány más kérdésben szeretnénk kiegészítő magyarázatot kapni. Kérdéseink, melyeket írásba foglaltunk, három csoportra oszlanak. Kérjük, válaszoljon rájuk.

M a o C e-t u n g: Rendben van, válaszolok kérdéseikre abban a sorrendben, ahogyan azokat feltették.

Azt kérdik, elérkezett-e már a japán területrablók elleni háborúban az erőegyensúly szakasza. Nézetem szerint az erőegyensúly szakasza feltételesen elérkezettnek tekinthető. Ez azt jelenti, hogy az új nemzetközi helyzetben, feltéve, hogy Japán nehézségei tovább növekednek, Kína pedig határozottan elutasítja a kompromisszumot, elmondhatjuk, hogy ez a szakasz már elérkezett. Amikor ezt mondom, egyáltalán nem tagadom, hogy az ellenség még indíthat viszonylag nagyszabású operatív jellegű támadást; lehetséges például, hogy megtá-

madja Pakhojt, Csangsát, sőt talán Hsziant is. Az az állítás, mely szerint az ellenség nagyarányú stratégiai támadása és a mi stratégiai visszavonulásunk bizonyos feltételeknél fogva alapjában már megszűnt, egyáltalán nem jelenti azt, hogy az ellenség támadásának és a mi csapataink visszavonulásának minden lehetősége teljesen ki van zárva.

Ami az új szakasz konkrét tartalmát illeti, az nem más, mint az ellentámadás előkészítése, s ez a fogalom mindent magában foglalhat. Ez azt jelenti, hogy Kínának az egyensúly szakaszában minden erőt elő kell készítenie a jövendő ellentámadásra. Az ellentámadás előkészítése nem azt jelenti, hogy az ellentámadást azonnal meg kell kezdeni: az ellentámadást nem lehet megkezdeni addig, míg nincsenek meg hozzá a kellő feltételek. Ráadásul itt stratégiai ellentámadásról van szó, nempedig operatív jellegű ellentámadásról. Olyan operatív jellegű ellentámadások, mint például az, melynek segítségével meghiúsítottuk az ellenség „irtóhadjáratát" Sanhszi tartomány délkeleti részén, nemcsak lehetségesek, hanem a legnagyobb mértékben szükségesek is. A széles fronton indított stratégiai ellentámadás ideje azonban ma még nem jött el; most még abban az időszakban vagyunk, amikor az ilyen nagyarányú ellentámadást tevékenyen elő kell készítenünk. Ebben az időszakban még nem egyszer kell visszavernünk az ellenség esetleges operatív jellegű támadásait a fronton.

Ha külön az új szakasz feladatairól beszélünk, hangsúlyoznunk kell, hogy az ellenség mögöttes területén szívósan folytatnunk kell a partizán-

háborút, szét kell zúznunk az ellenség „írtóhadjáratait", meg kell bénítanunk gazdasági agresszióját; a fronton erősítenünk kell a védelmet, és vissza kell vernünk az esetleges operatív jellegű támadásokat; mélyen a saját hátországunkban viszont a politikai rendszer erélyes átalakítása a fő feladat. Mindez együttvéve az ellentámadás előkészítésének konkrét tartalma.

Az ország politikai rendszerének átalakítása rendkívül nagyjelentőségű ügy, tekintve, hogy az ellenség most főleg politikai támadást folytat, és így különösen a politikai ellenállást kell növelnünk. Ez azt jelenti, hogy a demokratikus politikai rendszer létrehozásának kérdését gyorsabban kell megoldanunk: csak akkor növelhetjük politikai ellenállóképességünket, csak akkor készíthetjük elő a katonai erőket. Kínát a japán területrablók elleni háborúban főként annak az elvnek kell vezérelnie, hogy saját erőnkből kell újjászületnünk. Arról, hogy saját erőnkből kell újjászületnünk, beszéltünk már a multban is, de az új nemzetközi helyzetben ez még nagyobb jelentőségre tesz szert. A saját erőnkből való újjászületés lényegében demokratikus politikai rendszer létrehozását jelenti.

K é r d é s: Az imént Ön azt mondotta, hogy ha a saját erőnkből való újjászületés elve alapján ki akarjuk vívni a győzelmet a japán bitorlók ellen viselt háborúban, akkor demokratikus politikai rendszert kell létrehoznunk; milyen módszerekkel vezethetjük be a mostani körülmények között ezt a rendszert?

V á l a s z: A katonai hatalom, a politikai

gyámság és az alkotmányos kormányzás időszakaira való felosztást[2] annakidején Szun Jat-szen állapította meg. „Az északi utazással kapcsolatos nyilatkozatban"[3] azonban, melyet nem sokkal halála előtt tettek közzé, Szun Jat-szen már nem említi ezt a három időszakot, hanem arról beszél, hogy Kínában haladéktalanul Nemzetgyűlést kell összehívni. Ebből látható, hogy a megváltozott viszonyoknak megfelelően maga Szun Jat-szen is már régen megváltoztatta célkitűzését. Most, a japán megszállók ellen viselt háború során kialakult súlyos helyzetben feltétlenül mielőbb Nemzetgyűlést kell összehívnunk, és demokratikus rendszert kell létesítenünk, hogy elkerüljük a legnagyobb tragédiát — Kína leigázását, s hogy kiűzzük az ellenséget országunkból. E kérdést illetően a legkülönbözőbb magyarázatokat hallhatjuk. Egyesek azt mondják, hogy népünk sötét tudatlanságban él, és ezért nem lehet bevezetni a demokratikus kormányzati rendszert. Ez nem igaz. A japán területrablók elleni háború folyamán a néptömegek igen gyorsan fejlődnek. Ha pedig a vezetés jó kezekben van és megvan a megfelelő irány, kétségtelenül meg lehet majd valósítani a demokratikus kormányzati rendszert. Észak-Kínában például a demokratikus rendszer már a megvalósulás stádiumában van. Itt a körzetek elöljáróit, a járások elöljáróit, továbbá a tíz, illetve száz portát magában foglaló egységek elöljáróit legnagyobbrészt a nép választotta. Néhol a kerületi elöljárókat is a nép választotta. A kerületekben a legkiválóbb közéleti személyiségeket, valamint az ifjúság erélyes képviselőit választották meg elöljárónak.

Ezeket a kérdéseket általános megvitatás tárgyává kellene tenni.

Az Önök által feltett kérdések második csoportjában szerepel az „idegen pártok tevékenységének korlátozására" vonatkozó kérdés, vagyis az egyes helyeken tapasztalható surlódások kérdése. E kérdés iránt tanúsított érdeklődésük teljesen indokolt. Noha ezen a téren az utóbbi időben valamelyest javult a helyzet, gyökeres változás még nem történt.

K é r d é s: Tudomására hozta-e a Kommunista Párt valamilyen formában e kérdéssel kapcsolatos álláspontját a központi kormánynak?

V á l a s z: Bejelentettük tiltakozásunkat.

K é r d é s: Milyen formában?

V á l a s z: Csou En-laj elvtárs, Pártunk képviselője ebben a kérdésben már júliusban levelet írt Csang Kaj-seknek, a Katonai Bizottság elnökének. Augusztus 1-én Jenan lakossága táviratokat küldött Csang Kaj-seknek, a Katonai Bizottság elnökének, és a nemzeti kormánynak, melyekben követelte „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések" tekintetében kiadott utasítás hatálytalanítását. Ez az utasítás ugyanis, melyet titokban terjesztenek, egyes helyeken surlódásokra ad okot.

K é r d é s: Válaszolt erre a központi kormány?

V á l a s z: Nem, nem válaszolt. Azt beszélik, hogy magában a Kuomintangban is vannak olyanok, akik nem helyeslik ezt az utasítást. Mint tudják, azokat a hadseregeket, amelyek közösen harcolnak a japán megszállók ellen, baráti, nempedig „idegen"

hadseregeknek nevezik. Eszerint azok a pártok és csoportok, amelyek közösen harcolnak a japán megszállók ellen, ugyancsak baráti, nempedig „idegen" pártok és csoportok. A japán bitorlók ellen viselt háborúban sok párt és csoport vesz részt. Igaz ugyan, hogy erejük különböző, de közösen viselik ezt a háborút, és csak természetes, hogy szorosan össze kell fogniok, ahelyett hogy egymás „tevékenységét korlátoznák".

Mi az idegen párt? A japánbérenc Vang Csing-vej nemzetárulóinak pártja — idegen párt, mert politikailag semmi köze a japán rablók elleni harc mellett síkraszálló pártokhoz és csoportokhoz. Az ilyen párt tevékenységét valóban korlátozni kell. A Kuomintang és a Kommunista Párt politikájában van egy közös elem — a japán agresszió elleni harc. Éppen ezért a kérdés most egyáltalán nem úgy áll, hogy minden erőt a Kommunista Párt elleni harcra és „a kommunisták tevékenységének megakadályozására" kell összpontosítani, hanem úgy, hogy minden erőt a japán megszállók elleni harcra és tevékenységük megakadályozására, a Vang Csing-vej elleni harcra és tevékenységének megakadályozására kell összpontosítani. Jelszavunk csakis ez lehet.

Vang Csing-vejnek most három jelszava van: harc Csang Kaj-sek ellen, harc a kommunisták ellen, barátság a japánokkal. Vang Csing-vej a Kuomintang, a Kommunista Párt és az egész kínai nép közös ellensége. A Kommunista Párt viszont nem ellensége a Kuomintangnak, és a Kuomintang nem ellensége a Kommunista Pártnak. E két párt-

nak nem kell egymás ellen harcolnia, és nem kell egymás „tevékenységét korlátoznia", hanem össze kell fognia és segítenie kell egymást. A mi jelszavainknak különbözniök kell Vang Csing-vej jelszavaitól, ellentétben kell velük állniok, és semmiesetre sem szabad rájuk hasonlítaniok. Vang Csing-vej harcot hirdet Csang Kaj-sek ellen — nekünk Csang Kaj-sek támogatása mellett kell síkraszállnunk. Vang Csing-vej harcot hirdet a kommunisták ellen — nekünk a kommunistákkal való szövetség mellett kell síkraszállnunk. Vang Csing-vej a japán rablókkal való barátságot hirdeti — nekünk harcot kell hirdetnünk a japán rablók ellen. Támogatnunk kell mindazt, ami ellen az ellenség harcol, harcolnunk kell mindaz ellen, amit az ellenség támogat. Mostanában számos cikkben találkozhatunk a következő mondással: „Sohase tégy olyat, amivel barátodnak bánatot, az ellenségnek pedig örömet okozhatsz." Ezek Csu Fu hadvezér szavai, aki Liu Hsziu* szolgálatában állt a keleti Han birodalom idején. Csu Fu ezt írta Peng Csungnak, Jüjang kerület kormányzójának: „Egyetlen cselekedeted se legyen olyan, hogy azzal barátodnak bánatot okozzál, ellenségednek pedig örömet szerezzél." Csu Funak ezek a szavai egészen világos politikai elvet fejeznek ki, melyet semmi körülmények között sem szabad elfelejtenünk.

Önök azt kérdik, mi a Kommunista Párt álláspontja az úgynevezett surlódásokat illetően. Nyíltan

* Liu Hsziu — a második (keleti) Han-dinasztia első császára. 25-től 57-ig uralkodott Kuang Vu-ti néven.

megmondhatom Önöknek, hogy mi határozottan ellene vagyunk a japán megszállókkal való harc mellett síkraszálló pártok és csoportok közötti minden néven nevezendő surlódásnak, mert a surlódások gyengítik ezeket a pártokat és csoportokat. De ha valaki önkényeskedésre vetemedik velünk szemben, ha valaki túlságosan arcátlanul fog viselkedni vagy erőszakot alkalmaz, a Kommunista Párt kénytelen lesz erre komolyan reagálni, másszóval, „amíg békén hagynak bennünket, mi sem bántjuk őket, de ha bántani merészelnek — mi sem maradunk adósok". Ugyanakkor szigorúan tartjuk magunkat ahhoz az elvhez, hogy ne lépjük túl az önvédelem kereteit, és ezt az elvet egyetlen kommunista sem sértheti meg.

K é r d é s: Mi a helyzet az északkínai surlódásokkal?

V á l a s z: Az ott tevékenykedő Csang Jin-vut és Csin Csi-zsungot úgy ismerik, mint akik szakemberek a surlódások kiprovokálása terén. A hopeji Csang Jin-vu és a santungi Csin Csi-zsung olyan emberek, akiknek semmi sem szent; magatartásuk nem sokban különbözik a nemzetárulók magatartásától. Többet harcolnak a 8. hadsereg ellen, mint az ellenség ellen. Ennek számos megcáfolhatatlan bizonyítékát — így például Csang Jin-vunak a 8. hadsereg megtámadására vonatkozó parancsát, melyet csapataihoz intézett stb. — már megküldtük Csang Kajseknek, a Katonai Bizottság elnökének.

K é r d é s: Vannak-e surlódások az Új 4. hadseregnél?

V á l a s z: Igen, ott is vannak. A pingcsiangi

véres incidens olyan esemény volt, mely az egész országot megrázta.

K é r d é s: Egyesek azt mondják: az egységfront fontos, de akkor az egység elvének megfelelően fel kell számolni a Határterület kormányát. Mi az Ön véleménye erről?

V á l a s z: Az emberek sok sületlenséget fecsegnek össze. A Határterület felszámolásáról hangoztatott szóbeszédek is ezek közé tartoznak. A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület a japán bitorlókkal szembeni ellenállás demokratikus támaszpontja; politikailag ez az ország legelőrehaladottabb körzete. Mi ok volna hát felszámolására? Mi több, a Határterületet Csang Kaj-sek, a Katonai Bizottság elnöke már régen elismerte, és az erről szóló hivatalos határozatot a nemzeti kormány Végrehajtó Jüanja még 1937 telén elfogadta. Kínának valóban szüksége van az egységre, de ennek az egységnek a japán megszállók elleni egységes hadviselésben, az egységes összefogásban, az egységes előrehaladásban kell megnyilvánulnia. Ha ezzel ellentétben járunk el és úgy valósítjuk meg az egységet, Kínát leigázzák.

K é r d é s: Van-e lehetőség arra, hogy az egység különböző értelmezése miatt szakadás következzik be a Kuomintang és a Kommunista Párt között?

V á l a s z: Ha csak arról beszélünk, ami lehetséges, akkor lehetséges az összefogás is, a szakadás is. A dolog a Kuomintang és a Kommunista Párt állásfoglalásától, de főként az egész kínai nép állásfoglalásától függ majd. Ami bennünket, kommunistákat illet, mi már régen kijelentettük, hogy célul

tűzzük ki az együttműködést: nemcsak óhajtjuk a tartós együttműködést, hanem latba is vetjük minden erőnket az ilyen együttműködés megteremtése érdekében. Csang Kaj-sek, a Katonai Bizottság elnöke, a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának ötödik teljes ülésén állítólag kijelentette, hogy a belpolitika kérdéseit nem lehet fegyverrel megoldani. Erős ellenséggel állunk szemben, és egészen természetes, hogy a mult tapasztalataiból okulva mindkét pártnak — a Kuomintangnak és a Kommunista Pártnak egyaránt — tartós együttműködésre kell törekednie, s meg kell gátolnia a szakadást. Ahhoz azonban, hogy végleg kiküszöböljük a szakadás lehetőségét, meg kell teremteni a tartós együttműködés politikai biztosítékait, ez pedig azt jelenti, hogy kitartóan végig kell harcolnunk a japán megszállók ellen viselt háborút, és demokratikus rendszert kell létrehoznunk. Ha ezen az úton haladunk, lehetővé válik majd, hogy még szorosabban fogjunk össze, és elkerüljük a szakadást. Ehhez mindkét párt és az egész nép egységes erőfeszítése szükséges, és ezt az erőfeszítést feltétlenül meg kell tenni.

„A japán bitorlók elleni háború kitartó folytatásáért, a kapituláció ellen", „Az összefogásért, a szakadás ellen", „Az előrehaladásért, a hátrálás ellen" — ez Pártunk három fő politikai jelszava, melyet ebben az esztendőben adott ki az 1937 július 7-i események évfordulója alkalmából közzétett nyilatkozatában. Úgy gondoljuk, hogy Kína csakis ezen az úton haladva kerülheti el a leigázást, és űzheti ki az ellenséget. Más út nincs.

JEGYZETEK

[1] „Csungjangsö" („Central News") — kuomintangista tájékoztató iroda. „Szaotangpao" — a Kuomintang-kormány katonai ügyosztályának sajtóorgánuma. „Hszinminpao" — a nemzeti burzsoázia érdekeit képviselő lap.

[2] Szun Jat-szen „Az államépítés programmja" című munkájában az „állam építésének" folyamatát három időszakra osztotta: az első „a katonai hatalom időszaka", a második „a politikai gyámság időszaka", a harmadik „az alkotmányos kormányzás időszaka". A Csang Kajsek vezette reakciós kuomintangista klikk Szun Jat-szennek a „katonai hatalomról" és a „politikai gyámságról" szóló tételeit sokáig arra használta fel, hogy leplezze ellenforradalmi diktatúráját és megfossza a népet minden szabadságjogtól.

[3] 1924 telén, a második cseli-mukdeni háború idején Feng Jü-hsziang, aki akkoriban a cseli klikkhez tartozott, elhagyta a frontot és Peking ellen vezette csapatait, ami az ugyancsak a cseli klikkhez tartozó militarista Vu Pej-fu bukását vonta maga után. Feng Jü-hsziang Pekingbe hívta Szun Jat-szent. Szun Jat-szen elfogadta a meghívást, és november 12-én Kantonból északra utazott. Két nappal elutazása előtt kiadta „Az északi utazással kapcsolatos nyilatkozatát", melyben újból kifejtette az imperialisták és a militaristák elleni harcra vonatkozó platformját, és felszólította az illetékeseket, hogy az országra váró legfontosabb feladatok megoldása céljából hívjanak össze Nemzetgyűlést. Ezt a nyilatkozatot az egész nép helyesléssel fogadta.

A SZOVJETUNIÓ ÉS AZ EGÉSZ EMBERISÉG ÉRDEKEINEK EGYSÉGE

(1939 szeptember 28)

A Kínai-Szovjet Kulturális Társaság felkért, hogy írjak cikket a Nagy Októberi Szocialista Forradalom közelgő huszonkettedik évfordulója alkalmából. Megfigyeléseim alapján szeretnék megvilágítani több olyan kérdést, amely a Szovjetuniót és Kínát egyaránt érintí. Mivel pedig ezek a kérdések mostanában erősen foglalkoztatják a kínai nép legkülönbözőbb rétegeit, s még nyilván nem vontak le belőlük határozott következtetéseket, nem tartom fölöslegesnek, hogy éljek az alkalommal, és közöljem néhány gondolatomat azokkal, akik érdeklődnek az európai háború és a kínai-szovjet kapcsolatok iránt.

Egyesek állítása szerint a Szovjetuniónak érdeke fűződik ahhoz, hogy világháború robbanjon ki, a Szovjetunió nem törekszik a világbéke megőrzésére, s a mostani háború kirobbanását éppen az mozdította elő, hogy a Szovjetunió az Angliával és Franciaországgal való kölcsönös segélynyujtási egyezmény helyett Németországgal kötött megnemtámadási szerződést.

Ezt a véleményt helytelennek tartom, mert a

Szovjetunió külpolitikája az egész elmúlt hosszú időszak alatt következetes békepolitika volt, márpedig ebben a Szovjetunió érdekei megegyeznek az emberiség óriási többségének érdekeivel. Az elmúlt időszak folyamán a Szovjetuniónak nemcsak azért volt érdeke a béke, hogy országában felépíthesse a szocializmust, nemcsak azért volt érdeke a békés kapcsolatok erősítése a világ valamennyi országával, hogy elejét vegye a Szovjetunió elleni háborúnak; ugyanakkor érdeke volt az is, hogy megakadályozza a fasiszta államok minden néven nevezendő agresszióját, hogy megakadályozza az úgynevezett demokratikus országok háborús provokációit, érdeke fűződött ahhoz is, hogy amennyire csak lehetséges, elodázza az imperialista világháború kitörését és megőrizze a békét az egész világon. A Szovjetunió évek hosszú során át hatalmas erőfeszítéseket tett az egyetemes béke megőrzése érdekében. Így például belépett a Népszövetségbe[1], kölcsönös segélynyujtási szerződést kötött Franciaországgal és Csehszlovákiával[2], s minden erejével arra törekedett, hogy kölcsönös biztonsági szerződést kössön Angliával és valamennyi békeszerető országgal. Amikor Németország és Olaszország megtámadta Spanyolországot, Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország pedig olyan politikát folytatott, melyet hivatalosan „benemavatkozásnak" neveztek, amely azonban ténylegesen az olasz-német agresszió fölötti szemethúnyást jelentett, a Szovjetunió hatékonyan segítette a spanyol kormánycsapatokat az olasz-német agresszió elleni harcukban, és küzdött az angol-amerikai-francia „benem-

avatkozási" politika ellen. Amikor Japán megtámadta Kínát, Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország pedig ugyancsak a „benemavatkozás" politikáját folytatta, a Szovjetunió nemcsak megnemtámadási szerződést kötött Kínával, hanem egyben hatékony segítséget is nyujtott Kínának a japán területrablók elleni harcában. Amikor Anglia és Franciaország áldozatul dobta oda Ausztriát és Csehszlovákiát, s ezzel egyengette az utat a hitleri agresszió számára, a Szovjetunió minden lehető módon leleplezte a müncheni politika hátterét, s azzal a javaslattal fordult Angliához és Franciaországhoz, hogy akadályozzák meg az agresszió további kiszélesítését. Amikor ez év tavaszán és nyarán kiéleződött a lengyel kérdés, és minden pillanatban kirobbanhatott a világháború, a Szovjetunió Chamberlain és Daladier kétszínű magatartása ellenére több mint négy hónapig tartó tárgyalásokat folytatott Angliával és Franciaországgal, mert angol-francia-szovjet kölcsönös segélynyujtási szerződés létrehozására, és a világháború elhárítására törekedett. Sajnos mindennek útjában állt az angol és a francia kormány imperialista politikája, a háborús veszély fölötti szemethúnyásnak, a háború kirobbantásának, a háború kiterjesztésének politikája; ezzel az egyetemes béke ügyére végleg csapást mértek, és kitört az imperialista világháború.

Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország kormánya egyáltalán nem mutatott őszinte törekvést a háború megakadályozására. Ellenkezőleg, elősegítették kirobbanását. Nem voltak hajlandók

megegyezni a Szovjetunióval, nem voltak hajlandók az egyenjogúság és a kölcsönösség alapján hatékony kölcsönös segélynyujtási egyezményt kötni vele, s ezzel megmutatták, hogy háborút akarnak, nempedig békét. Azt mindenki tudja, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetben állást foglalni a Szovjetunió ellen egyértelmű a béke elleni állásfoglalással. Ezt még a burzsoázia olyan képviselője is tudja, mint Lloyd George[3]. Ebben a helyzetben, egy ilyen időpontban Németország kifejezte azt a készségét, hogy beszünteti szovjetellenes akcióit, lemond az „antikomintern paktumról" és elismeri a szovjet határok sérthetetlenségét; így jött létre a megnemtámadási szerződés a Szovjetunió és Németország között.

Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország arra számítottak, hogy Németországot háborúba taszítják a Szovjetunió ellen, ők maguk pedig majd „a hegyről nézik a tigrisek harcát": hadd merítse ki egymást a Szovjetunió és Németország minél jobban, akkor majd ők színrelépnek és rendet teremtenek. A szovjet-német megnemtámadási szerződés megkötése ezt az összeesküvést kudarcra kárhoztatta. Az angol-francia imperializmusnak erre az összeesküvésére, melynek célja az volt, hogy szemet hunyjanak a háborús veszély fölött, kirobbantsák a háborút, meggyorsítsák a világháború kitörését, Kínában nem fordítottak figyelmet, mert az embereket félrevezette az összeesküvők mézesmázos propagandája. Amikor Spanyolországról, Kínáról, Ausztriáról és Csehszlovákiáról volt szó, ezeknek az összeesküvőknek a legkevésbbé sem volt

szándékukban útját állni az agressziónak, ellenkezőleg, szemet húnytak az agresszió fölött és szították a háborút, mert úgy gondolták, hogy csak hadd verekedjenek mások, ők majd hasznot húznak belőle. A jóhangzás kedvéért mindezt „benemavatkozásnak" nevezték el, a valóságban azonban azt jelentette, hogy „a hegyről nézik a tigrisek harcát". Hány meg hány embert tévesztettek meg világszerte Chamberlainnek és társainak émelyítő szólamai, csak azért, mert nem értették meg, hogy mennyire veszedelmes a háta mögött kést rejtegető ember mosolya, s nem tudták, hogy a Szovjetunió csupán akkor kötött megnemtámadási szerződést Németországgal, amikor Chamberlain és Daladier elvetette a Szovjetunió javaslatait és elhatározta az imperialista háború kirobbantását. Ideje már, hogy ezek az emberek végre feleszméljenek. Szóval, a Szovjetunió az utolsó pillanatig védelmezte az egyetemes békét, és ebben jutott kifejezésre a Szovjetunió és az emberiség óriási többsége érdekeinek egysége.

Ez az első kérdés, mellyel foglalkozni kívántam.

Egyesek azt állítják, hogy ha már egyszer kirobbant a második imperialista világháború, a Szovjetunió bizonyára csatlakozni fog az egyik hadviselő félhez, másszóval, a Szovjetunió Vörös Hadserege állítólag arra készül, hogy a német imperializmus oldalán résztvegyen a háborúban.

Helytelennek tartom ezt a nézetet. A most kitört háború mind Anglia és Franciaország, mindpedig Németország részéről igazságtalan, hódító, imperialista háború. A világ kommunista pártjai-

nak és népeinek szembe kell fordulniok ezzel a háborúval, le kell leplezniök imperialista jellegét, vagyis rá kell mutatniok arra, hogy a háború csak árt a világ népeinek, s a legkisebb mértékben sem felel meg érdekeiknek, le kell leplezniök az imperialista háborút támogató és a proletariátus érdekeit eláruló szociáldemokrata pártok bűnös tetteit.

A Szovjetunió szocialista állam, olyan állam, melyben a kormány rúdja a Kommunista Párt kezében van, s a Szovjetuniónak a háborúval kapcsolatos állásfoglalását változatlanul a következő két világos tétel jellemzi: 1. Az igazságtalan, hódító, imperialista háborúkban való részvétel határozott visszautasítása, és a semlegesség szigorú megőrzése mindkét hadviselő fél irányában. Ezért a Szovjetunió Vörös Hadserege semmiesetre sem fog elvtelenül résztvenni a háborúban, semmiféle imperialista tábor oldalán sem. 2. Az igazságos, nem hódító célokat szolgáló, felszabadító háborúk hathatós támogatása. Így például 13 esztendővel ezelőtt a Szovjetunió segítette a kínai népet az északi hadjárat idején, egy évvel ezelőtt segítséget nyujtott a spanyol népnek az olasz-német agresszió elleni háborúban, két esztendeje segíti Kínát a japán területrablók ellen viselt háborúban, az utóbbi hónapokban segíti a mongol népet a japán támadók elleni háborújában, és kétségtelenül támogatni fogja mindazokat a népi felszabadító és nemzeti felszabadító háborúkat, melyek a jövőben fellángolhatnak más országokban, vagy amelyeket más nemzetek fognak folytatni, kétségtelenül támogatni fogja azokat a háborúkat, melyek összhangban vannak

a béke megvédésének érdekeivel. Ezt már beigazolta a Szovjetunió történetének elmúlt huszonkét éve, és igazolni fogják a további események is.

Egyesek azt a körülményt, hogy a Szovjetunió a szovjet-német kereskedelmi egyezmény alapján kereskedelmet folytat Németországgal, úgy tekintik, mintha a Szovjetunió Németország oldalán részt venne a háborúban. Ez a vélemény is helytelen, mert ebben az esetben a kereskedelmet összekeverik a háborúban való részvétellel. A kereskedelmet nemcsak a háborúban való részvétellel, de még a segítségnyujtással sem lehet összekeverni. A spanyolországi háború idején például a Szovjetunió kereskedett Németországgal és Olaszországgal, de senki a világon nem mondta azt, hogy a Szovjetunió segíti Németországot és Olaszországot Spanyolország elleni agressziójában, hanem ellenkezőleg, azt mondták, hogy Spanyolországot segíti a német és az olasz agresszió elleni harcában. És ezt nem ok nélkül mondták, hiszen a Szovjetunió valóban segítette Spanyolországot. Vagy például most, amikor háború folyik Kína és Japán között, a Szovjetunió ugyancsak kereskedik Japánnal, de senki a világon nem mondja azt, hogy a Szovjetunió segíti Japánt Kína elleni agressziójában, hanem ellenkezőleg, azt mondják, hogy Kínát segíti a japán agresszió elleni harcában. És ezt nem ok nélkül mondják, hiszen a Szovjetunió valóban segíti Kínát. Jelenleg a világháborúban részt vevő mindkét fél kereskedik a Szovjetunióval, de ezt a tényt nem lehet úgy értelmezni, mintha a Szovjetunió segítené az egyik vagy a másik hadviselő felt, és még kevésbbé

lehet úgy értelmezni, mintha a Szovjetunió részt venne a háborúban. Az, hogy a Szovjetunió bárkit is segítsen, vagy részt vegyen a háborúban, csak abban az esetben válik lehetővé, ha megváltozik a háború jellege, vagyis ha az egyes országok vagy országcsoportok által viselt háború meghatározott és szükségszerű változások következtében megfelel majd a Szovjetunió és az egész világon élő népek érdekeinek. Ellenkező esetben ez a lehetőség ki van zárva. Ami pedig a Szovjetunió és az egyes hadviselő államok kereskedelmének méreteiben és feltételeiben mutatkozó különbségeket illeti, amelyek ezeknek az államoknak a Szovjetunió tekintetében elfoglalt — baráti vagy ellenséges — álláspontjából következnek, ebben nem a Szovjetunió a hibás, hanem maguk az illető államok.

A Szovjetunió azonban még abban az esetben sem szakítja meg a kereskedelmi kapcsolatokat valamelyik országgal, vagy az országok valamelyik csoportjával, ha az illető ország vagy az illető országok csoportja szovjetellenes álláspontra helyezkedik ugyan, de mégis fenn óhajtja tartani a diplomáciai kapcsolatokat, és kereskedelmi szerződéseket óhajt kötni a Szovjetunióval, s nem üzen neki háborút — mint például Németország augusztus 23-a előtt.

Az ilyen kereskedelmi kapcsolatok nem jelentik a háborúban való részvételt, de még csak segítséget sem jelentenek. Ezt világosan meg kell érteni.

Ez a második kérdés, mellyel foglalkozni kívántam.

Országunkban igen sokan vannak, akik nem látják tisztán azt a kérdést, hogy a szovjet csapatok

milyen körülmények között léptek lengyel területre[4]. A lengyel problémát több különböző oldalról kell megvizsgálnunk, értékelnünk kell Németország, Anglia és Franciaország, a lengyel kormány, a lengyel nép és a Szovjetunió szerepét.

Nézzük Németországot. Németország azért visel háborút, hogy kirabolja a lengyel népet, hogy megsemmisítse az angol-francia imperialista front egyik szárnyát. Ez a háború imperialista jellegű, nem lehet vele rokonszenvezni, harcolni kell ellene.

Ami Angliát és Franciaországot illeti, csupán az angol és francia finánctőke egyik vadászterületét látták Lengyelországban; arra használták ki Lengyelországot, hogy a német imperializmust meggátolják abban, hogy az egész világon hozzálásson az általuk összerabolt zsákmány újrafelosztásához; úgy tekintették Lengyelországot, mint imperialista frontjuk egyik szárnyát. Ezért Anglia és Franciaország háborúja imperialista háború. A Lengyelországnak nyujtott úgynevezett angol-francia segítség nem más, mint a Lengyelország fölötti uralomért Németországgal folytatott harc. Ezzel a háborúval ugyancsak nem lehet rokonszenvezni, és harcolni kell ellene.

Nézzük most a lengyel kormányt. A lengyel kormány a lengyel földesurak és a lengyel burzsoázia fasiszta, reakciós kormánya, amely kegyetlenül kizsákmányolta a lengyel munkásokat és parasztokat, s üldözte a demokratákat. Ugyanakkor a lengyel kormány soviniszta kormány, mert könyörtelenül elnyomta a nagyszámú nemzeti kisebbséget: az ukránokat, beloruszokat, zsidókat, németeket,

litvánokat és a többi nem-lengyel nemzetiséget, az egész, együttvéve több mint tízmillió főnyi nemzetiségi lakosságot. Ez a kormány maga is imperialista kormány. A most folyó háborúban Lengyelország reakciós kormánya kész volt a frontra hajtani a lengyel népet, hogy az angol és a francia finánctőke ágyútölteléke legyen, és kész volt csatlakozni a nemzetközi finánctőke reakciós frontjához, mint ennek szerves része. A legutóbbi húsz év folyamán a lengyel kormány állandóan a Szovjetunió ellen foglalt állást, az angol-francia-szovjet tárgyalások idején pedig kereken elutasította a szovjet csapatok segítségét. Ráadásul ez a kormány teljesen tehetetlennek bizonyult; hatalmas, több mint másfélmilliós hadseregét egyetlen csapással szétzúzták; ez a kormány mintegy két hét alatt tönkretette országát, s a lengyel népet a német imperializmus martalékául dobta oda. Mindezzel a lengyel kormány rendkívül súlyos gaztettet követett el, és ilyen kormánnyal együttérezni nem volna helyes.

Ami mármost a lengyel népet illeti, áldozatul esett, s harcot kell indítania a német fasiszta rabság ellen, saját reakciós földesurai és kapitalistái ellen, hogy megteremtse független, szabad, demokratikus lengyel államát. Nem kétséges, hogy a lengyel néppel kell együttéreznünk.

Végül nézzük a Szovjetuniót. A Szovjetunió teljesen igazságosan járt el. A Szovjetunió akkor két kérdéssel került szembe. Az első: megengedje-e, hogy egész Lengyelország a német imperializmus uralma alá kerüljön, a második: hasson-e oda, hogy Kelet-Lengyelország nemzeti kisebbségei hozzájus-

sanak a szabadsághoz. Ebben a kérdésben a Szovjetunió a második utat választotta. Azt a hatalmas területet, melyen beloruszok és ukránok élnek, a német imperializmus még 1918-ban, a breszti béke megkötésekor erőszakkal rabolta el a fiatal Szovjet-Oroszországtól, majd a versailles-i egyezmény értelmében ugyancsak erőszakkal a reakciós lengyel kormány hatalmába adták. Most a Szovjetunió csupán visszaszerezte a multban elvesztett területeit, felszabadította az elnyomott beloruszokat és ukránokat, s megmentette őket a német leigázás veszélyétől. Az utóbbi napok távirati jelentései azt mutatják, hogy ezek a nemzetiségek kenyérrel és sóval fogadják a Vörös Hadsereget, s felszabadítójukat látják benne. Semmi ehhez hasonló hír nem érkezik Nyugat-Lengyelország területéről, melyet a német hadsereg foglalt el, vagy Nyugat-Németországnak a francia csapatok által elfoglalt területéről. Mindez azt bizonyítja, hogy a Szovjetunió háborúja igazságos, nem hódító célokat szolgáló, felszabadító háború, amely hozzásegíti a kis nemzetiségeket a felszabaduláshoz, elősegíti a néptömegek felszabadulását. Ami viszont Németország háborúját vagy Anglia és Franciaország háborúját illeti, ez mindkét részről igazságtalan, hódító, imperialista háború, melynek célja más nemzetek, más népek elnyomása.

Ezzel együtt felmerült a Szovjetunió előtt egy másik kérdés is, melynek lényege az, hogy Chamberlain megpróbálja folytatni eddigi szovjetellenes politikáját. Chamberlain politikája arra irányul, hogy először, tartós blokád alá vegye Németország nyugati határát és nyomást gyakoroljon Németországra

nyugat felől; másodszor, az Egyesült Államokkal karöltve lekenyerezze és a maga oldalára állítsa Olaszországot, Japánt meg az északeurópai országokat, s ezáltal elszigetelje Németországot; és harmadszor, Németországnak ajándékozza Lengyelországot, sőt, Chamberlainék még Magyarországot és Romániát is készek odaadni, hogy kísértésbe vigyék Németországot. Röviden, Chamberlain fenyegetésekkel és ígéretekkel arra akarja rávenni Németországot, hogy felrúgja a szovjet-német megnemtámadási szerződést, a Szovjetunió ellen fordítsa ágyúit és megtámadja a Szovjetuniót. Ilyen cselszövések nemcsak a multban fordultak elő, az ilyen cselszövések folytatódnak ma is, és a jövőben is előfordulhatnak. A szovjet csapatoknak Kelet-Lengyelország területére lépése gyakorlati lépés volt, mely arra irányult, hogy visszaállítsák a Szovjetunió államhatárait, felszabadítsák a kis népeket, s ugyanakkor eltorlaszolják az utat a német agresszió keleti irányban való kiterjesztése előtt, és keresztülhúzzák Chamberlain terveit. A legutóbbi napokban érkezett jelentésekből ítélve, a Szovjetunió politikája hatalmas sikerrel járt. Éppen ebben jutott konkrétan kifejezésre a Szovjetuniónak és az emberiség óriási többsége érdekeinek egysége, a Szovjetunió és a reakciós lengyel uralom alatt sínylődött elnyomott nemzetiségek érdekeinek egysége.

Ez a harmadik kérdés, mellyel foglalkozni kívántam.

A szovjet-német megnemtámadási szerződés megkötése, ha az ezután kialakult általános helyzet szempontjából vizsgáljuk, nagyon erős csapást mért

Japánra, segítséget nyujtott Kínának, megszilárdította Kínában a japán bitorlók elleni háború híveinek pozícióit, és csapást mért a kapitulánsokra. A kínai nép üdvözli ezt a szerződést, és egészen helyesen jár el, amikor ezt teszi.

De menjünk tovább. A Halhin-Golnál[5] folyó hadműveletek beszüntetésére vonatkozó egyezmény megkötése óta az angol és amerikai hírügynökségek nagy buzgalommal terjesztenek olyan híreket, melyek szerint a Szovjetunió és Japán között rövidesen megnemtámadási szerződés jön létre. Ez bizonyos aggodalmat keltett a kínai nép körében. Egyesek úgy vélik, hogy a Szovjetunió esetleg beszünteti a Kínának nyujtott segítséget.

Ezt a feltevést helytelennek tartom. A halhingoli hadműveletek beszüntetésére vonatkozó egyezmény, jellegét tekintve, hasonló ahhoz az egyezményhez, amelyet a Haszan tónál folytatott hadműveletek[6] beszüntetéséről kötöttek, nevezetesen arról van szó, hogy miután Japán térdrekényszerült, a japán militaristák elismerték a szovjet és mongol határok sérthetetlenségét. Egy ilyen egyezmény, mely a hadműveletek beszüntetésére vonatkozik, növeli annak lehetőségét, hogy a Szovjetunió segítséget nyujtson Kínának, nempedig csökkenti ezt a segítséget. Ami viszont a szovjet-japán megnemtámadási szerződést illeti, a Szovjetunió már hosszú évek óta ismételten javasolta Japánnak egy ilyen szerződés megkötését, de Japán következetesen visszautasította ezt a javaslatot. Jelenleg a japán uralkodó osztályok egyik klikkje törekszik a Szovjetunióval való megnemtámadási szerződés létre-

hozására. Azt azonban, hogy kívánja-e a Szovjetunió ennek az egyezménynek a megkötését, egy alapvető, elvi meggondolás dönti majd el, nevezetesen az, hogy megfelel-e ez az egyezmény a Szovjetunió és az emberiség túlnyomó többsége érdekeinek, konkrétan, hogy nem ellenkezik-e a kínai nemzeti felszabadító háború érdekeivel. Véleményem szerint a Szovjetunió — I. V. Sztálinnak ez év március 10-én, a Szovjetunió Kommunista Pártja XVIII. kongresszusán tartott előadói beszédéből és Molotovnak ez év május 30-án a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje ülésszakán mondott beszédéből ítélve — nem enged ebből az alapelvéből. De még ha feltételezzük is, hogy a szovjet-japán megnemtámadási egyezmény létrejön, a Szovjetunió semmi körülmények között sem fog belemenni abba, hogy ez az egyezmény korlátozza Kína megsegítésére irányuló akcióit.

A Szovjetunió érdekei sohasem kerülnek összeütközésbe, ellenkezőleg, mindig meg fognak egyezni Kína nemzeti felszabadulásának érdekeivel. Szerintem ez minden kétségen felül áll. A Szovjetunió elfogult ellenségei arra használják fel a halhin-goli hadműveletek beszüntetéséről szóló egyezmény megkötését és a szovjet-japán megnemtámadási szerződés várható megkötéséről szóló híreket, hogy zavart keltsenek és megrontsák a viszonyt a nagy kínai és szovjet nép között. Ez a céljuk az angol, amerikai és francia politikai intrikusoknak, ez a céljuk a kínai kapitulánsoknak. Ezek a fondorlatok komoly veszedelmet jelentenek, s indítóokaikról le kell rántanunk a leplet. Egészen világos, hogy Kína

külpolitikáját a japán területrablók elleni harc feladatainak kell alárendelni. Ez a politika azon az elven alapul, hogy Kína újjászületését saját erőnkből kell elérnünk, de ugyanakkor ez a politika nem feltételezi a lemondást minden külső segítségről. Külső segítség az imperialista világháború kitörése következtében kialakult viszonyok között főként a következő három forrásból érkezhet: 1. a szocialista államtól — a Szovjetuniótól; 2. a kapitalista országok népeitől; 3. a gyarmatok és félgyarmatok elnyomott nemzeteitől. A segítségnek csakis ezek a forrásai megbízhatók. Minden más úgynevezett külső segítséget, ha fenn is áll ennek lehetősége, úgy kell tekintenünk, mint részleges és ideiglenes segítséget. Természetesen erre a részleges és ideiglenes segítségre is törekednünk kell, de nem szabad túlságosan számítanunk rá, nem szabad megbízható segítségnek tekintenünk. Ami az imperialista háborúban részt vevő országokhoz való viszonyt illeti, Kínának feltétlenül meg kell őriznie a semlegességet és egyik harcoló félhez sem szabad csatlakoznia.

Az a vélemény, hogy Kínának részt kell vennie a háborúban az angol-francia imperialista tábor oldalán, a kapitulánsok véleménye. Ez nem felel meg a japán megszállók elleni harc érdekeinek, nem felel meg a kínai nép függetlenségéért és felszabadításáért folytatott harc érdekeinek, tehát kereken el kell utasítani.

Ez a negyedik kérdés, mellyel foglalkozni kívántam.

Az itt vizsgálat tárgyává tett kérdések honfi-

társaink körében mostanában élénk vitákra adnak alkalmat. Igen örvendetes, hogy honfitársaink ilyen figyelemmel tanulmányozzák a nemzetközi problémákat, az imperialista világháború és a Kína részéről a japán rablók ellen viselt háború kölcsönös viszonyát, a Szovjetunió és Kína kapcsolatait, mégpedig egyetlen cél érdekében — azért, hogy Kína győzelmet arasson a japán bitorlók elleni harcban.

Elmondottam főbb elgondolásaimat a fenti kérdésekről, és remélem, hogy kedves olvasóim elmondják majd, mennyire tartják helyesnek fejtegetéseimet.

JEGYZETEK

[1] A Népszövetséget Anglia, Franciaország, Japán és más országok imperialistái az első világháború után azért hozták létre, hogy megegyezzenek a világ felosztásában és ideiglenesen rendezzék a kölcsönös ellentéteket. Az imperialista Japán, miután 1931-ben elfoglalta Északkelet-Kínát, 1933-ban kilépett a Népszövetségből, hogy megkönnyítse a maga számára az agresszió további kiterjesztését; Németországban 1933-ban a fasiszta párt magához ragadta a hatalmat, és Németország ugyancsak kilépett a Népszövetségből, hogy megkönnyítse a maga számára az agresszív háború előkészítését. 1934-ben, éppen abban az időszakban, amikor napról napra növekedett a fasiszta agresszív háború veszélye, a Szovjetunió belépett a Népszövetségbe, s ilymódon ezt a szervezetet a világnak az imperialisták közötti felosztására vonatkozó megegyezés eszközéből olyan szervezetté változtatta, amely képes arra, hogy a béke ügyét szolgálja. 1935-ben Olaszország betört Abesszíniába és szintén kilépett a Népszövetségből.

[2] A szovjet-francia és a szovjet-csehszlovák kölcsönös segélynyujtási szerződést 1935-ben kötötték meg.

[3] Lloyd George — az angol burzsoázia liberális pártjának

egyik vezetője. Az angol-francia-szovjet tárgyalások idején kijelentette a parlamentben: „Elvetni a Szovjetunió javaslatát annyit jelent, mint elvetni a békét."

[4] 1939 szeptember 1-én a német csapatok betortek Lengyelországba és elfoglalták teruletének nagy részét; szeptember 17-én Lengyelország reakciós kormánya kulfoldre menekult. Szeptember 17-én a Szovjetunió Kelet-Lengyelországba indította csapatait, hogy visszaszerezze sajat teruletét, felszabadítsa az elnyomott ukránokat és beloruszokat, s eltorlaszolja a német fasiszták kelet felé irányuló agressziojanak útját.

[5] 1939 májusában a japan es „mandzsu" csapatok (vagyis a Mandzsukuo baballam csapatai) a Halhin-Gol folyó térségében, a mandzsu-mongol határon támadást indítottak a Szovjetunió és a Mongol Népkoztársaság csapatai ellen. A japán és a „mandzsu" csapatok a szovjet és mongol csapatok hősies ellenállása kovetkeztében súlyos vereséget szenvedtek és fegyverszunetet kértek a Szovjetuniótól. Szeptemberben aláírtak Moszkvában a Halhin-Gol térségében folytatott hadmúveletek beszuntetéséről szóló egyezményt, melynek tartalma lényegében a kovetkező: 1. Mindkét fél haladéktalanul beszunteti a hadmúveleteket. 2. A Mongol Népkoztársaság és Mandzsukuo kozott a konfliktus térségében vonuló határvonalnak pontosabb megállapítása céljából bizottságot alakítanak a japán-mandzsu fél és a szovjet-mongol fél két-két képviselőjéből.

[6] 1938 július végén és augusztus elején a japán csapatok provokatív támadásokat indítottak a szovjet csapatok ellen a Zaozjornaja tűzhányónál (a Haszan tó térségében), ott, ahol Kína, a Szovjetunió és Korea határa találkozik. A szovjet fegyveres erők erős ellentámadásai kovetkeztében a japánok vereséget szenvedtek és békét kértek. Augusztus 11-én Moszkvában aláírták a Haszan tó térségében folytatott hadműveletek beszuntetéséről szóló egyezményt. Az egyezmény értelmében a hadműveletek azonnal véget értek, a határvonal végleges megállapításával pedig a Szovjetunió és a japán-mandzsu fél két-két képviselőjéből álló vegyesbizottságot bízták meg.

A „KUNGCSANTANGZSEN" CÍMŰ FOLYÓIRAT ELSŐ SZÁMÁNAK MEGJELENÉSÉHEZ

(1939 október 4)

A Párt Központi Bizottsaga már régen tervbe vette egy lap kiadását a párttagok számára, s e terv most valóravált. Egy ilyen lap elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy felépíthessük a bolsevik Kínai Kommunista Pártot, mint az egész országot átfogó, eszmeileg, politikailag és szervezetileg teljes mértékben erős tömegpártot. A mai helyzetben ez a szükségszerűség még nyilvánvalóbbá vált. A mai helyzet sajátossága egyrészt az, hogy a japánellenes nemzeti egységfrontban napról napra nő a kapituláció, a szakadás és a hátrálás veszélye, másrészt pedig az, hogy Pártunk kilép a régi, szűk keretek közül és nagy, országos párttá válik. A Pártra most az a feladat vár, hogy mozgósítsa a tömegeket a kapituláció, a szakadás és a hátrálás veszélyének leküzdésére, teljes felkészültséggel fogadjon minden meglepetést, hogy a Pártot és a forradalmat e meglepetések következtében ne érje előre nem látott veszteség. Ebben a helyzetben csakugyan égetően szükséges, hogy a párttagok számára kiadjunk egy ilyen jellegű folyóiratot.

A párttagok e folyóiratának „Kungcsantang-

zsen"* a címe. Melyek e folyóirat feladatai? Miről fog írni? Miben különbözik majd Pártunk egyéb sajtószerveitől?

Feladata az, hogy segítsen felépíteni a bolsevik Kínai Kommunista Pártot, mint az egész országot átfogó, eszmeileg, politikailag és szervezetileg teljes mértékben erős tömegpártot. A kínai forradalom győzelme szempontjából égető szükség van arra, hogy felépítsünk egy ilyen pártot. Az ilyen párt felépítésének szubjektív és objektív feltételei lényegében már megvannak, és e nagy munka már folyik. Egy szokásos jellegű pártlap nem tud megbirkózni azzal a feladattal, hogy e nagy munkát elősegítse; ehhez különleges pártlapra van szükség. Ezért született meg a „Kungcsantangzsen" című folyóirat.

Pártunk bizonyos mértékig már átfogja az egész országot, bizonyos mértékig már tömegpárt, s ha vezető magjából, tagságának bizonyos részéből, vezérvonalából, forradalmi tevékenységéből ítélünk, már eszmeileg, politikailag és szervezetileg erős bolsevik párt is.

Miért merülnek hát fel akkor most új feladatok?

Azért, mert jelenleg sok új szervezetünk van, amelyekben sok a fiatal párttag. Ezek az új szervezetek még nem tekinthetők tömegeket összefogó szervezeteknek, még nem erősek eszmei, politikai és szervezeti tekintetben, még nem bolsevik szervezetek. Egyszersmind felmerült az a feladat is, hogy emelni kell a régi párttagok színvonalát, eszmei, politikai

* „Kommunista".

és szervezeti tekintetben tovább kell erősíteni, még fokozottabb mértékben kell bolsevizálni a régi szervezeteket. A Párt működésének mai körülményei és a Párt mai feladatai sok tekintetben különböznek az elmúlt forradalmi polgárháborúk idejének körülményeitől és feladataitól. A helyzet most sokkal bonyolultabb, a feladatok pedig sokkal nehezebbek.

A mai időszak a nemzeti egységfront időszaka, amikor egységfrontot hoztunk létre a burzsoáziával; a mai időszak a japán területrablók elleni háború időszaka, amikor Pártunk fegyveres erői a baráti csapatokkal együttműködve heves harcokat vívnak az ellenséggel a fronton; a mai időszak Pártunk fejlődésének az az időszaka, amikor nagy, országos párttá válik, s amikor már nem az, ami azelőtt volt. Ha összefüggésükben vizsgáljuk ezeket a körülményeket, megértjük, milyen megtisztelő és egyben komoly az a feladat, hogy *felépítsük a bolsevik Kínai Kommunista Pártot, mint az egész országot átfogó, eszmeileg, politikailag és szervezetileg teljes mértékben erős tömegpártot.*

Hogyan építsünk most ilyen pártot? Ezt a kérdést nem oldhatjuk meg, ha Pártunk történetétől, Pártunk tizennyolc évi harcának történetétől elszakítva vizsgáljuk.

Pártunk 1921-ben tartott első országos kongresszusa óta már tizennyolc év telt el; eddig nyúlik vissza Pártunk története. Tizennyolc év alatt a Párt sok nagy csatát vívott meg. E nagy csatákban megedződtek a Párt tagjai, a Párt vezető káderei, a pártszervezetek. Átélték a forradalom nagy győzelmeit, de átélték súlyos vereségeit is. Annakidején

nemzeti egységfrontot hoztak létre a burzsoáziával, majd az egységfront felbomlása után súlyos fegyveres harcot vívtak a nagyburzsoázia és szövetségesei ellen. Az utóbbi három évben újra nemzeti egységfrontban vagyunk a burzsoáziával. A kínai burzsoáziával való ilyen bonyolult kölcsönös viszonyok jellemzik a kínai forradalom és a Kínai Kommunista Párt fejlődésének körülményeit. Olyan történelmi sajátosság ez, amely a gyarmatok és a félgyarmatok forradalmának fejlődését jellemzi, és amellyel nem találkozunk egyetlen tőkés ország forradalmának történetében sem.

De menjünk tovább. Abból, hogy Kína félgyarmati és félfeudális állam, olyan állam, amely politikai, gazdasági és kulturális tekintetben egyenlőtlenül fejlődik, amelyben túlsúlyban van a félfeudális gazdaság, s amelynek ráadásul óriási a területe — az következik, hogy a kínai forradalom mai szakaszában jellegét tekintve polgári-demokratikus forradalom, hogy a kínai forradalom elsősorban az imperializmus és a feudalizmus ellen irányul, hogy a forradalom fő hajtóereje a proletariátus, a parasztság és a városi kisburzsoázia, bizonyos időszakokban és bizonyos mértékig pedig részt vesz benne a nemzeti burzsoázia is; továbbá az is következik ebből, hogy Kínában a forradalmi harc fő formája a fegyveres harc. Elmondhatjuk, hogy Pártunk története a fegyveres harc története. Sztálin elvtárs megmondta: „Kínában a fegyveres forradalom harcol a fegyveres ellenforradalom ellen. Ez a kínai forradalom egyik sajátossága és egyik előnye"[1]. Rendkívül helyes megállapítás. Ezzel a

félgyarmati Kínát jellemző sajátossággal ugyancsak nem találkozunk vagy nem ilyen mértékben találkozunk azoknak a forradalmaknak a történetében, amelyek a kommunista pártok vezetésével a kapitalista országokban mentek végbe.

Tehát a kínai polgári-demokratikus forradalom fejlődésének két fő sajátossága az, hogy 1) a proletariátus forradalmi nemzeti egységfrontot hozott létre a burzsoáziával, illetve bekövetkezett ennek a frontnak kényszerű felbomlása, és hogy 2) a fegyveres harc a forradalmi harc fő formája. Most nem vizsgáljuk meg fő sajátosságként a Pártnak a parasztsághoz és a városi kisburzsoáziához való viszonyát, mert először, ezek a viszonyok elvben egyformák a világ minden kommunista pártja számára, másodszor pedig Kínában, amikor fegyveres harcról van szó, lényegében mindenki paraszthábORÚra gondol; a Párt szoros kapcsolata a paraszthábORÚval a Pártnak a parasztsággal való kapcsolatát jelenti.

E két fő sajátosság következtében, éppen e sajátosságok következtében Pártunk építése, Pártunk bolsevizálódása különleges helyzetben valósul meg. A Párt vereségeit és győzelmeit, visszavonulásait és előrenyomulásait, a párttagság számának csökkenését és gyarapodását, a Párt növekedését és erősödését szükségképpen úgy kell tekintenünk, mint amelyek összefüggenek a Párt meg a burzsoázia közötti viszonnyal, továbbá a Pártnak a fegyveres harc tekintetében elfoglalt álláspontjával. Amikor a Párt a maga politikai vonalát meghatározva helyesen dönti el a burzsoáziával való egységfront létre-

hozásának, illetve az egységfront kényszerű felbontásának kérdését, egy lépést tesz előre fejlődésében, erősödésében és bolsevizálódásában; ha viszont a Párt helytelenül dönti el a burzsoáziához való viszony kérdését, megtörténhet, hogy hátrafelé tesz egy lépést fejlődése, erősödése és bolsevizálódása terén. Ugyanúgy, amikor Pártunk helyesen dönti el a fegyveres forradalmi harc kérdését, egy lépést tesz előre fejlődésében, erősödésében és bolsevizálódásában; ha viszont helytelenül dönti el ezt a kérdést, megtörténhet, hogy hátrafelé tesz egy lépést fejlődése, erősödése és bolsevizálódása terén. Az elmúlt tizennyolc év alatt a Párt építése, a Párt bolsevizálódása ilyen szoros kapcsolatban volt a Párt politikai vonalával, ilyen szoros kapcsolatban volt azzal, hogy helyesen vagy helytelenül döntötte-e el a Párt az egységfront kérdését és a fegyveres harc kérdését. Ezt a tételt meggyőzően igazolja Pártunk egész tizennyolcéves története. Másrészt pedig a Párt akkor, és csakis akkor határozza meg egyre helyesebben politikai vonalát, s oldja meg egyre helyesebben az egységfront kérdését és a fegyveres harc kérdését, ha bolsevizálódik. Ezt a tételt ugyancsak meggyőzően igazolja Pártunk egész tizennyolcéves története.

Az egységfront problémája, a fegyveres harc problémája és a pártépítés problémája tehát az a három fő probléma, amellyel Pártunknak a kínai forradalom során dolga van. E három probléma és kölcsönös összefüggésük helyes megértése egyértelmű a kínai forradalom helyes vezetésével. A Párt fennállása óta eltelt tizennyolc év alatt gyüjtött gazdag

tapasztalatok alapján, a vereségekből és győzelmekből, a visszavonulásokból és előrenyomulásokból, a párttagok számának csökkenéséből és gyarapodásából leszűrt messzemenő és bőséges tapasztalatok alapján ma már helyes következtetéseket tudunk levonni e három problémát illetően. Másszóval, ma már helyesen tudjuk eldönteni mind az egységfront kérdését, mind a fegyveres harc kérdését, mindpedig a Párt építésének kérdését. Másszóval, a tizennyolc esztendő tapasztalatai megmutatták, hogy az egységfront, a fegyveres harc és a pártépítés a Kínai Kommunista Párt kezében három csodatevő eszköz, a három legfontosabb eszköze annak, hogy legyőzzük a kínai forradalom ellenségeit. Ez a Kínai Kommunista Párt nagy vívmánya, a kínai forradalom nagy vívmánya.

Most vizsgáljuk meg röviden külön-külön ezt a három csodatevő eszközt, ezt a három problémát.

A tizennyolc év alatt a kínai proletariátus egységfrontja a kínai burzsoáziával és más osztályokkal fejlődése során három különböző szakaszon ment át, melyeknek mindegyikében más és más helyzet alakult ki. Ez a három szakasz: az 1924—1927-es első nagy forradalom szakasza, az 1927—1937-es forradalmi agrárháború szakasza és a japán megszállók elleni háború mostani szakasza. Ennek a három szakasznak a története az alábbi törvényszerűségekről tanúskodik:

1. Mivel Kínában a külföldi iga a legsúlyosabb, a kínai nemzeti burzsoázia bizonyos időszakokban és bizonyos mértékig képes részt venni az imperialisták és a militarista feudálisok elleni harcban.

Ezért ilyen időszakokban a proletariátusnak egységfrontot kell létrehoznia a nemzeti burzsoáziával, és minden módon fenn kell tartania ezt az egységfrontot.

2. Más történelmi helyzetben viszont a kínai nemzeti burzsoázia gazdasági és politikai gyengesége folytán ingadozóvá és árulóvá válhat. Ezért a forradalmi egységfront összetétele Kínában nem lehet elejétől végig egyforma, szükségképpen változásokon kell átesnie. Egyes időszakokban részt vesz benne a nemzeti burzsoázia, más időszakokban nem vesz benne részt.

3. A kínai komprádor nagyburzsoázia olyan osztály, amely közvetlenül szolgálja az imperialistákat, és amelyet az imperialisták tartanak el. A kínai forradalom ezért mindig a komprádor nagyburzsoázia ellen irányult. Mivel azonban a kínai komprádor nagyburzsoázia különböző csoportjai mögött más-más imperialista államok állnak, amikor az egyes imperialista államok közt az ellentétek kiéleződnek, amikor a forradalom éle főleg az egyik imperialista állam ellen irányul, a nagyburzsoáziának az a csoportja, amelyik a másik imperialista hatalom rendszeréhez tartozik, bizonyos mértékig és bizonyos időszakokban szintén részt vehet az illető imperialista állam elleni harcban. Ilyen időszakokban a kínai proletariátus az ellenség gyengítése és saját tartalékainak erősítése céljából létrehozhat egységfrontot a nagyburzsoáziának ezzel a csoportjával, és meghatározott, a forradalom számára kedvező feltételek mellett minden módon fenn kell tartania ezt az egységfrontot.

4. De a komprádor nagyburzsoázia akkor is, amikor részt vesz az egységfrontban és a proletariátussal együtt harcol a közös ellenség ellen, változatlanul szélsőségesen reakciós marad, határozottan szembehelyezkedik a proletariátusnak és pártjának eszmei, politikai és szervezeti fejlődésével, korlátozni igyekszik ezt a fejlődést, ebből a célból a félrevezetés, az ígérgetés, a „beolvasztás", a nyílt üldözés stb. bomlasztó politikáját folytatja, s ezzel a politikával előkészíti saját kapitulációját az ellenség előtt és az egységfront felrobbantását.

5. A proletariátus kitartó szövetségese a parasztság.

6. A városi kisburzsoázia szintén megbízható szövetséges.

Ezek a törvényszerűségek nemcsak az első nagy forradalom és az agrárforradalom során bizonyosodtak be, hanem a japán megszállók ellen most folyó háborúban is beigazolódnak. Ezért a burzsoáziával (és különösen a nagyburzsoáziával) való egységfront megszervezésének kérdésében a proletariátus pártjának két fronton kell erélyes és kemény harcot vívnia.

Egyfelől harcolnia kell az ellen a hiba ellen, amely annak semmibevevésében rejlik, hogy a burzsoázia bizonyos időszakokban és bizonyos mértékig részt vehet a forradalmi harcban. Azok, akik ezt a hibát elkövetik, azonosítják a kínai burzsoáziát a kapitalista országok burzsoáziájával, s ezért mellőzik a burzsoáziával való egységfront létrehozásának és az egységfront minden módon való fenntartásának politikáját. Ez „baloldali" szektásság. Másfelől harcolnia

kell a proletariátus és a burzsoázia programmjának, politikájának, ideológiájának, gyakorlatának stb. azonosításában, a köztük levő elvi különbségek semmibevevésében rejlő hiba ellen. Azok, akik ezt a hibát elkövetik, nem gondolnak arra, hogy a burzsoázia (különösen a nagyburzsoázia) nemcsak a kisburzsoáziát és a parasztságot, hanem a proletariátust és a Kommunista Pártot is igyekszik minden erejével befolyásolni, mindent elkövet, hogy megszüntesse a proletariátus és a Kommunista Párt ideológiai, politikai és szervezeti önállóságát, hogy a proletariátust és a Kommunista Pártot a burzsoáziának és politikai pártjainak uszályhordozójává változtassa, hogy a forradalom gyümölcsei a burzsoá csőcseléknek jussanak; nem gondolnak arra, hogy a burzsoázia (különösen a nagyburzsoázia) elárulja a forradalmat, mihelyt a forradalom érdekei összeütköznek a burzsoá csőcselék önző érdekeivel. A dolog ezen oldalának lebecsülése jobboldali opportunizmust jelent. Csen Tu-hsziu jobboldali opportunizmusának éppen az volt a jellemző vonása, hogy a proletariátust a burzsoá csőcselék önző érdekeihez való alkalmazkodás útjára vezette: ez volt az első nagy forradalom vereségének szubjektív oka.

A kínai burzsoáziának a polgári-demokratikus forradalomban megnyilvánuló e kettősége rendkívül nagy befolyással van a Kommunista Párt politikai vonalára és építésére. Amíg nem értettük meg a kínai burzsoáziának ezt a kettősségét, lehetetlen megértenünk a Kommunista Párt politikai vonalát és építését. A Kínai Kommunista Párt politikai

vonalának fontos eleme az, hogy szövetségben vagyunk a burzsoáziával és egyidejűleg harcolunk ellene. A Kínai Kommunista Párt építésének fontos eleme az, hogy Pártunk a burzsoáziával kötött szövetség és a burzsoázia ellen egyidejűleg folytatott harc viszonyai között fejlődik és edződik. Szövetségen itt a burzsoáziával való egységfrontot, harcon a burzsoáziával való szövetség időszakaiban vívott „békés", „vértelen" eszmei, politikai és szervezeti harcot értjük; a burzsoáziával való kényszerű szakítás időszakaiban viszont ez a harc fegyveres harccá válik. Ha Pártunk bizonyos időszakokban nem tud szövetséget kötni a burzsoáziával, nem mehet előre, és a forradalom nem fejlődhet; ha Pártunk, miután szövetséget kötött a burzsoáziával, nem tud egyidejűleg erélyes, kemény „békés" harcot folytatni ellene, a Párt az eszmei, politikai és szervezeti bomlás állapotába kerülhet, a forradalom pedig — vereséget szenvedhet. Másrészt, ha Pártunk a burzsoáziával való kényszerű szakítás időszakaiban nem folytat a burzsoázia ellen erélyes, kemény fegyveres harcot, a Párt ugyancsak a bomlás állapotába kerülhet, a forradalom pedig — vereséget szenvedhet. Mindezt igazolja az elmúlt tizennyolc év története.

A Kínai Kommunista Párt fegyveres harca a proletariátus vezetésével folyó parasztháború. A parasztháború történetét is három szakaszra oszthatjuk. Az első szakasz: az északi hadjáratban való részvétel. Bár a Párt akkortájt már kezdte megérteni a fegyveres harc fontosságát, még nem ismerte fel ezt teljesen, még nem volt tisztában azzal, hogy a

kínai forradalomban a fegyveres harc a harc fő formája. A második szakasz: a forradalmi agrárháború. Pártunk akkoriban már létrehozta saját fegyveres erőit, már megtanulta az önálló hadviselés művészetét, már megteremtette a népi hatalmat és a támaszpontokat. Pártunk már képesnek bizonyult közvetlenül vagy közvetve összekötni a fegyveres harcot — a harc fő formáját — sok más szükséges harci formával, másszóval, országos viszonylatban közvetlenül vagy közvetve összekötni a fegyveres harcot a munkások harcával, a parasztok harcával (ez a fő), az ifjúság, a nők és valamennyi népréteg harcával, a hatalomért vívott harccal, a gazdasági fronton vívott harccal, az árulók megsemmisítéséért folytatott harccal, az ideológiai fronton vívott harccal és más harci formákkal. Maga ez a fegyveres harc a proletariátus vezette parasztság forradalmi harca volt a földért. A harmadik szakasz: a japán területrablók ellen viselt háború mostani szakasza. Ebben a szakaszban felhasználhatjuk az első és különösen a második szakasz fegyveres harcának tapasztalatait, hasznosíthatjuk a fegyveres harcnak valamennyi többi szükséges harci formával való összekapcsolása terén szerzett tapasztalatainkat. Ezidőszerint ezt a fegyveres harcot általában partizánháborúnak minősíthetjük[2]. Mi a partizánháború? A harcnak az a formája, amelyet az elmaradott országokban, a nagy félgyarmati országokban a nép fegyveres erőinek elkerülhetetlenül huzamos ideig kell alkalmazniok azért, hogy legyőzzék a fegyveres ellenséget és megteremtsék saját hadállásaikat, s amely éppen ezért a harc legjobb formája. Pártunk

politikai vonala és építése mindezideig szoros kapcsolatban van ezzel a harci formával. A fegyveres harctól elszakítva, a partizánháborútól elszakítva nem érthetjük meg sem politikai vonalunkat, sem pártépítésünket. Politikai vonalunknak fontos eleme a fegyveres harc. Pártunk az elmúlt tizennyolc év alatt fokozatosan megtanulta, és szívósan folytatta a fegyveres harcot. Tudjuk, hogy Kínában fegyveres **harc nélkül** nem foglalhatja el az őt megillető **helyet sem a proletariatus**, sem a nép, sem a Kommunista Párt, és a forradalom nem győzhet. Pártunk tizennyolc éven át forradalmi háborúkban fejlődött, erősödött és bolsevizálódott, s fegyveres harc nélkül nem volna a mostani Kommunista Párt sem. Ezeket a tanulságokat, amelyekért vérünkkel fizettünk, emlékezetébe kell vésnie egész Pártunknak.

A Párt építése, a Párt fejlődése, erősödése és bolsevizálódása sajátosságait tekintve szintén három szakaszra oszlik. Az első szakasz: a Párt ifjúkora. Ennek a szakasznak kezdeti és középső fokán a Párt vonala helyes volt, a párttagság és a vezető pártkáderek forradalmi aktivitása igen magas színvonalat ért el, s ennekfolytán az első nagy forradalmat siker koronázta. A Párt azonban akkoriban még fiatal volt, nem voltak tapasztalatai három olyan fő kérdésben, mint az egységfront, a fegyveres harc és a pártépítés, nem volt eléggé világos képe Kína történelmi fejlődésének menetéről, a kínai társadalom helyzetéről, a kínai forradalom sajátosságairól és törvényszerűségeiről, még nem látta egészen tisztán a marxista-leninista elméletnek és a

kínai forradalom gyakorlatának egységét. Ezért azok az emberek, akik hangadó szerepet töltöttek be a Párt vezető szerveiben, e szakasz utolsó fokán, a legfelelősségteljesebb pillanatban, képteleneknek bizonyultak arra, hogy elvezessék a Pártot a forradalom győzelmeinek megszilárdításához, a burzsoázia félrevezette őket, és ezért a forradalom vereséget szenvedett. Ebben a szakaszban a pártszervezetek megnövekedtek, de nem szilárdultak meg, és nem tudták elérni, hogy a párttagok és a vezető pártkáderek eszmei-politikai színvonala kellő mértékben emelkedjék. Rendkívül sok volt az új párttag, de ezek nem részesültek a szükséges marxista-leninista nevelésben. Munkatapasztalatokat is jócskán szereztünk, de ezeket nem tudtuk kellőképpen általánosítani. A Pártba sok törleszkedő elem furakodott be, de ezeket nem söpörtük ki. A Párt ellenségeink és szövetségeseink összeesküvéseinek és intrikáinak hálójában volt, de hiányzott az éberség. A Pártban sok aktíva került felszínre, de a Párt erős gerince nem tudott kialakulni. A Párt kezében volt a forradalom fegyveres erőinek egy része, de nem tudta megtartani. Mindez azért történt így, mert a Párt tapasztalatlan volt, nem rendelkezett alapos forradalmi ismeretekkel, még nem tudta egyesíteni a marxista-leninista elméletet a kínai forradalom gyakorlatával. Ez volt a pártépítés első szakasza.

A második szakasz a forradalmi agrárháború szakasza. Pártunk képesnek bizonyult arra, hogy tíz éven át győzelmes harcot folytasson az agrárforradalomért, mert az első szakaszban szerzett tapasztalatokra támaszkodhatott, mert jobban meg-

értette Kína történelmi fejlődésének menetét és a kínai társadalom helyzetét, megértette a kínai forradalom sajátosságait és törvényszerűségeit, mert káderеink jobban elsajátították a marxizmus-leninizmust, mert jobban megtanultuk, hogyan kell egyesíteni a marxista-leninista elméletet a kínai forradalom gyakorlatával. A burzsoázia áruló lett, de a Párt értett ahhoz, hogy szilárdan támaszkodjék a parasztságra. A pártszervezetek ismét növekedésnek indultak, s ezúttal meg is szilárdultak. Az ellenség napról napra egyre folytatta a Pártban titkos aknamunkáját, de a Párt kiűzte a bomlasztó elemeket. A Párt nagyszámú új vezető káderrel gyarapodott, s ezek ma a Párt gerincét alkotják. A Párt a népi hatalom építésének útjára lépett, s ezzel kapcsolatban megtanulta az államigazgatás és a nép javáról való gondoskodás művészetét. A Párt erős fegyveres erőket hozott létre, s ezzel kapcsolatban megtanulta a hadviselés művészetét. Mindezek a Párt komoly vívmányai, nagy sikerei voltak. E nagy harc idején azonban az elvtársak egy része végleg vagy ideiglenesen az opportunizmus mocsarába süllyedt. Ez megintcsak azért történt így, mert az illetők nem igyekeztek tanulni a mult tapasztalataiból, nem látták tisztán Kína történelmi fejlődésének menetét, a kínai társadalom helyzetét, a kínai forradalom sajátosságait és törvényszerűségeit, nem értették meg a marxista-leninista elméletnek és a kínai forradalom gyakorlatának egységét. Ezért a vezető pártszervek funkcionáriusainak egy része képtelennek bizonyult arra, hogy e szakaszban mindvégig következetesen tartsa magát a helyes

politikai és szervezeti irányvonalhoz. A Pártnak és a forradalomnak komolyan ártott előbb Li Li-szan elvtárs „baloldali" opportunizmusa, majd a forradalmi háború kérdésében tanúsított „baloldali" opportunizmus, és a fehér kerületekben végzett munka kérdésében tanúsított „baloldali" opportunizmus. Csak a cuni értekezlet (a Központi Bizottság Politikai Irodájának 1935 januárjában a Kujcsou-tartományi Cuni városban tartott értekezlete) után lépett rá a Párt véglegesen a bolsevizálódás útjára, csak ezután vetette meg az alapját annak, hogy később legyőzze Csang Kuo-tao jobboldali opportunista elhajlását, és megalakítsa a japánellenes nemzeti egységfrontot. Ez volt a Párt fejlődésének második szakasza.

A Párt fejlődésének harmadik szakasza: a japánellenes nemzeti egységfront szakasza. E szakasz kezdete óta már három év telt el, és az elmúlt három év alatt vívott harc óriási jelentőségű. A Párt, a forradalom két előző fejlődési szakaszának tapasztalataira, szervezetének erejére, fegyveres erőire, az egész népnek a Párt iránt táplált nagy politikai bizalmára, továbbá a marxista-leninista elmélet és a kínai forradalom gyakorlata közötti egység alaposabb megértésére támaszkodva, nemcsak hogy japánellenes nemzeti egységfrontot hozott létre, hanem azóta nagyarányú háborút is visel a japán területrablók ellen. A Párt szervezetileg már kilépett addigi szűk keretei közül, és hatalmas országos párttá vált. A Párt fegyveres erői még jobban megnövekedtek és megerősödtek a japán megszállók ellen vívott harcban. Egész Kínában megnövekedett

a Párt befolyása a néptömegekre. Ezek kétségtelenül hatalmas eredmények. A nagyszámú fiatal párttag azonban még nem járta ki a szükséges iskolát, sok új pártszervezet még nem szilárdult meg, még messze elmaradnak a régi párttagok és a régi szervezetek mögött. Sok fiatal párttag, fiatal vezető káder még nem rendelkezik elegendő forradalmi tapasztalattal. Még nem látják tisztán vagy nem látják eléggé tisztán Kína történelmi fejlődésének menetét, a kínai társadalom helyzetet, a kínai forradalom sajátosságait és törvényszerűségeit. Még nagyon messze vannak attól, hogy teljesen megértsék a marxizmus-leninizmus elméletének és a kínai forradalom gyakorlatának egységét. Bár a multban a pártszervezetek kibővítésére irányuló munkával kapcsolatban a Központi Bizottság a leghatározottabban kiadta a jelszót: „Bátran növeljük Pártunk sorait, de ne engedjünk be a Pártba egyetlen gazembert se", ténylegesen sok törleszkedő és bomlasztó elem furakodott be a Pártba ellenségeink táborából. Bár az egységfront létrejött és már három éve áll fenn, a burzsoázia és különösen a nagyburzsoázia állandóan azzal kísérletezik, hogy szétrombolja Pártunkat; országszerte komoly surlódások vannak, amelyeket a nagyburzsoázia soraiból kikerülő kapitulánsok és más vaskalapos elemek szítanak; javában folyik a féktelen kommunistaellenes hadjárat. A kapitulánsok és más vaskalapos elemek ilyenformán akarják előkészíteni a japán imperializmus előtti kapitulációt, így akarják megbontani az egységfrontot és visszafelé húzni Kínát. A nagyburzsoázia kísérletet tesz arra, hogy eszmeileg „beolvassza" a kommuniz-

must, politikailag és szervezetileg felszámolja a Kommunista Pártot, felszámolja a határterületeket, felszámolja Pártunk fegyveres erőit. Ilyen körülmények között kétségtelenül az a feladatunk, hogy leküzdjük a kapituláció, a szakadás és a hátrálás veszélyét, minden erőnket latbavessük a nemzeti egységfront megőrzése, a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködésének fenntartása érdekében, és harcoljunk a japán banditákkal szemben való további ellenállásért, a további összefogásért, és a további előrehaladásért; ugyanakkor mindig készen kell állnunk, teljes fegyverzetben kell fogadnunk az esetleges meglepetéseket, hogy a Pártot és a forradalmat ne érje előre nem látott veszteség e meglepetések következtében. Mindennek érdekében erősítenünk kell a pártszervezeteket, erősítenünk kell a Párt fegyveres erőit, és mozgósítanunk kell az egész népet — elszánt harcra a kapituláció, a szakadás és a hátrálás ellen. E feladat teljesítése megköveteli az egész Párt erőfeszítéseit, megköveteli, hogy minden párttag, a Párt minden vezető kádere, minden pártszervezet az egész vonalon, az egész országban fáradhatatlanul és egyre kitartóbban harcoljon.

Biztosak vagyunk benne, hogy a Kínai Kommunista Párt tizennyolc évi tapasztalat birtokában a régi, tapasztalt párttagoknak, a Párt régi vezető kádereinek s a friss erőtől duzzadó, fiatal párttagoknak és fiatal vezető kádereknek közös erőfeszítéseivel, a Párt kipróbált bolsevik Központi Bizottságának és a helyi szervezeteknek közös erőfeszítéseivel, a Párt hatalmas fegyveres erőinek és a haladó nép-

tömegeknek közös erőfeszítéseivel el tudja érni ezeket a célokat.

Elmondottuk, mi a legfontosabb abból, amit Pártunk átélt, s melyek azok a fő kérdések, amelyekkel az elmúlt tizennyolc év alatt dolga volt.

A tizennyolc esztendő tapasztalata azt mutatja, hogy az egységfront és a fegyveres harc az ellenség legyőzésének két fő fegyvere. Az egységfront a **fegyveres harc** folytatását szolgálja; a Párt **rettenthetetlen harcos, és a** Párt mindkét fegyvert — az **egységfrontot és a fegyveres** harcot — az ellenséges hadállások sikeres megrohamozása érdekében veti latba. Ez a kölcsönös összefüggés e három tényező között.

Hogyan építsük Pártunkat ma? Mit kell tennünk azért, hogy *felépítsük a bolsevik Kínai Kommunista Pártot, mint az egész országot átfogó, eszmeileg, politikailag és szervezetileg teljes mértékben erős tömegpártot*? Ha tisztán akarunk látni ebben a kérdésben, csak Pártunk történetével kell megismerkednünk; ha tisztán akarunk látni benne, csak a pártépítés kérdését kell megvizsgálnunk, mégpedig az egységfront és a fegyveres harc kérdésével összefüggésben, a burzsoáziával való szövetség és az ellene folytatott egyidejű harc kérdésével összefüggésben, a japán megszállók ellen a 8. hadsereg és az Új 4. hadsereg által kitartóan folytatott partizánháború kérdésével összefüggésben, továbbá azzal a kérdéssel összefüggésben, hogy ezek a hadseregek létrehozták a megszállókkal szembeni ellenállás támaszpontjait.

Feladatunk az, hogy a marxizmus-leninizmus elmélete és a kínai forradalom gyakorlata közti

egység megértésére támaszkodva összegezzük az elmúlt tizennyolc év tapasztalatait és a mostani, friss tapasztalatokat, s ezeket a tapasztalatokat átadjuk az egesz Pártnak, hogy megedzõdjék, acélkemény legyen, és elkerülje a multban elkövetett hibákat.

JEGYZETEK

[1] *Sztálin.* „A kínai forradalom távlatairól". *(Sztálin* Művei. 8. kot. Szikra 1952. 388. old. — *Szerk.)*

[2] Mao Ce-tung elvtárs itt azzal a megállapításával, hogy a kínai forradalom fegyveres harcát általában partizánháborúnak minősíthetjuk, összesíti a második forradalmi polgárháború időszakában és a japán megszálló elleni háború kezdeti időszakában Kínában folytatott forradalmi harc tapasztalatait. A második forradalmi polgárháború időszakában a Kínai Kommunista Párt által vezetett fegyveres harc hosszú ideig változatlanul partizánháború volt. E szakasz legvégén azonban a Voros Hadsereg erősodése arányaban a partizánháború reguláris csapatok partizánjellegű mozgóháborújává vált (az ilyen mozgóháború, Mao Ce-tung elvtárs meghatározása szerint, magasabb színvonalra emelkedett partizánháború).

A japán teruletrablók elleni háború idején azonban, mivel új ellenséggel kerultunk szembe, ez a partizánjellegű mozgóháború ismét partizánháborúvá vált. A japan teruletrablók ellen viselt háború kezdeti szakaszaban azok a párttagok, akik jobboldali opportunista hibákat kovettek el, lebecsulték a Párt által vezetett partizánháborút, és minden reményuket a Kuomintang-csapatok hadműveleteibe vetették. Mao Ce-tung elvtárs „A japan teruletrablók elleni partizánháború stratégiájának kérdései", „Az elhúzódó háborúról", továbbá „A háború és a stratégia kérdései" című munkáiban elítélte ezeket a nézeteket, ebben a munkájában pedig elméletileg általánosította a kínai forradalom partizánháború formájában viselt hosszas fegyveres harcának tapasztalatait. Amikor elérkezett a japán teruletrablók ellen viselt háború utolsó

szakasza, különösen pedig a harmadik forradalmi polgárháború időszakában — a forradalom erőinek további növekedése folytán és annak következtében, hogy már más ellenséggel volt dolgunk, a Kínai Kommunista Párt vezette fegyveres harc fő formája nem a partizánháború lett, hanem a reguláris csapatok hadműveletei; a harmadik forradalmi polgárháború befejező szakaszában azután a polgárháború olyan háborúvá fejlődött, amelyet már nagy csapattestek folytattak nagymennyiségű nehézfegyver felhasználásával és az ellenség megerősített hadállásainak elfoglalására irányuló hadműveletek alkalmazásával.

A JELENLEGI HELYZET ÉS A PÁRT FELADATAI*

(1939 október 10)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt határozata.*

1. Az imperialista világháború annak következtében tört ki, hogy az imperialista államok kivezető utat keresnek az új gazdasági és politikai válságból. Jellegét tekintve ez a háború mind Németország részéről, mind Anglia és Franciaország részéről igazságtalan, hódító, imperialista háború. A világ kommunista pártjainak erélyesen szembe kell szállniok ezzel a háborúval, azoknak a szociáldemokratáknak bűnös tevékenységével, akik elárulták a proletariátust és támogatják ezt a háborút. A szocializmus országa, a Szovjetunió, mint mindig, következetesen tartja magát békepolitikájához, s szigorú semlegességet tanúsít mindkét hadviselő fél irányában. A Szovjetunió azzal, hogy csapatai bevonultak Lengyelországba, eltorlaszolta az utat a német agresszió kelet felé való kiterjesztése előtt, megszilárdította a békét Kelet-Európában, s felszabadította Nyugat-Ukrajna meg Nyugat-Belorusszija testvéri népeit, amelyeket Lengyelország urai elnyomtak. A Szovjetunió a nemzetközi reakció esetleges támadásának elhárítása céljából különféle szerződéseket kötött szomszédaival, és harcol a világbéke helyreállításáért.

2. A japán imperializmus politikája az új nemzetközi helyzetben az, hogy minden erejét bevesse a Kína elleni támadásba, megpróbáljon végezni Kínával, és ezzel előkészítse kalandjainak későbbi kiterjesztését a nemzetközi küzdőtéren. A japán imperializmus abban a törekvésében, hogy végezzen Kínával, a következő vonalat igyekszik érvényesíteni:

1) A megszállt területeken igyekszik tartósan berendezkedni, hogy így előkészítse egész Kína leigázását. E cél elérése érdekében a japán imperialistáknak el kell törölniök a föld színéről a japán bitorlókkal szembeni ellenállás partizán-támaszpontjait, meg kell kaparintaniok az elfoglalt terület gazdasági erőforrásait, meg kell alakítaniok e területen a bábhatalmat és ki kell irtaniok a kínaiakból a nemzeti szellemet.

2) Mögöttes területünkön előtérbe helyezi a politikai támadást, a katonai támadást kisegítő eszközzé változtatja. Ennek a politikai támadásnak a lényege a következő: nagyarányú támadó hadműveletek helyett arra helyezi majd a súlyt, hogy megbontsa a japánellenes egységfrontot, véget vessen a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködésének, és kapitulációra bírja a Kuomintang-kormányt.

Most — azoknak a csapásoknak következtében, amelyeket a japán megszállók elleni hősi háború során az elmúlt jó két év alatt mértünk az ellenségre, továbbá annak következtében, hogy az ellenség katonai erői és pénzügyi erőforrásai nem elegendők — az ellenségnek már nincs nagy lehetősége arra, hogy

olyan nagyarányú stratégiai támadást indítson, amilyet annakidején Vuhan ellen indított. Ebben az értelemben a japán területrablók ellen viselt háborúban lényegében már elérkezett a stratégiai egyensúly szakasza. A stratégiai egyensúlynak ez a szakasza az ellentámadás előkészítésének szakasza. De, először, amikor azt mondjuk, hogy az egyensúly lényegében már elérkezett, egyáltalán nem tagadjuk, hogy az ellenség még indíthat egyes operatív jellegű támadó hadműveleteket; ma Csangsát támadja, később pedig esetleg támadást indít egyes más körzetek ellen is. Másodszor, minél inkább megszilárdul a helyzet a fronton, az ellenség annál inkább fogja fokozni „irtó" hadműveleteit partizán-támaszpontjaink ellen. Harmadszor, ha Kínának nem sikerül állandóan nyugtalanítania az ellenséget az általa megszállt területeken, ha megengedi a megszállóknak, hogy nyugodtan berendezkedjenek és kizsákmányolják ezeket a területeket, továbbá, ha Kína nem tudja visszaverni az ellenség politikai támadását, nem tud szilárdan kitartani a szívós hadviselés, az összefogás, a fejlődés útján való előrehaladás vonala mellett, hogy ezzel előkészítse az erőket az ellentámadásra, vagy végül, ha a Kuomintang-kormány kapitulál, akkor a jövőben sincs kizárva a nagyarányú ellenséges támadás lehetősége. Ez pedig azt jelenti, hogy a már bekövetkezett egyensúlyt az ellenség és a kapitulánsok felboríthatják.

3. A mai helyzetben a japánellenes egységfrontban a kapituláció, a szakadás és a hátrálás veszélye továbbra is a fő veszély marad. Az ezidőszerint megfigyelhető kommunistaellenes akciókat és reakciós

kirohanásokat, mint azelőtt is, a nagybirtokosok és a nagyburzsoák szervezik a kapituláció előkészítése céljából. Feladatunk továbbra is az, hogy minden kínai hazafival együtt mozgósítsuk a tömegeket annak a három fő politikai jelszónak következetes megvalósítására, amelyet Pártunk a „Július 7-i nyilatkozatban"* adott ki: „A japán bitorlók elleni háború kitartó folytatásáért, a kapituláció ellen", „Az összefogásért, a szakadás ellen", „Az előrehaladásért, a hátrálás ellen", hogy az erőket előkészíthessük az ellentámadásra. Ennek érdekében az ellenség mögöttes területén kitartóan kell folytatnunk a partizánháborút, szét kell zúznunk az ellenség „irtóhadjáratait", meg kell akadályoznunk, hogy az ellenség nyugodtan berendezkedjék az általa elfoglalt területeken, radikális politikai és gazdasági reformokat kell végrehajtanunk a japán területrablók ellen harcoló néptömegek érdekében. A fronton szilárdan tartanunk kell a védelmet, vissza kell vernünk minden lehetséges operatív jellegű ellenséges támadást. Saját hátországunkban késedelem nélkül és teljes komolysággal politikai reformokat kell végrehajtani, véget kell vetni a Kuomintang egypárt-diktatúrájának, teljesjogú Nemzetgyűlést kell összehívni, amely valóban a nép akaratát képviseli, alkotmányt kell kidolgoznunk és meg kell valósítanunk az alkotmányos kormányzást. Minden ingadozás, huzavona, minden ellen-

* A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának arról a nyilatkozatáról van szó, amelyet 1939 július 7-én, a japán megszállók elleni háború kitörésének második évfordulója alkalmából tett közzé.

tétes célkitűzés feltétlenül hibás. Emellett különböző alsó és felső vezető pártszerveink s a párttagok mind kötelesek éberebben figyelni az eseményeket, és minden erejükkel erősíteni Pártunkat ideológiailag, politikailag és szervezetileg, erősíteni a Pártunk vezette katonai egységeket és hatalmi szerveket, hogy teljes fegyverzetben fogadhassunk minden olyan esetleges meglepetést, amely árthat a kínai forradalom ügyének, hogy a Pártot és a forradalmat ne érje előre nem látott veszteség e meglepetések következtében.

VONJUK BE NAGY ARÁNYOKBAN AZ ÉRTELMISÉGET*

(1939 december 1)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt határozata.*

1. A hosszas és kegyetlen nemzeti felszabadító háború során, az új Kína megteremtéséért vívott nagy harc során a Kommunista Pártnak értenie kell ahhoz, hogy bevonja ebbe a harcba az értelmiséget, mert csak ebben az esetben szervezheti meg a japán területrablók elleni háború nagy erőit, szervezheti meg a sokmilliós paraszttömegeket, fejlesztheti a forradalmi kultúráért folyó mozgalmat és szélesítheti ki a forradalmi egységfrontot. Az értelmiség részvétele nélkül a forradalom győzelme lehetetlen.

2. Az elmúlt három év alatt Pártunk és hadseregünk már tett bizonyos erőfeszítéseket az értelmiség bevonása érdekében, a forradalmi értelmiség egy nagy csoportját bevonta a Pártba és a hadseregbe, a hatalmi szervek munkájába, a kulturális mozgalomba, a tömegek közti munkába, és ezzel kiszélesítette az egységfrontot. Ez nagy eredmény. A katonai alakulatok sok vezető funkcionáriusa azonban még lebecsüli az értelmiség nagy jelentőségét, még tart az értelmiségtől, és ami még rosszabb, hajlamos rá, hogy eltávolítsa az értelmiségieket. Sok tanintézetünk még nem meri bátran szélesre tárni

kapuit a tanulóifjúság előtt. Sok helyi pártszervezet még nem akarja bevonni a Pártba az értelmiséget. Ezeknek a jelenségeknek az a magyarázata, hogy egyesek nem értik azt a fontos szerepet, amelyet az értelmiség a forradalomban játszik, nem értik, hogy a gyarmati és félgyarmati országok értelmisége, meg a tőkés országok értelmisége között különbség van, nem értik, hogy különbség van a földbirtokosok és a burzsoázia szolgálatában álló értelmiség, meg a munkásosztályt és a parasztságot szolgáló értelmiség között, nem értik annak a körülménynek komoly jelentőségét, hogy a burzsoá pártok elkeseredetten harcolnak ellenünk az értelmiségért, a japán imperializmus pedig ugyancsak minden eszközzel igyekszik megvásárolni és elkábítani a kínai értelmiséget, s főleg nem értik azt a számunkra kedvező körülményt, hogy Pártunk és hadseregünk már megteremtette erős gerincét és már képes vezetni az értelmiséget.

3. Ezért a jövőben a következőkre kell összpontosítanunk figyelmünket: a) Valamennyi hadműveleti körzet pártszervezetei és a Párt vezette katonai alakulatok kötelesek nagy arányokban bevonni az értelmiséget hadseregünkbe, iskoláinkba és a hatalmi szervek munkájába. Minden többé-kevésbbé lojális, a nehézségek és nélkülözések elviselésére képes értelmiségit, ha harcolni kíván a japán megszállók ellen, minden erőnkkel igyekezzünk bevonni és nevelni, hogy megedződjenek a hadműveletek során és a munkában, hogy a hadsereg számára, a hatalmi szervek számára dolgozzanak, a néptömegeket szolgálják. Továbbá egyéni

elbírálás alapján be kell vonnunk a Pártba az értelmiségnek azt a részét, amely már megfelel a Pártba való felvétel feltételeinek. Az értelmiségnek azzal a részével, amely nem léphet be vagy nem akar belépni a Pártba, szintén jóviszonyt kell teremtenünk a közös munkában és irányítanunk kell munkáját. b) Az értelmiség nagyarányú bevonására irányuló politika megvalósítása során magától értetődően a legkomolyabb figyelmet kell fordítanunk arra, hogy ne engedjünk be sorainkba olyanokat, akiket az ellenség és a burzsoá pártok küldenek, sempedig illojális elemeket; ezen a téren a legszigorúbban kell eljárnunk. Azokat pedig, akik ezek közül az elemek közül már be tudtak furakodni Pártunkba, hadseregünkbe és hatalmi szerveinkbe, megbízható bizonyítékokra támaszkodva erélyesen és egyéni elbírálás alapján ki kell söpörnünk. Emiatt azonban nem szabad gyanúperrel élnünk a lojális értelmiségiekkel szemben; nagyon-nagyon óvakodnunk kell az ellenforradalmároktól, akik igyekeznek becsületes embereket befeketíteni. c) Minden többé-kevésbbé lojális értelmiségi számára, aki valamilyen mértékben hasznunkra lehet, biztosítanunk kell megfelelő munkát, kellőképpen nevelnünk kell, magunkkal kell őket ragadnunk, türelmes harcban fokozatosan le kell küzdenünk fogyatékosságaikat, hogy áthassa őket a forradalmi szellem, hogy közelebb kerüljenek a tömegekhez, megbarátkozzanak a régi párttagokkal és a régi vezető káderekkel, megbarátkozzanak a munkás és paraszt párttagokkal. d) Azokat a vezető funkcionáriusokat, különösen a reguláris hadsereg egyes funkcionáriusait, akik akadályozzák az értelmiségnek a munká-

ban való részvételét, megfelelő módon meg kell győznünk, hogy megértsék az értelmiség bevonásának szükségét. Egyidejűleg kellőképpen serkentenünk kell a munkás- és parasztszármazású vezető funkcionáriusokat, hogy szívós kitartással tanuljanak, emeljék kulturális szívonalukat, s ilyenformán érjük el, hogy az értelmiségnek a munkás- és paraszttömegekhez való közeledésével párhuzamosan a munkás- és parasztszármazású vezető funkcionáriusok maguk is fokozatosan értelmiségiekké váljanak. e) A Kuomintang-uralom körzeteiben és a japán banditák által megszállt területeken alapjában véve ugyanezeket az elveket kell irányadónak tekintenünk, de az értelmiségieknek a Pártba való bevonása során még nagyobb figyelmet kell fordítanunk lojalitásuk fokára, hogy még jobban biztosítsuk a pártszervezetek sebezhetetlenségét. Ami a velünk szimpatizáló pártonkívüli értelmiség széles rétegeit illeti, megfelelő kapcsolatot kell velük létesítenünk, és meg kell szerveznünk ezeket a rétegeket a japán megszállók kiűzéséért és a demokrácia megteremtéséért folyó nagy harcban, a kulturális mozgalomban és az egységfront munkájában való részvételre.

4. Minden párttagnak meg kell értenie, hogy az értelmiség irányában követett helyes politika a forradalom győzelmének egyik fontos feltétele. Az a helytelen magatartás, amelyet az agrárforradalom időszakában sok helyi pártszervezetünk és sok katonai alakulatunk pártszervezete tanúsított az értelmiséggel szemben, mostantól kezdve semmiképp sem engedhető meg, hiszen a proletariátus sem te-

remtheti meg sikeresen saját értelmiségét, ha nem használja fel a társadalomban már meglevő értelmiséget. A Központi Bizottság elvárja, hogy a különböző fokú pártbizottságok és a párttagok kivétel nélkül mind komoly figyelmet fordítsanak majd erre a kérdésre.

A KÍNAI FORRADALOM ÉS A KÍNAI KOMMUNISTA PÁRT*

(1939 december)

* *„A kínai forradalom és a Kínai Kommunista Párt" című munka oktatási segédkönyv, amelyet Mao Ce-tung elvtárs több elvtárssal együtt írt Jenanban 1939 telén. Az első, „A kínai társadalom" című fejezetet ezek az elvtársak írták, és utána Mao Ce-tung elvtárs átdolgozta. A második, „A kínai forradalom" című fejezetet maga*

Mao Ce tung elvtars irta Egy „Partepites' cimu harmadik fejezet megirasat is tervbevettek, mivel azonban az e fejezet megirasaval megbizott elvtarsak nem fejeztek be a munkat, ez a dolog felbemaradt. De a neveles szempontjá bol a ket elso fejezet is, s kulonosen a második, oriasi jelentőségú volt a Kinai Kommunista Part és a kinai nep szamara Mao Ce tung elvtárs az uj demokráciara vonatkozo nezeteit, amelyekel e munka masodik fejezete ben fejtett ki, jelentősen tovabbfejlesztette „Az uj demo kráciarol cimu, 1940 januarjaban irt munkajaban

I. fejezet

A KÍNAI TÁRSADALOM

1. A KÍNAI NÉP

A mi hazánk, Kína, a világ egyik legnagyobb országa. Területe majdnem akkora, mint egész Európáé. Hatalmas térségein dúsan termő földek terülnek el, amelyek ruháznak és táplálnak bennünket; az országon keresztül-kasul nagy és kis hegyláncok vonulnak, amelyek óriási erdőségeket neveltek számunkra és méhükben gazdag ásványkincseket rejtenek; számtalan folyónk és tavunk kedvez a hajózásnak és az öntözésnek; a hosszú sávként húzódó tengerpart lehetővé teszi az érintkezést a tengerentúli népekkel. Kínai népünk elődei az ősrégi időktől fogva itt, ezen a végeláthatatlan földön éltek, dolgoztak és szaporodtak.

Kína államhatára ezidőszerint a következő: északkeleten, északnyugaton és részben nyugaton a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségével határos; északon a Mongol Népköztársasággal; délnyugaton és részben nyugaton Afganisztánnal, Indiával, Butánnal és Nepállal; délen Burmával és Vietnammal; keleten határos Koreával, s Japán meg a Fülöp szigetek a szomszédja. Kínának a többi ország közt elfoglalt e földrajzi helyzete folytán

a kínai népi forradalomnak egyrészt kedvező, másrészt kedvezőtlen külső körülményekkel kell számolnia. A kedvező körülmények közé sorolhatjuk azt, hogy országunk a Szovjetunióval határos, Európa és Amerika főbb imperialista államai pedig viszonylag messze vannak tőlünk, továbbá azt, hogy a szomszédos országok közt sok a gyarmat és a félgyarmat. Kedvezőtlen körülmény viszont az, hogy a japán imperializmus, kihasználva Kínához való földrajzi közelségét, állandóan fenyegeti Kína népeinek létét, a kínai népi forradalmat.

Országunk lakossága ezidőszerint 450 millió fő, vagyis az egész földkerekség lakosságának majdnem egynegyede. Ennek a 450 milliónak több mint 90 százaléka kínai (hán*). A kínaiakon kívül Kínában több tucat különféle nemzeti kisebbség él: mongolok, tunganok, tibetiek, ujgurok, miaók, jik, tungok, csungcsiák, koreaiak és sokan mások. Bár e nemzetiségek kulturális fejlődésének színvonala nem egyforma, mindegyik hosszú történelemre tekint vissza. Kína óriási lakosságú, soknemzetiségű ország.

Fejlődése során a kínai nép (itt főleg a hánok történetéről lesz szó), a világ sok más népéhez hasonlóan, több tízezer éven át az osztálynélküli ősközösségi rend viszonyai között élt. Az ősközösség felbomlása és a társadalmi osztályok kialakulása óta napjainkig mintegy négyezer év telt el, amelynek folyamán a kínai nép a rabszolgatartó és a feudális

* Hánok (kínaiul hanzsen) — a kínaiak mint nemzetiség, megkülönböztetve a Kínában élő többi nemzetiségtől és néptől.

társadalom korát élte. Civilizációjának fejlődése folyamán a kínai nép áttért a földművelésre, majd létrehozta a kézművesipart, amely régóta híres magas színvonaláról, sok nagy gondolkodót, tudóst, feltalálót, politikust, hadvezért, írót és képzőművészt adott a világnak, s igen sok maradandó kulturális értéket alkotott. Kínában már nagyon régen feltalálták az iránytűt[1], 1800 évvel ezelőtt feltalálták a papiroskészítést[2], 1300 évvel ezelőtt a fatáblárol történő nyomtatást[3], 800 évvel ezelőtt a szedett szójegyekkel való nyomtatást[4]. A kínaiak az európaiak előtt alkalmazták a lőport is[5]. Kína tehát a világ egyik legrégibb kultúrájú állama. Kína egykorú okiratokkal alátámasztható története csaknem négyezer évre terjed.

A kínai népet világszerte ismerik munkaszeretetéről és szívósságáról, de a kínai nép ugyanakkor szabadságszerető nép is, amelynek gazdag forradalmi hagyományai vannak. A kínaiak (a hánok) története például arról tanúskodik, hogy a kínai nép sohasem tűrte a sötét erők uralmát, és forradalmi úton mindig kivívta az ilyen uralom megdöntését, vagy azt, hogy reformokat léptessenek életbe. A kínai nép történetének évezredei folyamán a földbirtokosok és az arisztokrácia kegyetlen uralma ellen irányuló nagy és kisebb parasztfelkelések százait jegyezték fel, és a dinasztiák váltakozása a legtöbb esetben csak a parasztfelkelések nyomán vált lehetővé. A soknemzetiségű Kínának egyetlen népe sem akart beletörődni a külföldi járomba, valamennyi mindig azon volt, hogy aktív ellenállás útján lerázza magáról. Csak az egyenlőség elve alap-

ján történő egyesülést ismerték el, de nem ismerték el az egyik népnek egy másik nép által való elnyomását. A kínai nép történetének évezredei folyamán sok-sok nemzeti hőst és forradalmi vezért szült. A kínai nép tehát olyan nép, melynek a dicső forradalmi hagyományok mellett ragyogó történelmi öröksége is van.

2. A RÉGI FEUDÁLIS TÁRSADALOM

Bár Kína egy nagy nép állama, s ez az állam óriási területtel, nagyszámú lakossággal, sokévszázados történelemmel, gazdag forradalmi hagyományokkal és ragyogó történelmi örökséggel rendelkezik — a rabszolgatartó rendről a feudális rendre való áttérés után a meglassúbbodott gazdasági, politikai és kulturális fejlődés hosszú időszakába lépett. A Csou- és a Csin-dinasztia idején elkezdődött feudális rend fennállásának időszaka körülbelül háromezer évre terjedt.

Kína gazdasági és politikai rendjét a feudalizmus korában az alábbi fontosabb vonások jellemezték:

1. Az országban naturális gazdaság uralkodott. A parasztok nemcsak a számukra szükséges mezőgazdasági termékeket termelték, hanem a számukra szükséges iparcikkek nagy részét is maguk állították elő. A parasztgazdaság termékeit, amelyeket a földbirtokosok és az arisztokraták földhaszonbér formájában kisajátítottak, szintén főleg személyes fogyasztásra fordították, nem használták fel cserére. Habár a csere akkoriban már kifejlődött, a gaz-

dasági élet egészét tekintve nem játszott döntő szerepet.

2. A feudális társadalom uralkodó osztálya — a földbirtokosság, az arisztokrácia és a császár — birtokában tartotta a föld zömét, a parasztoknak pedig vagy nagyon kevés földjük volt, vagy egyáltalán nem volt földjük. A parasztok saját munkaeszközeikkel művelték a földbirtokosok, az arisztokrácia és a császári udvar földjeit, s a termésnek 40, 50, 60, 70, olykor 80, sőt ennél nagyobb százalékát az uraság csűrjébe voltak kénytelenek behordani. Ezek a parasztok lényegében jobbágyok voltak.

3. Azon kívül, hogy a földbirtokosság, az arisztokrácia és a császári udvar a parasztokból kipréselt haszonbérből élt, a földesúri állam arra is kényszerítette a parasztokat, hogy adókat fizessenek és ingyenesen munkát végezzenek az állami hivatalnokok és a hadsereg óriási sáskahadának eltartására, jóllehet ezeket főleg maguknak a parasztoknak az elnyomására használták fel.

4. Az a hatalmi apparátus, amely a feudális kizsákmányolásnak ezt a rendszerét védte, földesúri feudális állam volt. A Csin-dinasztia uralkodását megelőzőleg bizonyos ideig a feudális állam császári hercegei koronabirtokaik teljhatalmú gazdái voltak, miután azonban Si-huang, a Csin-dinasztia császára egyesítette Kínát, abszolutisztikus feudális állam alakult ki központosított hatalommal, bár bizonyos mértékig még ebben az államban is megmaradt a feudális széttagoltság. A feudális államban a császárnak korlátlan hatalma volt: ő nevezte ki a helyi elöljárókat a katonai, igazságszolgáltatási,

pénzügyi, közellátási és más ügyek intézésére, s mint az egész feudális rend alapjára — a földesurakra meg a sensikre támaszkodott.

A feudális gazdasági kizsákmányolásnak és politikai elnyomásnak ilyen körülményei közt a kínai parasztság sok-sok évszázadon át siralmas, nélkülözéssel teli rabszolgasorban tengődött. A feudális béklyókkal helyhezkötött parasztoknak nem volt személyi szabadságuk. A földesúr szeszélye szerint sértegethette, ütlegelhette, sőt kivégezhette a parasztokat. A parasztoknak semmiféle politikai joguk nem volt. A parasztok határtalan nyomora és elmaradottsága, amelyet a kegyetlen földesúri kizsákmányolás és elnyomás szült, volt a legfőbb oka annak, hogy a kínai társadalom gazdasági és szociális tekintetben több évezreden át egyhelyben topogott.

A feudális társadalom fő ellentmondása a parasztok osztálya és a földesurak osztálya közti ellentmondás.

Ebben a társadalomban a parasztság és a kézműves munkásság az a két fő osztály, amely az anyagi értékeket termeli és kulturális értékeket hoz létre.

Annak következtében, hogy a földesurak gazdaságilag kegyetlenül kizsákmányolták, politikailag pedig elnyomták a parasztságot, nagyszámú parasztfelkelés tört ki a földesurak uralmának megdöntésére. Csen Seng, Vu Kuang, Hsziang Jü és Liu Pang felkelései[6] a Csin-dinasztia idején; a Hszinsi, Pinglin, Csimej, Tungma[7] és Huangcsin[8] néven ismert mozgalmak a Han-dinasztia idején; a Li Mi

és Tou Csian-te vezette felkelések[9] a Szuj-dinasztia idején; Vang Hszien-cse és Huang Csao felkelései[10] a Tang-dinasztia idején; a Szung Csiang és Fang La vezette mozgalom[11] a Szung-dinasztia idején; Csu Jüan-csang felkelése[12] a Jüan-dinasztia idején, Li Ce-cseng felkelése [13] a Ming-dinasztia idején, végül a tajpingok háborúja[14] a Csing-dinasztia idején — mindezek a nagy és kisebb felkelések, amelyeknek a száma többszázra rúg, tiltakozó parasztmozgalmak, forradalmi parasztháborúk voltak. Az egész világtörténelemben kevés olyan óriási méretű parasztfelkelés és parasztháború volt, mint amilyenek Kínában zajlottak le. A kínai feudális társadalomban csak a parasztságnak ez az osztályharca, csak ezek a parasztfelkelések és parasztháborúk voltak a történelmi fejlődés igazi hajtóerői.

Minden nagyobb vagy kisebb parasztfelkeléssel, minden nagyobb vagy kisebb parasztháborúval csapás érte az akkori feudális uralmat, ez pedig nagyobb vagy kisebb mértékben előrelendítette a társadalom termelőerőinek fejlődését. Mivel azonban akkoriban még nem voltak új termelőerők és új termelési viszonyok, nem voltak új osztályerők, nem voltak élenjáró politikai pártok, ezeknek a parasztfelkeléseknek és parasztháborúknak nem lehetett olyan helyes vezetésük, amilyen ma a proletariátusé és a Kommunista Párté. Mindemeokok folytán az akkori parasztforradalmak mindig vereséggel végződtek, s a parasztforradalmakat kibontakozásuk folyamán és befejeződésük után egyaránt mindenkor a földesurak és az arisztokraták használták ki, mégpedig az egyik dinasztia megdön-

tésére és egy másik dinasztia uralmának megteremtésére. Ilyenformán, bár a parasztság nagyarányú forradalmi harcának félbeszakadása után minden esetben mutatkozott némi haladás a társadalomban, a feudális gazdasági viszonyok és a feudális politikai rend alapjában véve fennmaradtak.

Csak az utóbbi száz év alatt változott a helyzet.

3. A JELENKORI GYARMATI, FÉLGYARMATI ÉS FÉLFEUDÁLIS TÁRSADALOM

Fentebb már mondottuk, hogy az elmúlt háromezer év folyamán a kínai társadalom feudális társadalom volt. De vajjon még mindig teljesen feudális-e a mai kínai társadalom? Nem, Kínában már történtek változások. Az 1840-es ópiumháború után Kína fokozatosan félgyarmati és félfeudális országgá alakult át. Az 1931 szeptember 18-i események után, amikor a japán imperializmus fegyveresen betört Kínába, a kínai társadalom újabb változásokon ment keresztül, gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalommá vált. Alább ki fogjuk mutatni, hogyan mentek végbe ezek a változások.

Mint a 2. pontban említettük, a feudális társadalom Kínában mintegy háromezer évig állt fenn. Ebben a társadalomban csupán a XIX. század derekán, a külföldi tőke behatolása nyomán következtek be mélyreható változások.

A kínai feudális társadalom méhében kifejlődött árugazdaságban már megfogantak a kapitalizmus első csírái. Kína ennélfogva lassacskán a külföldi kapitalizmus hatása nélkül is kapitalista

országgá fejlődött volna. A külföldi kapitalizmus behatolása meggyorsította ezt a folyamatot. A külföldi kapitalizmus behatolásának óriási szerepe volt a Kínában hosszú időn át uralkodó társadalmi-gazdasági alakulat felbomlásában: egyrészt alá-ásta a naturális gazdaság alapjait, tönkretette a városi kézművesipart és a paraszti háziipart, más-részt előmozdította az árugazdaság fejlődését város-ban és falun egyaránt.

Mindez nemcsak a kínai feudális gazdasági rend alapjainak felbomlását eredményezte, hanem a tőkés termelés fejlődésének bizonyos objektív feltételeit és lehetőségeit is létrehozta. A naturális gazdaság felbomlása megteremtette a kapitalizmus számára az árupiacot, a parasztok és a kézművesek óriási tömegeinek tönkrejutása pedig megteremtette szá-mára a munkaerő-piacot.

És csakugyan, a külföldi kapitalizmus hatására és a feudális gazdasági alakulat bizonyos mértékű felbomlása következtében a kereskedők, földesurak és a magasállású hivatalnokok egy része már a XIX. század második felében, 60 évvel ezelőtt, az újtípusú iparba kezdte befektetni tőkéjét. A XIX. század végén és a XX. század elején, vagyis 40 évvel ezelőtt, a kínai hazai kapitalizmus már megtette az első lépést fejlődésében. 20 évvel ezelőtt, az első imperialista világháború idején, amikor a háborúval elfoglalt európai és amerikai imperialista államok ideiglenesen nem gyakoroltak olyan nagy nyomást Kínára, a kínai nemzeti ipar, főleg a textil- és a malomipar, tovább fejlődött.

A hazai kapitalizmus kialakulásának és fejlő-

désének folyamata Kínában egyidejűleg a burzsoázia és a proletariátus kialakulásának és fejlődésének folyamata is volt. A kereskedők, a földesurak és a magasállású hivatalnokok soraiból kialakult a kínai burzsoázia, a parasztság és a kézműves munkásság soraiból pedig a kínai proletariátus. A kínai burzsoázia és a kínai proletariátus mint külön társadalmi osztály újonnan jött létre, azelőtt nem szerepelt a kínai történelemben. Ez a két osztály a feudális társadalom méhében fogant, és új társadalmi osztályokká alakult. A burzsoázia és a proletariátus: két kölcsönösen összefüggő, s egyszersmind antagonisztikus osztály. Ikrek, akiket Kína régi (feudális) társadalma szült. A kínai proletariátus kialakulásának és fejlődésének folyamata azonban nemcsak a kínai nemzeti burzsoázia kialakulásának és fejlődésének volt a folyománya, hanem annak is, hogy a külföldi imperialisták saját vállalatokat létesítettek és tartottak fenn Kínában. Ezért a kínai proletariátus jelentős része régibb és tapasztaltabb a kínai burzsoáziánál; ezért társadalmi ütőereje nagyobb, társadalmi bázisa szélesebb.

A fent ismertetett változások azonban, vagyis a kapitalizmus kialakulása és fejlődése, csak egyik oldalát jelentették azoknak a változásoknak, amelyek az imperializmus behatolása óta Kínában végbementek. Volt egy másik oldal is, az említett változások mellett voltak olyan körülmények, amelyek gátolták ezeket a változásokat, nevezetesen az, hogy az imperializmus összeszűrte a levet a feudális erőkkel és gúzsba igyekezett kötni a kínai kapitalizmus fejlődését.

Amikor az imperialista hatalmak behatoltak Kínába, céljuk egyáltalán nem az volt, hogy a feudális Kínát kapitalista Kínává változtassák. Az imperialista hatalmaknak éppen ellenkező volt a céljuk: Kínát saját félgyarmatukká és gyarmatukká igyekeztek változtatni.

Az imperialista hatalmak e cél elérése érdekében a katonai, politikai, gazdasági és kulturális elnyomás különféle módszereit alkalmazták és alkalmazzák Kínával szemben, amelyek segítségével sikerült is fokozatosan félgyarmattá és gyarmattá változtatniok. Ezek a módszerek a következők:

1. Ismételten folytattak Kína ellen támadó háborúkat: ilyen volt például az 1840-es ópiumháború, amelyet Anglia indított, az 1857-es háború, amelyet Anglia és Franciaország csapatai közösen viseltek, az 1884-es kínai-francia háború[15], az 1894-es kínai-japán háború, az 1900-as háború, amelyet nyolc hatalom egyesült erői viseltek. Az imperialista hatalmak azzal, hogy Kínát katonailag megverték, nemcsak sok Kínával szomszédos államot kaparintottak meg, amelyek azelőtt Kína védnöksége alatt álltak, hanem elragadták vagy „bérbevették" Kínától a kínai terület egy részét is. Például: Japán elfoglalta Taivant, a Penghu szigeteket*, és „bérbevette" Port-Arthurt; Anglia elfoglalta Hongkongot; Franciaország „bérbevette" Kuangcsouvant. Egyes területek elszakításán kívül az imperialisták óriási hadisarc fizetésére kényszerítették Kínát. Ilyenformán Kínára — erre az óriási

feudális birodalomra — rendkívül súlyos csapásokat mértek.

2. Az imperialista hatalmak számtalan egyenlőtlen szerződést kényszerítettek Kínára. E szerződések alapján az imperialisták jogot szereztek arra, hogy haditengerészeti erőket és szárazföldi csapatokat tartsanak Kínában, megszerezték a konzuli bíráskodás jogát[16], s egész Kínát az imperialista államok befolyási övezeteire osztották fel[17].

3. Az imperialista hatalmak az egyenlőtlen szerződések alapján ellenőrzésük alá helyezték Kína valamennyi fontosabb kereskedelmi kikötőjét, és sok kereskedelmi kikötő területének egy részét e hatalmak közvetlen igazgatása alatt álló koncessziós területté változtatták[18]. Megkaparintották Kína vámügyeit és külkereskedelmét, kezükbe ragadták a közlekedési (tengeri, szárazföldi, folyami és légi) utakat. Ilymódon lehetőséget nyertek arra, hogy óriási mennyiségben helyezzék el áruikat Kínában; Kínát iparcikkeik felvevőpiacává változtatták, s egyben saját szükségleteiknek rendelték alá Kína mezőgazdasági termelését.

4. Az imperialista hatalmak ezenkívül sok könnyű- és nehézipari üzemet létesítettek Kínában, hogy a helyszínen használják fel a kínai nyersanyagot és az olcsó munkaerőt, s így közvetlen gazdasági nyomást gyakoroljanak a kínai nemzeti iparra és közvetlenül hátráltassák Kína termelőerőinek fejlődését.

5. Az imperialista hatalmak kölcsönöket nyujtottak a kínai kormánynak és bankokat alapítottak Kínában, s ezzel monopolizálták Kína pénzforgal-

mát és pénzügyeit. Végülis teljesen elnyomták a kínai hazai tőkét olyanformán, hogy konkurrenciát támasztottak a kínai áruknak, sőt a pénzforgalom és a pénzügyek tekintetében is torkonragadták Kínát.

6. Az imperialista hatalmak abban a törekvésükben, hogy megkönnyítsék maguknak a nagy parasztttömegek és más kínai néprétegek kizsákmányolását, egész Kínát, a kereskedelmi kikötőktől az elmaradott, istenhátamögötti fészkekig, a komprádorok, kereskedők és uzsorások kizsákmányolásának igájába döntötték; nagyranevelték a komprádor és a kereskedelmi-uzsorás burzsoáziát, amely az ő szolgálatukban áll.

7. A komprádor burzsoázián kívül az imperializmus kínai uralmának támaszává változtatta a feudális-földesúri osztályt is: „... mindenekelőtt az előző társadalmi rend uralkodó rétegeivel — a feudálisokkal és a kereskedelmi-uzsorás burzsoáziával fog össze a nép többsége ellen. Az imperializmus mindenütt igyekszik fenntartani és állandósítani (különösen a falun) a kizsákmányolásnak mindazokat a kapitalizmus előtti formáit, amelyek reakciós szövetségeseinek létalapját alkotják"[19].

„... Kínában az imperializmus, az imperializmus egész pénzügyi és katonai hatalma, az az erő, amely támogatja, éleszti, ápolja és konzerválja a feudális csökevényeket e csökevények egész bürokratikus-militarista felépítményével egyetemben"[20].

8. Az imperialista hatalmak óriási mennyiségű fegyverrel látták el a reakciós kínai kormányokat és igen sok katonai tanácsadót küldtek Kínába,

hogy belháborúkat szítsanak a kínai militaristák között, s hogy elnyomják a kínai népet.

9. Mindezek mellett az imperialista hatalmak a kínai nép szellemi lebéklyózásáról sem feledkeztek meg. Erre irányul a kultúra terén folytatott agresszív politikájuk. Ez az agresszív politika különböző eszközökkel folyik: missziós tevékenységet folytatnak, kórházakat, tanintézeteket alapítanak, ujságokat adnak ki, a kínai fiatalságot külföldi tanintézetekbe küldik. Mindezt azért teszik, hogy az imperialisták parancsait engedelmesen végrehajtó értelmiségi kádereket neveljenek, és megtévesszék a kínai nép széles rétegeit.

10. 1931 szeptember 18-a után a japán imperializmus nagyarányú támadása következtében a már amúgyis félgyarmattá lett Kína területének jelentős része japán gyarmattá vált.

Ez az imperializmus behatolása óta Kínában végbement változások másik oldala, ez az a vérrel rajzolt kép, amely megmutatja, hogyan vált a feudális Kína félfeudális, félgyarmati és gyarmati Kínává.

Mint látjuk, az imperialista hatalmak behatolása egyrészt előmozdította a kínai feudális társadalom felbomlását, előmozdította Kínában a kapitalizmus elemeinek fejlődését és azt eredményezte, hogy a feudális társadalom félfeudális társadalommá alakult át. Másrészt viszont az imperialista hatalmak azzal, hogy Kínában megteremtették saját kegyetlen uralmukat, a független Kínát félgyarmati és gyarmati országgá változtatták.

Összefoglalva mindazt, amit a Kínában végbe-

ment változások két oldaláról az imént elmondottunk, meg kell állapítanunk, hogy Kína e gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalmát az alábbi vonások jellemzik:

1) A feudális kor naturális gazdaságának alapja megdőlt. A feudális kizsákmányolás alapja — a parasztok földesúri kizsákmányolása — azonban nemcsak változatlanul fennmaradt, hanem, a komprádor és uzsorás kizsákmányolással párosulva, Kína gazdasági életében nyilvánvalóan uralkodó helyzetet foglal el.

2) A hazai kapitalizmus bizonyos fejlődést ért el és meglehetősen jelentős szerepet kezdett játszani Kína politikai és kulturális életében. Nem vált azonban Kína alapvető társadalmi-gazdasági formájává, nagyon gyenge, képviselőinek többsége kisebb vagy nagyobb mértékben kapcsolatban van a külföldi imperializmussal és a hazai feudalizmussal.

3) A császár és az arisztokrácia abszolút hatalma megdőlt. Helyébe azonban előbb a militaristák és a hivatalnokok által képviselt földbirtokos osztály uralma, majd a földbirtokosok és a nagyburzsoázia blokkjának diktatúrája lépett. A megszállt körzetekben viszont a japán imperializmus és bábjai uralkodnak.

4) Az imperializmus nemcsak Kína pénzügyi és gazdasági életének kulcspozícióit tartja kezében, hanem az ország állam- és katonai apparátusát is. Ugyanakkor Kína megszállt területein a japán imperializmus a teljhatalmú úr.

5) Mivel Kína egész sor imperialista állam uralmának és fél-uralmának viszonyai között élt,

mivel hosszú ideig ténylegesen fel volt darabolva, s végül, mivel Kínának óriási a területe, az ország gazdasági, politikai és kulturális fejlődése rendkívül egyenlőtlen.

6) Az imperializmus és a feudalizmus kettős járma alatt — különösen a japán imperializmus nagyarányú támadása következtében — a kínai néptömegek, elsősorban a parasztok, napról napra jobban nyomorognak, tönkremennek, éhezve, jogfosztottságban tengődnek. Az a nyomor és jogfosztottság, amelyben Kína népe él, párját ritkítja az egész világon.

Ezek Kína gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalmának jellemző vonásai.

Ez a helyzet főleg a japán imperializmus és más imperialista hatalmak beavatkozása nyomán, s annak következtében alakult ki, hogy a külföldi imperializmus összefonódott a kínai feudalizmussal.

A mostani új időszakban a kínai társadalom fő ellentétei — az imperializmus és a kínai nép közti ellentét, valamint a feudalizmus és a néptömegek közti ellentét. Vannak persze más ellentétek is, például a burzsoázia és a proletariátus közti ellentét, valamint a reakciós uralkodó osztályok közötti belső ellentétek. De valamennyi ellentét közül az imperializmus és a kínai nép közti ellentét a legfőbb ellentét. Ezeknek az ellentéteknek a harca és kiélező-dése elkerülhetetlenül megszüli a forradalmi mozgalmat, és ez a mozgalom napról napra fejlődik. Az új és a legújabb idők nagy kínai forradalma ezeknek a fő ellentéteknek alapján keletkezett, s most ezeknek alapján fejlődik.

II. fejezet

A KÍNAI FORRADALOM

1. AZ ELMÚLT ÉVSZÁZAD FORRADALMI MOZGALMA

Annak az időszaknak a története, amelynek folyamán az imperializmus a kínai feudalizmussal egy gyékényen árulva félgyarmati és gyarmati országgá változtatta Kínát, egyben a kínai nép által az imperializmus és szekértolói ellen folytatott harcnak a története is. Az ópiumháború, a tajpingok háborúja, a kínai-francia háború, a kínai-japán háború, az 1898-as reformmozgalom, a boxerlázadás, az 1911-es forradalom, a „május 4-i mozgalom", a „május 30-i mozgalom", az északi hadjárat, a forradalmi agrárháború és végül a japán megszállók ellen most folyó háború mind azt bizonyítja, hogy a kínai népben törhetetlenül él az ellenállás szelleme, és hogy a kínai nép nem akar meghódolni az imperializmusnak és szekértolóinak.

Hála a kínai nép kitartó, egyre elszántabbá váló hősies harcának, az imperializmus sem az elmúlt évszázad folyamán, sem a mai napig nem tudta leigázni Kínát és soha nem is fogja leigázni.

Bár a japán imperializmus most minden erejét megfeszítve nagyarányú támadást folytat Kína ellen, bár a földbirtokosoknak és a nagyburzsoáziának a nyilt és titkos vangcsingvejisták fajtájából való számos képviselője már kapitulált vagy kapitulálni készül az ellenség előtt, a hős kínai nép következetesen fogja folytatni harcát. Semmi szín alatt nem szünteti be ezt a harcot mindaddig, amíg

ki nem űzi Kínából a japán imperializmust, amíg ki nem vívja hazája teljes felszabadulását.

A kínai nép nemzeti-forradalmi harcának története az 1840-es ópiumháború óta már kereken száz évre terjed; az 1911-es forradalom óta is már majdnem harminc év telt el. Ez a forradalom még nem ért véget; a forradalom feladatainak megoldásában még nem értünk el számottevő eredményeket; az egész kínai népnek és elsősorban a Kínai Kommunista Pártnak kell magára vállalnia a küldetést, hogy győzelmes befejezéséig folytatja ezt a harcot.

De ki ellen irányul végső fokon ez a forradalom? Melyek e forradalom feladatai? Melyek a hajtóerői? Mi a jellege? Milyenek a kilátásai?

Az alábbiakban ezeket a kérdéseket világítjuk meg.

2. KI ELLEN IRÁNYUL A KÍNAI FORRADALOM?

A fenti elemzésből (I. fejezet, 3. pont) már tudjuk, hogy a mai kínai társadalom jellegét tekintve gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalom. Csak a kínai társadalom jellegének megértése alapján érthetjük meg, hogy ki ellen irányul a kínai forradalom, csak ennek alapján érthetjük meg a kínai forradalom feladatait, hajtóerőit, jellegét, kilátásait, további alakulásának útjait. Ezért ha megértjük a kínai társadalom jellegét, vagyis Kína nemzeti sajátosságait, akkor megértettük a forradalom valamennyi kérdésének végső alapját.

Ha a mai kínai társadalom jellegét tekintve gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalom,

akkor alapjában ki ellen irányul a kínai forradalom mai szakaszában, ki a fő ellensége?

Természetesen az imperializmus és a feudalizmus, vagyis az imperialista államok burzsoáziája és a kínai földbirtokos osztály, mivel a mai Kínában éppen ezek alkotják azt a fő erőt, amely elnyomja a társadalmat és hátráltatja a társadalom fejlődését; ezek összeesküdtek a kínai nép elnyomására, és mivel az imperializmus nemzeti elnyomása a legsúlyosabb elnyomás, az imperializmus a kínai nép elsőszámú, legádázabb ellensége.

Amióta a japán imperialisták fegyveres erőikkel betörtek Kínába, azóta a kínai forradalom fő ellenségei — a japán imperializmus, s a japánokkal egy húron pendülő, nyiltan kapitulált vagy kapitulálni készülő nemzetárulók és reakciósok.

Lényegében a kínai burzsoázia is érzi az imperialista elnyomást. A kínai burzsoázia vezetője is volt a forradalmi harcnak, főszerepet, vezető szerepet játszott benne, például az 1911-es forradalom idején; részvevője is volt a forradalmi harcnak, például az északi hadjárat idején; részt vesz a japán megszállók ellen most folyó háborúban is. Csakhogy ennek a burzsoáziának a felső rétege, vagyis az a rétege, amelyet a reakciós Kuomintang-klikk képvisel, hosszú időn át — 1927-től 1937-ig — együttműködött az imperializmussal, s miután reakciós szövetséget kötött a földbirtokos osztállyal, elárulta segítő barátait — a Kommunista Pártot, a proletariátust, s ugyanígy a parasztságot és a kispolgárság más rétegeit —, elárulta és vereségre kárhoztatta a kínai forradalmat. Ezért abban az időszakban a

forradalmi nép és a forradalmi párt (a Kommunista Párt) a burzsoáziának ezeket az elemeit is szükségszerűen az egyik olyan ellenségnek tekintette, amely ellen a forradalom irányul. A japán területrablók elleni háborúban a nagybirtokosoknak és a nagyburzsoáziának az a része, amelynek Vang Csing-vej a képviselője, már áruló lett, már nemzetárulóvá vált. Ezért a japán területrablók ellen harcoló népnek a nagyburzsoáziának ezeket a nemzet árulóivá vált elemeit is feltétlenül az egyik olyan ellenségnek kell tekintenie, amely ellen a forradalom irányul.

Látjuk tehát, hogy a kínai forradalom ellenségei rendkívül erősek. A kínai forradalomnak nemcsak a hatalmas imperializmus az ellensége, ellenségei az erős feudális elemek, bizonyos időszakokban pedig ellensége a burzsoázia reakciós klikkje is, amely egyezségre lép az imperializmussal és a feudális erőkkel, hogy velük együtt harcoljon a nép ellen. Ezért helytelen volna, ha lebecsülnők a forradalmi kínai nép ellenségeinek erejét.

Az ilyen ellenséggel való összeütközés az oka annak, hogy a kínai forradalom ennyire elhúzódó és elkeseredett jellegű. Ellenségünk ugyanis rendkívül erős, és hosszú időre van szükség ahhoz, hogy a forradalom erőit összeszedjük, megacélozzuk, s olyan erővé kovácsoljuk, amely képes lesz kivívni az ellenség fölött a végső győzelmet. Éppen azért, mert az ellenség hihetetlen kegyetlenséggel igyekszik elfojtani a kínai forradalmat, a forradalom erői nem tarthatják meg tartósan hadállásaikat, és nem foglalhatják el az ellenség hadállásait, ha nem állhatatosak, ha nem fejlesztik ki magukban ezt a tulaj-

donságot. Ezért helytelen az a vélemény, hogy a kínai forradalom erőit egy szempillantás alatt elő lehet teremteni, és hogy Kínában a forradalmi harc azonnal győzelemmel végződhet.

Az ilyen ellenséggel való összeütközés az oka annak is, hogy a kínai forradalom fő módszere, fő formája nem lehet a békés harc, hanem csakis a fegyveres harc. Ellenségeink ugyanis nem teszik lehetővé a kínai népnek, hogy békés eszközökkel éljen, a kínai nép híjával van minden néven nevezendő politikai szabadságjognak. I. V. Sztálin mondja: „Kínában a fegyveres forradalom harcol a fegyveres ellenforradalom ellen. Ez a kínai forradalom egyik sajátossága és egyik előnye"[21]. Ez teljes mértékben igaz. Ezért helytelen az, ha valaki lebecsüli a fegyveres harcot, lebecsüli a forradalmi háborút, lebecsüli a partizánháborút, lebecsüli a hadseregben végzett munkát.

Az ilyen ellenséggel való összeütközés vetette fel a forradalom támaszpontjának kérdését is. A helyzet ugyanis az, hogy a roppant erejű imperializmus és reakciós kínai szövetségesei rendszerint huzamos időre berendezkednek az ország központi városaiban, s ezért a forradalom harcosainak, ha nem akarnak kompromisszumot kötni az imperializmussal és szekértolóival, hanem állhatatosan folytatni szándékoznak a harcot, ha az a szándékuk, hogy előkészítsék, összpontosítsák és megacélozzák erőiket, mikor pedig nincs elegendő erejük, kitérjenek az erős ellenséggel való döntő összecsapás elől, ha ez a szándékuk, akkor az elmaradott falut előretolt szilárd támaszponttá, a forradalom hatalmas

katonai, politikai, gazdasági és kulturális bástyájává kell kiépíteniök, hogy erre támaszkodva harcoljanak az esküdt ellenség ellen, amely a városokat használja fel a falusi körzetek elleni támadásra, és huzamos harcban lépésről lépésre kivívják a forradalom győzelmét egész Kínában.

Ilyen körülmények közt Kína gazdasági fejlődésének egyenlőtlensége (az egységes kapitalista gazdaság hiánya), Kína kiterjedt területe (a forradalom erőinek lehetőségük van a manőverezésre), az a körülmény, hogy a kínai ellenforradalom tábora nem egységes, hanem ezt a tábort a legkülönfélébb ellentétek egész légiója aknázza alá, továbbá az, hogy a kínai forradalom derékhadát alkotó parasztok harcát a proletariátus pártja, a Kommunista Párt vezeti — mindez egyrészt lehetővé teszi, hogy a kínai forradalom előbb a falvakban győzedelmeskedjék, másrészt viszont a forradalom fejlődésének egyenlőtlenségét idézi elő, s hosszadalmassá, nehézzé teszi a forradalom teljes győzelméért vívott harcot. Ebből következik, hogy a faluban, a forradalom e támaszpontján folyó hosszas forradalmi harc lényegében paraszti partizánháború, amelyet a Kínai Kommunista Párt vezet. Ezért helytelen az, ha valaki lebecsüli a falvak forradalmi támaszpontokul való felhasználásának szükségességét, lebecsüli a parasztság körében való kitartó munka szükségességét, lebecsüli a partizánháborút.

A fegyveres harc előtérbe helyezése azonban egyáltalán nem azt jelenti, hogy a többi harci formáról lemondhatunk. Ellenkezőleg, a fegyveres harc nem vezethet győzelemre, ha nem párosítjuk

különféle más harci formákkal. A falusi támaszpontokon való munka előtérbe helyezése egyáltalán nem azt jelenti, hogy elhanyagolhatjuk a munkát a városokban és azokon a kiterjedt falusi területeken, amelyeken még az ellenség uralkodik. Ellenkezőleg, ha nem dolgozunk a városokban és a még ellenséges uralom alatt álló falusi területeken, a falusi támaszpontok elszigetelődnek, és a forradalom vereséget szenved. Hiszen a forradalom végső célja az, hogy elfoglalja a városokat mint az ellenség fő támaszpontjait, de ha nem végzünk fokozott munkát a városokban, nem érhetjük el ezt a célt.

Ebből következik, hogy nem vívhatjuk ki a forradalom győzelmét sem a falun, sem a városban, ha nem zúzzuk szét az ellenségnek a nép ellen alkalmazott legfőbb harci fegyverét — az ellenséges hadsereget. Ezért azon kívül, hogy a harctereken megsemmisítjük az ellenséges csapatokat, nagy jelentőségre tesz szert az ellenség hadseregének bomlasztására irányuló munka is.

Ebből következik továbbá az is, hogy a Kínai Kommunista Pártnak az ellenség által már régen elfoglalt, s a reakció sötét éjszakájában tespedő városokban és falvakban végzett propaganda- és szervezőmunkája során nem szabad gyors, kalandor akciókra törekednie, hanem gondosan el kell rejtenie legjobb kádereit, gyüjtenie kell az erőket, és meg kell várnia a kedvező alkalmat a megmozdulásra. Ezeken a területeken a nép ellenállási harcát irányító pártszervezeteknek azt a taktikát kell alkalmazniok, hogy az érvényben levő törvények, rendeletek és társadalmi hagyományok által meg-

szabott keretek között kihasználják a nyilt, legális munka minden lehetőségét. A sikert csak a helyes magatartás, a józan számítás és a kitartás biztosíthatja; lépésről lépésre kell megerősítenünk minden elfoglalt hadállást; ha meggondolatlanul járunk el és kapkodunk, nem érhetünk el sikert.

3. A KÍNAI FORRADALOM FELADATAI

Ha a kínai forradalomnak a mai szakaszban fő ellensége az imperializmus és a feudális-földbirtokos osztály, melyek ebben a szakaszban a forradalom feladatai?

Cseppet sem kétséges, hogy fő feladata: ütni mindkét ellenséget. A feladat egyrészt a külföldi imperializmus jármának lerázására irányuló nemzeti forradalom végrehajtása, másrészt a feudális-földbirtokosok belső jármának lerázására irányuló demokratikus forradalom végrehajtása, s e két feladat közül az imperializmus megdöntésére irányuló nemzeti forradalom a fontosabb.

A kínai forradalom e két nagy feladata kölcsönösen összefügg egymással. Ha nem döntjük meg az imperializmus uralmát, nem szüntethetjük meg a feudális-földbirtokos osztály uralmát sem, mert az imperializmus az a fő erő, amely támogatja. Másrészt viszont, ha nem segítünk a parasztságnak a feudális-földbirtokos osztály megdöntésében, nem hozhatjuk létre a kínai forradalom hatalmas hadseregét és nem dönthetjük meg az imperializmus uralmát, mert Kínában a feudális-földbirtokos osz-

tály az imperialista uralom legfőbb szociális bázisa, a parasztság pedig a kínai forradalom derékhada. Tehát az említett két fő feladat — a nemzeti forradalom és a demokratikus forradalom — különbözik ugyan egymástól, egyszersmind azonban egységet is alkot.

Kínában a nemzeti forradalom feladata ma főleg a kínai földre betört japán imperializmus elleni harc, a demokratikus forradalom feladatait pedig azért kell megoldanunk, hogy kivívhassuk a győzelmet a háborúban. A két forradalom feladatai egybeolvadtak. Helytelen az a vélemény, hogy a nemzeti forradalom és a demokratikus forradalom a forradalomnak két élesen elhatárolt szakasza.

4. A KÍNAI FORRADALOM HAJTÓERŐI

Melyek tehát a kínai forradalom hajtóerői annak a fentebbi elemzésnek alapján, amelyben meghatároztuk a jelenlegi kínai társadalom jellegét, a kínai forradalom ellenségeit és a forradalom feladatait?

Ha a kínai társadalom gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalom, ha a kínai forradalom főleg a külföldi imperializmus és a kínai feudalizmus uralma ellen irányul, ha a kínai forradalom feladata az elnyomók mindkét fajtájának megdöntése, akkor mely osztályok és rétegek képviselhetik a kínai társadalom osztályai és rétegei közül azt az erőt, amely szembe tud szállni az imperializmussal és a feudalizmussal? Éppen erre vezethető

vissza az a kérdés, hogy melyek a kínai forradalom hajtóerői a forradalom mai szakaszában. A forradalom taktikai vezérvonalának kérdését csak úgy dönthetjük el helyesen, ha tisztázzuk a kínai forradalom hajtóerőinek kérdését.

Milyen osztályokat különböztethetünk meg a jelenlegi kínai társadalomban? Van földbirtokos osztály, van burzsoázia. A földbirtokos és burzsoá osztály felső rétegei alkotják a kínai társadalom uralkodó klikkjét. A földbirtokos osztály és a burzsoázia mellett van proletariátus és parasztság, s a parasztságon kívül vannak különféle más kisburzsoá rétegek. A három utóbbi osztály még mindig uralom alatt álló osztály a mai Kínának csaknem az egész roppant területén.

Azt, hogy ezek az osztályok milyen álláspontot foglalnak el a kínai forradalom tekintetében és milyen szerepet visznek a forradalomban, teljes mértékben az egyes osztályok társadalmi-gazdasági helyzete határozza meg. Ennélfogva a társadalmi-gazdasági viszonyok jellege nemcsak azt határozza meg, hogy mely ellenségek ellen irányul a forradalom és melyek a forradalom feladatai, hanem a forradalom hajtóerőit is.

Vizsgáljuk meg tehát a kínai társadalom különböző osztályait, jellegük meghatározása szempontjából.

A földbirtokosok

A földbirtokos osztály Kínában az imperializmus uralmának legfőbb szociális bázisa, olyan osztály, amely a feudális rendet felhasználva kizsákmányolja és elnyomja a parasztságot, hátráltatja a kínai társadalom politikai, gazdasági és kulturális fejlődését, s nem játszik semmi haladó szerepet.

Ezért a földbirtokosság mint osztály ellensége, nempedig hajtóereje a forradalomnak.

A japán megszállók elleni háborúban a nagybirtokosok egy része a nagyburzsoázia egy részét (a kapitulánsokat) követve kapitulált a japán banditák előtt és nemzetárulóvá vált. A nagybirtokosok másik része a nagyburzsoázia másik részét (a vaskalapos elemeket) követve, bár még a megszállók ellen viselt háború táborában van, ugyancsak rendkívül ingadozó. De azok a haladó sensik, akik a közepes és kisebb földbirtokosok sorából kerültek ki, vagyis azok a földbirtokosok, akik némileg már elpolgáriasodtak, még tevékenyen részt vesznek a japán bitorlók elleni harcban, és így velük még össze kell fognunk a közös harcra.

A burzsoázia

A burzsoázia komprádor nagyburzsoáziára és nemzeti burzsoáziára oszlik.

A komprádor nagyburzsoázia az az osztály, amely az imperialista országok tőkéseinek közvet-

len szolgálatában áll, és amelyet ők neveltek nagyra; ezer meg ezer szál fűzi ezt az osztályt a falu feudális erőihez. Ezért a komprádor nagyburzsoázia a kínai forradalom története során sohasem volt hajtóereje a forradalomnak, mindig ellenség volt, amely ellen a forradalom irányult.

Mivel azonban a kínai komprádor nagyburzsoázia különböző csoportjai különböző országok imperialistáitól függenek, az imperialista államok közti ellentétek erős kiéleződésének idején, amikor a forradalom főleg egy bizonyos ország imperializmusa ellen irányul, a más imperialista államok rendszeréhez tartozó komprádor burzsoázia bizonyos mértékig és bizonyos időre szintén csatlakozhat az ilyen időpontokban kialakuló antiimperialista fronthoz. De mihelyt ennek a komprádor burzsoáziának a gazdái harcot indítanak a kínai forradalom ellen, ez a burzsoázia maga is haladéktalanul szembefordul a forradalommal.

A japán területrablók elleni háborúban a japánbarát nagyburzsoázia (a kapitulánsok csoportja) már kapitulált vagy kapitulálni készül. Az amerikai és európai orientációjú nagyburzsoázia (a vaskalaposok csoportja), bár egyelőre még a japán megszállók elleni harc táborában van, ugyancsak rendkívül ingadozó. Két arca van: harcol a japán területrablók ellen is, meg a kommunisták ellen is. A kapituláns nagyburzsoáziával szemben politikánk a következő: ellenségnek tekintjük és erélyesen támadjuk. Ami a vaskalapos nagyburzsoákat illeti, ezeknek irányában kettős forradalmi politikát folytatunk, vagyis egyrészt összefogunk

velük, mivel még harcolnak a japán bitorlók ellen, s a köztük és a japán imperializmus közt levő ellentéteket ki kell használnunk, másrészt erélyesen harcolunk ellenük, mivel kommunistaellenes, népellenes, elnyomó politikát folytatnak, ami a területrablók elleni háború ügyének kudarcára és az egység bomlására vezet. Ha nem harcolunk ellenük, ezzel ártunk a japán megszállók ellen viselt háború ügyének, az egység ügyének.

A nemzeti burzsoázia természete kettős.

Egyrészt a nemzeti burzsoázia érzi az imperializmus elnyomását és a feudalizmus béklyóinak szorítását, s ennek folytán szembehelyezkedik az imperializmussal és a feudalizmussal. Ebben az értelemben a nemzeti burzsoázia egyik ereje a forradalomnak. A kínai forradalom története során a nemzeti burzsoázia annakidején bizonyos aktivitást fejtett ki az imperializmus és a militarista-hivatalnoki kormányok elleni harcban.

Másrészt azonban a nemzeti burzsoáziának gazdasági és politikai gyengesége folytán, és mivel gazdaságilag egyáltalán nem szakított teljesen az imperializmussal és a feudalizmussal, nincs elég bátorsága hozzá, hogy mindvégig folytassa a harcot az imperializmus és a feudalizmus ellen. Ez különösen nyilvánvalóvá válik az olyan időszakokban, amikor hatalmas forradalmi néptömegek állnak talpra.

A nemzeti burzsoázia e kettős természetéből következik az a tétel, hogy bizonyos időszakokban és bizonyos mértékig a nemzeti burzsoázia részt vehet az imperializmus ellen, a militarista-hivatalnoki kormányok ellen irányuló forradalomban, a

forradalom egyik erejévé válhat. Más időszakokban viszont fennáll az a veszély, hogy a komprádor nagyburzsoázia uszályában haladva az ellenforradalom szekértolójává válik.

A kínai nemzeti burzsoázia alapjában véve középburzsoázia. Bár az 1927 és 1931 közti időszakban (az 1931 szeptember 18-i eseményekig) a nagybirtokosokat és a nagyburzsoáziát követve a forradalom ellen harcolt, lényegében nem volt hatalma, és kezét megkötötte a hatalmon levő nagybirtokosok és nagyburzsoázia reakciós politikája. A japán megszállók elleni háborúban a nemzeti burzsoázia álláspontját tekintve különbözik nemcsak a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia kapituláns csoportjától, hanem a vaskalapos nagyburzsoáktól is, és mindezideig változatlanul viszonylag megbízható szövetségesünk. Ezért a nemzeti burzsoázia irányában feltétlenül óvatos politikát kell folytatnunk.

A kisburzsoázia különböző rétegei, a parasztságot leszámítva

A parasztságot leszámítva, a kisburzsoáziához tartoznak az értelmiség, a kiskereskedők, a kisiparosok és a szabadfoglalkozásúak széles rétegei.

Mindezeknek a rétegeknek a helyzete a középparasztok helyzetére emlékeztet. Az imperializmus, a feudalizmus és a nagyburzsoázia jármának súlya alatt napról napra jobban tönkremennek és egyre mélyebbre süllyednek.

Ezért a kisburzsoázia a forradalom egyik hajtóereje, a proletariátus megbízható szövetségese. A

kisburzsoázia is csak a proletariátus vezetésével vívhatja ki felszabadulását.

Vizsgáljuk meg most a kisburzsoázia különböző rétegeit, a parasztságot leszámítva.

a) Az értelmiség és a tanulóifjúság. Az értelmiség és a tanulóifjúság nem osztály vagy osztályszerű réteg. Szociális származását, életkörülményeit és politikai nézeteit tekintve azonban a mai kínai értelmiség és tanulóifjúság többségét a kisburzsoáziához sorolhatjuk. Az utóbbi évtizedek során Kínában az értelmiség és a tanulóifjúság nagy rétege alakult ki. Az értelmiségnek azt a részét leszámítva, amely hozzátörleszkedett az imperializmushoz és a nagyburzsoáziához, ezeket szolgálja és ellenséges magatartást tanúsít a néppel szemben, az értelmiség és a tanulóifjúság zöme érzi az imperializmus, a feudalizmus és a nagyburzsoázia elnyomását, és vagy munkanélküliség, vagy a tanulási lehetőség elvesztése fenyegeti. Ennek folytán az értelmiség és a tanulóifjúság nagyon forradalmi beállítottságú. Ez a réteg kisebb vagy nagyobb mértékben elsajátította a burzsoá tudományt, élénken reagál a politikai eseményekre, s a kínai forradalom mai szakaszában gyakran játssza a kezdeményező és a transzmisszió szerepét. Jó példája ennek az 1911-es forradalom előtt azoknak a mozgalma, akik külföldön tanultak, utána pedig az 1919 május 4-i mozgalom, az 1925 május 30-i mozgalom és az 1935 december 9-i mozgalom. A rossz körülmények között élő értelmiség széles rétegei különösen alkalmasak arra, hogy a munkásokkal és a parasztokkal egy úton haladva részt vegyenek a forradalomban, és

védelmezzék a forradalom ügyét. Kínában a marxizmus-leninizmus eszméinek nagyarányú elterjesztése és elfogadása szintén elsősorban az értelmiség és a tanulóifjúság soraiban volt megfigyelhető. A forradalmi értelmiség részvétele nélkül nem szervezhetjük meg sikeresen a forradalom erőit, nem szervezhetjük meg sikeresen a forradalmi munkát. Amíg azonban az értelmiség nem kapcsolódik be szervesen a tömegek forradalmi harcába, amíg nem szánja rá magát teljesen, hogy a néptömegek érdekeit szolgálja és egy életet éljen a tömegekkel, addig gyakran hajlamos a szubjektivizmusra és az individualizmusra, eszméi gyakran terméketlennek bizonyulnak, tetteiben pedig gyakran ingadozó. Ezért, jóllehet a kínai forradalmi értelmiség széles rétegei a kezdeményező és transzmisszió szerepét játsszák, nem az egész értelmiség képes arra, hogy mindvégig részt vegyen a forradalomban. Az értelmiség egy része a válságos pillanatokban elhagyja a forradalom sorait, passzívvá válik, egy kis része pedig egyenesen a forradalom ellenségévé vedlik át. Az értelmiség e felsorolt fogyatékosságai csak úgy küzdhetők le, ha az értelmiség huzamos ideig részt vesz a tömegek harcában.

b) A kiskereskedők. Mint kis boltok tulajdonosai rendszerint vagy egyáltalán nem tartanak segédet, vagy nagyon kevés segédet tartanak. Az imperialisták, a nagyburzsoázia és az uzsorások kizsákmányolása következtében állandóan a tönkremenés veszélye fenyegeti őket.

c) A kisiparosok. Számuk óriási. Saját termelési eszközeik vannak, de vagy egyáltalán nem alkalmaz-

nak bérmunkást, vagy csak egy-két inast, illetve segédet tartanak. A kisiparos helyzete hasonló a középparaszt helyzetéhez.

d) A szabadfoglalkozásúak. Ebbe a kategóriába különböző foglalkozási ágak képviselői tartoznak, például az orvosok. A szabadfoglalkozásúak vagy egyáltalán nem, vagy csak jelentéktelen mértékben zsákmányolnak ki idegen munkaerőt. Helyzetük emlékeztet a kisiparosok helyzetére.

A kispolgárságnak az imént megvizsgált rétegeihez nagyon sokan tartoznak. Ezek közül a legtöbben részt tudnak venni a forradalomban, síkra tudnak szállni a forradalom ügyéért. Megbízható szövetségesei a forradalomnak. Ezért meg kell nyernünk és védenünk kell őket. A kisburzsoázia fogyatékossága az, hogy egyes képviselői könnyen a burzsoázia befolyása alá kerülnek. Ezért nagy figyelmet kell fordítanunk a kispolgárság körében végzett forradalmi propagandára és szervezőmunkára.

A parasztság

A parasztság, amely Kína lakosságának körülbelül 80 százaléka, ma az ország nemzetgazdaságának fő ereje.

Soraiban rohamos rétegeződési folyamat megy végbe.

a) A kulákság. A kulákság a falusi népességnek mintegy 5 százaléka (a földbirtokosokkal együtt pedig körülbelül 10 százaléka). A kulákságot falusi burzsoáziának nevezzük. A kínai kulákok többsége

bérbe adja földjének egy részét; ezenkívül uzsorával is foglalkozik. A kulákok könyörtelenül kizsákmányolják a béreseket, és ez a kizsákmányolás félfeudális jellegű. A kulákok azonban rendszerint maguk is részt vesznek a munkában, s ennek az ismérvnek alapján mégis a parasztsághoz kell sorolnunk őket. A kulákgazdaság bizonyos időszak folyamán hasznosnak tekinthető. A kulákok általában bizonyos mértékig részt vehetnek a paraszttömegeknek az imperializmus ellen irányuló harcában, és semlegesek maradhatnak a földbirtokosok ellen irányuló agrárforradalomban. Ezért nem szabad egy kalap alá vennünk a kulákokat a földbirtokosokkal, nem szabad idő előtt érvényesítenünk a kulákság felszámolásának politikáját.

b) A középparasztok. A középparasztság Kína mezőgazdasági népességének mintegy 20 százaléka. A középparasztok zöme nem zsákmányol ki idegen munkaerőt. A középparasztok gazdasága fedezi saját szükségleteiket (jótermésű években még némi terményfölöslegük is lehet; olykor kis mértékben alkalmaznak bérmunkát vagy kisebb összegeket kamatra adnak ki); a középparasztokat egyaránt kizsákmányolják az imperialisták és a földbirtokosok, s kizsákmányolja a burzsoázia is. A középparasztoknak nincsenek politikai jogaik. A középparasztok egy részének nincs elég földje, és csak kis részüknek (a jómódú középparasztoknak) van a szükségesnél valamivel több földje. A középparasztok nemcsak az imperialistaellenes forradalomban és az agrárforradalomban vehetnek részt, hanem a szocializmust is elfogadhatják. Ezért a közép-

parasztság egész tömege a proletariátus megbízható szövetségesévé válhat, és fontos alkotóeleme a forradalom hajtóerőinek. A középparaszt állásfoglalása a forradalom tekintetében — a forradalom győzelmének vagy vereségének egyik döntő tényezője, s ez különösen vonatkozik az agrárforradalom utáni időszakra, amikor a mezőgazdasági népesség túlnyomó többsége középparaszttá válik.

c) A szegényparasztok. A szegényparasztság a béresekkel együtt Kína mezőgazdasági népességének mintegy 70 százaléka. A mezőgazdasági népesség zöme ez, amelynek vagy egyáltalán nincs földje, vagy csak nagyon kevés földje van. A szegényparasztság — a mezőgazdasági félproletariátus, a kínai forradalom legnagyobb tömeget képviselő hajtóereje, a proletariátus természetes és legmegbízhatóbb szövetségese, a kínai forradalom derékhada. A szegényparasztok és a középparasztok csak a proletariátus vezetésével vívhatják ki felszabadulásukat, s a proletariátus is csak a szegényparasztokkal és középparasztokkal való tartós szövetségben vezetheti győzelemre a forradalmat. Máskülönben a győzelem lehetetlen. Amikor „parasztságot" mondunk, főleg a szegény- és középparasztokra gondolunk.

A proletariátus

A kínai proletariátuson belül 2,5—3 millió a modern ipari munkás, mintegy 12 millió a városi kisiparban és a háziiparban végez bérmunkát, ide tartoznak továbbá a kereskedelmi vállalatok alkal-

mazottai is; ezenkívül igen sok falusi béres és más városi és falusi proletár is van.

A kínai proletariátusnak azon kívül, hogy rendelkezik a proletariátust általában jellemző fő előnyökkel, vagyis azon kívül, hogy a legfejlettebb gazdasági formával van kapcsolatban, hogy szervezett és fegyelmezett, hogy nincsenek magántulajdonon alapuló termelési eszközei, mindezeken kívül sok különleges előnye is van.

Melyek a kínai proletariátusnak ezek a különleges előnyei?

Először is, a kínai proletariátus, mivel hármas elnyomás alatt nyög (az imperializmus, a burzsoázia és a feudális erők elnyomása alatt) — olyan súlyos és kegyetlen elnyomás alatt, amilyennel ritkán találkozhatunk bárhol a világon —, elszántabb és következetesebb a forradalmi harcban, mint bármely más osztály. A gyarmati és félgyarmati Kínában nincs gazdasági alapja a nyugateurópaihoz hasonló szociálreformizmusnak, és ezért az egész proletariátus — a sztrájktörők elenyészően kis csoportját leszámítva — a legnagyobb mértékben forradalmi osztály.

Másodszor, a kínai proletariátus attól a pillanattól kezdve, hogy megjelent a forradalmi harc porondján, forradalmi pártjának — a Kínai Kommunista Pártnak — vezetésével a kínai társadalom legöntudatosabb osztályává vált.

Harmadszor, minthogy a proletariátus túlnyomó többsége a tönkrement parasztok sorából került ki, a kínai proletariátust természetes kötelékek fűzik a parasztság nagy tömegeihez, s ez megkönnyíti szá-

mára azt, hogy szoros szövetséget hozzon létre a parasztsággal.

Ennek folytán a kínai proletariátus, bár kétségtelenül megvannak a maga gyenge oldalai is, mint például viszonylag kis száma (a parasztsághoz képest), viszonylagos fiatalsága (a tőkés országok proletariátusához képest), viszonylag alacsony kulturális színvonala (a burzsoáziához képest) — a kínai forradalom fő hajtóerejévé vált. A proletariátus vezetése nélkül a kínai forradalom semmiesetre sem győzhet. A régi időkre visszatekintve azt látjuk, hogy például az 1911-es forradalom azért végződött elvetéléssel, mert a proletariátus akkor még nem vett tudatosan részt a forradalomban, mert akkor még nem volt Kommunista Párt. A közelmultba visszapillantva azt látjuk, hogy például az 1924—1927-es forradalom egy bizonyos időszakban nagy sikereket ért el, mégpedig azért, mert a proletariátus akkor tudatosan vett részt a forradalomban és vezető szerepet játszott benne, mert akkor már volt Kommunista Párt. Mivel azonban később a nagyburzsoázia elárulta a proletariátussal kötött szövetséget, elárulta a közös forradalmi programmot, mivel továbbá a kínai proletariátusnak és pártjának akkor még nem voltak gazdag forradalmi tapasztalatai, ez a forradalom is vereséget szenvedett. A japán területrablók elleni háború kitörése óta, annak következtében, hogy a japánellenes nemzeti egységfrontot a proletariátus és a Kommunista Párt vezeti, elértük az egész nép összefogását, hatalmas arányokban bontakozott ki a nagy háború, és következetesen érvényesül a kitartó hadviselés irányvonala,

A kínai proletariátusnak meg kell értenie, hogy, jóllehet a legöntudatosabb és a legszervezettebb osztály, nem vívhatja ki a győzelmet, ha csupán saját erőire támaszkodik, meg kell értenie, hogy a győzelem érdekében a legkülönbözőbb körülmények között forradalmi egységfrontot kell létrehoznia, egyesítenie kell mindazokat az osztályokat és néprétegeket, amelyek részt vehetnek a forradalomban. A kínai társadalom különböző osztályai közül a parasztság a munkásosztály szilárd szövetségese; a városi kisburzsoázia szintén megbízható szövetségese; ami viszont a nemzeti burzsoáziát illeti, ez csak bizonyos időszakokban és bizonyos mértékig a szövetségese. Ez az egyik alapvető törvényszerűség, amelyet már igazolt a mostani kínai forradalom története.

A deklasszálódott elemek

Kína gyarmati és félgyarmati helyzete folytán a kínai falvakban és városokban a munkanélküliek óriási tömege alakult ki. Sokan vannak köztük olyanok, akik — mivel elvesztették azt a lehetőséget, hogy becsületes úton jussanak megélhetéshez — kénytelenek tisztességtelen foglalkozásokkal megszerezni a betevő falatot. Ebből a környezetből származnak az útonállók, a csavargók, a koldusok, a prostituáltak, és a babonák különféle hivatásos kihasználói. A lakosság ingatag rétege ez. Az ilyen emberek egy részét könnyen megvásárolja a reakció,

másik része azonban alkalmas arra, hogy részt vegyen a forradalomban. Az alkotómunkára nem mutatnak valami nagy hajlandóságot, inkább hajlamosak a rombolásra, mint az építésre, és ha részt vesznek a forradalomban, az ilyen emberek hurcolják be a betyárcsapatra és az anarchistákra jellemző beállítottságot a forradalmárok soraiba. Feltétlenül szükség van tehát arra, hogy megfelelően átneveljük őket és igyekezzünk megzabolázni rombolási vágyukat.

Ezt a képet nyujtja a kínai forradalom hajtóerőinek elemzése.

5. A KÍNAI FORRADALOM JELLEGE

Tisztáztuk a kínai társadalom jellegét, azaz Kína különleges nemzeti sajátosságait. Ez a kínai forradalommal összefüggő valamennyi kérdés megoldásának kulcsa. Tisztáztuk azt is, hogy melyek a kínai forradalom ellenségei, amelyek ellen ez a forradalom irányul, melyek a feladatai és a hajtóerői. Mindezek a problémák a jelenlegi szakaszban a kínai forradalom alapvető kérdései, amelyek a kínai társadalom sajátos jellegéből, Kína különleges nemzeti sajátosságaiból fakadnak. Miután mindezt tisztáztuk, választ adhatunk a kínai forradalom jelenlegi szakaszának egy további fő kérdésére: a kínai forradalom jellegének kérdésére.

Milyen a kínai forradalom jellege a mostani szakaszban? Polgári-demokratikus forradalom-e, vagypedig proletár-szocialista forradalom? Világos,

hogy nem az utóbbi, hanem az előbbi típushoz tartozik.

Mivel a kínai társadalom még mindig gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalom, mivel a kínai forradalom ellenségei továbbra is elsősorban az imperializmus és a feudális erők, mivel a kínai forradalom feladata az e két fő ellenség megdöntésére irányuló nemzeti forradalom és demokratikus forradalom végrehajtása, s mivel ugyanakkor ebben a forradalomban időnként még részt vesz a burzsoázia is, és a forradalom éle — még akkor is, ha a nagyburzsoázia elárulja a forradalmat és a forradalom ellenségévé válik — nem a kapitalizmus és általában a kapitalista tulajdon ellen irányul, hanem az imperializmus és a feudalizmus ellen — mivel mindez így van, a kínai forradalom jelenlegi szakaszában jellegét tekintve nem proletár-szocialista, hanem polgári-demokratikus forradalom[22].

A jelenlegi kínai polgári-demokratikus forradalom azonban már nem a szokásos, régitípusú polgári-demokratikus forradalom, hiszen az ilyen forradalmak ideje lejárt, hanem sajátos polgári-demokratikus forradalom, újtípusú polgári-demokratikus forradalom. Ilyen újtípusú forradalom bontakozik ki most Kínában és valamennyi gyarmati meg félgyarmati országban. Mi ezt a forradalmat új-demokratikus forradalomnak nevezzük. Ez az új-demokratikus forradalom egy része a proletár-szocialista világforradalomnak, erélyesen szembeszáll az imperializmussal, vagyis a nemzetközi kapitalizmussal. Politikai tartalmát tekintve ez a forradalom több forradalmi osztály szövetségének

diktatúrája, amely az imperialisták és a nemzetárulók — a reakciósok — ellen irányul, és azért harcol, hogy elhárítsa a kínai társadalom feje felől a burzsoá diktatúra veszélyét. Gazdasági tartalmát tekintve ennek a forradalomnak a lényege az, hogy állami kezelésbe adja az imperialisták és nemzetárulók — a reakciósok — nagytőkéit és nagyvállalatait, felosztja és a parasztok tulajdonába adja a földesúri földeket; emellett fenntartja a magántőkés vállalatokat általában, és egyáltalán nem számolja fel a kulákgazdaságot. Ezért, ugyanakkor, amikor ez az újtípusú demokratikus forradalom megtisztítja az utat a kapitalizmus számára, egyben megteremti a szocializmus előfeltételeit. A kínai forradalom jelenlegi szakasza átmeneti szakasz, amelyben a forradalomnak az a feladata, hogy végetvessen a gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalomnak, s előkészítse a szocialista társadalom felépítésének feltételeit; ez az új-demokratikus forradalom folyamata. Ez a folyamat csak az első világháború és az oroszországi Októberi Forradalom után kezdődött meg; Kínában az 1919 május 4-i mozgalommal vette kezdetét. Az, amit mi új-demokratikus forradalomnak nevezünk, a nagy néptömegek imperialistaellenes és antifeudális forradalma a proletariátus vezetésével. A kínai társadalom csakis ennek a forradalomnak a révén juthat el a szocializmushoz. Más út nem vezet a szocializmushoz.

Ez az új-demokratikus forradalom erősen különbözik az európai és amerikai országokban végbement demokratikus forradalmaktól. Nem a burzsoázia diktatúráját hozza létre, hanem a proletariátus

vezette forradalmi osztályok egységfrontjának diktatúráját. Az a japánellenes demokratikus hatalom, amely a japán megszállók elleni háború során a Kommunista Párt vezette ellenállási támaszpontokon létrejött — a japánellenes nemzeti egységfront hatalma. Nem csak a burzsoázia diktatúrája, nem csak a proletariátus diktatúrája, hanem a proletariátus vezette több forradalmi osztály szövetségének diktatúrája. Ennek a hatalomnak a gyakorlásában részt vehet mindenki, bármelyik párthoz vagy csoporthoz tartozik is, ha támogatja a japán területrablók ellen viselt háborút, és a demokrácia mellett száll síkra.

Ez az új-demokratikus forradalom különbözik a szocialista forradalomtól is, mert arra szorítkozik, hogy megdöntse Kínában az imperializmus és a nemzetárulók — a reakciósok — uralmát, de nem zúzza szét azokat a kapitalista elemeket, amelyek még képesek arra, hogy részt vegyenek az imperializmus és a feudalizmus elleni harcban.

Ez az új-demokratikus forradalom alapjában véve hasonlít a három népi elv forradalmához, amelynek szükségességéről Szun Jat-szen 1924-ben beszélt. Szun Jat-szen a Kuomintang I. országos kongresszusának 1924-ben közzétett Kiáltványában a következőket írta: „Napjainkban a burzsoázia a különböző országokban gyakran monopolizálja és az egyszerű nép elnyomásának eszközévé változtatja az úgynevezett «népuralmat». A Kuomintang értelmezése szerint viszont a népuralom elve azt jelenti, hogy a hatalomnak az egyszerű emberek, az egész nép közkincsévé kell lennie, nem sajátít-

hatja ki egy maroknyi csoport"; továbbá: „Mindazokat a kínai és külföldi kézben levő vállalatokat, amelyek vagy monopoljellegűek vagy igen nagyok és ezért nem igazgathatják magánszemélyek, mint például a bankokat, a vasutakat, a légi közlekedést stb., az állam tartja üzemben és igazgatja, hogy a magántőke ne tarthassa kezében a nép életét. Ez a tőke korlátozásának alapgondolata." És végül, a bel- és külpolitika alapelveit Szun Jat-szen végrendeletében a következőképpen fogalmazta meg: „Talpra kell állítani a néptömegeket, és harcunkban szövetkeznünk kell a világ mindazon népeivel, amelyek egyenlő félként kezelnek bennünket." Mindez együttvéve a régi demokrácia három népi elvét, amelyek a régi nemzetközi és belpolitikai helyzetnek feleltek meg, az új demokráciának az új nemzetközi és belpolitikai helyzettel összhangban levő három népi elvévé alakítja át.

A Kínai Kommunista Párt 1937 szeptember 22-i nyilatkozatában, amely hangsúlyozza, hogy „Szun Jat-szen három népi elve szükséges a mai Kína számára, és Pártunk kész harcolni teljes megvalósításukért", erről a három népi elvről volt szó, nempedig másvalamilyen három népi elvről.

Ez a három népi elv foglalja magában Szun Jat-szen három fő politikai célkitűzését: szövetség Oroszországgal, szövetség a Kommunista Párttal, a parasztok és a munkások támogatása.

Az új nemzetközi és belpolitikai viszonyok közt a három népi elv a három fő politikai célkitűzéstől elszakítva már nem a forradalmi három népi elv

(itt nem foglalkozunk azzal, hogy a kommunizmus elvei és a három népi elv csak a demokratikus forradalom politikai programmjának alapvető kérdéseiben egyeznek meg, s minden más tekintetben különbözők).

Az elmondottakból következik, hogy Kínában a polgári-demokratikus forradalomban sem lehet figyelmen kívül hagyni — akár a harc frontjáról (az egységfrontról), akár az államépítésről van szó — a proletariátus jelentőségét, a parasztság és más kispolgári rétegek jelentőségét. Aki nem akar számolni a kínai proletariátussal, nem akar számolni a kínai parasztsággal és más kispolgári rétegekkel, az semmiesetre sem döntheti el a kínai nép sorsát, semmiesetre sem oldhat meg egyetlenegyet sem a Kína előtt álló kérdések közül. A demokratikus köztársaságnak, amelynek létrehozása a kínai forradalom mostani szakaszára vár, olyan köztársaságnak kell lennie, amelyben a munkások, továbbá a parasztok és más kisburzsoá rétegek meghatározott helyet foglalnak el, meghatározott szerepet töltenek be. Másszóval a demokratikus köztársaságnak a munkások, a parasztok, a városi kisburzsoázia és valamennyi többi imperialistaellenes és antifeudális elem forradalmi szövetségén alapuló demokratikus köztársaságnak kell lennie. Ilyen köztársaság létrehozása csak a proletariátus vezetésével lehetséges.

6. A KÍNAI FORRADALOM PERSPEKTÍVÁI

Miután tisztáztuk a mai kínai társadalom jellegével összefüggő fő kérdéseket, miután tisztáztuk, hogy melyek a kínai forradalom ellenségei, amelyek ellen a forradalom irányul, s tisztáztuk a kínai forradalom feladatait, hajtóerőit és jellegét, könnyen válaszolhatunk a kínai forradalom perspektíváinak kérdésére, vagyis arra a kérdésre, hogy milyen összefüggés van Kínában a polgári-demokratikus forradalom és a proletár-szocialista forradalom között, milyen összefüggés van a kínai forradalom jelenlegi és jövő szakasza között.

Mivel a kínai polgári-demokratikus forradalom jelenlegi szakaszában nem a szokásos, régitípusú polgári-demokratikus forradalom, hanem különleges, újtípusú demokratikus forradalom, új-demokratikus forradalom, s mivel a kínai forradalom a XX. század harmincas-negyvenes éveiben előállt új nemzetközi helyzetben, a második világháborúnak és a forradalmi mozgalom újabb fellendülésének időszakában, vagyis olyan nemzetközi helyzetben bontakozik ki, amelyet a szocializmus gyors előretörése és a kapitalizmus hanyatlása jellemez, egyáltalán nem kétséges, hogy a kínai forradalom végső perspektívája a szocializmus és a kommunizmus, nempedig a kapitalizmus.

Kétségtelen, hogy mivel a jelenlegi szakaszban a kínai forradalomnak az a feladata, hogy megszüntesse a kínai társadalom mai gyarmati, félgyarmati és félfeudális jellegét, vagyis betetőzze az új-demokratikus forradalmat, könnyen elképzelhetjük —

és ebben nincs semmi csodálatos —, hogy a forradalom győzelme után Kínában bizonyos fokú fejlődést ér majd el a kapitalista gazdaság, mivel a forradalom eltávolítja az akadályokat a kapitalizmus fejlődésének útjából. A gazdaságilag elmaradott Kínában a kapitalizmus bizonyos fokú fejlődése elkerülhetetlen következménye lesz a demokratikus forradalom győzelmének. De ez a kínai forradalomnak csak egyik következménye lesz, s a fejlődés nem áll meg ezen a ponton. Egészében véve a kínai forradalomnak egyrészt a kapitalista elemek fejlődése, másrészt a szocialista elemek fejlődése lesz a következménye. Melyek ezek a szocialista elemek? Ilyen elem a proletariátus és a Kommunista Párt jelentőségének növekedése az ország politikai életében. Ilyen elem a proletariátus és a Kommunista Párt vezető szerepének elismerése a parasztság, az értelmiség és a városi kispolgárság által, ami vagy már megtörtént, vagy a jövőben várható. Ilyen elem továbbá a demokratikus köztársaság állami gazdasága és a dolgozó lakosság szövetkezeti gazdasága. Ezek lesznek a szocialista elemek. Ha emellett a kedvező nemzetközi helyzetet is figyelembe vesszük, a legnagyobb mértékben valószínűnek kell tartanunk, hogy végeredményben Kína a polgári-demokratikus forradalom következtében elkerüli a fejlődés kapitalista útját és a szocialista úton indul el.

7. A KÍNAI FORRADALOM KETTŐS FELADATA ÉS A KÍNAI KOMMUNISTA PÁRT

Az előző fejezetben mondottakat összefoglalva megértjük, hogy a kínai forradalom egészében véve kettős feladatot old meg: megoldja a polgári-demokratikus (új-demokratikus) forradalom feladatát is, a proletár-szocialista forradalom feladatát is; a forradalom jelenlegi szakaszának feladatát is, a forradalom jövő szakaszának feladatát is. E kettős forradalmi feladat végrehajtásának vezetése teljes egészében a kínai proletariátus pártjára — a Kínai Kommunista Pártra — hárul. A Kommunista Párt vezetése nélkül semilyen forradalom sem vezethet eredményre.

Betetőzni a kínai polgári-demokratikus (új-demokratikus) forradalmat és előkészíteni annak átmenetét, amikor az átmenet minden szükséges feltétele meglesz, a szocialista forradalom szakaszába — ez az a dicső, nagy forradalmi feladat, amely a Kínai Kommunista Pártra vár. A Kommunista Párt minden tagjának harcolnia kell e feladat teljesítéséért. Semmiképp sem szabad megállni a félúton. A Kommunista Párt egyes, nem eléggé érett tagjai úgy vélekednek, hogy csupán a forradalom jelenlegi szakaszának, a demokratikus forradalomnak a feladatait kell megoldanunk, és nem kell megoldanunk a jövő szakasznak, a szocialista forradalomnak a feladatait. Mások viszont azon a véleményen vannak, hogy a mostani forradalom, vagy az agrárforradalom már szocialista forradalom. Nem lehet eléggé hangsúlyozni: az effajta nézetek hibá-

sak. Minden kommunistának meg kell értenie, hogy a Kínai Kommunista Párt vezette forradalmi mozgalom egészében véve egységes forradalmi mozgalom, amely a demokratikus forradalom szakaszát és a szocialista forradalom szakaszát egyaránt magában foglalja. Ez jellegét tekintve két különböző forradalmi folyamat, és csak az előbbi befejezése után láthatunk hozzá az utóbbihoz. A demokratikus forradalom szükségszerűen a szocialista forradalom előkészítése, a szocialista forradalom pedig szükségszerűen a demokratikus forradalom fejlődésének iránya. A kommunisták végcélja pedig nem egyéb, mint hogy minden erejükkel harcoljanak a szocialista társadalom és a kommunista társadalom végleges felépítéséért. A kínai forradalmat csak úgy vezethetjük helyesen, ha megértjük a demokratikus forradalom és a szocialista forradalom közti különbséget, ugyanakkor pedig világosan látjuk összefüggésüket.

A Kínai Kommunista Párton kívül semmiféle más (sem polgári, sem kispolgári) politikai párt nem képes teljesen befejezni ezt a két nagy forradalmat — a kínai demokratikus forradalmat és a kínai szocialista forradalmat. A Kínai Kommunista Párt viszont már megalakulása napján vállalta ezt a kettős feladatot, és immár kerek tizennyolc éve vívja súlyos harcát e feladat megvalósításáért.

Rendkívül megtisztelő ez a feladat, de egyben hihetetlenül nehéz is. Az egész országot átfogó, eszmeileg, politikailag és szervezetileg teljes mértékben erős tömegpárt, a bolsevik Kínai Kommunista Párt nélkül ezt a feladatot megoldani lehetetlen. Ezért minden kommunistának kötelessége, hogy

tevékeny részt vegyen az ilyen Kommunista Párt építésében.

JEGYZETEK

[1] Kínai mondák szerint az iránytűt nagyon régen feltalálták. Már a „Lüsi csuncsiu" című könyvben, amely a Csankuo időszakban (i. e. V—III. század) íródott, az áll, hogy „a mágnes vonzza a vasat". Eszerint a kínaiak már akkoriban ismerték a mágnesnek azt a tulajdonságát, hogy vonzza a vasat. Megbízható forrásból tudjuk, hogy a kínaiak már a keleti Han-dinasztia uralkodásának elején (50 körül) felfedezték a mágnes pólus-mutató sajátosságát. A Szung-korszak irodalmi forrásainak tanúsága szerint a XI. században az iránytű széles körben elterjedt.

[2] A keleti Han-dinasztia uralkodásának időszakában Caj Lun udvari eunuch feltalálta, hogyan lehet fahéncsből, kócból, rongyból és halászhálóból papirost készíteni. 105-ben, Ho-ti császár uralkodásának utolsó évében, Caj Lun átadta találmányát a császárnak, és ekkor kezdték használni a papirost „Caj herceg selyme" néven.

[3] A könyvnyomtatást Kínában a Szuj-dinasztia uralkodása idején, körülbelül 600-ban találták fel.

[4] A XI. század negyvenes éveiben (a Szung-dinasztiához tartozó Zsen-cung császár idején) Pi Seng feltalálta, hogyan lehet nyomtatni szedett szójegyekkel.

[5] A rendelkezésre álló adatok szerint Kínában a IX. században találták fel a lőport. A XI. században Kínában már készítettek ágyúkat, és a lőport katonai célokra használták fel.

[6] Ez volt Kína történetében az első nagy parasztfelkelés. I. e. 209-ben, a Csin-dinasztiához tartozó Er-si császár uralkodása idején Csen Seng és Vu Kuang, a határmenti helyőrségbe vonulóban élére álltak a velük együtt menetelő 900 határőr felkelésének, amely a Csin-udvar kegyet-

len zsarnoksága ellen irányult. A felkelést egész Kínában támogatták. Hsziang Ju és nagybátyja, Hsziang Liang Vuban (ma Csiangszu tartomány vuhszianı kerulete), Liu Pang pedig Pejben (ma Csiangszu tartomány pejhszianı kerulete) vitte harcba a csapatokat. Hsziang Ju hadserege megverte a Csin-birodalom hadseregének fő erőit, Liu Pang hadserege pedig elsőnek foglalta el Kuancsung vidékét (a mai Senhszi tartományban) és a Csin-állam fővárosát. Később Liu Pang és Hsziang Ju kozt harc tort ki, amelyben Hsziang Ju vereséget szenvedett és elesett. Ezután Liu Pang császárrá kiáltatta ki magát és megalapította a Han-dinasztiát, amely felváltotta a Csin-dinasztiát.

* A nyugati Han-dinasztia uralkodásának utolsó éveiben országszerte parasztlázadások és kisebb elszigetelt parasztfelkelések voltak. 8-ban Vang Mang megdontotte a Handinasztia uralmát, császár lett, és a parasztlázadások gyengítésére irányuló torekvésében egyes reformokat léptetett életbe. Kozben délen kegyetlen éhínség pusztított. Az éhezők vezetőikké választották a hszinsi (ma Hupej tartomány csingsani kerulete) szuletésű Vang Kuangot és Vang Fenget, s felkelést robbantottak ki. Később az általuk megalakított parasztsereg, amelyet „hszinsi csapatoknak" neveztek el, harcolva elfoglalta Nanjang városát. A pinglini (a mai Hupej tartomány szujhszianı keruletének északkeleti részén) szuletésű Csen Mu tobb mint ezer ember élén felkelt. Seregét „pinglini csapatoknak" nevezték el. A Csimej („Vorösszemoldokűek") és a Tungma („Rézparipák") — szintén azoknak a parasztoknak a seregei, amelyek Vang Mang idején keltek fel a mai Santung tartomány kozponti vidékén. A „Vorosszemoldokűeknek" Fan Csung volt a vezéruk. Azért nevezték el őket „Vorosszemoldokűeknek", mert a felkelés valamennyi részvevője vorosre festette szemoldokét. Ez volt akkoriban a legnagyobb paraszti felkelő sereg.

* Huangcsin — „Sárga-turbánosok". 184-ben, a keleti Handinasztiához tartozó Ling-ti császár uralkodásának idején parasztfelkelés tort ki Csang Csiao vezetésével; a felkelők ismertetőjelül sárga turbánt viseltek.

[9] A Szuj-dinasztia uralkodásának végén országszerte parasztfelkelések tortek ki. Li Mi és Tou Csian-te volt e felkelések vezetője. Li Mi Honanban, Tou Csian-te pedig Hopejben vezette a felkelő seregeket, amelyek abban az időben a leghíresebbek voltak.

[10] Vang Hszien-cse 874-ben (a Tang-dinasztiához tartozó Hszi-cung császár uralkodásának idején) vezetett parasztfelkelést a mai Santung tartományban, a következő évben pedig a caocsoui szuletésú Huang Csao tamogatta Vang Hszien-cset azzal, hogy ő is felkelésbe vitte a tomegeket. Lásd „A Pártban észlelhető hibás nézetek felszámolásáról" című munkához fűzott 2. jegyzetet. 1. kot. 206. old.

[11] Szung Csiang és Fang La a Kína északi és déli részén kitort két parasztfelkelés ismert vezérei a Szung-dinasztiához tartozó Huej-cung császár (1101—1125) uralkodásának utolsó éveiben. Szung Csiang Santung, Hopej és Honan tartomany határán, Fang La pedig Csocsiang és Anhuj tartomány teruletén működott.

[12] 1352-ben a Juan-dinasztiához tartozó Sun-ti császár uralkodása idején országszerte népi felkelések zajlottak le. A fengjangi keruletből (a mai Anhuj tartomány) származó Csu Juan-csang belépett a Kuo Ce-hszing vezette felkelő seregbe; amikor Kuo Ce-hszing meghalt, Csu Juan-csang állt a felkelők élére, megdontotte a mongol dinasztia uralmát és ő lett a Ming-dinasztia első császára.

[13] Lásd „A Pártban észlelhető hibás nézetek felszámolásáról" című munkához fűzott 3. jegyzetet. 1. kot. 207. old.

[14] Lásd „A japán imperializmus elleni harc taktikájáról" című munkához fűzott 31. jegyzetet. 1. kot. 327—328. old.

[15] 1884—1885-ben a francia agresszorok fegyveres erővel betortek Vietnamba, Kuanghszibe, Fucsienbe, Csocsiangba és Taivan szigetére. A kínai csapatok Feng Ce-caj és Liu Jung-fu hazafiak parancsnoksága alatt hősiesen ellenálltak az agresszoroknak és számos győzelmet arattak. A rothadt mandzsu Csing-kormány azonban e győzelmek ellenére aláírta 1885-ben a megalázó

tiencsini szerződést, elismerte Vietnam Franciaország részéről történt elfoglalását és megengedte, hogy az agresszor rátegye mancsát Dél-Kínára.

[16] A konzuli bíráskodás joga — egyike azoknak a kiváltságoknak, melyekben a külföldiek részesültek. E kiváltságokat azokban az egyenlőtlen szerződésekben biztosították számukra, amelyeket az imperialista államok erővel kényszerítettek rá a régi kínai kormányokra. Elsőízben ezt a jogot az 1843-as humengi kínai-angol szerződés és az 1844-es vanghsziai kínai-amerikai szerződés tartalmazta. Ez a kiváltság abban állt, hogy a konzuli bíráskodás jogát élvező állam Kínában élő alattvalója polgári ügyben vagy bűnügyben alperesként vagy vádlottként nem a kínai bíróság, hanem csakis saját államának konzuli bírósága előtt tartozott megjelenni.

[17] A XIX. század végén a Kínába betört imperialista államok Kínában képviselt gazdasági és katonai erejüknek megfelelően befolyási övezetekre kezdték felosztani Kínát. A Jangce völgyének középső része például Anglia befolyási övezete, Jünnan, Kuanghszi és Kuangtung tartomány Franciaország befolyási övezete, Santung tartomány Németország befolyási övezete, Fucsien tartomány Japán befolyási övezete, a három keleti tartomány a cári Oroszország befolyási övezete lett, az 1905-ös orosz-japán háború után pedig a három keleti tartomány déli része Japán befolyási övezetévé vált.

[18] Miután az imperialista államok erővel kényszerítették a mandzsu Csing-kormányt, hogy a tengerparton és a folyók partján ismerjen el nyílt kikötőknek bizonyos pontokat, alkalmasnak vélt helyeken ugyancsak erővel elfoglaltak egyes területeket, és ezeket úgynevezett „koncessziókká" változtatták. E koncessziók területén külön igazgatási rendszer volt érvényben, teljesen függetlenül a kínai közigazgatástól és igazságszolgáltatástól, vagyis imperialista gyarmati rendszert vezettek be. Ugyanakkor e koncessziók segítségével az imperializmus közvetlenül vagy közvetve politikai és gazdasági ellenőrzése alatt tartotta a kínai földbirtokosok és komprádorok hatalmát. Az 1924—1927-es forradalom idején a forradalmi tömegek

a Kínai Kommunista Párt vezetésével mozgalmat indítottak a koncessziók visszaszerzéséért, és 1927 januárjában visszaszerezték az angoloktól a hankoui és a csiucsiangi koncessziót. Csang Kaj-sek ellenforradalmi államcsínye után azonban az imperialisták koncessziói változatlanul fennálltak Kína különböző részein.

[19] Tézisek „A gyarmati és félgyarmati országok forradalmi mozgalmáról". (A Kommunista Internacionále VI. kongresszusának gyorsírói jegyzőkönyve. 6. kiadás. Moszkva 1929. 128. old. oroszul. — *Szerk.)*

[20] *Sztálin.* „A kínai forradalom és a Kommunista Internacionále feladatai". *(Sztálin* Művei. 9. köt. Szikra 1952. 303. old. — *Szerk.)*

[21] *Sztálin.* „A kínai forradalom távlatairól". *(Sztálin* Művei. 8. köt. Szikra 1952. 388. old. — *Szerk.)*

[22] Lásd *Lenin.* „A szociáldemokrácia agrárprogrammja az 1905—1907-es első orosz forradalomban". *(Lenin.* Az agrárkérdésről. 1. köt. Szikra 1950. — *Szerk.)*

SZTÁLIN — A KÍNAI NÉP BARÁTJA

(1939 december 20)

Ez év december 21-én tölti be Sztálin elvtárs hatvanadik életévét. Könnyen elképzelhető, milyen őszinte, milyen forró lelkesedést ébreszt ez a nap az egész világon mindazoknak a szívében, akik számontartják ezt a napot és akiket forradalmi érzület hat át.

De Sztálint ünnepelni nem csak azt jelenti, hogy sok jót kívánunk neki. Sztálint ünnepelni azt jelenti, hogy kiállunk mellette, kiállunk ügye mellett, síkra szállunk a szocializmus győzelméért, követjük azt az utat, amelyet ő mutat az emberiségnek, követjük legkedvesebb barátunkat. Hiszen manapság az emberiség roppant többségének gyötrelem az élete, és csak az az út, amelyet Sztálin mutat nekünk, csak Sztálin segítsége szabadíthatja meg az emberiséget a bajoktól.

A kínai nép történelmének legnehezebb idejét éli, és ma inkább, mint bármikor, szüksége van segítségre. Mint a Sicsingben* olvassuk, „zengve száll a kiáltása, jóbarát válaszát várja".

---

* Sicsing — a „Dalok könyve", melynek legrégibb dalai a Nyugati Csou időszakából származnak (i. e. 1122—

De kik a mi jóbarátaink?

Talán azok az úgynevezett barátok, akik hivalkodva a kínai nép barátainak mondják magukat, s akiket még egyik-másik kínai is barátjának nevez, persze, anélkül, hogy sokat törné a fejét, igaz-e ez? Csakhogy az effajta barátokat Li Lin-fuhoz[1] kell hasonlítanunk. Li Lin-fu a Tang-udvar első minisztere volt; képmutató embernek ismerték, s azt mondották róla, hogy „ajkáról méz csurog, keblében gyilkot rejteget". Ilyenek ezek az úgynevezett barátok is; mindegyikről elmondhatjuk: „ajkáról méz csurog, keblében gyilkot rejteget". Kifélék, mifélék ezek az emberek? Imperialisták, akik csak szavakban rokonszenveznek Kínával.

Nem ilyenek az igazi barátaink. Ők őszintén rokonszenveznek velünk, édestestvéreiknek tekintenek bennünket.

És kik ezek az őszinte barátaink? A szovjet nép. Sztálin.

Egyetlen ország sem mondott le Kínában élvezett kiváltságairól, csak a Szovjetunió.

Első nagy forradalmunk idején az imperialisták mind egy szálig ellenünk voltak — csak a Szovjetunió sietett segítségünkre.

Amióta megkezdődött a háború a japán banditák ellen, egyetlen imperialista állam kormánya sem nyujtott nekünk igazi segítséget — csak a Szovjetunió segített nekünk katonai repülőgépekkel és anyagi eszközökkel.

Kell ennél meggyőzőbb bizonyíték?

---

770). A monda szerint ezeket a dalokat Kon Fu-cse gyüjtötte össze az i. e. V. században.

A kínai nép nemzeti és társadalmi felszabadulásának ügyét igazán csak a szocializmus országa, a szocializmus vezére, a szocialista nép segítheti, csak a szocializmus országának gondolkodói, politikusai és dolgozói segíthetik, s az ő segítségük nélkül ügyünket nem vihetjuk véglegesen diadalra.

Sztálin a kínai nép hű barátja a felszabadulásért vívott harcában. A kínai nép őszintén szereti Sztálint, őszinte baráti érzelmeket táplál a Szovjetunió irányában. És hiábavaló minden rágalom, hiába minden igyekezet — a két nép sohasem lesz ellensége egymásnak.

JEGYZETEK

[1] Li Lin-fu (VIII. század) — Ming-huang tang császár első minisztere. A „Cecse tungcsian" című történelmi munka a kovetkezőket írja róla: „Li Lin-fu mint első miniszter igyekezett bármilyen eszkozzel eltenni láb alól mindenkit, aki tehetségesebb volt és nagyobb érdemeket szerzett, mint ő, a császár valamennyi kegyencét, mindenkit, akinek befolyása vagy helyzete veszélyeztethette karrierjét. Kulonosen gyűlolte a tanult embereket. Látszólag jó volt hozzájuk, mézes-mázosan beszélt veluk, de titkon életukre tort. Kortársai azt mondták, hogy Li Lin-fu «ajkáról méz csurog, keblében gyilkot rejteget».''

BETHUNE EMLÉKEZETE

(1939 december 21)

Bethune elvtárs[1] a Kanadai Haladó Munkáspárt tagja volt. Alig lépte túl az 50 évet. A Kanadai Haladó Munkáspárt és az Egyesült Államok Kommunista Pártja küldte hozzánk, s a hosszú út nehézségeitől vissza nem riadva eljött ide, hogy segítsen Kínának a japán rablók elleni háborújában. A mult év tavaszán érkezett meg Jenanba, majd a Vutajsan vidékén folytatta munkáját, ahol harci őrhelyén lelte korai halálát. Ő, a külföldi, nem követett önző célokat, teljesen a kínai nép felszabadításának szentelte magát. Mi késztette erre? Internacionalizmusa, kommunista öntudata, amely példaképül szolgálhat minden kínai kommunista számára. A leninizmus azt tanítja, hogy a világforradalom csak akkor győzhet, ha a kapitalista országok proletariátusa támogatja a gyarmati és félgyarmati országok népeinek felszabadító harcát, a gyarmatok és félgyarmatok proletariátusa pedig támogatja a kapitalista országok proletariátusának felszabadító harcát[2]. Bethune elvtárs a gyakorlatban valósította meg ezt a lenini elvet. Nekünk, kínai kommunistáknak, ugyancsak a gyakorlatban

kell megvalósítanunk ezt az elvet. Egyesülnünk kell valamennyi kapitalista ország proletárjaival, egyesülnünk kell Japán, Anglia, az Egyesült Államok, Németország, Olaszország és minden más tőkés állam proletárjaival, mert csak így dönthetjük meg az imperializmust, csak így vívhatjuk ki népünk nemzeti és társadalmi felszabadulását, a világ minden népének nemzeti és társadalmi felszabadulását. Ez a mi internacionalizmusunk — fegyverünk a szűklátókörű nacionalizmus és a szűklátókörű hazafiság elleni harcban.

Bethune elvtárs önzetlensége és az emberek iránti odaadása abban jutott kifejezésre, hogy mélységes felelősséget érzett munkájáért, forrón szerette elvtársait és a népet. E tekintetben tanulhat tőle minden kommunista. Szép számmal akadnak olyanok, akik felelőtlenül végzik munkájukat, a könnyű feladatokat keresik, félnek a nehéz feladatoktól, a nehéz terhet másokra hárítják, a könnyűt maguknak tartják meg; bármit tesznek is, legelsősorban önmagukra gondolnak, s csak azután másokra. Elvégeznek valami semmiséget és hőstettnek tüntetik fel, úton-útfélen dicsekednek vele, mintha csak attól tartanának, hogy az emberek különben nem szereznek tudomást róla. Szívükben nyoma sincs a forró szeretetnek elvtársaik és népük iránt, hűvös közöny, érzéketlenség jellemzi magatartásukat. Lényegében az ilyen emberek nem kommunisták, vagy legalábbis nem tekinthetjük őket igazi kommunistáknak. Akik a frontról visszatértek, mind a legnagyobb tisztelettel beszéltek Bethune-ról, kivétel nélkül mind rajongtak érte. Bethune lénye

mély nyomot hagyott a Sanhszi—Csahar—Hopej Határterület harcosaiban és lakosaiban, mindazokban, akiknek ő adta vissza az egészségét vagy akik szemtanúi voltak munkájának. A Kommunista Párt minden tagja megtanulhatja Bethune elvtárstól, milyennek kell lennie az igazi kommunistának.

Bethune elvtárs orvos volt. Az emberek gyógyítását választotta hivatásának, és fáradhatatlanul tökéletesítette tudását. A 8. hadsereg egész orvoskarában nem volt nála szakavatottabb orvos. Kitűnő példa ez mindazok számára, akik könnyű szívvel változtatnak hivatást, mindazok számára, akik idegenkednek az alkalmazott tudományokkal kapcsolatos gyakorlati munkától, s ezt a munkát jelentéktelennek, túlságosan hétköznapinak tekintik.

Én csak egyízben találkoztam Bethune elvtárssal. Ezután sok levelet kaptam tőle. Elfoglaltságom miatt csak egy levéllel válaszoltam neki, de még arról sem tudom, hogy eljutott-e hozzá. Halála nagy szomorúsággal tölt el. Most valamennyien tisztelettel adózunk emlékének, s ez arról tanúskodik, hogy nemes lelkülete kedvessé tette előttünk. Tanuljuk meg tőle az önzetlenséget és az önfeláldozást. Így válhatunk olyan emberré, aki nagy szolgálatokat tesz népének. Lehet valaki többé vagy kevésbbé tehetséges, de csak az önzetlenség és az önfeláldozás teszi az embert fennköltté, igazi emberré, erkölcsös emberré, olyanná, aki nem hajhász alantas érdekeket, aki csak a nép üdvét tartja szem előtt.

JEGYZETEK

[1] Norman Bethune — a Kanadai Haladó Munkáspárt tagja, ismert orvos. 1936-ban, amikor a német és az olasz fasiszta banditák megtámadták Spanyolországot, kiment a frontra és a fasizmus ellen harcoló spanyol nép szolgálatába állt. 1937-ben, amikor Kínában kitört a japán területrablók elleni háború, kanadai és amerikai egészségügyi dolgozók élén Kína felszabadított körzeteibe utazott. 1938 áprilisában Jenanon át a Sanhszi—Csahar—Hopej Határterületre ment, ahol két évig dolgozott. Önfeláldozása, lelkes munkája és felelősségérzete követésre méltó példa. 1939 november 12-én sebesültek operálása közben vérmérgezést ˘apott és Hopej tartomány vanhsziani kerületében elhúnyt.

[2] Lásd *Sztálin.* „A leninizmus alapjairól", 6. fejezet, „A nemzeti kérdés". *(Sztálin* Művei. 6. köt. Szikra 1951. — *Szerk.*)

AZ ÚJ DEMOKRÁCIÁRÓL

(1940 január)

1. MERRE TART KÍNA?

Amikor a japán területrablók elleni háború megkezdődött, népünk fellélekzett. Mindenki azt gondolta, hogy megtaláltuk a kivezető utat. A komor arcok egyszerre felderültek. Az utóbbi időben azonban újra sűrűsödni kezdett a megalkuvás légköre, újra felhangzott a kommunistaellenes jelszavak pokoli lármája, a kínai népet újra zsákutcába kergették. S ez mindenekelőtt a kultúra munkásaira meg a tanulóifjúságra van hatással, vagyis azokra, akik a legélénkebben reagálnak az eseményekre. És ismét felmerült a kérdés: mihez kezdjünk? merre tart Kína? Ezért talán célszerű lesz, ha felhasználjuk a „Csungkuo Venhua"[1] című új folyóirat megjelenését arra, hogy megvilágítsuk országunk politikai életének és kultúrájának fejlődési útjait. Nem vagyok otthonos a kultúra kérdéseiben. Mindig készültem foglalkozni velük, de csak most láttam hozzá. Szerencsére több jenani elvtársunk már kimerítő cikkeket írt erről a témáról; szolgáljanak vázlatosan odavetett gondolataim rövid bevezetőül ezekhez a cikkekhez. Elgondolásaimban senki se lásson egyebet, mint szakavatatlan kutatások

egyes eredményeit, mint azt a homokszemet, amely a gyöngyképződést megindítja, mint szerény kezdeményezést, amely arra készteti hazánk kultúrájának legjobb művelőit, hogy jelentős munkákkal válaszoljanak rá. Reméljük, hogy a közös megvitatás helyes, Kína nemzeti szükségleteinek megfelelő következtetésekre vezet bennünket.

A tudományos módszer lényege az igazság lelkiismeretes kutatása. Aki magát csalhatatlannak tartja és mindig másokat akar kioktatni — ostoba ember; ilyen hozzáállással egyetlen kérdést sem lehet megoldani. Népünk igen nagy bajokkal küzd. Csak a tudományos hozzáállás, csak a komoly felelősségérzet vezetheti népünket a felszabadulás útjára. Igazság csak egy van, és azt a kérdést, hogy az igazság kinek az oldalán áll, végső fokon az objektív gyakorlat, nempedig a szubjektív kérkedés dönti el. Csak a sokmilliós nép forradalmi gyakorlata szolgálhat az igazság mértékéül. Azt hiszem, erre az álláspontra kell helyezkednie a most induló „Csungkuo Venhua" című folyóiratnak.

2. ÚJ KÍNÁT AKARUNK FELÉPÍTENI

Mi, kommunisták, sok-sok éve harcolunk Kínában nem csupán a politikai és a gazdasági forradalomért, hanem a kultúrforradalomért is. Harcunknak az a célja, hogy felépítsük a kínai nép új társadalmát és új államát. Ennek az új társadalomnak és új államnak nemcsak a politikai és gazdasági rendje lesz új, hanem a kultúrája is. Ez pedig azt

jelenti, hogy egyrészt a politikailag elnyomott és gazdaságilag kizsákmányolt Kínát politikailag szabad és gazdaságilag virágzó országgá igyekszünk változtatni, másrészt pedig azt is akarjuk, hogy Kína a régi kultúra uralmának országából, s éppen ezért sötét és elmaradott országból az új kultúra uralmának országává, tehát felvilágosult és haladó országgá váljék. Egyszóval új Kínát akarunk felépíteni. Célunk a kultúra terén — a kínai nép új kultúrájának megteremtése.

3. KÍNA TÖRTÉNELMI FEJLŐDÉSÉNEK SAJÁTOSSÁGAI

Meg akarjuk teremteni a kínai nép új kultúráját. De mi is voltaképpen ez az új kultúra?

A kultúra (mint nézetek rendszere) valamely társadalom politikájának és gazdaságának visszatükröződése, s ugyanakkor visszahat, óriási befolyással van az illető társadalom politikájára és gazdaságára; a gazdaság az alap, a politika pedig a gazdaság koncentrált kifejezése[2]. Alapjában véve ez a nézetünk egyrészt a kultúra, másrészt a politika és a gazdaság viszonyáról, s a politika és a gazdaság egymáshoz való viszonyáról. Ilyenformán egy bizonyos társadalmi alakulat politikája és gazdasága meghatározza az illető társadalom kultúráját, és csak ezután hat vissza, van befolyással ez a kultúra az illető társadalom politikájára és gazdaságára. Marx azt mondta: „Nem az emberek tudata az, ami létüket, hanem megfordítva: társadalmi létük az, ami tudatukat meghatározza”[3].

Továbbá: „A filozófusok a világot csak különbözőképpen *magyarázták*; de a feladat az, hogy *megváltoztassuk*"[4]. Ez tudományos meghatározás, amely az emberiség történetében először oldotta meg helyesen a tudat és a lét viszonyának kérdését, és vált alapjává az aktív, forradalmi tükröződési elméletnek, amelyet később Lenin messzemenően továbbfejlesztett. Amikor a kínai kultúra problémáit tárgyaljuk, nem szabad megfeledkeznünk erről az alaptételről.

A kérdés tehát világos: a kínai nép régi kultúrájának azok a reakciós elemei, amelyeket meg akarunk semmisíteni, elválaszthatatlanul összefüggenek a kínai nép régi politikájával és régi gazdaságával, a kínai nép új kultúrája pedig, amelyet meg akarunk teremteni, ugyanúgy elválaszthatatlanul összefügg a kínai nép új politikájával és új gazdaságával. A régi politika és a régi gazdaság — a kínai nép régi kultúrájának alapja, az új politika és az új gazdaság viszont — a kínai nép új kultúrájának alapjává válik.

Mi voltaképpen a kínai nép régi politikája és régi gazdasága? És mi a kínai nép régi kultúrája?

A Csou- és a Csin-dinasztia óta Kínában feudális társadalom állt fenn; a politika feudális politika, a gazdaság feudális gazdaság, az uralkodó kultúra pedig, mint e politika és e gazdaság visszatükröződése, feudális kultúra volt.

Mióta pedig Kínába betört a külföldi kapitalizmus és a kínai társadalomban fokozatosan létrejöttek a kapitalista elemek, Kína fokozatosan gyarmati, félgyarmati és félfeudális országgá

vált. A mai Kínában a japánok által megszállt területek társadalma gyarmati társadalom, a Kuomintang-uralom alatt álló területek társadalma pedig alapjában véve még mindig félgyarmati társadalom, s mind a japánok által megszállt területeken, mind a Kuomintang-uralom alatt álló területeken túlsúlyban van a feudális és félfeudális rend. Ez a jelenlegi kínai társadalom jellege, ezek a jelenlegi Kína nemzeti sajátosságai. És ha az uralkodó vonásokat nézzük, meg kell állapítanunk, hogy e társadalom politikai rendje gyarmati, félgyarmati és félfeudális rend, gazdasága gyarmati, félgyarmati és félfeudális gazdaság, az uralkodó kultúra pedig, mint e politika és e gazdaság visszatukröződése, gyarmati, félgyarmati és félfeudális kultúra.

Éppen ez ellen az uralkodó politikai, gazdasági és kulturális alakulat ellen irányul forradalmunk. Éppen ezt a régi gyarmati, félgyarmati és félfeudális politikai rendet, ezt a régi gazdaságot és az ezeket kiszolgáló régi kultúrát akarjuk megsemmisíteni. Felépíteni viszont ennek homlokegyenest az ellenkezőjét törekszünk — a kínai nép új politikai rendjét, új gazdaságát és új kultúráját.

De ebben az esetben mi a kínai nép új politikai rendje, új gazdasága, mi a kínai nép új kultúrája?

A kínai forradalom történelmi menetét két szakaszra kell osztanunk: az első a demokratikus forradalom, a második a szocialista forradalom. Eszerint jellegét tekintve két különböző forradalmi folyamatról van szó. De az, amit mi demokráciának nevezünk, ma már nem a régitípusú demokrácia. Ez

már nem a régi demokrácia, hanem újtípusú demokrácia, új demokrácia.

Ebből kiindulva azt mondhatjuk, hogy a kínai nép új politikai rendje az új demokrácia politikai rendje, új gazdasága az új demokrácia gazdasága, a kínai nép új kultúrája pedig az új demokrácia kultúrája lesz.

Ez a mostani kínai forradalom történelmi sajátossága. Azok a pártok és azok a politikusok, akik a kínai forradalom ügyén munkálkodnak, de nem értik ezt a történelmi sajátosságot, nem vezethetik, nem vihetik győzelemre a forradalmat. A nép félrelöki majd őket az útból, és szánalmas pártütőkké válnak.

4. A KÍNAI FORRADALOM A VILÁGFORRADALOM EGY RÉSZE

A kínai forradalom történelmi sajátossága az, hogy két szakaszra oszlik: demokratikus és szocialista szakaszra, s az első szakaszban már nem általában demokráciáról, hanem kínai típusú demokráciáról, a demokrácia sajátos, új típusáról, új demokráciáról van szó. Hogyan alakult ki ez a történelmi sajátosság? Megvolt-e már száz évvel ezelőtt is, vagypedig később alakult ki?

Elég nyomon követnünk a kínai történelem és a világtörténelem menetét, és megértjük, hogy ez a történelmi sajátosság egyáltalán nem az ópiumháború idején alakult ki, hanem csak később, az első világháború és az oroszországi Októberi For-

radalom után. A következőkben ennek a történelmi sajátosságnak a kialakulását vizsgáljuk meg.

Világos, hogy mivel a jelenlegi kínai társadalom jellegét tekintve gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalom, a kínai forradalomnak két szakaszra kell oszlania. Az első szakasz — a gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalom független, demokratikus társadalommá válása; a második szakasz — a forradalom továbbfejlődése, a szocialista társadalom felépítése. Ezidőszerint a kínai forradalom első szakaszában van.

Ennek az első szakasznak előkészítő szakaszai már az 1840-es ópiumháború idején, vagyis akkor megkezdődtek, amikor a kínai társadalom feudális társadalomból félgyarmati és félfeudális társadalommá kezdett átváltozni. Ezen az úton számos szakaszt tettünk meg, ilyen volt például a tajpingok mozgalma, a kínai-francia háború, a kínai-japán háború, az 1898-as reformok, az 1911-es forradalom, a „május 4-i mozgalom", az északi hadjárat, a forradalmi agrárháború és végül a japán megszállók ellen viselt mostani háború. Mindezek az előkészítő szakaszok egész évszázadot töltöttek be, és bizonyos értelemben mind a forradalom első szakaszában felmerülő feladatok megvalósítását szolgálták. Ennek az időszaknak folyamán a kínai nép hol kisebb, hol nagyobb erővel ismételten harcrakelt azért, hogy teljesítse a forradalom első szakaszának feladatait, harcolt az imperializmus és a feudális erők ellen, harcolt a független, demokratikus társadalom felépítéséért, a forradalom első szakaszának megvalósításáért. Az 1911-es forradalom viszont már a szó

teljesebb értelmében jelentette a kezdetét ennek a forradalomnak, amely szociális tartalmát tekintve polgári-demokratikus forradalom, nempedig proletár-szocialista forradalom. Ez a forradalom egyelőre még nem ért véget, s befejezéséhez még sok erőfeszítésre van szükség, mivel ellenségei még most is igen erősek. Amikor Szun Jat-szen kijelentette: „A forradalom még nincs befejezve, és elvbarátaimnak folytatniok kell erőfeszítéseiket", éppen erre a polgári-demokratikus forradalomra gondolt.

Miután azonban 1914-ben kitört az első imperialista világháború, 1917-ben pedig az oroszországi Októberi Forradalom a földkerekség egyhatodán szocialista államot hozott létre, a kínai polgári-demokratikus forradalom jellege megváltozott.

Addig a kínai polgári-demokratikus forradalom a polgári-demokratikus forradalmak régi típusához tartozott, a régitípusú polgári-demokratikus világforradalom egy része volt.

Attól kezdve a kínai polgári-demokratikus forradalom már a polgári-demokratikus forradalmak új típusához kezdett tartozni, és az általános forradalmi frontban a proletár-szocialista világforradalom egy részét alkotja.

Miért? Azért, mert az első imperialista világháború és az Októberi Forradalom — az első győzelmes szocialista forradalom — megváltoztatta a világtörténelem egész menetét, új korszakot nyitott a világtörténelemben.

Ha abban a korszakban, amikor a világ egy részén (a földkerekség egyhatodán) áttörték a világkapitalizmus frontját, a világ többi részén pedig

teljes mértékben felszínre került a kapitalizmus rothadtsága, amikor a kapitalista világnak egyelőre még épen maradt része nem élhet anélkül, hogy még nagyobb mértékben ne támaszkodnék a gyarmatokra és a félgyarmatokra, amikor már létrejött a szocialista állam, amely kihirdette, hogy kész harcolni a gyarmatok és félgyarmatok minden felszabaditó mozgalmának támogatása érdekében, amikor a kapitalista országok proletariátusa napról napra jobban kiszabadul a szociálimperialista szociáldemokrata pártok befolyása alól, és kijelenti, hogy szolidáris a gyarmatok és félgyarmatok felszabadító mozgalmával — ha ebben a korszakban valamelyik gyarmati vagy félgyarmati országban forradalom tör ki, amely az imperializmus ellen, vagyis a nemzetközi burzsoázia ellen, a nemzetközi kapitalizmus ellen irányul, akkor ez a forradalom már nem a polgári-demokratikus forradalmak régi típusához, hanem a forradalmak új típusához tartozik, akkor ez a forradalom már nem a régi, polgári, kapitalista világforradalom egy része, hanem az új világforradalomnak, vagyis a proletár-szocialista világforradalomnak egy része. Az ilyen forradalmi gyarmatok és félgyarmatok már nem lehetnek az ellenforradalom kapitalista világfrontjának szövetségesei: a forradalom szocialista világfrontjának szövetségeseivé válnak.

Habár az ilyen forradalom a gyarmaton vagy félgyarmaton első szakaszában, első fázisában, szociális tartalmát tekintve alapjában véve még mindig polgári-demokratikus forradalom marad, követelései pedig objektíve végső fokon a kapitalizmus

fejlődése számára tisztítják meg az utat, ez a forradalom már nem a régi forradalom, amelyet a burzsoázia vezet, s amelynek célja az, hogy megteremtse a kapitalista társadalmat és a burzsoá diktatúra államát. Most az ilyen forradalom új forradalom, amelyet a proletariátus vezet, s amelynek első szakaszában az a célja, hogy megteremtse az új demokrácia társadalmát és a valamennyi forradalmi osztály szövetségének diktatúráján alapuló államot. Éppen ezért az ilyen forradalom szabaddá teszi az utat a szocializmus fejlődése számára is, mégpedig még szélesebb utat tesz szabaddá. Az ellenség táborában és a szövetségesek összetételében végbemenő változásoknak megfelelően ez a forradalom végrehajtása során számos szakaszra oszlik, de fő jellegzetessége változatlan marad.

Az ilyen forradalom az imperializmus halálát jelenti. Éppen ezért elfogadhatatlan az imperializmus számára, s az imperializmus ellenállást fejt ki vele szemben. Ezzel szemben elfogadható a szocializmus számára, s a szocialista állam és a szocialista nemzetközi proletariátus támogatja.

Ezért az ilyen forradalomnak szükségképpen a proletár-szocialista világforradalom egy részévé kell válnia.

„A kínai forradalom a világforradalom egy része" — ezt a helyes tételt még az 1924—1927-es első nagy kínai forradalom időszakában állítottuk fel. A kínai kommunisták állították fel ezt a tételt, és az akkori imperialistaellenes és antifeudális harc valamennyi részvevője jóváhagyta. Akkor azonban még nem tártuk fel ennek az elméleti tételnek az

értelmét, és ezért ennek a kérdésnek az értelmezése fölöttébb homályos volt.

Ez a „világforradalom" már nem régitípusú világforradalom — a régi, burzsoá világforradalom már régen végetért —, hanem új világforradalom, szocialista világforradalom. Hasonlóképpen ez a „rész" sem a régi, polgári forradalom egy része többé, hanem az új, szocialista forradalom egy része. Óriási változás ez, olyan változás, amelynek nincsen párja Kína és az egész világ történetében.

Amikor a kínai kommunisták ezt a helyes tételt felállították, Sztálin tanítására támaszkodtak.

Sztálin már 1918-ban, az Októberi Forradalom első évfordulójára írt munkájában leszögezte:

„Az Októberi Forradalomnak nagy, az egész világra kiható jelentősége főképpen abban áll, hogy:

1. kitágította a nemzeti kérdés kereteit és a nemzeti elnyomás elleni harc részletkérdését az elnyomott népek, gyarmatok és félgyarmatok felszabadulásának, az imperializmustól való megszabadulásának általános kérdésévé tette;

2. nagy lehetőségeket adott és járható utakat nyitott erre a felszabadulásra, s ezzel jelentősen megkönnyítette Nyugat és Kelet elnyomott népeinek felszabadulását, bevonván őket az imperializmus elleni győzelmes harc közös medrébe;

3. *ezzel hidat vert a szocialista Nyugat és a leigázott Kelet között*, a világimperializmus *ellen* kiépítette a forradalomnak új frontját Nyugat proletárjaitól az oroszországi forradalmon át Kelet népeiig"[5].

E munkája után Sztálin ismételten kifejtette azt az elméleti tételt, hogy a gyarmati és félgyarmati forradalmak nem régitípusú forradalmak többé, és

a proletár-szocialista forradalom egy részévé váltak. Ezt a legszabatosabban és legvilágosabban 1925 június 30-án közzétett cikkében fejtette ki, amelyben a jugoszláv nacionalistákkal polemizál. Ez a cikk a „Sztálin a nemzeti kérdésről" címmel Csang Csung-si fordításában megjelent könyvben olvasható, és címe: „Mégegyszer a nemzeti kérdésről". Itt olvashatjuk a következő bekezdést:

„Szemics hivatkozik Sztálin 1912 végén írt «Marxizmus és nemzeti kérdés» c. brosúrájának egyik helyére. Ott az áll, hogy «a *felfeléhaladó* kapitalizmus viszonyai között a nemzeti harc a burzsoá osztályok egymás közötti harca». Ezzel Szemics nyilván arra akar célozni, hogy az ő tétele, amelyben meghatározza a nemzeti mozgalom szociális tartalmát a jelenlegi történelmi viszonyok között, helyes. Sztálin azonban brosúráját az imperialista háború előtt írta, amikor a nemzeti kérdésnek a marxisták elgondolásában még nem volt világméretű jelentősége, amikor a marxisták alapkövetelésüket, az önrendelkezés jogát, nem a proletárforradalom részének, hanem a burzsoá-demokratikus forradalom részének tekintették. Nevetséges volna, ha nem látnók, hogy azóta a nemzetközi helyzet gyökeresen megváltozott, hogy egyfelől a háború, másfelől az oroszországi Októberi Forradalom a nemzeti kérdést a burzsoá-demokratikus forradalom tartozékából a proletár-szocialista forradalom tartozékává változtatta. Lenin «Az önrendelkezésről folytatott vita eredményei» c. cikkében már 1916 októberében azt mondotta, hogy a nemzeti kérdés ugrópontja, az önrendelkezési jog kérdése, többé már nem az általános demokratikus mozgalom alkotó része, hogy már az általános proletár, szocialista forradalom alkotó részévé vált. Leninnek és az orosz kommunizmus más képviselőinek többi munkáira, amelyek a nemzeti kérdéssel foglalkoznak, már nem is térek ki. Mit jelenthet mindezek után az, hogy Szemics Sztálinnak az oroszországi *burzsoá*-demokratikus forradalom időszakában írt brosúrájából

idéz egy ismert részt ma, amikor az új történelmi helyzet folytán új korszakba, a *proletár*forradalom korszakába léptünk? Ez csak azt jelentheti, hogy Szemics tértől és időtől elvonatkoztatva idéz, függetlenül a valóságos történelmi helyzettől, s ezzel vét a dialektika legelemibb követelményei ellen, mert nem számol azzal, hogy ami helyes az egyik történelmi helyzetben, hibásnak bizonyulhat egy másik történelmi helyzetben"*.

Kitűnik ebből, hogy két világforradalom van. Az egyik burzsoá, kapitalista világforradalom; ennek a forradalomnak az ideje már régen lejárt, végetért már 1914-ben az első imperialista világháború kitörésével, és különösen az 1917-es oroszországi Októberi Forradalommal. Ekkor kezdődött a másik világforradalom, a proletár, szocialista világforradalom. E forradalom fő ereje a kapitalista országok proletariátusa, szövetségesei pedig a gyarmatok és félgyarmatok elnyomott népei. Függetlenül attól, hogy az elnyomott népeknek mely osztályai, mely pártjai vagy egyes képviselői vesznek részt a forradalomban, függetlenül attól, hogy felismerik-e ezt vagy sem, megértik-e ezt egyénileg vagy sem, ha szembeszállnak az imperializmussal, forradalmuk a proletár, szocialista világforradalom egy részévé válik, maguk pedig szövetségeseivé válnak.

A kínai forradalom jelentősége most még jobban megnövekedett. Manapság olyan időket élünk, amikor a világ a kapitalizmus gazdasági és politikai válsága folytán napról napra jobban belesodródik

---

* *Sztálin* Művei. 7. köt. Szikra 1951. 235—236. old.

a második világháborúba; amikor a Szovjetunió már belépett a szocializmusból a kommunizmusba való átmenet időszakába, s már képes vezetni a a világproletariátust meg az elnyomott népeket, és támogatni őket az imperialista háború elleni harcukban, a kapitalista reakció elleni ütközeteikben; amikor a tőkés országok proletariátusa a kapitalizmus megdöntésére és a szocializmus felépítésére készül; amikor a kínai proletariátus, valamint a parasztság, az értelmiség és a kisburzsoázia többi rétege a Kínai Kommunista Párt vezetésével máris nagy, önálló politikai erővé forrt össze. Manapság, igenis, ilyen időket élünk, s ha ez így van, vajjon nem kell-e azt tartanunk, hogy a kínai forradalom nemzetközi jelentősége még jobban megnövekedett? Azt hiszem, ezt kell tartanunk. A kínai forradalom — a világforradalom *hatalmas* része.

A kínai forradalom első szakaszában (amely további számos kisebb szakaszra oszlik), bár szociális tartalmát tekintve újtípusú burzsoá-demokratikus forradalom, de még nem proletár-szocialista forradalom, már régen a proletár-szocialista világforradalom részévé vált, sőt, most hatalmas része, hatalmas szövetségese ennek a világforradalomnak.

A forradalom első fázisa, első szakasza semmiképpen sem vezethet Kínában a burzsoá diktatúra kapitalista társadalmának megteremtésére; ebben a szakaszban az a feladat, hogy a kínai proletariátus vezetésével megteremtsük a valamennyi kínai forradalmi osztály szövetségének diktatúráján alapuló új-demokratikus társadalmat, és ilyenformán befejezzük az első szakaszt. Ezután a forradalom áttér

a második szakaszra — a kínai szocialista társadalom felépítésének szakaszára.

Ez a mostani kínai forradalom döntő sajátossága, ez a két utóbbi évtized (az 1919 május 4-i mozgalomtól számítva) új forradalmi folyamatának lényege, ez a mostani kínai forradalom élő, konkrét tartalma.

5. AZ ÚJ DEMOKRÁCIA POLITIKAI RENDJE

A kínai forradalom két történelmi szakaszra oszlik, melyek közül az első — az új-demokratikus forradalom. Ez a kínai forradalom új történelmi sajátossága. Miben jut kifejezésre konkrétan ez az új sajátosság Kína politikai és gazdasági viszonyai terén? A következőkben ezt a kérdést fogjuk megvilágítani.

Az 1919 május 4-i mozgalomig (ez a mozgalom az 1914-es, első világháború és az 1917-es oroszországi Októberi Forradalom után keletkezett) a kínai polgári-demokratikus forradalom politikai vezetője a kisburzsoázia és a burzsoázia (ezek értelmisége) volt. A kínai proletariátus akkor még nem lépett a politikai küzdőtérre öntudatos, önálló osztályerőként. Részt vett ugyan a forradalomban, de még a kisburzsoáziát és a burzsoáziát követte. Ilyen szerepet játszott a proletariátus például az 1911-es forradalom idején.

Habár a „május 4-i mozgalom" után a kínai nemzeti burzsoázia továbbra is részt vesz a forradalomban, a kínai polgári-demokratikus forradalom

politikai vezetője többé már nem a kínai burzsoázia, hanem a kínai proletariátus. Ebben az időszakban a kínai proletariátus fejlődése és az orosz forradalom hatása azt eredményezte, hogy a proletariátus gyorsan tudatos, önálló politikai erővé vált. Pártja — a Kínai Kommunista Párt — kiadta a „Le az imperializmussal!" jelszót, és kihirdette a kínai polgári-demokratikus forradalom következetes végrehajtásának programmját. Az agrárforradalmat a Kínai Kommunista Párt már önállóan valósította meg.

Mivel a kínai nemzeti burzsoázia egy gyarmati és félgyarmati ország burzsoáziája, és érzi az imperialista elnyomást, még az imperializmus korszakában is megőrzi bizonyos időszakokban és bizonyos mértékig forradalmiságát a külföldi imperializmus ellen és az ország hivatalnoki-militarista kormányai ellen irányuló harcban (az utóbbit az 1911-es forradalom és az északi hadjárat időszakának példái igazolják), s a proletariátussal meg a kisburzsoáziával szövetségben szembeszállhat azokkal az ellenségekkel, amelyek ellen hajlandó harcolni. Ebben különbözik a kínai burzsoázia az egykori Orosz Birodalom burzsoáziájától. Az egykori Orosz Birodalom már a katonai-feudális imperializmus állama volt és hódító politikát folytatott, s ezért ennek a birodalomnak a burzsoáziája már híján volt minden forradalmiságnak. A proletariátusnak ott az volt a feladata, hogy harcoljon a burzsoázia ellen, nempedig az, hogy szövetségre lépjen vele. Kínában viszont, mivel Kína gyarmati és félgyarmati ország és maga az agresszió tárgya, a nemzeti burzsoázia bizonyos időszakokban és bizonyos mértékig még

forradalmi. Itt a proletariátusnak az a feladata, hogy ne becsülje le a nemzeti burzsoáziának ezt a forradalmiságát, hanem hozzon létre vele egységfrontot az imperializmus és a hivatalnoki-militarista kormányok ellen.

De éppen azért, mert a kínai nemzeti burzsoázia gyarmati és félgyarmati burzsoázia, s ennélfogva gazdaságilag és politikailag rendkívül gyenge, ugyanakkor más tulajdonsága is van: hajlamos rá, hogy megalkudjék a forradalom ellenségeivel. A kínai nemzeti burzsoázia még a forradalom idején sem hajlandó teljesen szakítani az imperializmussal. Ráadásul szoros kapcsolatban van a föld bérbeadása révén történő falusi kizsákmányolással. Ezért nem hajlandó és nem tud egyetérteni az imperializmus teljes megdöntésével és még kevésbbé a feudális erők teljes megdöntésével. Ilyenformán a kínai nemzeti burzsoázia a kínai polgári-demokratikus forradalom két fő kérdése, két fő feladata közül az egyiket sem képes megoldani. A Kuomintang által képviselt kínai nagyburzsoázia pedig éppenséggel az imperializmus karjaiba vetette magát, s a feudális erőkkel szövetkezve az 1927-től 1937-ig terjedő hosszú időszak folyamán mindvégig a forradalmi nép ellen harcolt. A kínai nemzeti burzsoázia 1927-ben, és bizonyos ideig 1927 után is, ugyancsak csatlakozott az ellenforradalomhoz. A japán területrablók ellen viselt háború során a nagyburzsoáziának az a része, amelyet Vang Csing-vej képviselt, újra kapitulált az ellenség előtt, s ezzel újabb példáját szolgáltatta a nagyburzsoázia árulásának. Ebben különbözik a kínai burzsoázia a mult európai és

amerikai burzsoáziájától, különösen a francia burzsoáziától. Az európai és amerikai országokban, kiváltképpen Franciaországban, amikor ezek az országok még a forradalmak korszakát élték, a polgári forradalmak viszonylag következetesek voltak; Kínában a burzsoázia még az ilyen következetességnek is híjával van.

A kínai burzsoázia kettős természetű: egyfelől képes részt venni a forradalomban, másfelől hajlamos a forradalom ellenségeivel való megalkuvásra. Ez a kettősség jellemezte a multban az európai és az amerikai burzsoáziát is. Erős ellenséggel szemben a burzsoázia szövetségre lép a munkásokkal és a parasztokkal az erős ellenség elleni harc érdekében; amikor viszont a munkások és a parasztok osztálytudatosodnak, az ellenséggel lép szövetségre a munkások és a parasztok elleni harc érdekében. Ez törvény, amely egyformán érvényes a világ minden országának burzsoáziájára. De a kínai burzsoáziánál különös erővel mutatkozik meg ez a vonás.

Kínában egészen világos a kérdés: az vívja ki a nép bizalmát, aki harcba tudja vinni a népet az imperializmus és a feudális erők megdöntése érdekében, mivel a nép halálos ellenségei — az imperializmus és a feudális erők, különösen pedig az imperializmus. Ma az, aki harcba tudja vinni a népet a japán imperializmus kiűzéséért és a demokratikus kormányzati forma megteremtéséért — a nép megmentőjévé válik. A történelem megmutatta, hogy a kínai burzsoázia nem tud megbirkózni ezekkel a feladatokkal, s ezek a feladatok elkerülhetetlenül a proletariátus vállára nehezednek.

Ezért minden körülmények között a kínai proletariátus, valamint a parasztság, az értelmiség és a kisburzsoázia más rétegei jelentik azt a fő erőt, amely eldönti az ország sorsát. Ezek az osztályok részben már öntudatra ébredtek, részben pedig most öntudatosodnak, s szükségképpen ezek alkotják majd az államszervezet és a hatalmi szervezet gerincét a kínai demokratikus köztársaságban, a vezető erő pedig a proletariátus lesz. A kínai demokratikus köztársaság, amelyet most kell majd felépítenünk, csak a proletariátus által vezetett valamennyi imperialistaellenes és antifeudális erő szövetségének diktatúráján alapuló demokratikus köztársaság lehet. Az új demokrácia köztársasága lesz ez, annak az igazán forradalmi, új három népi elvnek a köztársasága, amely magában foglalja Szun Jat-szen három fő politikai célkitűzését.

Az új demokrácia e köztársasága különbözik egyrészt a régi, európai-amerikai típusú polgári köztársaságoktól, a burzsoá diktatúra köztársaságaitól. Ezek a régi demokrácia köztársaságai voltak, amelynek az ideje már lejárt. Másrészt az új demokrácia köztársasága különbözik a Szovjetunió szocialista köztársaságaitól, a proletárdiktatúra köztársaságaitól is. Ezek a szocialista köztársaságok már virágzanak a Szovjetunióban, és létre fognak jönni valamennyi, ma még kapitalista országban. Kétségtelenül az államszervezet és a hatalmi szervezet uralkodó formájává válnak majd valamennyi fejlett ipari országban. Ez a forma azonban egyelőre, egy meghatározott történelmi időszakban, még nem alkalmazható a gyarmati és félgyarmati országok

forradalmaiban. Ezért egy meghatározott történelmi időszakban a gyarmati és félgyarmati országok forradalmai során az államrendszer formájaként csak a harmadik forma fogadható el: az, amelyet mi az új demokrácia köztársaságának nevezünk. Ez olyan forma, amely egy meghatározott történelmi időszakban áll fenn, és ezért átmeneti; mindazonáltal szükséges és kötelező forma.

Ha tehát a hatalom osztályjellege szempontjából osztályozzuk a világon fennálló sokféle államformát, lényegében a következő három típust állapíthatjuk meg: 1) a burzsoá diktatúra köztársaságai; 2) a proletárdiktatúra köztársaságai; 3) több forradalmi osztály szövetségének diktatúráján alapuló köztársaságok.

Az első típushoz a régi demokrácia államai tartoznak. Ma, miután kitört a második imperialista világháború, sok kapitalista országban már hírehamva sincs a demokráciának; ezek az országok a burzsoázia véres katonai diktatúrájának államaivá váltak vagy válnak. A burzsoázia és a földbirtokosok egyesült diktatúrájának egyes államai ebbe a kategóriába sorolhatók.

A második típus a Szovjetunióban áll fenn, létrejövetelének feltételei most érlelődnek valamennyi kapitalista országban, s a jövőben egy meghatározott időszak tartamára az egész világon uralkodó formává válik.

A harmadik típus átmeneti államforma, amelyet a gyarmati és félgyarmati országok forradalmai hoznak létre. Persze a különböző gyarmati és félgyarmati országok forradalmainak meglesznek a

maguk sajátosságai, de ezek a különbségek elenyészőek lesznek a nagy hasonlósághoz képest. Ha a gyarmatok és félgyarmatok forradalmairól van szó, az államszervezet és a hatalmi szervezet ezekben az országokban alapjában véve feltétlenül egyforma lesz. Ezek az új demokrácia államai lesznek, amelyekben több imperialistaellenes osztály egyesül közös diktatúra gyakorlására. A mai Kínára vonatkoztatva ennek az új-demokratikus államnak a japánellenes egységfront államának kell lennie. Ennek az egységfrontnak célja a japán rablók elleni harc, vagyis az imperializmus elleni harc; ez az egységfront nem más, mint több forradalmi osztály szövetsége. Sajnos azonban, jóllehet a japán rablók elleni háború már régóta folyik, az ország területének nagy részén — leszámítva a japán megszállókkal szembeni ellenállás demokratikus támaszpontjait, melyeket a Kommunista Párt vezet — a demokratizálás lényegében véve még meg sem kezdődött. A japán imperializmus kihasználta ezt a legfőbb gyengénket és gyors iramban behatolt az ország belsejébe. Ha a jövőben sem változtatjuk meg irányvonalunkat, nemzetünk sorsa komoly veszélybe kerül.

Tulajdonképpen az államrendről van szó. Ez a kérdés már évtizedek óta — a Csing-dinasztia fennállásának utolsó évei óta — napirenden van, de még mindig nincs tisztázva. Lényegében ez a kérdés csak egy dologra vezethető vissza — a különböző társadalmi osztályoknak az államban elfoglalt helyzetére. A burzsoázia mindig elhallgatja az osztályok helyzetében mutatkozó különbséget, és a „nemzet”

szóval takarózva a gyakorlatban egy osztály diktatúráját valósítja meg. Ez az elhallgatás a forradalmi népnek egyáltalán nem érdeke, és ezt egészen határozottan ki kell jelentenunk. A „nemzet" szót használhatjuk, de ebbe a fogalomba egyáltalán nem tartoznak bele az ellenforradalmi elemek és a nemzetárulók. Az az állam, amelyre ma szükségünk van — valamennyi forradalmi osztálynak az ellenforradalmárok, a nemzetárulók ellen irányuló diktatúrája.

„Napjainkban a burzsoázia a különböző országokban gyakran monopolizálja és az egyszerű nép elnyomásának eszközévé változtatja az úgynevezett «népuralmat». A Kuomintang értelmezése szerint viszont a népuralom elve azt jelenti, hogy a hatalomnak az egyszerű emberek, az egész nép közkincsévé kell lennie, nem sajátíthatja ki egy maroknyi csoport." Ezt az ünnepélyes nyilatkozatot a Kuomintang 1924-ben, a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködése időszakában megtartott I. országos kongresszusának Kiáltványa tartalmazza. A Kuomintang tizenhat éve állandóan megszegi ezt a nyilatkozatot, és ez juttatta az országot a mostani rendkívül súlyos helyzetbe. Ez a Kuomintang nagyon nagy hibája, és reméljuk, hogy a japán banditák elleni harc során, a háború tisztítótüzében a Kuomintang kijavítja hibáját.

Ami az úgynevezett hatalmi forma kérdését illeti, itt a politikai hatalom felépítésének formájáról, arról van szó, hogy milyen formát választ egy bizonyos társadalmi osztály, amikor hatalmi szerveket hoz létre az ellenség elleni harc és az önvédelem céljából. Megfelelő formájú hatalmi szervek

nélkül nincs állam sem. Kínában most a következő rendszert alkalmazhatjuk: a Népképviselők Országos Gyűlése, a népképviselők tartományi, kerületi, körzeti gyűlései, egészen a falusi gyűlésekig, s az államhatalmi szerveket a különböző fokozatú népképviselői gyűlések választják. De ezzel egyidejűleg olyan választási rendszert kell életbe léptetni, amely valóban általános és egyenlő választáson alapul, tekintet nélkül nemre és vallásra, vagyoni és műveltségi cenzusra stb. Csakis az ilyen rendszer felel majd meg a különböző forradalmi osztályok helyzetének az államban, csakis az ilyen rendszer teszi lehetővé a nép akaratának kifejezését és a forradalmi harc vezetését, csakis az ilyen rendszer felel meg az új demokrácia szellemének. Ez a rendszer a demokratikus centralizmus. Csak a demokratikus centralizmus elve alapján felépült hatalmi szervek járulhatnak hozzá teljes mértékben az egész forradalmi nép akaratának kifejezéséhez, csak ezek képesek teljes erővel harcolni a forradalom ellenségei ellen. Annak az elvnek, hogy a hatalmat „nem sajátíthatja ki egy maroknyi csoport", kifejezésre kell jutnia az államhatalom és a hadsereg szervezetében. Valóban demokratikus rendszer nélkül ezt a célt nem érhetjük el. E nélkül az államrend nem felel majd meg a hatalmi szervezet formájának.

Az államrend — valamennyi forradalmi osztály szövetségének diktatúrája, a hatalmi szervezet formája — a demokratikus centralizmus. Ilyen az új demokrácia politikai rendje, ilyen az új demokrácia köztársasága, a japánellenes egységfront köztársasága, a három fő politikai célkitűzést magában

foglaló új három népi elv köztársasága, a Kínai Köztársaság, amelynek lényege meg fog felelni nevének. Most viszont, jóllehet a „Kínai Köztársaság" elnevezés már megvan, még hiányzik a köztársaság lényege, és ma az a feladatunk, hogy a lényeget összhangba hozzuk az elnevezéssel.

Ezek azok a belső politikai viszonyok, amelyeket meg kell teremtenünk, mégpedig okvetlenül meg kell teremtenünk a forradalmi Kínában, a japán területrablók ellen harcoló Kínában. Ez ma az államépítés terén az egyetlen helyes irányvonal.

6. AZ ÚJ DEMOKRÁCIA GAZDASÁGA

A Kínában felépülő köztársaságnak politikai és gazdasági tekintetben egyaránt az új demokrácia köztársaságának kell lennie.

Ennek a köztársaságnak állami tulajdonába kell adni a nagybankokat, a nagyipari és kereskedelmi vállalatokat. „Mindazokat a kínai és külföldi kézben levő vállalatokat, amelyek vagy monopoljellegűek vagy igen nagyok és ezért nem igazgathatják magánszemélyek, mint például a bankokat, a vasutakat, a légi közlekedést stb., az állam tartja üzemben és igazgatja, hogy a magántőke ne tarthassa kezében a nép életét. Ez a tőke korlátozásának alapgondolata." Ezt az ünnepélyes nyilatkozatot is a Kuomintang annak idején, a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködése időszakában megtartott I. országos kongresszusának Kiáltványa tartalmazta. Ez is a helyes célkitűzés az új-demo-

kratikus köztársaság gazdaságának megszervezése terén. Az új demokráciának a proletariátus által vezetett köztársaságában a gazdaság állami szektora jellegét tekintve szocialista lesz, s ez lesz az egész népgazdaság vezető ereje. De ebben a köztársaságban az imént ismertetett vállalatokon kívül egyáltalán nem fogják elkobozni a kapitalista magántulajdont, s egyáltalán nem fogják megtiltani az olyan kapitalista termelésnek a fejlesztését, amely nem „tarthatja kezében a nép életét", mivel a kínai gazdaság még mindig rendkívül elmaradott.

Ez a köztársaság bizonyos szükséges intézkedéseket tesz majd arra vonatkozóan, hogy elkobozza és szétossza a földnélküli és a kevés földdel rendelkező parasztok között a földesúri földeket, megvalósítsa Szun Jat-szen jelszavát — „minden földművesnek legyen meg a maga földje", megszüntesse a falvakban a feudális viszonyokat és a parasztok tulajdonába adja a földet. Falun a kulákgazdaság is engedélyezve lesz. Ez „a földhöz való jog kiegyenlítésének" irányvonala. A helyes jelszó, amely ennek az irányvonalnak a lényegét kifejezi, a „minden földművesnek legyen meg a maga földje" jelszó. Ebben a szakaszban általában szólva a szocialista mezőgazdaság még nem jön létre, de a „minden földművesnek legyen meg a maga földje" jelszó alapján fejlődő különféle szövetkezeti gazdaságokban meglesznek már a szocialista elemek is.

A kínai gazdaság feltétlenül a „tőke korlátozásának" és a „földhöz való jog kiegyenlítésének" útján fog haladni. Teljesen megengedhetetlen, hogy a kínai gazdaságot „kisajátítsa egy maroknyi

csoport". Teljesen megengedhetetlen, hogy a tőkések és a földbirtokosok kis csoportja „tartsa kezében a nép életét". Holmi amerikai-európai típusú kapitalista társadalom építése ugyanúgy megengedhetetlen, mint a régi, félfeudális társadalom fenntartása. S ha valaki el merne térni az imént ismertetett irányvonaltól, egészen biztos, hogy semmit sem érne el, legfeljebb a nyakát törné.

Ezek azok a belső gazdasági viszonyok, amelyek feltétlenül kialakulnak majd a forradalmi Kínában, a japán területrablók ellen harcoló Kínában.

Ilyen gazdaság lesz az új demokrácia gazdasága.

Az új demokrácia politikája pedig az új demokrácia e gazdaságának koncentrált kifejezése lesz.

7. A BURZSOÁZIA DIKTATÚRÁJA ELLEN

Egész népünknek több mint 90 százaléka olyan köztársaságot követel, amely politikai és gazdasági rendszerét tekintve az új demokrácia köztársasága lesz, és más út nem is lehetséges.

Nem volna-e jobb, ha azon az úton indulnánk el, amely a burzsoá diktatúra kapitalista társadalmának felépítéséhez vezet? Persze, ez régi út, amelyet már kitaposott Európa és Amerika burzsoáziája. Csak egy a bökkenő: sem a nemzetközi, sem a belső helyzet nem engedi meg, hogy Kína erre az útra lépjen.

A mostani nemzetközi helyzetben ez az út el van zárva. A nemzetközi helyzetet alapjában véve az jellemzi, hogy a kapitalizmus és a szocializmus

közt harc dúl, a kapitalizmus hanyatlik, a szocializmus ellenben felfelé ível. Kínában a burzsoá diktatúra kapitalista társadalmának megteremtését elsősorban a nemzetközi kapitalizmus, vagyis az imperializmus akadályozza. Kína újkori történetének lapjait az imperializmusnak az a törekvése tölti meg, hogy sorozatosan agressziót hajtson végre Kínában, harcoljon Kína függetlenségi törekvései ellen, megakadályozza Kínában a kapitalizmus fejlődését. A multban az imperializmus volt az, amely Kínában minden forradalmi megmozdulást elfojtott, s a forradalmi megmozdulások során elesett számtalan hőst utolsó lehelletéig az imperializmus izzó gyűlölete hatotta át. Most az erős japán imperializmus tört be az országba, s gyarmatává igyekszik változtatni Kínát. Most Kínában a japán kapitalizmus fejlődik, s egyáltalán nem a kínai kapitalizmus. Most Kínában a japán burzsoázia diktatúrája áll fenn, s egyáltalán nem a kínai burzsoázia diktatúrája. Igaz ugyan, hogy az imperializmus utolsó görcsös erőfeszítéseinek időszakában élünk — az imperializmus hamarosan elpusztul. Az imperializmus — „halódó kapitalizmus"[6]. De éppen azért, mert hamarosan elpusztul, egyre inkább a gyarmatokból és félgyarmatokból él, és semmiképpen sem engedi meg, hogy valamelyik gyarmaton vagy félgyarmaton burzsoá diktatúrán alapuló kapitalista társadalmat hozzanak létre. Éppen azért, mert a japán imperializmus megfeneklett a súlyos gazdasági és politikai válság kátyújában, azaz éppen azért, mert hamarosan elpusztul, okvetlenül arra fog törekedni, hogy halálos csapást mérjen Kínára,

gyarmatává változtassa Kínát. Éppen ezért vágta el Kína előtt a burzsoá diktatúra megteremtésének, a hazai kapitalizmus fejlesztésének útját.

Továbbá, a burzsoá diktatúra kapitalista társadalmának megteremtését nem engedi meg a szocializmus sem. A világ minden imperialistája ellenségünk. Ha Kína meg akarja valósítani függetlenségét, semmiképpen sem nélkülözheti a szocialista állam és a nemzetközi proletariátus segítségét. Ez azt jelenti, hogy nem nélkülözheti a Szovjetunió segítségét, nem nélkülözheti a japán proletariátus, valamint az angol, az amerikai, a francia, a német és az olasz proletariátus segítségét, amely — mindegyik a saját országában — harcol a kapitalizmus ellen. Természetesen nem arról van szó, hogy a kínai forradalom csak akkor győzhet, amikor Japánban, Angliában, az Egyesült Államokban, Franciaországban, Németországban és Olaszországban, illetve ezek közül egy-két országban már győzött a forradalom. Kétségtelen azonban, hogy a kínai forradalom győzelméhez saját erőfeszítéseinken kívül mindeme országok proletariátusának erőfeszítései is szükségesek. Különösen vonatkozik ez a Szovjetunió segítségére, amely elengedhetetlen feltétele annak, hogy kivívjuk a végső győzelmet a japán rablók elleni háborúban. A Szovjetunió segítségének visszautasítása egyértelmű a forradalom vereségre kárhoztatásával. Vajjon nem elég világosan bizonyítják ezt az 1927 után megindult szovjetellenes kampány[7] tanulságai? A világ ma új korszakban él, a forradalmak és a háborúk korszakában, a kapitalizmus elkerülhetetlen pusztulásának és a szocializmus egyre

nagyobb arányú kibontakozásának korszakában. Nem volna-e ilyen körülmények között a legnagyobb ostobaság, ha Kínának az imperializmus és a feudalizmus fölötti győzelme után a burzsoá diktatúra kapitalista társadalmának építéséhez látnánk hozzá?

Az első imperialista világháború és az Októberi Forradalom után kialakult különleges feltételek (a török burzsoázia győzelme a görög agresszió elleni harcban, a proletariátus rendkívüli gyengesége) következtében létrejött a morzsányi kemálista Törökország[8], amelyben a burzsoázia diktatúrája valósult meg. A második világháború után, és az után, hogy a Szovjetunióban már felépült a szocializmus, egy másik ilyen Törökország létrejövetele nem lehetséges többé, s még kevésbbé képzelhető el egy 450 millió lakosú ilyen Törökország létrejövetele. Kína sajátos feltételei (a burzsoázia gyengesége és megalkuvó jellege, a proletariátus ereje és következetes forradalmisága) következtében itt sohasem fordultak elő olyan „könnyű sikerek", mint Törökországban. Talán az 1927-es nagy forradalom veresége után a kínai burzsoák nem beszéltek éppen eleget kemálizmusról? De hol a kínai Kemál? Hol a kínai burzsoázia diktatúrája, és ugyan hol van Kínában kapitalista társadalom? Mi több, még az úgynevezett kemálista Törökország is kénytelen volt végső fokon az angol-francia imperialisták karjaiba vetni magát, s napról napra egyre inkább félgyarmattá, az imperialista reakció világának részévé válik. A nemzetközi helyzet ma olyan, hogy a gyarmati és félgyarmati országokban mindenki, aki harcolni akar,

szükségszerűen vagy az imperialista front mellé áll, és akkor a nemzetközi ellenforradalom erőinek részévé válik, vagy az antiimperialista front mellé, és akkor a világforradalom erőinek részévé válik. Ez a két eset lehetséges. Harmadik út nincs.

Ami a belső helyzetet illeti, a kínai burzsoáziának le kellett volna vonnia a megfelelő tanulságokat a történelemből. 1927-ben, amikor a forradalom a proletariátus, továbbá a parasztság és más kispolgári rétegek erőfeszítései nyomán kis híján győzelmet aratott, a kínai burzsoázia, élén a nagyburzsoáziával, durván félrelökte a néptömegeket, magának sajátította ki a forradalom vívmányait, és ellenforradalmi szövetségre lépett az imperializmussal meg a feudális erőkkel. Ezután egy évtizeden át inaszakadtáig járta a „kommunistaellenes hadjáratok" útját. És mire vezetett mindez? Vagy talán önök, burzsoá urak, még most is az európai és az amerikai burzsoázia régi, idejétmúlta, sablonos módszereit akarják utánozni, amikor az erős ellenség betört az ország szívébe, és a japán rablók elleni háború immár több mint két éve tart? Hiszen önök tíz esztendőn át járták a „kommunistaellenes hadjáratok" útját, a burzsoá diktatúra kapitalista társadalmát azonban csak nem „járták ki"; vagy talán mégegyszer meg akarják próbálni? Az szent igaz, hogy ezekben a „hadjáratokban" „kijárták" az „egypárt-diktatúrát", csakhogy ez amolyan félgyarmati és félfeudális diktatúra. No meg a „kommunistaellenes hadjáratok" első négy éve alatt (1927-től 1931 szeptember 18-áig) „Mandzsukuót" is „kijárták", hat évvel utóbb pedig, 1937-ben,

sikerült „kijárniok", hogy a japán imperializmus betört Kína szívébe. Ha most is kedve kerekedik valakinek, hogy további tíz évig „járja a hadak útját", ez már újtípusú „antikommunizmus" lesz, nem egészen olyan, mint az előző volt. Dehát miért hiányozna éppen most az ilyen vállalkozó szellem? Hiszen máris akadt egy ember, aki túltett mindenkin, és nagy bőszen nekilátott egy újabb „kommunistaellenes" vállalkozás szervezésének? Vang Csing-vej ez, az újtípusú hírhedt kommunistaellenes hős. Ha valakinek kedve van belépni Vang Csing-vej kompániájába, csak tessék! De akkor ne szavaljon ám holmi burzsoá diktatúráról, holmi kapitalista társadalomról, kemálizmusról, modern államról, egypárt-diktatúráról, „egységes tanításról", és ne zengedezzen dicshimnuszokat máseffajta dolgokról, mert megjárhatja. Ha viszont valaki nem lép be Vang Csing-vej kompániájába, és a japán területrablók elleni harc táborához akar tartozni, de ugyanakkor arra számít, hogy a háború győzelmes befejezése után újra durván félrelökheti a népet, amely a megszállók ellen harcolt, magának sajátíthatja ki a forradalom vívmányait és eljátszhatja az „Éljen az egypárt-diktatúra!" című számot, az ilyesmi már igazán lázálomhoz hasonlít. Önök, burzsoá urak, egyre csak azt kiabálják: „Verd a rablókat! Verd a rablókat!" De ki veri őket? Hiszen a munkások nélkül, meg a parasztok és a többi kispolgári réteg nélkül önök egy lépést sem tehetnek. Ha valaki elég merész volna és megpróbálná félrelökni ezeket a tömegeket, önnön halálos ítéletét mondaná ki. Mindezek elemi igazságok. De a kínai burzsoázia

vaskalapos képviselői (és én a vaskalaposokról beszélek) ez alatt a húsz év alatt, úgylátszik, semmit sem tanultak. Hiszen nagy hangon még ma is „a kommunista tevékenység korlátozásáról", a „kommunisták beolvasztásáról", a kommunizmus elleni harcról beszélnek. Hiszen „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedéseket" „Az idegen pártok problémájának rendezését célzó intézkedések" követték, majd pedig „Az idegen pártok problémájának rendezését szolgáló gyakorlati intézkedések programmja" következett. Alaposan nekidurálták magukat! S ha ezek a „korlátozások" és „rendezések" tovább folytatódnak, joggal merül fel a kérdés: ugyan milyen sorsot szánnak ezek az emberek a nemzetnek, és mit készítenek elő önmaguknak? Őszintén tanácsoljuk ezeknek az uraknak: nyissák ki a szemüket, nézzenek körül Kínában és az egész világon, nézzék meg, mi történik Kínában és az ország határain túl, nézzék meg, milyen idők köszöntöttek be, és ne ismételjék meg hibáikat. A további hibák természetesen bajokat zúdítanak a nemzetre, de szerintem ezt önök sem ússzák meg szárazon. Vitathatatlan, világos és kétségtelen, hogy ha a vaskalaposoknak nem nyílik ki a szemük, pórul járnak: maguk ássák meg saját sírjukat. Ezért reméljük, hogy a japánellenes egységfront Kínában erősödni fog, hogy nem diktátorkodás, hanem általános együttműködés lesz nálunk, hogy győzelemre visszük a japán banditák elleni harc ügyét. Ez az egyetlen helyes út, minden más út zsákutcába vezet. Ezt mi, kommunisták, őszintén tanácsoljuk,

és „ne panaszkodjanak utólag, hogy nem figyelmeztették önöket".

Kínában régen járja a mondás: „Ha van rizs, egyen mindenki." Ez teljesen észszerű. Ha az ellenséget mindenkinek vernie kell, akkor enni is mindenkinek kell, az ügyeket is mindenkinek kell eldöntenie, tanulni is mindenkinek kell. Amikor „egy ember fal fel mindent" és „senkitől sem fél", hatalmaskodó hűbérúr módjára viselkedik; csakhogy a XX. század negyvenes éveiben ez a régi nóta természetesen senkinek sem kell.

Mi, kommunisták, egyáltalán nem utasítunk el magunktól egyetlen forradalmi beállítottságú embert sem, erősíteni fogjuk az egységfrontot és huzamosan együtt fogunk működni mindazokkal az osztályokkal, rétegekkel, pártokkal, szervezetekkel és egyes személyekkel, amelyek, illetve akik mindvégig, egészen a japán területrablók fölötti győzelemig kitartanak a háború mellett. De ha valaki megkísérli félreállítani a kommunistákat, ez nem fog sikerülni; ha valaki megkísérli szétszakítani az egységfrontot, ez szintén nem fog sikerülni. Kínának folytatnia kell a háborút a japán bitorlók ellen, össze kell fognia és a fejlődés útján kell előrehaladnia, s mi nem tűrjük meg magunk között azokat, akik kapitulálni akarnak, akik szakadást akarnak előidézni, akik a hátrálás mellett kardoskodnak.

8. A BALOLDALI SZÁJHŐSKÖDÉS ELLEN

Ha nem a burzsoá diktatúra kapitalista útján indulunk el, akkor talán elindulhatunk a proletárdiktatúra szocialista útján?

Nem, ez szintén lehetetlen.

Kétségtelen, hogy a forradalom most első szakaszában van, és hogy később, a további fejlődés során, a második szakaszba, a szocializmus szakaszába lép. Az igazi boldogság korszaka Kína számára csak a szocializmus korszaka lesz. Most azonban még nem érkezett el a szocializmus megvalósításának ideje. A kínai forradalom mai feladata — a harc az imperializmus és a feudalizmus ellen. Amíg ezt a feladatot nem teljesítettük, nem beszélhetünk a szocializmusról. A kínai forradalomnak szükségképpen két szakaszon kell keresztülmennie: az új demokrácia szakaszán és csak azután a szocializmus szakaszán. Emellett az első szakasz viszonylag hosszú lesz, egy-két nap alatt nem fejezzük be. Nem vagyunk álmodozók és nem szakadhatunk el a reális valóság feltételeitől.

Egyes rosszindulatú demagógok szándékosan összekeverik a forradalomnak ezt a két különböző szakaszát, az úgynevezett „egyszeri forradalom elméletét" hirdetik, s ezzel azt próbálják bebizonyítani, hogy a három népi elv érvényes a forradalom minden szakaszára, és hogy a kommunizmus ilyenformán elvesztette létjogosultságát. Ezzel az „elmélettel" igyekeznek harcolni a kommunista tanítás és a Kommunista Párt ellen, a 8. és az Új 4. hadsereg ellen, a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határ-

terület ellen. Céljuk az, hogy már a csírájában megsemmisítsenek minden forradalmat, harcoljanak a polgári-demokratikus forradalom végigvitele ellen, a japán rablók elleni harc végigvitele ellen, és előkészítsék a közvéleményt a japán megszállók előtti kapitulálásra. Ezt a kampányt a japán imperialisták sugalmazzák, mint olyat, amely egybevág terveikkel. A japán imperialisták Vuhan elfoglalása után belátták, hogy csupán a fegyverek erejével nem tudják leigázni Kínát, s ezért a politikai támadás és a gazdasági csábítgatás fegyveréhez folyamodtak. Az úgynevezett politikai támadás lényege az, hogy a japán imperialisták megpróbálják magukhoz édesgetni a japánellenes front ingadozó elemeit, azon igyekeznek, hogy megbontsák az egységfrontot, felborítsák a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködését. Az úgynevezett gazdasági csábítgatás „közös iparvállalatok" alapításában jut kifejezésre. Közép- és Dél-Kínában a japán banditák megengedték a kínai tőkéseknek, hogy vállalatokba fektessék tőkéiket, mégpedig a vállalati tőke 51 százalékának erejéig, 49 százalékos japán részesedés mellett. Észak-Kínában a japánok 49 százalékos részesedést engedélyeztek a kínai tőkéseknek, 51 százalékos japán tőkerészesedés mellett. A megszállók ugyanakkor azt ígérik, hogy visszaadják a kínai tőkéseknek egykori vállalataikat, s a vállalatok értékét a kínai tőkebefektetés megfelelő részének tekintik. Erre azután mohón felcsillant a szeme azoknak a kapitalistáknak, akikből kiveszett a lelkiismeret utolsó szikrája is, akikben e csábítás láttán elnémult az elemi köteles-

ségérzet szava. Egy részük, amelyet Vang Csing-vej képvisel, már kapitulált, a japánellenes fronton belül megbúvó másik részük szintén szökni készül. De ezek a nyomorultak félnek attól, hogy a kommunisták elvágják előttük az utat, hogy a nép nemzetárulóknak bélyegzi majd őket. Összedugja hát az egész banda a fejét, és megszületik az elhatározás: előbb végezzük el az előkészítést a kulturális és társadalmi körökben. A szót tett követi: felbérelnek néhány megszállott metafizikust[9], toboroznak mellékük néhány trockistát, ezek megragadják mérgezett hegyű tollukat, s megkezdődik a csinnadratta. És a tapasztalatlanokat csakugyan el is kábítják az „egyszeri forradalom elméletével", olyan állításokkal, hogy a kommunizmus nem felel meg Kína nemzeti sajátosságainak, hogy Kínában nincs szükség Kommunista Pártra, hogy a 8. és az Új 4. hadsereg szabotálja a japán területrablók elleni harcot, hogy a partizánok „ide-oda kószálnak, de nem harcolnak", hogy a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület feudális hitbizomány, hogy a kommunisták összeférhetetlenek, nem akarnak egységet, sötét terveket forgatnak fejükben, zavargásokat készítenek elő; és mindezt azért mondják, hogy a tőkések alkalmas pillanatban teljes joggal futhassanak a maguk 49 vagy 51 százalékáért, nagyban bocsáthassák áruba az ellenségnek az egész nemzet érdekeit. Ezt nevezik „hamiskártyázásnak", ez a kapituláció ideológiai előkészítése, a közvélemény előzetes megdolgozása. Kiderül, hogy ezek az urak a legkomolyabb képpel hirdetik az „egyszeri forradalom elméletét" s a maguk 49 vagy

51 százalékáért, nempedig valami egyébért támadják a kommunizmust és a kommunistákat. És még milyen nagy hűhót csapnak! Márpedig a lényeg az, hogy az „egyszeri forradalom elmélete" a forradalomról való lemondás elmélete.

De van egy másik csoport is, amely a jelek szerint nem szövöget ilyen rosszindulatú terveket, amelyet csupán megtévesztett az „egyszeri forradalom elmélete", megtévesztett az a merőben szubjektív elképzelés, hogy „a politikai forradalmat és a társadalmi forradalmat egy ütközetben kell dűlőre vinni". Ezek az emberek nem értik, hogy a forradalom szakaszokra oszlik, hogy át lehet térni az egyik forradalomról a másikra, de a kettőt „egy ütközetben dűlőre vinni" nem lehet. Károsak ezek a nézetek is, mivel összekeverik a forradalom különböző szakaszait, és gyengítik a soronkövetkező feladatok megoldására irányuló erőfeszítéseinket. Az a tétel a helyes, amely úgy hangzik, hogy a forradalom két szakasza közül az első előkészíti a második szakasz feltételeit, hogy ezeknek a szakaszoknak szorosan egymás után kell következniök, és nem szabad megengedni, hogy beékelődjék közéjük a burzsoá diktatúra szakasza. Ez a forradalom fejlődésének marxista elmélete. Ha viszont valaki azt állítja, hogy a demokratikus forradalomnak nincsenek meghatározott feladatai, nincs meghatározott időszaka, hogy egyéb feladatokat, amelyek csak a másik időszakban valósíthatók meg, mint például a szocialista forradalom feladatai, meg lehet oldani a demokratikus forradalom feladataival együtt, ha valaki ezeket állítja, s mindezt

„egy ütközetben való dűlőrevitel"-nek nevezi — az nem egyéb, mint igazi forradalmárok számára elfogadhatatlan képzelgés.

9. A VASKALAPOSOK ELLEN

S most megjelennek a színen a vaskalapos burzsoák és azt mondják: jó, ha ti, kommunisták, elhalasztjátok a szocialista társadalmi rendet a következő szakaszra, s kijelentitek, hogy „Szun Jat-szen három népi elve szükséges a mai Kína számára, és Pártunk kész harcolni teljes megvalósításukért"[10], akkor egy ideig ne hozakodjatok elő a kommunizmusotokkal. Ez az „egységes tanítás" cégérével leplezett fecsegés vásári lármává fajult, ami lényegében azt fejezi ki, hogy a vaskalaposok a burzsoázia abszolút uralmára törekszenek. Udvariasan ezt a vásári lármát az abszolút tudatlanság megnyilvánulásának is nevezhetjük.

A kommunizmus — a proletariátus egységes egészet alkotó ideológiája, s egyszersmind új társadalmi rend. Ez az ideológia és ez a társadalmi rend különbözik minden más ideológiától és minden más társadalmi rendtől, s a legtökéletesebb, leghaladóbb, legforradalmibb, legészszerűbb ideológia és társadalmi rend az emberiség egész történetében. A feudális ideológia és társadalmi rend már a történelem múzeumába került. A kapitalizmus ideológiája és társadalmi rendje a világ egy részén (a Szovjetunióban) már szintén a múzeumba került, a többi országban pedig már a végét járja, utolsó napjait

éli, s hamarosan a múzeumba kerül. A kommunizmus ideológiája és társadalmi rendje az egyetlen, amely akadályt nem ismerve, legyűrhetetlen erővel terjed az egész világon, s gyönyörű tavaszát éli. Mióta Kínában megjelent a tudományos kommunizmus, kitágult az emberek látóköre, megváltozott a kínai forradalom arculata is. A demokratikus forradalom Kínában sehogysem győzhet, ha nem a kommunista tanítás vezérli; még fokozottabb mértékben vonatkozik ez a forradalom következő szakaszára. Ezért csapnak olyan vásári lármát a vaskalapos burzsoák, ezért követelik, hogy „ne hozakodjunk elő" a kommunizmussal. Márpedig lehetetlen, hogy a kommunizmussal „ne hozakodjunk elő", mert elég annyi, hogy „ne hozakodjunk elő" vele, és Kína elpusztulhat. A kommunizmus vezércsillag az egész jelenlegi világ számára, a jelenlegi Kínát is beleértve.

Ki ne tudná, hogy a társadalmi rend kérdését illetően a Kommunista Pártnak van programmja a jelenre és van programmja a jövőre nézve, másszóval van minimális programmja és maximális programmja? A jelenre nézve — az új demokrácia, a jövőre nézve — a szocializmus; ez két szervesen összefüggő programm, amelyeknek alapja az egységes egészet alkotó kommunista ideológia. Micsoda mérhetetlen ostobaság eszeveszetten azt követelni, hogy „ne hozakodjunk elő" a kommunizmussal csupán csak azért, mert a Kommunista Párt minimális programmja alapjában véve megegyezik a három népi elvvel! Ami a kommunistákat illeti, csak azért ismerhették el „a három népi elvet

a japánellenes egységfront politikai alapjának", s csak azért jelentették ki, hogy „Szun Jat-szen három népi elve szükséges a mai Kína számára, és Pártunk kész harcolni teljes megvalósításukért", mert a három népi elv politikai tételei alapjában véve megegyeznek a kommunista minimális programmal. Ellenkező esetben ez lehetetlen lett volna. Ez a kommunizmus és a három népi elv egységfrontja a demokratikus forradalom szakaszában. Amikor Szun Jat-szen azt mondta, hogy „a kommunizmus a három népi elv legjobb barátja"[11], ilyen egységfrontra gondolt. A kommunizmus tagadása ténylegesen az egységfront tagadását jelenti. A vaskalaposok éppen azért találták ki ezt a kommunizmus tagadására irányuló egész zagyvaságot, mert görcsösen ragaszkodnak eszméjükhöz, az egyetlen párt eszméjéhez, és elvetik az egységfrontot.

Nem mennek semmire az „egységes tanítással" sem. Míg osztályok léteznek, annyi tanítás van, ahány osztály. Sőt, még ugyanazon az osztályon belül a különböző csoportoknak is megvan a maguk tanítása. Ezidőszerint a feudális osztálynak feudális tanítása, a burzsoáziának kapitalista tanítása, a buddhistáknak buddhizmusuk, a kereszténységük, a parasztoknak politeizmusuk van, az utóbbi időben pedig szószólókat talált még a kemálizmus, a fasizmus, az „életfilozófia"[12], a „munka szerinti elosztásról szóló tanítás"[13] is. Miért ne lehetne a proletariátusnak is saját tanítása — a kommunizmus? Ha ilyen megszámlálhatatlanul sok különféle tanítás van, miért csaptak önök, burzsoá urak, a kommunizmus láttán tüstént

olyan nagy lármát, miért hangoztatták, hogy „ne hozakodjunk elő" a kommunizmussal? Megmondjuk nyiltan: abból, hogy „ne hozakodjunk elő" vele, semmi sem lesz. Inkább mérkőzzunk meg. Ha valaki legyűri a kommunizmust, akkor mi, kommunisták, elismerjuk vereségunket. De ha nem, akkor onok „ne hozakodjanak elő" többé az „egységes tanítás" antidemokratikus követelésével, hagyjanak fel vele, méghozza surgósen!

Felreertesek elkerulése vegett, és azért, hogy segítsunk a vaskalaposoknak látóköruk kibővítésében, tisztáznunk kell azt a kérdést, hogy miben egyezik meg és miben tér el egymástól a három népi elv és a kommunizmus.

A három népi elv és a kommunista tanítás összehasonlításakor azt találjuk, hogy egyben-másban megegyeznek, egyben-másban pedig eltérnek egymástól.

Először is, miben egyeznek meg? A két tanítás megegyezik a kínai polgári-demokratikus forradalom szakaszára vonatkozó alapvető programm tekintetében. A három forradalmi népi elv — a nacionalizmus, a népuralom és a népjólét —, amelyeket Szun Jat-szen 1924-ben új módon értelmezett, alapjában véve megegyezik a kínai demokratikus forradalom szakaszára vonatkozó kommunista programmal. Éppen megegyezésük és a három népi elv megvalósulása következtében áll fenn a két tan és a két párt egységfrontja. Helytelen volna, ha lebecsulnők a dolognak ezt az oldalát.

Másodszor, miben térnek el egymástól? Itt a következőket látjuk:

1) Részben eltérnek a demokratikus forrada-

lom szakaszára vonatkozó programmok. A demokratikus forradalom teljes programmjában a kommunistáknál szerepel a népi hatalom következetes megvalósítása, a nyolcórás munkanap és a következetes agrárforradalom, a három népi elvben pedig ez nincs meg. Ha a három népi elvet e kiegészítés nélkül akarják megvalósítani, akkor a demokratikus szakaszra vonatkozó két programm csak alapjában véve fog megegyezni, s nem lehet majd beszélni teljes egyezésükről.

2) Eltérnek abban is, hogy az egyik tanítás számol a szocialista forradalom szakaszával, a másik pedig nem számol vele. A kommunista tanítás a demokratikus forradalom szakaszán kívül a szocialista forradalom szakaszát is számításba veszi, s ezért a minimális programmon kívül maximális programmja, vagyis a szocialista és a kommunista társadalmi rend megvalósítására vonatkozó programmja is van. A három népi elv csak a demokratikus forradalom szakaszával számol, s nem számol a szocialista forradalom szakaszával. Ezért csak a minimális programmot tartalmazza és nem tartalmazza a maximális programmot, vagyis nem tartalmazza a szocialista és a kommunista társadalmi rend megvalósításának programmját.

3) Eltérő a világszemlélet. A kommunista világszemlélet a dialektikus és történelmi materializmus, a három népi elvben kifejezésre jutó világszemlélet pedig — „a történelemnek a népi élet szükségleteivel való magyarázása", vagyis lényegében dualizmus, illetve idealizmus. Tehát egymással ellentétes világszemléletekről van szó.

4) Különbség van a forradalmi következetesség tekintetében is. A kommunistáknál az elmélet és a gyakorlat egységet alkot, másszóval — a kommunisták következetes forradalmárok. A három népi elv híveinél, kivéve azokat, akik a legodaadóbb hívei a forradalomnak és az igazságnak, az elmélet és a gyakorlat nem alkot egységet, a szó és a tett ellentétben van egymással, másszóval — a három népi elv hívei híján vannak a forradalmi következetességnek.

Ezek a kommunista tanítás és a három népi elv közötti eltérések. Mindeme eltérések következtében különbség van a kommunisták és a három népi elv hívei között. Aki nem veszi figyelembe ezt a különbséget, aki csak az egységet látja és nem veszi észre az ellentéteket, az kétségtelenül komoly hibát követ el.

Miután mindezt tisztáztuk, könnyen megérthetjük, mit jelent a vaskalaposoknak az a követelése, hogy „ne hozakodjunk elő" a kommunizmussal. Vagy a burzsoázia abszolút uralomra törekvését, vagy abszolút tudatlanságát fejezi ki.

10. A RÉGI HÁROM NÉPI ELV ÉS AZ ÚJ HÁROM NÉPI ELV

A vaskalapos burzsoák egyáltalán nem értik a történelmi változásokat; ismereteik olyan szegényesek, hogy majdnem a semmivel egyenlők. Nem értik sem a kommunista tanítás és a három népi elv közötti különbséget, sem az új és a régi három népi elv közti különbséget.

Mi, kommunisták, elismerjük „a három népi elvet a japánellenes nemzeti egységfront politikai

alapjának", elismerjük, hogy „Szun Jat-szen három népi elve szükséges a mai Kína számára, és Pártunk kész harcolni teljes megvalósításukért", elismerjük, hogy a kommunista minimális programm alapjában véve megegyezik a három népi elvvel. De milyen három népi elvről van szó? Arról a három népi elvről, és nem másról, amelyet Szun Jat-szen új módon értelmezett a Kuomintang I. országos kongresszusának Kiáltványában. Szeretném, ha a vaskalapos urak „a kommunista tevékenység korlátozása", a „kommunisták beolvasztása" és a kommunizmus elleni harc terén végzett munka utáni önelégült nyugalom perceiben szintén átfutnák ezt a Kiáltványt. Szun Jat-szen ugyanis ebben a Kiáltványban kijelenti: „Ez a Kuomintang három népi elvének igazi értelmezése." Kitűnik ebből, hogy csak ez a három népi elv igazi, minden más három népi elv hamis, hogy a három népi elvnek csak a Kuomintang I. országos kongresszusán elfogadott Kiáltványban kifejtett értelmezése „igazi értelmezés", és minden más értelmezés hamis. Ez nyilvánvalóan nem „kommunista hazugság"; jómagam is ott voltam, meg a Kuomintang igen sok tagja is ott volt, amikor ezt a Kiáltványt elfogadták.

A Kuomintang I. kongresszusának Kiáltványa határvonal a három népi elv történetének két korszaka között. Eddig a kongresszusig a három népi elv régitípusú három népi elv volt, egy félgyarmati ország régi polgári-demokratikus forradalmának három népi elve, a régi demokrácia három népi elve, régi három népi elv.

Ez után a kongresszus után a három népi elv

újtípusú három népi elvvé vált, egy félgyarmati ország új polgári-demokratikus forradalmának három népi elvévé, az új demokrácia három népi elvévé, új három népi elvvé. Csakis ez a három népi elv az új időszak három forradalmi népi elve.

Az új időszak e három forradalmi népi elve, az új vagy igazi három népi elv magában foglalja a három fő politikai célkitűzést: a szövetséget Oroszországgal, a szövetséget a Kommunista Párttal, továbbá a parasztok meg a munkások támogatását. Az új időszakban e három fő politikai célkitűzés nélkül, vagy akár csak az egyik célkitűzés híján hamis vagy felemás lesz a három népi elv.

Először, a forradalmi, új vagy igazi három népi elvnek feltétlenül olyan három népi elvnek kell lennie, amely magában foglalja az Oroszországgal való szövetség célkitűzését is. Most a helyzet teljesen világos: ha nem az Oroszországgal való szövetség politikája, ha nem a szocialista állammal való szövetség, akkor elkerülhetetlen az imperialistákkal való szövetség politikája, az imperializmussal való szövetség. Talán nem láttuk ezt 1927 után? Mihelyt még jobban kiéleződik a harc a szocialista Szovjetunió és az imperializmus közt, Kínának vagy az egyik, vagy a másik oldalra kell állnia. Ez elkerülhetetlen. Esetleg nem lehetséges valamiféle középút? Nem, ez illúzió. Az egész világ bele fog sodródni a harcba, vagy az egyik, vagy a másik tábor oldalán. A mai világban a „semlegesség" olyan szó, amely csak az emberek becsapását szolgálja. Ráadásul most, amikor Kína az ország szívébe mélyen behatolt imperializmus ellen harcol, a Szovjetunió

segítsége nélkül még csak nem is gondolhatunk végső győzelemre. Ha hátat fordítunk a Szovjetuniónak, és az imperialistákkal lépünk szövetségre, akkor át kell húznunk a „forradalmi" szót, és akkor a három népi elv reakcióssá válik. Végeredményben „semleges" három népi elv nincs, csak forradalmi vagy ellenforradalmi három népi elv lehetséges. Megfogadhatjuk Vang Csing-vej régi tanácsát is, és kipróbálhatjuk „a harcot mindkét tábor ellen"[14], kipróbálhatjuk azt a három népi elvet, amely „mindkét tábor ellen" irányul. Nemde, ez igazán hősies dolog? Csak az a baj, hogy maga Vang Csing-vej, ennek az elméletnek a szerzője is lemondott az ilyen három népi elvről (vagy „nem hozakodott elő" velük) és átnyergelt az imperialistákkal való szövetségen alapuló „három népi elvre". Okoskodhat valaki a következőképpen is: az imperialisták szintén keleti és nyugati imperialistákra oszlanak, és ha ő (Vang Csing-vej) a keletiekkel lépett szövetségre, én, fordítva, a nyugatiakkal kötök szövetséget és hajrá, gyerünk kelet ellen! Hát mi a forradalom, ha ez nem az? Csak az a baj, hogy a nyugati imperialisták a Szovjetunió ellen, a kommunisták ellen akarnak harcolni. Aki velük köt szövetséget, attól azt követelik, hogy „induljon észak ellen", és az illető forradalmából nem marad semmi. Mindeme körülményekből fakad az a tétel, hogy a forradalmi, új vagy igazi három népi elv csak olyan három népi elv lehet, amely magában foglalja az Oroszországgal való szövetség célkitűzését, és semmiesetre sem lehet olyan három népi elv, amely az imperialistákkal Oroszország ellen kötött szövetségen alapul.

Másodszor, a forradalmi, új vagy igazi három népi elvnek feltétlenül olyan három népi elvnek kell lennie, amely magában foglalja a Kommunista Párttal való szövetség célkitűzését. Vagy szövetség a Kommunista Párttal, vagy harc ellene. A kommunizmus elleni harc a japán imperializmus és Vang Csing-vej politikája. A kommunizmus ellen akarsz harcolni? Nagyszerű — meghívnak téged is kommunistaellenes bandájukba. De mintha ez egy kissé a nemzetárulásra emlékeztetne! Azt mondod: én nem Japánnal tartok, hanem egy másik hatalommal. De ez csak komédia: akárkivel tartasz is, mihelyt szembefordulsz a kommunistákkal, te is nemzetárulóvá válsz, mivel nem tudsz többé harcolni a japán megszállók ellen. Akkor, mondod, én önállóan vonulok a kommunisták ellen. De hiszen ez lázas félrebeszélés! Ugyan hol vannak a gyarmati és félgyarmati országokban olyan „fenegyerekek", akik az imperialisták segítsége nélkül végre tudnának hajtani ilyen nagy ellenforradalmi „hőstettet"? Hogy győznék le ma egyszerre „önállóan" a kommunistákat, ha azelőtt kerek tíz esztendei harcban sem tudták legyőzni őket, holott csaknem az egész világimperializmus erőit mozgósították? Mostanában állítólag úton-útfélen hallani a mondást: „A kommunizmus elleni harc derék dolog, csak nincs semmi teteje." Ha ez a mondás valóban elterjedt, meg kell állapítanunk, hogy az első fele hibás, mert ugyan mi derék dolog van „a kommunizmus elleni harcban"? A második fele viszont teljesen igaz: ennek a harcnak csakugyan „nincs semmi teteje". És ennek okát lényegében nem a

kommunistákban, hanem a népben kell keresni; a nép szereti a kommunistákat és nem hajlandó harcolni ellenük. A nép nem ismer könyörületet, és ha ma, amikor a nemzet ellensége mélyen betört országunk szívébe, valaki szembeszáll a kommunistákkal, a nép alaposan ellátja a baját. Aki a kommunisták ellen akar harcolni, az készüljön el rá, hogy nem menekül ép bőrrel. Ez kétségtelen. Ha valaki nem akar pórul járni, a legjobban teszi, ha nem avatkozik be ebbe a harcba. Ezt őszintén tanácsolhatjuk minden kommunistaellenes „hősnek". Napnál is világosabb tehát, hogy a mai három népi elvnek feltétlenül magában kell foglalnia a Kommunista Párttal való szövetség célkitűzését, mert ellenkező esetben a három népi elv semmivé lesz. Ettől függ a három népi elv élete vagy halála. A Kommunista Párttal való szövetség az életet, a Kommunista Párt elleni harc a halált jelenti számukra. Ki tudná bebizonyítani ennek az ellenkezőjét?

Harmadszor, a forradalmi, új vagy igazi három népi elvnek okvetlenül olyan három népi elvnek kell lennie, amely magában foglalja a parasztok és a munkások támogatásának célkitűzését. Aki lemond erről a célkitűzésről, aki lemond a parasztok és a munkások őszinte támogatásáról, aki nem hajlandó „talpraállítani a néptömegeket", mint ahogyan erre Szun Jat-szen hívott fel bennünket végrendeletében, az a forradalom vereségét, saját vereségét készíti elő. I. V. Sztálin azt mondja: „. . . a nemzeti kérdés *a dolog lényegét tekintve* parasztkérdés"[15]. Ez pedig azt jelenti, hogy a kínai forradalom a dolog

lényegét tekintve parasztforradalom, a japán banditák ellen most folyó harc a dolog lényegét tekintve paraszti harc. Az új demokrácia politikai rendje a dolog lényegét tekintve azt jelenti, hogy a parasztság hatalomhoz jut. Az új, igazi három népi elv a dolog lényegét tekintve a parasztforradalom elve. A tömegek kultúrája a dolog lényegét tekintve a parasztság kultúrájának felemelése. A japán rablók elleni háború a dolog lényegét tekintve parasztháború. Manapság igen elterjed a „hegyekbe vándorlás" eszméje[16]. A hegyekben gyűléseket tartanak, pezseg a munka, folyik a tanulás, lapokat adnak ki, könyveket írnak, színdarabokat mutatnak be — mindent a hegyekben, a dolog lényegét tekintve mindent a parasztok számára. Mindazt, ami a japán megszállók elleni harchoz szükséges, mindazt, ami életünkhöz szükséges, a dolog lényegét tekintve a parasztok adják. Amikor azt mondjuk: „a dolog lényegét tekintve", az azt jelenti, hogy alapjában véve, de egyáltalán nem jelenti a többi elem lebecsülését; ezt maga Sztálin megmagyarázta. Minden diák tudja, hogy Kína lakosságának 80 százaléka paraszt. A parasztkérdés ezért a kínai forradalom fő kérdésévé vált, a parasztság ereje — a kínai forradalom fő ereje. Kína lakosságának következő része a munkásság. Kínában többmillió ipari munkás és több tízmillió kisipari és mezőgazdasági munkás van. A különféle iparágak munkásai nélkül Kína nem állhatna fenn, hiszen az iparcikkeket a munkások állítják elő. A modern iparban foglalkoztatott munkásosztály nélkül a forradalom nem győzhet, mert a munkásosztály a

kínai forradalom vezetője, a legforradalmibb osztály. Ilyen körülmények között a forradalmi, új vagy igazi három népi elvnek feltétlenül olyan három népi elvnek kell lennie, amely magában foglalja a parasztok és a munkások támogatásának célkitűzését. Ha pedig akad majd olyan három népi elv, amely nem foglalja magában ezt a célkitűzést, amely nem tartalmazza a parasztok és a munkások őszinte támogatását, amely nem tartalmazza a „néptömegek talpraállítására" vonatkozó felhívás megvalósítását, az ilyen három népi elv kétségtelenül semmivé lesz.

Kitűnik ebből, hogy a három fő politikai célkitűzéstől — az Oroszországgal való szövetségtől, a Kommunista Párttal való szövetségtől, továbbá a parasztok meg a munkások támogatásától — elszakított három népi elvnek nincs jövője. A három népi elv minden becsületes hívének érdemes ezen komolyan elgondolkodni.

A három fő politikai célkitűzést magában foglaló három népi elv, a forradalmi, új, igazi három népi elv nem más, mint az új demokrácia három népi elve, a régi három népi elv továbbfejlesztése. Ez a három népi elv Szun Jat-szen nagy érdeme, annak a korszaknak szülötte, amelyben a kínai forradalom a szocialista világforradalom egy részévé vált. A Kínai Kommunista Párt csakis erről a három népi elvről mondja, hogy „szükségesek a mai Kína számára" csakis ennek a három népi elvnek a „teljes megvalósításáért" kész harcolni. Csakis ez a három népi elv egyezik meg alapjában véve a Kínai Kommunista Pártnak a demokratikus forradalom szakaszára

szóló programmjával, vagyis a Párt minimális programmjával.

Ami a régi három népi elvet illeti, ezeket a kínai forradalom régi időszaka szülte. Akkoriban Oroszország imperialista hatalom volt, és így természetesen nem lehetett szó az Oroszországgal való szövetség célkitűzéséről. Akkoriban Kínában még nem volt kommunista párt, és így természetesen nem lehetett szó a kommunista párttal való szövetség célkitűzéséről. Akkoriban még nem mutatkozott meg teljes mértékben a munkás-paraszt mozgalom nagy politikai jelentősége, ez a mozgalom még nem vonta magára a figyelmet, és így természetesen nem lehetett szó a munkásokkal és a parasztokkal való szövetség célkitűzéséről. Ezért a Kuomintang 1924-ben történt újjászervezése előtti három népi elv régitípusú három népi elv, elavult három népi elv. A Kuomintang megtorpant volna, ha ezeket nem fejlesztette volna új három népi elvvé. Szun Jatszen jellemző éleslátásával felismerte ezt, s a Szovjetunió és a Kínai Kommunista Párt segítségével új értelmet adott a három népi elvnek, kifejezésre juttatta bennük a kor új történelmi sajátosságait. Ennek köszönhető, hogy létrejött a három népi elv és a kommunizmus egységfrontja, megvalósult a Kuomintang és a Kommunista Párt első együttműködése, sikerült megnyerni az egész kínai nép rokonszenvét és sor került az 1924—1927-es forradalomra.

A régi három népi elv a régi időszakban forradalmi volt, kifejezésre juttatta a régi időszak történelmi sajátosságait. De ha az új időszakban,

miután megszületett az új három népi elv, továbbra is a régi nótát fújják, ellenzik az Oroszországgal való szövetséget, miután megszületett a szocialista állam, ellenzik a Kommunista Párttal való szövetséget, miután megszületett a Kommunista Párt, ellenzik a parasztok és a munkások támogatásának célkitűzését, miután a parasztok és a munkások osztálytudatosodtak, s megmutatták politikai erejüket — akkor a három népi elv a kor szellemével ellenkező, reakciós valami lesz. Az 1927 után bekövetkezett reakció éppen a korszellem ilyen megnemértésének következménye volt. Azt mondják: „Az a hős, aki lépést tart a korral." Szeretném, ha a három népi elv mai hívei megértenék ezt.

Ami a régitípusú három népi elvet illeti, ezekben nincs semmi olyasmi, ami alapjában véve megegyezne a kommunista minimális programmal, mert a régi időszakra vonatkoznak, elavultak. Ha pedig akad majd olyan három népi elv, amely Oroszország ellen, a Kommunista Párt ellen, a parasztok és a munkások ellen irányul, az reakciós három elv lesz, és nemcsak hogy semmi sem lesz bennük, ami megegyezik a kommunista minimális programmal, hanem ellenkezőleg, ellenségesen állnak majd szemben a kommunizmussal, és akkor egyáltalán szóra sem lesznek érdemesek. A három népi elv híveinek ezen is érdemes komolyan elgondolkozni.

Mindenesetre, addig, amíg alapjában véve nem teljesítettük az imperializmus és a feudalizmus elleni harc feladatát, egyetlen becsületes ember sem vetheti el az új három népi elvet. Ezeket az elveket csak a vangcsingvejek és a hasonszőrűek vetik el.

De bármennyire buzgólkodjanak is ezek a vangcsingvejek és a hasonszőrűek holmi oroszellenes, kommunistaellenes, paraszt- és munkásellenes hamis három népi elv összekotyvasztásán, kétségtelenül akadnak majd becsületes, igazságos emberek, akik ezután is védelmezni fogják Szun Jat-szen három igazi népi elvét. Ha még az 1927-ben elkezdődött reakció időszakában is sok olyan igazi híve volt a három népi elvnek, aki tovább harcolt a kínai forradalom ügyéért, akkor most, amikor a nemzet ellensége mélyen betört az ország szívébe, kétségtelenül nagyon sokan lesznek ilyenek. Mi, kommunisták, ezután is huzamosan együtt fogunk működni a három népi elv minden őszinte hívével, és nem taszítunk el egyetlen barátot sem, senkit, kivéve a nemzetárulókat és a kommunizmus megrögzött ellenségeit.

11. AZ ÚJ DEMOKRÁCIA KULTÚRÁJA

Fentebb megvilágítottuk az új időszakban Kínában fennálló politikai rend történelmileg kialakult sajátosságait, megvilágítottuk az új demokrácia köztársaságának kérdését. Most áttérhetünk a kultúra kérdéseire.

Minden kultúra valamely társadalom politikájának és gazdaságának ideológiai tükröződése. Kínában van imperialista kultúra, amely az imperializmus kínai politikai és gazdasági uralmát, illetve féluralmát tükrözi. Ezt a kultúrát nemcsak azok a „kulturális" intézmények népszerűsítik, amelyeket

közvetlenül az imperialisták alapítottak Kínában, hanem egyes teljesen lelkiismeretlenné vált kínaiak is. Ide tartozik a kultúrának minden olyan megnyilvánulása, amely gyarmatosító eszméket tartalmaz. Emellett van Kínában félfeudális kultúra, amely a félfeudális politikát és a félfeudális gazdaságot tükrözi. Ezt a kultúrát képviselik mindazok, akik azt vallják, hogy ápolni kell a Kon Fu-cse kultuszt, tanulmányozni kell a kánoni könyveket, mindazok, akik a régi etikát és a régi eszméket hirdetik, s szembeszállnak az új kultúrával és az új eszmékkel. Az imperialista kultúra és a félfeudális kultúra igen jól megfér egymással; reakciós blokkot alkotnak és harcolnak Kína új kultúrája ellen. Ez a reakciós kultúra az imperialistákat és a feudálisok osztályát szolgálja. Ezt a kultúrát le kell rombolni. Ha nem romboljuk le, nem építhetünk fel semilyen új kultúrát. „Ha nem rombolod le a régit — nem építheted fel az újat, ha nem vetsz gátat a réginek — nem nyithatsz utat az újnak, ha nem állítod meg a régit — nem indul el az új."

Az új és a régi kultúra harca élethalálharc.

Ami az új kultúrát illeti, az nem más, mint az új politika és az új gazdaság ideológiai tükröződése, s az új politikát és az új gazdaságot szolgálja.

Mint már a harmadik fejezetben mondottuk, amióta Kínában megjelent a kapitalista gazdaság, a kínai társadalom jellege fokozatosan változik, a teljesen feudális társadalom félfeudális társadalommá válik, jóllehet a feudális gazdaság még mindig túlsúlyban van. A kapitalista gazdaság a feudális gazdasághoz képest új gazdaság. Az új, kapitalista

gazdasággal egyidejűleg létrejönnek és fejlődnek az új politikai erők is: a burzsoázia, a kisburzsoázia és a proletariátus. Ezeknek az új politikai és gazdasági erőknek ideológiai tükröződése az az új kultúra, amely egyben ki is szolgálja őket. Ha nem volna kapitalista gazdaság, ha nem volna burzsoázia, kisburzsoázia és proletariátus, ha nem volna meg ezeknek az osztályoknak a politikai ereje, akkor nem jöhetett volna létre az új ideológia és az új kultúra sem.

Az új politikai, gazdasági és kulturális erők Kína forradalmi erői. Ezek harcolnak a régi politika, a régi gazdaság és a régi kultúra ellen, amelyek két elemből tevődnek össze: egyfelől a tulajdonképpeni kínai félfeudális politikából, gazdaságból és kultúrából, másfelől az imperialista politikából, gazdaságból és kultúrából, mégpedig olyanformán, hogy ebben a szövetségben az utóbbiak viszik a főszerepet. Mindez visszásság, amit teljes egészében meg kell szüntetnünk. Az új és a régi harca a kínai társadalomban — a néptömegek (a forradalmi osztályok) új erőinek és az imperializmus meg a feudális osztály régi erőinek harca. Az új és a régi harca — a forradalom és az ellenforradalom harca. Ez a harc már száz éve folyik, ha az ópiumháborútól számítjuk, és majdnem harminc éve, ha az 1911-es forradalomtól számítjuk.

De mint már mondottuk, maga a forradalom is újra és régire oszlik, s az, ami az egyik történelmi időszakban új volt, a másikban régivé válik. A kínai polgári-demokratikus forradalom százéves időszaka két nagy szakaszra oszlik, amelyek közül az első

nyolcvan évre, a második pedig húsz évre terjed. Mindegyik nagy szakasznak megvan a maga alapvető történelmi sajátossága, mégpedig: nyolcvan éven át a kínai polgári-demokratikus forradalom a régitípusú forradalmakhoz tartozott, a következő húsz év alatt pedig a nemzetközi és a belpolitikai helyzetben végbement változások folytán újtípusú forradalommá vált. A nyolcvan év sajátossága a régi demokrácia, a következő húsz év sajátossága az új demokrácia. Ez a különbség fennáll mind a politikában, mind a kultúrában.

Hogyan nyilvánul meg ez a különbség a kultúrában? Ezt a kérdést kívánjuk a következőkben megvizsgálni.

12. A KÍNAI KULTURÁLIS FORRADALOM TÖRTÉNELMI SAJÁTOSSÁGAI

Amikor Kína kulturális vagy ideológiai frontjának helyzetéről beszélünk, két történelmi időszakot kell megkülönböztetnünk: a „május 4-i mozgalom" előtti és utáni időszakot.

A „május 4-i mozgalom" előtt Kína kulturális frontján a burzsoázia új kultúrája és a feudálisok osztályának régi kultúrája harcolt egymással. A „május 4-i mozgalom" előtt az iskolarendszer és a régi államvizsga-rendszer harca[17], az új és a régi tudomány, a nyugati és a kínai tudomány harca ilyen jellegű volt. Iskolarendszeren, új tudományon és nyugati tudományon akkoriban alapjában véve a természettudományokat és a polgári szociálpolitikai elméleteket értették, amelyekre a burzsoázia kép-

viselőinek volt szükségük (azért mondom, hogy „alapjában véve", mert nagymértékben közéjük keveredett a feudális csökevények mérge). Akkoriban az úgynevezett új tudomány eszméi forradalmi szerepet játszottak a kínai feudális eszmék elleni harcban, és a régi időszak kínai polgári-demokratikus forradalmát szolgálták. De a kínai burzsoázia tehetetlensége folytán és annak következtében, hogy a világ már belépett az imperializmus korszakába, ezeket a burzsoá eszméket alig néhány összecsapás után visszavetették a külföldi imperializmus gyarmatosító eszméi és a kínai feudalizmus restaurációs eszméi között létrejött reakciós szövetség erői. Az úgynevezett új tudomány ennek a reakciós ideológiai szövetségnek már az első ellentámadásaira bevonta zászlaját, és megadta a jelt a visszavonulásra; elvesztette eleven tartalmát, s csak külső burkát tartotta meg. A régi polgári-demokratikus kultúra az imperializmus korszakában felbomlik, elcsenevészesedik, veresége elkerülhetetlen.

Más lett a helyzet a „május 4-i mozgalom" után. A „május 4-i mozgalom" után Kínában a kultúra frontján egy teljesen új, friss erőtől duzzadó hadsereg jelent meg, amelynek a Kínai Kommunista Párt állt az élén, s amelyet a kommunista kultúra eszméi, azaz a kommunista világszemlélet és a szociális forradalom elmélete vezéreltek. A „május 4-i mozgalom" 1919-ben keletkezett, a Kínai Kommunista Párt megalakulása és a munkásmozgalom tényleges kezdete 1921-re esik, másszóval az egyik is, a másik is az első világháború és az Októberi Forradalom után keletkezett, amikor a nemzeti

kérdés és a gyarmati országok forradalmi mozgalma világszerte új jelleget öltött. A kínai forradalomnak és a világforradalomnak ez az összefüggése egészen világos. Miután Kína politikai küzdőterén megjelent az új politikai erő — a kínai proletariátus és a Kínai Kommunista Párt —, a kultúra frontján az új hadsereg új vértezetben és új fegyverzettel, egyesülve minden lehetséges szövetségessel, széles fronton bátor támadást indított az imperialista és a feudális kultúra ellen. Ez az új hadsereg mind a társadalomtudományok terén, mind az irodalom és a művészetek terén — a filozófiában, a közgazdaságtanban, a politikai tudományban, a hadtudományban, a történettudományban, a szépirodalomban, a művészetek vonalán (színjátszás, filmgyártás, zene, szobrászat, festészet) — hatalmas lendülettel fejlesztette erőit. Az elmúlt húsz év alatt bármerre fordította is fegyverét ez az új hadsereg, kezdve az eszméktől egészen a formáig (az irodalmi nyelvig stb.), mindenütt óriási forradalmat idézett elő. Akciói olyan lendületet vettek, nyomása oly hatalmas volt, hogy vele szemben senki sem tudta megállni a helyét. Ez a hadsereg annyi harcost tudott mozgósítani, amennyit még csak elképzelni sem tudtak Kína történelmének egyetlen más korszakában sem. Ennek az új hadseregnek legnagyobb és legbátrabb zászlóvivője Lu Hszin, a kínai kultúrforradalom irányítója, a nagy író, nagy gondolkodó és nagy forradalmár volt. Lu Hszin gerinces ember volt, nyoma sem volt benne a szolgalelkűségnek és a megalázkodásnak, márpedig a gerincesség rendkívül becses tulajdonsága a gyarmati és félgyarmati

országokban élő embereknek. Lu Hszin feddhetetlen, páratlanul merész, elszánt, odaadó, lelkes nemzeti hős volt, aki a nép többségét képviselve rohamozta az ellenség kulturális erődjeit. Lu Hszin irányvonala — a kínai nép új kultúrájának irányvonala.

A „május 4-i mozgalomig" Kína új kultúrája régi-demokratikus jellegű, s a nemzetközi burzsoá, kapitalista kulturális forradalom egy része volt. A „május 4-i mozgalom" óta Kína új kultúrája már új-demokratikus jellegű, s a nemzetközi proletár, szocialista kulturális forradalom része.

A „május 4-i mozgalomig" Kínában az új kultúráért folyó mozgalomnak, a kínai kulturális forradalomnak a burzsoázia állt az élén, amely akkor még vezető szerepet játszott. A „május 4-i mozgalom" után a burzsoá kultúra eszméi még a burzsoázia politikai intézményeitől is elmaradtak, és most már teljesen alkalmatlanok a vezető szerepre. A forradalom idején a legjobb esetben bizonyos mértékig a szövetséges szerepét fogják játszani. Ami viszont az e szövetségen belüli vezető szerepet illeti, azt feltétlenül a proletár kultúra eszméi fogják betölteni. Ez egészen bizonyos, és senki sem tudja megcáfolni.

Az új demokrácia kultúrája a néptömegek imperialistaellenes, antifeudális kultúrája. Ma ez a japánellenes egységfront kultúrája. Ebben a vezető szerepet csak a proletár kultúra eszméi, azaz a kommunizmus eszméi tölthetik be. Nem játszhatnak benne vezető szerepet valamely más osztály kultúrájának eszméi. Röviden, az új demokrácia

kultúrája a proletariátus által vezetett néptömegek imperialistaellenes, antifeudális kultúrája.

13. A NÉGY IDŐSZAK

A kulturális forradalom ideológiailag tükrözi a politikai és a gazdasági forradalmat, és azt szolgálja. Kínában a kulturális forradalomban, éppúgy, mint a politikai forradalomban is, egységfront van.

A kulturális forradalom egységfrontjának két évtizedes története négy időszakra oszlik. Az első időszak 1919-től 1921-ig (két év); a második 1921-től 1927-ig (hat év); a harmadik 1927-től 1937-ig (tíz év); a negyedik 1937-től napjainkig (három év) terjed.

Az első időszak 1919-ben, a „május 4-i mozgalommal" kezdődött, és 1921-ben, a Kínai Kommunista Párt megalakulásával ért véget. Ezt az időszakot főleg a „május 4-i mozgalom" jellemezte. A „május 4-i mozgalom" imperialistaellenes és ugyanakkor antifeudális mozgalom volt. E mozgalom kimagasló történelmi jelentősége abban állt, hogy olyan vonásai voltak, amelyeket még nem találunk meg az 1911-es forradalomban, nevezetesen: a következetes és engesztelhetetlen harc az imperializmus és a feudalizmus ellen. A „május 4-i mozgalom" azért volt ilyen jellegű, mert a kínai kapitalista gazdaság akkoriban újabb lépést tett fejlődésében; mert az akkori kínai forradalmi értelmiség szemeláttára omlottak össze olyan nagy imperialista hatalmak, mint Oroszország, Német-

ország, Ausztria, s gyengültek le a háború következtében olyan nagy imperialista hatalmak, mint Anglia és Franciaország, a kínai forradalmi értelmiség szemeláttára teremtette meg az oroszországi proletariátus a szocialista államot, Németországban, Ausztriában (Magyarországon) és Olaszországban pedig a proletariátus forradalmi megmozdulásai zajlottak le, s mindezek folytán a forradalmi értelmiség újból reménykedni kezdett Kína nemzeti felszabadulásában. A „május 4-i mozgalom" válasz volt a világforradalom, az orosz forradalom, Lenin hívására. A proletár világforradalom része volt. Bár a „május 4-i mozgalom" időszakában a Kínai Kommunista Párt még nem létezett, már akkor is sok értelmiségi volt szolidáris az orosz forradalommal, és kezdte magáévá tenni a kommunista eszméket. Kezdetben a „május 4-i mozgalom" a kommunista értelmiség, a forradalmi kispolgári és burzsoá értelmiség egységfrontjának forradalmi mozgalma volt (a burzsoá értelmiség alkotta a mozgalom jobbszárnyát). Gyengéje az volt, hogy csak az értelmiség vett benne részt, a munkások és a parasztok nem vettek részt benne. A „június 3-i mozgalom"[18] kezdetével azonban ez a mozgalom országos forradalmi mozgalommá szélesedett, amelyben már nemcsak az értelmiség vett részt, hanem a proletariátus, a kisburzsoázia és a burzsoázia nagy tömegei is. A „május 4-i mozgalom" kulturális forradalma következetesen harcolt a feudális kultúra ellen. Kína egész történetében nem volt addig ilyen nagyarányú és következetes kulturális forradalom. A régi morál ellen az új morálért, továbbá a régi irodalom ellen

az új irodalomért folytatott harcban a kulturális forradalom zászlaja alatt nagy hőstetteket vittek véghez. Ez a kultúrmozgalom akkor még nem ölelhette fel a munkás- és paraszttömegeket. Kiadta ugyan az „irodalmat az egyszerű népnek" jelszót, de „egyszerű népen" akkor gyakorlatilag a városi kispolgári és burzsoá értelmiséget, vagyis az úgynevezett városi értelmiséget értették. A „május 4-i mozgalom" mind ideológiailag, mind káderek tekintetében előkészítette a Kínai Kommunista Párt megalakulását, amire 1921-ben került sor. Ugyancsak ez a mozgalom készítette elő a „május 30-i mozgalmat" és az északi hadjáratot is. A burzsoá értelmiség a „május 4-i mozgalom" jobbszárnyát alkotta. A mozgalom második időszakában a burzsoá értelmiség nagyobbik része kiegyezett az ellenséggel, és áttáncolt a reakció oldalára.

A második időszak kiemelkedő eseménye a Kínai Kommunista Párt megalakulása, a „május 30-i mozgalom" és az északi hadjárat volt. Ebben az időszakban továbbra is fennállt és továbbfejlődött a három osztálynak a „május 4-i mozgalom" idején megalakított egységfrontja, amelybe most a parasztságot is bevonták. Ez az egységfront, amelyben minden osztály képviselve volt, mint politikai egységfront is megalakult; először jött létre együttműködés a Kuomintang és a Kommunista Párt között. Szun Jat-szen nagysága nemcsak abban rejlik, hogy ő irányította az 1911-es nagy forradalmat (amely ugyan a régi időszak demokratikus forradalma volt), hanem abban is, hogy „a világtörténelem fejlődésmenetével összhangban, a tömegek követeléseinek

megfelelően" napirendre tudta tűzni a három forradalmi politikai célkitűzést: szövetség Oroszországgal, szövetség a Kommunista Párttal, a parasztok meg a munkások támogatása; új értelmezést tudott adni a három népi elvnek és meg tudta alkotni a három fő politikai célkitűzést magában foglaló új három népi elvet. Mindaddig a három népi elv kevéssé érdekelte a felvilágosodás hordozóit, a tudomány embereit, az ifjúságot, mivel ezek az elvek nem adták ki az imperializmus elleni harc jelszavát, nem adták ki a feudális társadalmi rend, a feudális kultúra eszméi elleni harc jelszavát sem. Mindaddig ez a három elv régi három népi elv volt, amelyeket a társadalom úgy tekintett, mint egy kis csoport ideiglenes zászlaját a hatalomért, azaz a kormányon belüli tisztségekért folytatott harcban, a politikai karrier hajhászásában. Ezután jelent meg a három fő politikai célkitűzést magában foglaló új három népi elv. A Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködése következtében, a forradalmároknak — mindkét párt tagjainak — erőfeszítései révén az új három népi elv elterjedt az egész országban, elterjedt a felvilágosodás és a tudomány képviselőinek egy része körében, s a tanulóifjúság nagy tömegei körében. És mindez azért történt, mert a korábbi három népi elv továbbfejlődött, mégpedig imperialistaellenes, antifeudális, új-demokratikus három népi elvvé, amely magában foglalja a három fő politikai célkitűzést. A három népi elv eszméi e továbbfejlesztés nélkül nem terjedhettek volna el.

Ebben az időszakban a három forradalmi népi elv a Kuomintang, a Kommunista Párt és vala-

mennyi forradalmi osztály egységfrontjának politikai alapjává válik. „A kommunizmus a három népi elv legjobb barátja"; ezért jött létre egységfront a két tanítás közt. Osztályösszetételét tekintve ez a proletariátus, a parasztság, a városi kisburzsoázia és a burzsoázia egységfrontja volt. Akkoriban a Kuomintang és a Kínai Kommunista Párt a Kommunista Párt „Hsziangtaocsoupao" című hetilapjának, a Kuomintang „Minkuozsipao" című sanghaji lapjának és a helyi lapoknak a hasábjain együtt propagálta az antiimperialista eszméket, együtt harcolt a népművelés feudális konfucseista-kánoni rendszere ellen, az ősi feudális mezbe öltöztetett régi irodalom és a régi „venjen" irodalmi nyelv ellen, együtt propagálta a tartalmában imperialistaellenes és antifeudális új irodalmat, s a közérthető „pajhua" irodalmi nyelvet. A Kuangtung-tartományi hadműveletek és az északi hadjárat idején a kínai hadseregbe beoltották az imperialista-ellenes és antifeudális eszméket, s a hadsereget átszervezték. A parasztság sokmilliós tömegei kiadják a közpénzeket sikkasztó és megvesztegethető hivatalnokok elkergetésének, a tuhaók és a liesenek elkergetésének jelszavát, és megkezdődik a parasztság nagy forradalmi harca. Mindeme körülmények, továbbá a Szovjetunió támogatása folytán az északi hadjárat győzelemmel végződött. Mihelyt azonban a nagyburzsoázia hatalomra jutott, első dolga volt végezni a forradalommal, s ennek következtében új politikai helyzet alakult ki.

A harmadik időszak a forradalom új időszaka, amely 1927-től 1937-ig tartott. Mivel az előző idő-

szak végén a forradalmi táborban változások történtek, tudniillik a kínai nagyburzsoázia áttáncolt az imperializmus és a feudális erők ellenforradalmi táborába, a nemzeti burzsoázia pedig csatlakozott a nagyburzsoáziához — a forradalmi táborban a négy osztály közül csak három maradt: a proletariátus, továbbá a parasztság és a kisburzsoázia többi rétege (beleértve a forradalmi értelmiséget is). Ezért a kínai forradalom a körülmények kényszerítő hatására belépett az új időszakba, amikor a Kínai Kommunista Párt egyedül vezette forradalomba a tömegeket. Ez egyfelől az ellenforradalmi „hadjáratoknak", másfelől a forradalom elmélyülésének időszaka volt. Akkoriban kétféle ellenforradalmi „hadjáratokat" folytattak: katonai és kulturális „hadjáratokat". A forradalom elmélyülése szintén kétirányú volt — a falusi forradalom elmélyülése és a kulturális forradalom elmélyülése. A fenti „hadjáratokra" az imperialisták parancsára mozgósították egész Kína és az egész világ ellenforradalmi erőit. Ezeket a „hadjáratokat" teljes tíz éven át folytatták, méghozzá páratlan kegyetlenséggel. Megöltek többszázezer kommunistát és diákot, embertelen megtorlást alkalmaztak többmillió munkással és paraszttal szemben. Ennek a gaztettnek az értelmi szerzői azt hitték, hogy a kommunizmust és a Kommunista Pártot feltétlenül sikerül „eltörölni a föld színéről", a valóságban azonban az eredmény ennek homlokegyenest az ellenkezője volt. A „hadjáratok" mindkét fajtája csúfos kudarcot vallott. A katonai „hadjáratok" eredménye az lett, hogy a Vörös Hadsereg északra vonult a japán területrablók elleni

harcra; a kulturális „hadjáratok" eredménye az 1935 december 9-i forradalmi ifjúsági mozgalom volt. A kétféle „hadjárat" azzal a közös eredménnyel járt, hogy az egész nép feleszmélt. Ezek a pozitív eredmények. A legmeglepőbb azonban az, hogy a kulturális „hadjáratok" szintén csúfos kudarccal végződtek, jóllehet a kommunistáknak egyáltalán nem állt módjukban, hogy ellenállást fejtsenek ki a Kuomintang-uralom területén levő kulturális intézményekben. Mi az oka ennek a csúfos kudarcnak? Nem volna-e érdemes ezen is elgondolkozni? Hiszen a meggyőződéses kommunista Lu Hszin is éppen e „hadjáratok" idején lett a kínai kultúrforradalom nagy képviselőjévé.

Az ellenforradalmi „hadjáratok" negatív eredménye az volt, hogy a japán imperializmus betört Kínába. Ez a fő oka annak az izzó gyűlöletnek, amellyel a kommunizmus elleni évtizedes harcot egész népünk mind a mai napig emlegeti.

A harcnak ebben az időszakában a forradalom tábora a néptömegek antiimperialista és antifeudális harcának elveiért — az új demokráciáért és az új három népi elvért — szállt síkra, az ellenforradalom tábora pedig a földbirtokosok és a nagyburzsoázia blokkjának az imperializmus égisze alatt kifejtett abszolutisztikus törekvéseit védelmezte. Ez a blokk mind a politika terén, mind a kultúra terén könyörtelenül leszámolt Szun Jat-szen három fő politikai célkitűzésével, kíméletlenül leszámolt Szun Jat-szen új három népi elvével, és súlyos bajokat zúdított a kínai népre.

A negyedik időszak a japán területrablók ellen most folyó háború időszaka. A kínai forradalom tekervényes útja ismét a négy osztály egységfrontjához vezetett, de az egységfront keretei még jobban kibővültek. A kínai társadalom felső rétegeiben magával ragadta az uralkodó osztályok sok képviselőjét, a középrétegekben a nemzeti burzsoáziát és a kisburzsoáziát, az alsó rétegekben pedig az egész proletariátust. A lakosság valamennyi rétege szövetségre lépett egymással, és erélyesen szembeszállt a japán imperializmussal. Ennek az időszaknak első szakasza Vuhan elestével ért véget. Ebben a szakaszban az ország életének minden területén örvendetes fellendülés volt észlelhető, a politikában érvényesülni kezdett a demokratizálás tendenciája, a kultúrfronton az erőknek viszonylag nagyarányú mozgósítása folyt. A Vuhan eleste után megkezdődött második szakaszban egy sor változás következett be a politikai helyzetben. A nagyburzsoázia egy része kapitulált az ellenség előtt, másik része ugyancsak mielőbb véget akar vetni a háborúnak. A kulturális életben a kialakult helyzet tükröződése Je Csing, Csang Csün-maj és mások reakciós tevékenysége, valamint a szólás- és sajtószabadság hiánya volt.

Ennek a válságnak a leküzdése érdekében erélyes harcot kell folytatnunk minden olyan eszme ellen, amely árt a japán megszállók kiűzését célzó háború, az összefogás és a haladás ügyének. Ha nem zúzzuk szét ezeket a reakciós eszméket, nem remélhetünk győzelmet a háborúban. Melyek harcunk perspektívái? Ma ez a fontos kérdés foglalkoztatja egész népünket. A belső és nemzetközi adottságok-

ból kiindulva állíthatjuk, hogy bármilyen nehézséggel találjuk is szemben magunkat a japán területrablók elleni háborúban, a kínai nép mindenképpen győzni fog. Ha Kína egész történetét nézzük, akkor az a haladás, amelyet Kína a „május 4-i mozgalom" óta eltelt húsz év alatt elért, felülmúlja nemcsak az előző nyolcvan év, hanem talán még néhány előző évezred eredményeit is. Elképzelhetjük, milyen sikereket arat majd Kína az elkövetkező húsz évben! Az országon belül és kívül tobzódnak a sötétség erői, s ez okozta mai nemzeti szerencsétlenségünket. De ez a tobzódás nemcsak azt mutatja, hogy a reakciósok még erősek, hanem azt is, hogy ez a végvonaglásuk, hogy a néptömegek fokról fokra közelednek a győzelem felé. Ez a helyzet Kínában, ez a helyzet az egész Keleten, ez a helyzet az egész világon.

14. ELHAJLÁSOK A KULTÚRA JELLEGÉNEK KÉRDÉSÉBEN

Minden új nehéz harcban kovácsolódik ki. Ez vonatkozik az új kultúrára is, amely fejlődésének húsz éve alatt három fordulatot ért meg, zegzugos utat követett, s eközben megmutatkozott mindaz, ami benne jó és rossz.

A vaskalapos burzsoáknak egyáltalán nincs igazuk a kultúra kérdéseiben, mint ahogy nincs igazuk a politikai hatalom kérdéseiben sem. Nem értik a Kínában beköszöntött új időszak történelmi sajátosságait, és nem ismerik el a milliós néptömegek új-demokratikus kultúráját. Lépéseiket az a törek-

vés irányítja, hogy megteremtsék a burzsoázia korlátlan hatalmát, a kultúra terén pedig a burzsoá kultúra egyeduralmát. Az úgynevezett európai-amerikai orientációjú kultúra képviselőinek egy része[19] (egy részükről beszélek) a multban gyakorlatilag szolidáris volt a Kuomintang-kormánynak a kultúra frontján folytatott kommunistaellenes „hadjáratai val", most pedig, úgy látszik, a „kommunista tevékenység korlátozásának" és a „kommunisták beolvasztásának" politikájával szolidáris. Nem akarják, hogy a munkások és a parasztok beleszóljanak a politikai életbe, nem akarják, hogy a munkások és a parasztok beleszóljanak a kultúrába. A vaskalapos burzsoák kultúrájának ebből az egyeduralmából azonban semmi sem lesz, mert sem itt, sem a politikai hatalom kérdésében nincsenek meg ennek sem a belső, sem a nemzetközi feltételei. Így hát jobb lesz, ha a burzsoá kultúra egyeduralmának elméletével sem „hozakodnak elő".

Ami a népi kultúra irányát illeti, ebben a kultúrában a kommunista eszméké a vezető szerep. Fokozottan kell propagálnunk a munkásosztály körében a szocializmust és a kommunizmust, s ezzel egyidejűleg kellő tervszerűséggel szocialista szellemben kell nevelnünk a parasztságot és a többi népréteget. A népi kultúra azonban egészében véve egyelőre még nem szocialista kultúra.

Az új demokrácia politikájában, gazdaságában, kultúrájában — mindezeken a területeken — a proletár vezetés folytán vannak szocialista elemek, méghozzá olyanok, amelyeknek döntő szerepük van. De ha a politikáról, a gazdaságról és a kultúráról a

maga egészében beszélünk, ezek egyelőre nem szocialista, hanem új-demokratikus jellegűek. A forradalom fő feladata jelenlegi szakaszában elsősorban az, hogy a külföldi imperializmus és a kínai feudalizmus ellen harcoljon, és ezért a forradalom egyelőre burzsoá-demokratikus forradalom, nempedig szocialista forradalom, amely a kapitalizmus megdöntését tűzi ki céljául. Ami a népi kultúrát illeti, helytelen volna az a feltevés, hogy mostani népi kultúránk egészében véve szocialista vagy annak kell lennie. Ez azt jelentené, hogy összetévesztjük a kommunista ideológia propagálásának feladatát a kommunizmus gyakorlati megvalósításának mint közvetlen akcióprogrammnak feladatával, összetévesztjük a kommunista szemléletnek, a kommunista módszereknek a különféle kérdések vizsgálata, a tudomány elsajátítása, a munka megszervezése, a káderek képzése során való alkalmazását a kommunista eszméknek mint az egész népművelés és az egész népi kultúra gyakorlati elveinek a kínai demokratikus forradalom szakaszában való megvalósításával. A tartalmában szocialista népi kultúrának a szocialista politikát és gazdaságot kell tükröznie. Politikánkban és gazdaságunkban vannak szocialista elemek, és ezek tükröződéseképpen népi kultúránkban is vannak szocialista elemek. Ami viszont az egész társadalmat illeti, nálunk egyelőre még nem alakult ki teljesen a szocialista politika és a szocialista gazdaság, s ezért nálunk még nem lehet teljesen szocialista népi kultúra sem.

Minthogy a mai kínai forradalom a proletárszocialista világforradalom része, Kína mai új kul-

túrája is az új, proletár-szocialista világkultúra része, nagy szövetségese. De jóllehet megvannak benne a szocialista kultúra jelentős elemei, ha az egész népi kultúráról beszélünk, ez a kultúra egyelőre még nem teljesen szocialista kultúraként, hanem a néptömegek imperialistaellenes, antifeudális, új-demokratikus kultúrájaként része a proletár-szocialista világkultúrának. Mivel a mai kínai forradalom lehetetlen a kínai proletariátus vezetése nélkül, Kína mai új kultúrája is lehetetlen a proletár kultúra eszméinek, azaz a kommunizmus eszméinek vezetése nélkül. Ez a vezetés azonban a mai szakaszban imperialistaellenes, antifeudális politikai és kulturális forradalomba viszi a néptömegeket, s ezért tartalmát tekintve a mai új, népi kultúra egészében véve új-demokratikus kultúra, nempedig szocialista kultúra.

Cseppet sem kétséges, hogy most ki kell terjesztenünk a kommunista eszmék propagálását, fokoznunk kell a marxista-leninista oktatást. Ilyen propaganda és oktatás nélkül nem biztosíthatjuk a kínai forradalom áttérését a következő, szocialista szakaszra, de még csak a mostani, demokratikus forradalmat sem vezethetjük győzelemre. Különbséget kell azonban tennünk a kommunista ideológia, a kommunista társadalmi rend propagandája — és az új-demokratikus akcióprogramm gyakorlati megvalósítása között; különbséget kell tennünk a kommunista elméletnek és a kommunista módszereknek a kérdések vizsgálata, a tudomány elsajátítása, a munka megszervezése, a káderek képzése során való alkalmazása — és az egész népi kultúra terén

követett új-demokratikus irányvonal között. Magától értetődik, hogy a kettőt nem szabad összekeverni.

Kitűnik ebből, hogy a kínai új népi kultúra tartalma a mostani szakaszban nem a burzsoá kultúra egyeduralma, és nem is a tiszta proletár szocializmus, hanem a néptömegek imperialistaellenes, antifeudális új demokráciája, melyet a proletárszocialista kultúra eszméi vezérelnek.

15. NEMZETI, TUDOMÁNYOS TÖMEGKULTÚRÁÉRT

Az új demokrácia kultúrája nemzeti kultúra. Ez a kultúra harcol az imperialista elnyomás ellen, a nemzeti méltóságért, a kínai nép függetlenségéért. Az új demokrácia kultúrája a mi nemzetünké, és a mi nemzeti sajátosságaink bélyegét viseli magán. Egyesül más nemzetek szocialista és új-demokratikus kultúráival, amelyekkel kölcsönösen gazdagítják egymást, kölcsönösen hozzájárulnak egymás fejlesztéséhez, és amelyekkel együtt az új világkultúrát alkotja. De semmi körülmények között sem egyesülhet semilyen nemzet reakciós, imperialista kultúrájával, minthogy a mi kultúránk forradalmi nemzeti kultúra. Kínának nagy arányokban kell átvennie a külföldi államok haladó kultúrájának elemeit, mint nyersanyagot saját kultúrájának gazdagításához. A multban korántsem kielégítően folyt ez a munka. Itt nemcsak a jelenlegi szocialista és új-demokratikus kultúráról van szó, hanem a mult külföldi kultúrájáról is, például a fel-

világosodás korának kultúrájáról a különböző kapitalista országokban. Át kell vennünk mindazt, amire ma szükségünk lehet. De mindent, ami külföldről jön, olyasvalaminek kell tekintenünk, mint a táplálékot, ami előbb a szájba, majd a gyomorba és a belekbe kerül, ami átitatódik nyállal, gyomor- és bélnedvvel, azután megoszlik salakra, ami kiürül, és tápnedvre, ami felszívódik; csakis ekkor válik a táplálék hasznossá szervezetünknek. Ugyanígy nem kell egészben, válogatás nélkül átvennünk mindent, ami külföldi. A „teljes európaizálás"[20] követelése hibás. A multban Kínának nagyon sokat ártott az, hogy gépiesen átvettek mindent, ami külföldi. Amikor a kínai kommunisták a marxizmust Kínában alkalmazzák, teljes mértékben és hozzáértően össze kell kapcsolniok a marxizmus általános érvényű igazságait a kínai forradalom konkrét gyakorlatával, másszóval, ezeket az igazságokat össze kell kapcsolniok Kína nemzeti sajátosságaival, meghatározott nemzeti formába kell önteniök, ha azt akarják, hogy munkájuk hasznos legyen. Nem szabad a marxizmust szubjektív módon, sematikusan alkalmaznunk. Az, amit a sematikus marxisták tesznek, nem egyéb, mint a marxizmus és a kínai forradalom megcsúfolása. Az ilyeneknek nincs helyük a kínai forradalom soraiban. A kínai kultúrának legyen meg a saját, vagyis nemzeti formája. A mi mai új kultúránk — formájában nemzeti, tartalmát tekintve új-demokratikus kultúra.

Az új demokrácia kultúrája tudományos kultúra. Harcol minden néven nevezendő feudális eszme és misztika ellen, az igazság lelkiismeretes

kereséséért, az objektív igazságért, az elmélet és a gyakorlat egységéért. A kínai proletariátus tudományos gondolkodása itt egységfrontot alkothat az imperializmus, a feudalizmus és a misztika ellen a burzsoá materialistákkal és természetkutatókkal, akik Kínában még haladó szerepet töltenek be. De semmiesetre sem alkothat egységfrontot a reakciós idealizmus semilyen válfajával. A politikai tevékenység terén a kommunisták imperialistaellenes, antifeudális egységfrontot alkothatnak egyes idealistákkal, sőt még vallási tanok híveivel is, de semmiesetre sem érthetnek egyet idealizmusukkal vagy vallási dogmáikkal. A feudális társadalom fennállásának hosszú időszaka alatt Kínában igen jelentős kultúra jött létre. Meg kell ismernünk ennek az ősi kultúrának a fejlődési folyamatát, ki kell sepernünk belőle minden feudális limlomot, külön kell választanunk demokratikus magvát — ez elengedhetetlen feltétele annak, hogy fejlődjék az új nemzeti kultúra és megerősödjék a nemzetnek saját erejébe vetett hite. De semmiesetre sem szabad kritikátlanul, válogatás nélkül átvennünk mindent. Meg kell különböztetnünk azt a rothadt kultúrát, melyet az ősi feudális uralkodó osztály hívott életre, a gyönyörű ősi népi kultúrától, vagyis attól, ami többé-kevésbbé demokratikus és forradalmi volt. Kína jelenlegi új politikája és új gazdasága az előző korok régi politikájából és régi gazdaságából fejlődött ki; Kína jelenlegi új kultúrája szintén az előző korok régi kultúrájából fejlődött ki. Ezért tisztelnünk kell történelmi multunkat, nem szabad azt megtagadnunk. De ennek a tiszteletnek abban

kell megnyilvánulnia, hogy megadjuk a történelemnek az őt megillető helyet a tudományban, tiszteljük a történelem dialektikus fejlődését, nempedig abban, hogy áradozunk a régi szép időkről, és átkozzuk a jelent, nem abban, hogy magasztalunk minden feudális kotyvalékot. A néptömegek és a tanulóifjúság tekintetében a legfőbb feladat — úgy irányítani őket, hogy ne hátra, hanem előre nézzenek.

Az új demokrácia kultúrája tömegkultúra, s ezért demokratikus kultúra. Ennek a kultúrának a nemzet több mint 90 százalékát tevő dolgozó munkás- és paraszttömegeket kell szolgálnia, fokozatosan e tömegek kultúrájává kell válnia. A forradalmi vezető káderek számára és a forradalmi tömegek számára nyujtott ismeretek között mennyiségileg különbségnek kell lennie, de egyszersmind ezek között az ismeretek között meg kell lennie az összefüggésnek is. Meg kell különböztetnünk és egyben össze kell kapcsolnunk a kulturális színvonal emelésének követelményét és azt a követelményt, hogy biztosítsuk a kultúra általános hozzáférhetőségét. A milliós néptömegek számára a forradalmi kultúra a forradalom hatalmas erejű fegyvere. A forradalom előtti időszakban a forradalom ideológiai előkészítését szolgálja, a forradalom során a forradalom általános frontjának szükséges és fontos része, a kulturális fronton működő forradalmárok pedig ezen a fronton különféle rangú parancsnokok. „Forradalmi elmélet nélkül nem lehet forradalmi mozgalom sem”[21]; ebből láthatjuk, milyen fontos a forradalmi kultúráért folyó mozgalom

a forradalmi mozgalom gyakorlata szempontjából. A forradalmi kultúráért folyó harc és a gyakorlati forradalmi harc egyaránt tömegmozgalom, s ezért a kulturális front haladó harcosainak a japán területrablók elleni háborúban saját hadsereggel kell rendelkezniök. Ezt a hadsereget a néptömegek alkotják. Ha a forradalmi kultúra frontjának harcosa nem közeledik a néphez, „hadsereg nélküli tábornokká" válik, tüze tehát nem éri el az ellenséget. E célok elérése érdekében az írást bizonyos feltételek mellett meg kell reformálnunk, a nyelvet közelebb kell vinnünk a néptömegekhez. Meg kell értenünk, hogy a nép a forradalmi kultúra kimeríthetetlen forrása.

A nemzeti, tudományos tömegkultúra — a néptömegek imperialistaellenes, antifeudális kultúrája, az új demokrácia kultúrája, a kínai nép új kultúrája.

Az új-demokratikus politika, az új-demokratikus gazdaság és az új-demokratikus kultúra összekapcsolása jelenti majd az új demokrácia köztársaságát, a Kínai Köztársaságot, melynek lényege meg fog felelni nevének, azt az új Kínát, melyet fel akarunk építeni.

Az új Kína itt van elõttünk, menjünk hát elébe!

A hajó — az Új Kína — árbocának csúcsa már feltűnt a láthatáron; tapsoljatok, üdvözöljétek!

Ujjongjatok, az új Kína a miénk!

JEGYZETEK

[1] A „Csungkuo Venhua" („Kínai Kultúra") című folyóirat első száma Jenanban jelent meg 1940 januárjában. „Az új demokráciáról" című munka e folyóirat első számában jelent meg először.

[2] Lásd *Lenin.* „A szakszervezetekről, a jelenlegi helyzetről és Trockij hibáiról". *(Lenin* Művei. 32. köt. Szikra 1953. 16. old. — *Szerk.)*

[3] *Marx.* „Előszó «A politikai gazdaságtan bírálatához»". *(Marx—Engels.* Válogatott művek. 1. köt. Szikra 1949. 340. old. — *Szerk.)*

[4] *Marx.* „Tézisek Feuerbachról". *(Marx—Engels.* Válogatott művek. 2. köt. Szikra 1949. 401. old. — *Szerk.)*

[5] *Sztálin.* „Az Októberi Forradalom és a nemzeti kérdés". *(Sztálin* Művei. 4. köt. Szikra 1950. 172. old. — *Szerk.)*

[6] *Lenin.* „Az imperializmus mint a kapitalizmus legfelsőbb foka". *(Lenin* Művei. 22. köt. Szikra 1951. 314. old. — *Szerk.)*

[7] Miután Csang Kaj-sek elárulta a forradalmat, a Kuomintang-kormány számos szovjetellenes akciót hajtott végre: 1927 december 13-án a kuomintangisták meggyilkolták a Szovjetunió kantoni alkonzulját, december 14-én a Kuomintang-kormány Nankingban rendeletet adott ki „az Oroszországgal való kapcsolat megszakításáról", nem ismerte el a helyi szovjet konzulátusokat, s a Kína különféle tartományaiban működő szovjet kereskedelmi szervezeteket működésük beszüntetésére kényszerítette. 1929 augusztusában Csang Kaj-sek az imperialisták felbujtására északkeleten fegyveres konfliktust provokált a Szovjetunióval.

[8] Kemál a török kereskedő burzsoázia képviselője. Az első világháború után az angol imperialisták csatlósukat, Görögországot fegyveres agresszióba hajszolták Törökország ellen. A török nép a Szovjetunió segítségével 1922-

ben legyőzte a gorog hadsereget. 1923-ban Kemált megválasztották Torokország elnokévé. Sztálin ezzel kapcsolatban megállapította: „A kemálista forradalom egy felső rétegnek, a nemzeti kereskedő burzsoazianak a forradalma, amely a kulfoldi imperialisták elleni harcban jott létre és további fejlődésében lényegében a parasztok és munkások ellen, kozvetlenul az agrárforradalom lehetősége ellen irányul." *(Sztálin.* „Beszélgetés a Szun Jat-szen Egyetem hallgatóival". *Sztálin* Művei. 9. kot. Szikra 1952. 272. old. — *Szerk.*)

[9] Mao Ce-tung elvtárs itt Csang Csun-majra és kompániájára gondol. A „május 4-i mozgalom" után Csang Csun-maj nyiltan fellépett a tudomány ellen, a „szellemi kultúra" metafizikus tanítását hirdette, és ezért kapta a „megszallott metafizikus" gúnynevet. 1938 decemberében Csang Csun-maj Csang Kaj-sek sugalmazására kozzétette „Nyilt levél Mao Ce-tung úrhoz" című formedvényét, amelyben a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Hatarterulet felszámolásának őrult gondolatát fejtette ki. Ezzel megmutatta, hogy a japán megszállók és Csang Kaj-sek cinkosa.

[10] A Kínai Kommunista Párt Kozponti Bizottságának a Kommunista Párt és a Kuomintang kozti egyuttműkodés megteremtéséről 1937 szeptemberében kiadott nyilatkozatából.

[11] *Szun Jat-szen.* „Előadások a népjólét elvéről". 1924. 2. előadás.

[12] A csangkajsekista Kulonleges Szolgálat (kémelhárító) egyik főkolomposa, Csen Li-fu felbérelte a korrupt, reakciós bértollnokok egy bandáját, amely azután „Vejsenglun" („Életfilozófia") címmel ossze is tákolt holmi konyvecskét. Ebben ostobaságot ostobaságra halmoztak és a Kuomintang-fasizmust propagálták. A könyvet a kozmegvetésnek orvendő Csen Li-fu írta alá.

[13] Ezt a jelszót cinikusan a militarista Jen Hszi-san, Sanhszi tartomány nagybirtokosainak és nagykomprádorjainak képviselője reklámozta.

[14] Vang Csing-vej, miután 1927-ben elárulta a forradalmat, „Harc mindkét tábor ellen" címmel gúnyiratot adott ki.

[15] 1925 március 30-án Sztálin a Kommunista Internacionále Végrehajtó Bizottságának jugoszláv bizottságában „A jugoszláviai nemzeti kérdésről" tartott beszédében leszögezte: „... a parasztság a nemzeti mozgalom legfőbb hadserege ... paraszthadsereg nélkül nincs és nem is lehet hatalmas nemzeti mozgalom ... a nemzeti kérdés *a dolog lényegét tekintve* parasztkérdés". *(Sztálin* Művei. 7. köt. 71—72. old. oroszul. — *Szerk.)*

[16] Annakidején egyes dogmatikusok a Kommunista Pártban gúnyolódtak azon, hogy Mao Ce-tung elvtárs nagy figyelemben részesítette a falusi forradalmi támaszpontokat, és ezt a „hegyekbe vándorlás" eszméjének nevezték el. Mao Ce-tung elvtárs azért használta itt a dogmatikusoknak ezt a gúnyos kifejezését, hogy megmutassa a falusi forradalmi támaszpontok óriási szerepét.

[17] Iskolarendszeren itt a közoktatásnak az a rendszere értendő, amelyet az európai és amerikai kapitalista államoktól másoltak le. A „kocsü" államvizsgák rendszere a feudális Kínában már régóta fennállt. A XIX. század végén a kínai értelmiségiek, a reformok hívei síkraszálltak a régi vizsgarendszer megszüntetéséért és európai típusú iskolák alapításáért.

[18] Az 1919 május 4-én megindult hazafias mozgalom június elején új szakaszba lépett, amely azzal kezdődött, hogy június 3-án a pekingi diákok szembeszálltak a katonaság és a rendőrség erőszakos akcióival, gyűléseket rendeztek és beszédeket mondtak. A diáksztrájkok után a munkások és a kereskedők is sztrájkba léptek Sanghajban, Nankingban, Tiencsinben, Hangcsouban, Vuhanban, Csiucsiangban, valamint Santung és Anhuj tartomány különböző részeiben. A „május 4-i mozgalom" így széleskörű tömegmozgalommá vált, amelyben a proletariátus, a városi kisburzsoázia és a nemzeti burzsoázia vett részt.

[19] Arról a csoportról van szó, amelyet Hu Si és mások képviseltek.

[20] A „teljes európaizálásért" a burzsoá tudósok egy része szállt síkra. Ezek a tudósok fenntartás nélkül magasztalták a már rég idejét múlta nyugati individualista burzsoá kultúrát, és amellett kardoskodtak, hogy Kína mindenben kövesse az európai és amerikai kapitalista államok példáját. Ezt „teljes európaizálásnak" nevezték.

[21] *Lenin.* „Mi a teendő?" *(Lenin* Művei. 5. köt. Szikra 1953. 380. old. — *Szerk.)*

KÜZDJÜK LE A KAPITULÁCIÓ VESZÉLYÉT, VÁLTOZTASSUNK GYÖKERESEN A HELYZETEN*

(1940 január 28)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt irányelvei a pártszervezetek számára.*

Az események menete azt bizonyítja, hogy a Párt Központi Bizottsága minden esetben helyesen ítélte meg a helyzetet. A nagybirtokosoknak és a nagyburzsoáziának azzal a törekvésével, hogy kapituláljon az ellenség előtt, szembenáll a proletariátusnak, a parasztságnak, a városi kisburzsoáziának és a középburzsoáziának az a törekvése, hogy folytassuk a háborút a japán megszállók ellen, s e két törekvés közt áll a harc. Ezidőszerint mindkét törekvés megvan és mindkét perspektíva lehetséges. Minden kommunista elvtársunknak meg kell értenie, hogy nem szabad elszigetelten vizsgálnunk az egyes helyeken észlelhető olyan komoly jelenségeket, mint a kapituláns akciók, a kommunistaellenes akciók és a hátrálás. Meg kell értenünk e jelenségek komolyságát, erélyesen harcolnunk kell ellenük, nem szabad elsiklanunk fölöttük. Ha nem hat át bennünket ez a szellem, ha nem helyezkedünk helyes álláspontra, vagyis nem harcolunk erélyesen e jelenségek ellen, ha a Kuomintang vaskalapos klikkjének módot nyujtunk arra, hogy folytassa „a kommunisták katonai korlátozására" és „a

kommunisták politikai korlátozására" irányuló tevékenységét, ha minden lépésünkben csak az egységfront megbontásától való félelemből indulunk ki, ez csak azt eredményezi, hogy a japán területrablók elleni háború sorsa veszélybe kerül, a kapituláns szellem és a kommunistaellenes kampány elharapózik az egész országban, s az egységfrontban felüti fejét a szakadás veszélye. Tisztában kell lennünk azzal, hogy ezidőszerint mind az országon belül, mind a nemzetközi küzdőtéren még sok olyan objektív feltétel van, amely kedvez a japán rablók elleni háború folytatásáért, a további összefogásért, a további előrehaladásért vívott harcunknak. Japán például továbbra is szilárdan tartja magát Kínával szemben alkalmazott irányvonalához; jóllehet bizonyos mértékig enyhültek az ellentétek egyrészt Anglia, az Egyesült Államok és Franciaország, másrészt Japán között, teljesen még nem simultak el; ezenkívül Anglia és Franciaország távolkeleti pozícióit meggyengítette az európai háború, s ezért az úgynevezett „távolkeleti müncheni konferencia" összehívása számukra nagy nehézségekbe ütközik. A Szovjetunió hatékonyan segíti Kínát. Mindezek olyan külpolitikai feltételek, amelyek megnehezítik a Kuomintang számára a kapitulálást vagy a kompromisszumot, és akadályozzák abban, hogy egész Kínában megindítsa a háborút a kommunisták ellen.

Továbbá, a Kommunista Párt, a 8. hadsereg és az Új 4. hadsereg erélyesen szembefordul a kapitulációval, és szilárdan érvényesíti a japán banditák elleni háborút és az összefogást hirdető irány-

vonalát. A közbülső erők is harcolnak a kapituláció ellen. Bár a Kuomintangon belül a hatalom a kapitulánsok és a vaskalaposok kezében van, ezek pártjuk kisebbségét jelentik. Ezek azok a belpolitikai feltételek, amelyek megnehezítik a Kuomintang számára a kapitulációt vagy a kompromisszumot, és akadályozzák abban, hogy egész Kínában megindítsa háborúját a kommunisták ellen.

Ebben a helyzetben a Pártnak az a feladata, hogy egyrészt határozottan visszaverje a kapitulánsok és a vaskalaposok katonai és politikai támadását, másrészt erélyesen munkálkodjék a különféle párt-, politikai, katonai és polgári köröket, valamint a tanulóifjúságot tömörítő nemzeti egységfront kiszélesítése érdekében, erélyesen harcoljon a Kuomintang többségéért, a közbülső erőkért, a velünk rokonszenvező elemekért a japán területrablók elleni háborúban részt vevő hadseregekben, a tömegmozgalom elmélyítéséért, az értelmiségért, az ellenállási támaszpontok erősítéséért, a japánellenes fegyveres erők és hatalmi szervek fejlesztéséért, Pártunk erősítéséért és további előrehaladásáért. Ha mindkét irányban működünk, leküzdhetjük a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia kapitulációjának veszélyét és gyökeresen változtathatunk a mostani helyzeten. Ezért erélyesen harcoljunk a helyzet gyökeres megváltoztatásáért, s egyidejűleg fokozzuk az éberséget az esetleges meglepetésekkel szemben (egyelőre még részleges és helyi jellegű meglepetésekkel szemben) — ez Pártunk általános vonala a jelenre vonatkozólag.

Vang Csing-vej hitszegő egyezményének[1] nem-

rég történt nyilvánosságra hozatala és Csang Kaj-seknek a néphez intézett felhívása után a megalkuvás légköre bizonyos mértékig enyhülni fog, a japán banditák elleni háború erői pedig kétségtelenül megnövekednek. Emellett azonban még folytatódhat a „kommunisták katonai korlátozására" és a „kommunisták politikai korlátozására" irányuló tevékenység; még lehetséges, hogy itt-ott újabb incidensekre kerül sor, lehetséges, hogy a Kuomintang ragaszkodni fog az úgynevezett „egységhez a külső ellenség elleni harcban", hogy ezzel az ürügygyel támadjon ránk. Ez azért lehetséges, mert a japán megszállók elleni háború és a haladás erői a közeljövőben még nem bontakozhatnak ki annyira, hogy teljesen elnyomják a kapituláció és a hátrálás erőit. Vonalunk az, hogy az országban mindenütt, ahol a Kommunista Pártnak szervezetei vannak, minden erőnkkel fokozzuk a propagandát a Vang Csing-vej által kötött áruló egyezmény ellen. Csang Kaj-sek felhívásában kijelentette, hogy folytatni kívánja a háborút a területrablók ellen, de nem hangsúlyozta, hogy az egész országnak erősebben össze kell fognia, sőt, még arról az irányvonalról sem tett említést, hogy szívós kitartással kell viselnünk a háborút a megszállók ellen, és hogy a haladás útján kell járnunk; márpedig ennek az irányvonalnak érvényesítése nélkül a háború kitartó folytatása lehetetlen. Ezért a Vang Csing-vej elleni kampányban a következő jelszavakat kell előtérbe helyeznünk: 1) Folytassuk a háborút a végső győzelemig a területrablók ellen, harcoljunk Vang Csing-vej áruló egyezménye ellen! 2) Fogjon

össze az egész kínai nép! Le az áruló Vang Csing-vejjel, le Vang Csing-vej központi bábkormányával! 3) Éljen a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködése! Le a kommunisták elleni harc vangcsingvejista politikájával! 4) A kommunisták elleni harc Vang Csing-vej összeesküvése, amely a japánellenes egységfront megbontására irányul. Le az álcázott nemzetárulókkal, a vangcsingvejistákkal! 5) Erősítsük az összefogást az országban, vessünk véget a belső surlódásoknak! 6) Újítsuk meg az ország politikai rendszerét, erősítsük az alkotmányos rendszerért folyó mozgalmat, teremtsük meg a kormányzás demokratikus rendszerét! 7) Szüntessék meg a pártok működésének tilalmát, engedélyezzék a japán banditák elleni harcért síkraszálló pártok és csoportok legális működését! 8) Biztosítsák a népnek a szólás- és gyülekezési szabadságot a japán területrablók és a nemzetárulók elleni harc érdekében! 9) Erősítsük a japán megszállókkal szembeni ellenállás támaszpontjait, harcoljunk a nemzetáruló vangcsingvejisták aknamunkája ellen! 10) Vegyük körül gondoskodásunkkal azokat a katonai alakulatokat, amelyek érdemeket szereztek a japán rablók elleni harcban, biztosítsuk a front hiánytalan ellátását! 11) Fejlesszük a megszállók elleni háború feladatainak alárendelt kultúrát! Vegyük védelmünkbe a haladó ifjúságot, akadályozzuk meg a nemzetárulók propagandáját!

Ezeket a jelszavakat nyiltan népszerűsítenünk kell. Terjesszenek mindenütt minél több cikket, nyilatkozatot, röplapot, beszédet és brosúrát, s

adjanak ki a helyi viszonyoknak megfelelő kiegészítő jelszavakat.

Jenanban február 1-én tiltakozó tömeggyűlés lesz Vang Csing-vej hitszegő egyezménye ellen. Február elején vagy február közepén tartsanak mindenütt tömeggyűléseket a különböző társadalmi körök és a Kuomintangon belüli valamennyi japánellenes csoport részvételével, hogy az egész országban hatalmas erejű mozgalom induljon a kapituláció, az árulás, a belső surlódások ellen.

JEGYZETEK

[1] „A Japán és Kína közti új kapcsolatok megteremtésének elvei" című titkos áruló szerződésről van szó, amelyet Vang Csing-vej kötött 1939 végén a japán banditákkal. E szerződés tartalma a következő alaptételekben foglalható össze: 1) Északkelet-Kínát átengedik Japánnak; a mongol körzeteket (mármint Szujjüan tartományt, továbbá Csahar tartomány déli részét és Sanhszi tartomány északi részét), Észak-Kínát, a Jangce alsó folyását és a délkínai szigeteket „A Japán és Kína közti fokozott összefogás övezetének" nyilvánítják, és a japán csapatok huzamos megszállása alá helyezik. 2) A bábhatalom szerveit, a központi kormánytól egészen a helyi közigazgatásig, teljesen japán tanácsadók vagy hivatalnokok ellenőrzése alá helyezik. 3) A bábhatalom katonaságának és rendőrségének kiképzését japán kiképzőkre bízzák, a fegyverzetet is Japán szállítja. 4) A bábkormány pénzügyi és gazdasági politikáját, az ipart, a mezőgazdaságot, a közlekedést és a hírközlés eszközeit japán ellenőrzés alá helyezik; Japánt feljogosítják arra, hogy belátása szerint aknázza ki a természeti kincseket. 5) Minden japánellenes tevékenységet megtiltanak.

TÖMÖRÍTSÜK A JAPÁN TERÜLETRABLÓK ELLENI HARC ERŐIT, HARCOLJUNK A VASKALAPOSOK KOMMUNISTAELLENES KLIKKJE ELLEN*

(1940 február 1)

* *Mao Ce-tung elvtárs beszéde Jenanban, a Vang Csing-vej árulása ellen rendezett tiltakozó gyűlésen.*

Miért jöttünk ma össze mi, Jenan valamennyi társadalmi köréhez tartozó emberek, ezen a gyűlésen? Azért, hogy rásüssük a szégyenbélyeget a hazaáruló Vang Csing-vejre, hogy tömörítsük a japán rablókkal szembeni ellenállás erőit a vaskalaposok kommunistaellenes klikkje elleni harcra.

Mi, kommunisták, nem egyszer hangoztattuk, hogy a japán imperializmusnak szilárd és visszavonhatatlan szándéka Kína leigázása. Akármilyen kormányok váltogassák is egymást Japánban, a kormány legfőbb törekvése mindig változatlan marad, ez pedig arra irányul, hogy leigázzák, gyarmattá változtassák Kínát. Vang Csing-vej, a kínai nagyburzsoázia japánbarát klikkjének politikai képviselője rájött erre, s ijedtében elvesztette a józan eszét, térdre hullott Japán előtt és áruló szerződést kötött vele, amellyel eladta Kínát a japán imperializmusnak. Most még bábkormányt akar alakítani, hogy szembeállítsa azt a japán rablók ellen háborút viselő kormánnyal; bábhadsereget akar alakítani, hogy szembeállítsa azt a megszállók ellen harcoló hadsereggel. Az utóbbi időben már ritkábban

emlegeti a Csang Kaj-sek elleni harcot is, és azt beszélik, hogy már átnyergelt a „Csang Kaj-sekkel való szövetségre". Harc a kommunisták ellen — ez Japán és Vang Csing-vej fő célja. Mindketten tudják, hogy a területrablók ellen a Kommunista Párt harcol a legkövetkezetesebben, a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködése pedig gyarapítja a harcoló erőket. Ezért minden erejükkel igyekeznek megbontani ezt az együttműködést, hogy elszigeteljék egymástól a két pártot, vagy ha lehet, egymásnak uszítsák őket. E célból a vaskalapos kuomintangisták közreműködésével mindenütt konfliktusokat provokálnak. A vaskalaposok rendezték Hunanban a pingcsiangi mészárlást[1], Honanban a csüesani mészárlást[2], Sanhsziban a régi csapatok támadását az új csapatok ellen[3], Hopejben Csang Jin-vu támadását a 8. hadsereg ellen[4], Santungban Csin Csi-zsung támadását a partizánosztagok ellen[5], Kelet-Hupejben Cseng Zsuhuaj szervezett véres mészárlást, amelynek során mintegy 600 kommunistát öltek meg[6], a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen megszervezték a „támaszpontok és vonalak alakítására irányuló munkát"[7], ezenkívül pedig „blokád alatt tartási munkát" végeznek és katonai támadásra készülnek[8]. De ez még nem minden. Letartóztatták és koncentrációs táborba vetették a haladó ifjúság egy nagy csoportját[9]; felbérelték Csang Csün-majt, a megszállott metafizikust, aki azt a reakciós javaslatot tette, hogy számolják fel a Kommunista Pártot, számolják fel a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet, valamint a 8. és az Új 4. had-

sereget; felbérelték a trockista Je Csinget és másokat, akik a Kommunista Pártot ócsárló cikkeket eszkábálnak össze. Mindezzel nem más a céljuk, mint hogy meghiúsítsák a harcot a japán banditák ellen, és egész népünket gyarmati rabszolgává változtassák[10].

Ilyenformán a vangcsingvejisták és a Kuomintang vaskalapos elemeinek kommunistaellenes klikkje — az egyik kívülről, a másik belülről, de a legnagyobb egyetértésben — mérges miazmákkal fertőzi meg az ország levegőjét.

Sokan ezen lelkük mélyéig felháborodnak, s az a vélemény kezd bennük kialakulni, hogy a japán imperializmus elleni harc reménytelen ügy, hogy minden kuomintangista csirkefogó, és hogy valamennyiük ellen harcolni kell. Meg kell mondanom, hogy ez a felháborodás teljesen indokolt. Hát lehet-e nem felháborodni ilyen arcátlanságok láttán? A japán imperializmus elleni harc azonban egyáltalán nem reménytelen ügy, s a Kuomintangban nem mindenki csirkefogó. A kuomintangisták különböző csoportjai irányában különböző politikát kell folytatnunk. Semmiképp sem lehetünk türelmesek azzal a csőcselékkel szemben, amely teljesen kivetkőzött emberi mivoltából, azokkal szemben, akik hátba merték támadni a 8. és az Új 4. hadsereget, akik mészárlást mertek rendezni Pingcsiangban és Csüesanban, akik aknamunkát mernek végezni a Határterületen, akik kezet mernek emelni haladó katonai alakulatokra, haladó szervezetekre, haladó politikusokra. Az ilyen emberek csapására csapással kell válaszolnunk, az ilyen embereknek nem tehe-

tünk semmiféle engedményt. Hiszen ezek a csirkefogók teljesen kivetkőztek emberi mivoltukból, és surlódásokat idéznek elő, véres incidenseket rendeznek és szakadást provokálnak akkor, amikor a nemzet ellensége mélyen betört az ország szívébe. Bármit gondoljanak is magukról, ténylegesen Japánt és Vang Csing-vejt segítik, némelyikük pedig esetleg egyszerűen leplezett hazaáruló. Ha az ilyen embereket nem büntetjük meg, az annyit jelent, hogy hibát követünk el, szemet hunyunk az árulás és a hitszegés fölött, megszegjük kötelességünket a nemzeti-felszabadító háborúban, megszegjük hazafias kötelességünket, elnézzük mindenféle csőcseléknek az egységfront aláaknázására irányuló munkáját, vétünk a Párt politikája ellen. De ugyanakkor a kapitulánsokat és a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjét sujtó e politikának kizárólag a megszállók elleni elszánt harc, kizárólag a japánellenes egységfront védelme a célja. Ezért mindazok iránt, akik odaadóan szolgálják a megszállók elleni harc ügyét, akik nem tartoznak a kapitulánsokhoz vagy a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjéhez, a Kuomintang minden ilyen tagja iránt jóindulattal viseltetünk, egységre törekszünk velük, tiszteljük őket és hosszasan együtt kívánunk működni velük, hogy talpra állítsuk országunkat. És mindenki, aki nem ezt teszi, szintén vét a Párt politikája ellen.

Pártunk kétirányú politikát folytat: egyfelől összefogás minden haladó erővel, összefogás mindazokkal, akik odaadóan szolgálják a japán imperializmus elleni harc ügyét, másfelől harc az emberi mivoltából kivetkőzött banda ellen, harc minden

kapituláns ellen és a vaskalaposok kommunistaellenes klikkje ellen. Pártunk e politikájának egyetlen célja van: gyökeresen változtatni a helyzeten és legyőzni a japán területrablókat. Pártunknak és egész népünknek az a feladata, hogy tömörítse a japán imperializmus elleni harc mellett síkraszálló haladó erőket, lesujtson a kapitulációt hirdető reakciós erőkre, erélyesen harcoljon a helyzet jobbrafordulásáért, a helyzet rosszabbrafordulásának megakadályozásáért. Ez a mi vezérvonalunk. Egyáltalán nem vagyunk pesszimisták, derűlátóan nézünk a jövőbe. Nem félünk a kapitulánsoknak és a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjének semilyen támadásától. Szét kell zúznunk őket, és ezt feltétlenül meg is tudjuk tenni. A kínai nép kétségtelenül ki fogja vívni a nemzeti felszabadulást, Kína nem pusztul el. Kína kétségtelenül előre fog haladni a fejlődés útján; a hátrálás csak ideiglenes jelenség.

Mai gyűlésünkkel ismételten tudomására akarjuk hozni egész népünknek azt a meggyőződésünket, hogy a megszállók elleni harcnak szükséges feltétele az egész nép összefogása és előretörése. Egyesek csak a japán megszállók elleni harc feladatát hangsúlyozzák, de nem hangsúlyozzák az összefogás és az előrehaladás szükségességét, vagypedig egyáltalán nem is tesznek említést az összefogásról és az előrehaladásról. Ez helytelen. Hogyan lehet erélyesen harcolni a japán területrablók ellen, ha nincs igazi és szilárd összefogás, ha nincs gyors és tényleges előrehaladás? A vaskalaposok kommunistaellenes klikkje kidomborítja az egység megteremtésé-

nek feladatát, de ez az ő úgynevezett „egységük" vélt, nempedig valóságos egység; káros, nempedig hasznos egység; formális, nempedig valóságos egység. Miközben egységről szónokolnak, fel akarják számolni a Kommunista Pártot, a 8. hadsereget, az Új 4. hadsereget és a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet; azt szajkózzák, hogy amíg fennáll a Kommunista Párt, a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a Határterulet, Kínában nem lesz egység; azt akarják, hogy az országban minden a Kuomintang szájaíze szerint történjék; nemcsak folytatják egypárt-diktatúrájukat, hanem még fokozni is akarják. Márpedig ha ez így van, milyen egységről lehet szó?

Nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy ha a multban a Kommunista Párt, a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület nem követelte volna egészen nyíltan a polgárháború beszüntetését és a japán bitorlók elleni egyöntetű harcot, senki sem akadt volna, aki vállalja a kezdeményezést a japánellenes nemzeti egységfront megteremtésében, és szorgalmazza a hsziani konfliktus békés megoldását, e nélkül pedig gyakorlatilag lehetetlen lett volna háborút viselni a japán rablók ellen. Ha ma nem volna Kommunista Párt, 8. hadsereg, Új 4. hadsereg, a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület és nem volnának demokratikus ellenállási támaszpontok, amelyek teljes őszinteséggel védelmezik a megszállók elleni harc ügyét, s küzdenek a kapituláció, a szakadás és a hátrálás veszélyes tendenciája ellen, akkor kárbaveszne minden erőfeszítésünk. A 8. és az Új 4. hadsereg néhányszázezer harcosa az ellenséges csapatok kétötödét tar-

tóztatja fel, a 40 japán hadosztály közül 17-tel harcol[11] — miért kellene hát felszámolni ezeket a hadseregeket? A Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület az ország leghaladóbb körzete, a japán területrablókkal szembeni ellenállás demokratikus támaszpontja. Itt nincsenek sem közpénzeket sikkasztó és megvesztegethető hivatalnokok, sem tuhaók és liesenek, sem hazárdjátékok, sem prostitúció, sem ágyasok, sem koldusok, sem spekuláns bandák, ismeretlen a hanyatlás és a csüggetegség légköre, nincsenek olyan emberek, akik surlódások provokálásából élnek[12], sem olyanok, akik hasznot húznak a nemzeti szerencsétlenségből — miért kellene hát felszámolni a Határterületet? Ilyen lelkiismeretlenül csak lelkiismeretlen emberek beszélhetnek; milyen erkölcsi joguk van a vaskalapososoknak ahhoz, hogy ilyen gondolatot akár csak meg is pendítsenek? Ebből nem lesz semmi, elvtársak! Nem felszámolni kell a Határterületet, hanem az egész országnak tanulnia kell tőle; nem felszámolni kell a 8. és az Új 4. hadsereget, hanem az egész országnak tanulnia kell tőlük; nem felszámolni kell a Kommunista Pártot, hanem az egész országnak tanulnia kell tőle; nem az élenjáróknak kell az elmaradottakhoz igazodniok, hanem az elmaradottaknak az élenjárókhoz.

Mi, kommunisták, az egység legkövetkezetesebb hívei vagyunk, mi kezdeményeztük az egységfrontot, mi folytattuk következetesen az egységfront politikáját, mi adtuk ki az egységes demokratikus köztársaság jelszavát. Ki más állhatott volna elő ilyen kezdeményezéssel? Ki más tudta volna mindezt

megvalósítani? Ki más lenne képes beérni havi öt jüan fizetéssel?[13] Ki más tudott volna ilyen korrupciómentes államapparátust teremteni? De akadnak olyanok, akiknek mindez semmit sem számít, és még egységről mernek beszélni. A kapitulánsoknak külön elméletük van az egységről: azt akarják, hogy az ország a kapituláció alapján egyesüljön. A vaskalaposok kommunistaellenes klikkjének is megvan a maga kedvenc elmélete az egységről: ez a klikk azt akarja, hogy az ország a szakadás alapján, a hátrálás alapján egyesüljön. Belemehetünk mi ebbe? Hát lehet valóságos egységnek tekinteni azt az egységet, amely nem a japán bitorlók elleni háborún, nem az összefogáson és az előrehaladáson alapul? Vezethet valamire az ilyen egység? Tekintheti-e valaki is az ilyen egységet reális egységnek? Badar félrebeszélés az egész!

Ma ezen a gyűlésen ismertetjük saját elméletünket az egységről. A mi egység-elméletünkkel egyetért az egész kínai nép, egyetért vele mindenki, akiben él a lelkiismeret. Ez az egység-elmélet a japán területrablók elleni háborún, az összefogáson és az előrehaladáson alapul. Csak előrehaladás esetén lehetséges az összefogás, csak összefogás esetén lehetséges a harc a japán megszállók ellen, csakis az előrehaladás, az összefogás és a japán megszállók elleni harc esetén lehetséges az egység. Ez a mi elméletünk az egységről, ez a valóságos egység, a hasznos egység, a reális egység elmélete. Ezzel szemben a másik elmélet, a vélt egység, a káros egység, a formális egység elmélete olyan egység-elmélet, amely országunk leigázására vezet, olyan emberek elmé-

lete, akikből a lelkiismeret utolsó szikrája is kiveszett. Ezek az emberek szeretnék eltörölni a föld színéről a Kommunista Pártot, a 8. hadsereget, az Új 4. hadsereget és a japán megszállókkal szembeni ellenállás demokratikus támaszpontjait, szeretnék mindenütt eltörölni a föld színéről azokat az erőket, amelyek síkraszállnak a megszállók ellen folytatott harcért, hogy a Kuomintang uralma alatt érjék el az egyesülést.

Álnok fondorlatok ezek; az egység cégére alatt akarják becsempészni a despotizmust; bárányfejet akasztanak ki, de kutyahúst akarnak eladni, az egység zászlaja alatt akarják ránk kényszeríteni az egypárt-diktatúrát. Ez azt jelenti, hogy minden szégyenérzetről és lelkiismeretről megfeledkezve, aljas demagógiát űznek. És ma ezen a gyűlésünkön keresztül kell döfnünk papírtigrisüket, erélyesen vissza kell vernünk a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjét.

JEGYZETEK

[1] Lásd ebben a kötetben a „Zabolázzuk meg a reakciósokat" című munkához fűzött 1. jegyzetet, 55. old.

[2] 1939 november 11-én egy, a kuomintangista hírszerző szolgálat ügynökeiből és katonaságból álló, összesen több mint 1 800 főnyi alakulat Csukuocsengben (Honan tartomány, csüesani kerület) bekerítette az Új 4. hadsereg hátországi parancsnokságát, s állati kegyetlenséggel meggyilkolta az Új 4. hadsereg ott tartózkodó parancsnokait, a japán hódítók elleni háborúban megsebesült harcosait, és családtagjaikat; összesen több mint 200 ember halt meg.

[3] A régi csapatok a kuomintangista Jen Hszi-san, sanhszi

militarista csapatai; az új csapatok Sanhszi tartomány lakosságának japánellenes fegyveres erői (más néven japánellenes halálosztagok), amelyeket a háború elején szerveztek, s amelyek a Kommunista Párt befolyása és irányítása alatt álltak. 1939 decemberében Csang Kaj-sek és Jen Hszi-san megpróbálta megsemmisíteni az új csapatokat. Sanhszi tartomány nyugati részén hat hadtestet összpontosítottak és támadást indítottak, de a támadó egységeket az új csapatok ellentámadása szétzúzta. Ugyanakkor Jen Hszi-san csapatai Jengcseng—Csincseng vidékén (Sanhszi tartomány délkeleti részén) szétverték a japánellenes demokratikus kerületi elöljáróságokat és tömegmészárlást rendeztek, melynek során sok kommunistát és más haladó tisztviselőt megöltek.

[4] Csang Jin-vu — a kuomintangista „rendfenntartó alakulatok" parancsnoka Hopej tartományban. 1939 óta Csang Kaj-sek utasítására szüntelenül támadásokat szervezett a 8. hadsereg ellen. 1939 júniusában alakulatai Hopej tartomány senhszieni kerületében meglepetésszerűen megtámadták a 8. hadsereg hátországi szerveit, és megölték a 8. hadseregnek több mint 400 parancsnokát és harcosát.

[5] 1939 áprilisában Sen Hung-le, Santung tartomány kuomintangista tartományi kormányának elnöke, utasította Csin Csi-zsung bandáit, hogy meglepetésszerűen üssenek rajta a 8. hadsereg santungi hadoszlopának Posangban állomásozó 3. partizánosztagán. A rajtaütés során több mint 400 embert öltek meg, köztük sok parancsnokot ezredparancsnokig bezárólag.

[6] 1939 szeptemberében Cseng Zsu-huaj reakciós kuomintangista összpontosította bandáit Hupej tartomány keleti részén, bekerítette az Új 4. hadsereg hátországi szerveit és mintegy 600 kommunistát lemészárolt.

[7] A kuomintangista hírszerző szolgálatnak a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen működő ügynökei a Határterület városaiban megalakították támaszpontjaikat, ezeket az ügynökök hálózatával kötötték össze, és így végezték ellenforradalmi munkájukat. Ők maguk ezt

a tevékenységet „támaszpontok és vonalak alakítására irányuló munkának" nevezték.

[8] 1939 telén és 1940 tavaszán a kuomintangista csapatok a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen elfoglaltak öt kerületi központot: Csunhuát, Hszünit, Csengninget, Ninghsziant és Csenjüant.

[9] A japán megszállók elleni háború idején a kuomintangista reakciósok a német és az olasz fasiszták módszereit lemásolva, rengeteg koncentrációs tábort alakítottak, kezdve az északnyugatkínai Lancsoutól és Hsziantól egészen a délkeleti Kancsouig és Sangzsaóig, s ezekben tartották fogva a letartóztatott kommunisták, hazafiak és haladó fiatalok nagy csoportjait.

[10] 1938 októberében, Vuhan eleste után, a Kuomintang kommunistaellenes tevékenysége fokozatosan aktivizálódott. 1939 februárjában Csang Kaj-sek titokban reakciós utasításokat küldött szét, mint például „A Kommunista Párt kérdésének megoldását szolgáló módszerek", „A kommunista tevékenység meggátlására irányuló intézkedések a megszállt körzetekben" című utasítások stb. A Kuomintang-uralom területén, valamint Közép- és Észak-Kínában napról napra fokozódott a Kommunista Pártra gyakorolt politikai nyomás és a Párt ellen intézett katonai támadás. Ez a kampány — melyet „első kommunistaellenes kampánynak" neveztek — 1939 decembere és 1940 márciusa közt érte el tetőfokát. A reakciós kuomintangista csapatoknak azok a támadásai, amelyeket Senhszi és Kanszu tartományban intéztek a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület ellen, továbbá Sanhszi tartomány nyugati részében a Kommunista Párt vezette japánellenes halálosztagok ellen — az a két támadás, amelyekről Mao Ce-tung elvtárs ebben a munkában beszél —, nagy hadműveletek voltak, amelyeket a Kuomintang az első kommunistaellenes hadjárat idején indított. Később, 1940 február—márciusában Csang Kaj-sek újra megparancsolta Csu Huaj-ping reakciós kuomintangistának, hogy parancsnoksága alatt egyesítse Pang Ping-hsziün, Csang Jin-vu és Hou Zsu-jüng bandáit, s a Tajhangsan térségében három oldalról támadja meg a

8. hadsereget. Ezt a támadást a 8. hadsereg teljesen szétzúzta, három kuomintangista hadosztály teljesen megsemmisült, és így Csang Kaj-sek első kommunistaellenes hadjárata végleg összeomlott.

[11] Később még növekedett a Kínai Kommunista Párt által vezetett csapatokkal szembenálló japán katonaság létszáma. 1943-ban a 8. és az Új 4. hadsereg már a Kínába betört japán csapatok 64 százalékával, s az egész bábhadsereg 95 százalékával harcolt. Lásd „A koalíciós kormányról" című munkát, 4. kötet.

[12] Egyes olyan kuomintangistákról van szó, akik a kommunisták elleni harcra specializálták magukat.

[13] Akkoriban a Kommunista Párt vezetése alatt álló csapatoknál és hatalmi szerveknél mindenki havonta átlag 5 jüan ezüstöt kapott élelemre és egyéb kiadásokra.

TÍZ KÖVETELÉS A KUOMINTANGHOZ*

(1940 február 1)

** A Vang Csing-vej árulása ellen tiltakozó jenani tömeggyűlés Mao Ce-tung elvtárs által írt felhívása.*

Február elsején Jenanban tiltakozó tömeggyűlés volt Vang Csing-vej árulása ellen. A tömeggyűlés részvevői jogos felháborodásukban egyhangúlag olyan határozatot hoztak, hogy meg kell bélyegezni Vang Csing-vej árulását és kapitulációját, s végig ki kell tartani a japán megszállók elleni háború mellett. A mostani válság leküzdése és a győzelem kivívása céljából tíz javaslatot kívánunk előterjeszteni, melyeknek megvalósítása feltétlenül szükséges a haza megmentése érdekében, s azt szeretnők, ha a nemzeti kormány, minden párt és csoport, a japán megszállók ellen harcoló minden tiszt és katona, s minden hazafi elfogadná ezeket a javaslatokat és közreműködne megvalósításukban.

Az első: könyörtelen háborút kell hirdetni Vang Csing-vej hívei ellen az egész országban. Az áruló Vang Csing-vej, maga köré gyűjtve híveit, az ellenséghez csatlakozott, elárulta a hazát, áruló titkos szerződést kötött, és az ellenség cinkostársául szegődött. Ezért egész népünk egyemberként megállapította róla, hogy halált érdemel. Ez azonban egyelőre csak a magát teljesen leleplezett Vang

Csing-vejre vonatkozik, és még nem terjed ki a titkos vangcsingvejistákra. Pedig hát a titkos vangcsingvejisták még most is arcátlanul, mindenki szemeláttára magukhoz ragadják a parancsnoki tisztségeket, s valódi arculatukat elleplezve azon vannak, hogy befurakodjanak mindenüvé, s jól megvessék a lábukat a különböző társadalmi körökben. Cinkosaik — közpénzeket sikkasztó és megveszteget hető hivatalnokok, szekértolóik — a surlódások kiprovokálásának specialistái. Ha nem indul országszerte széleskörű mozgalom a vangcsingvejisták ellen, felülről lefelé, a nagyvárosoktól a falvakig, ha nem kelünk harcra mind egy szálig a vangcsingvejisták ellen — a párt- és a kormánykörök, a katonai és polgári körök, az ujságírók és diákok körei egyaránt —, akkor nem mérhetünk csapást Vang Csing-vej híveire, s ezek továbbra is folytatni fogják végzetes tevékenységüket, szélesre tárják a kaput a külső ellenség előtt, s megrendítik mögöttes területünket. Még elképzelni is nehéz, milyen óriási bajokkal járhat ez. A kormánynak feltétlenül el kell rendelnie, hogy az egész nép könyörtelen háborúra keljen a vangcsingvejisták ellen, s ahol ezt az előírást nem teljesítenék, ott a helyi hatóságokat felelősségre kell vonni a mulasztásért. A vangcsingvejistákat kímélet nélkül ki kell irtani. Ez az első javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

A második: erősíteni kell az összefogást. Manapság gyakran hallani, hogy nem összefogásról, hanem egységről beszélnek, s úgy gondolják, hogy az egységet csak úgy lehet elérni, ha felszámolják

a Kommunista Pártot, felszámolják a 8. és az Új 4. hadsereget, felszámolják a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet, mindenütt felszámolják azokat az erőket, melyek síkraszállnak a japán imperializmus elleni harc mellett. Az ilyen emberek elfelejtik, hogy éppen a Kommunista Párt, a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület az egész ország egységének legerélyesebb védelmezői. Hiszen éppen a Kommunista Párt, a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a Határterület szorgalmazták a hsziani konfliktus békés rendezését! Hiszen éppen a Kommunista Párt, a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a Határterület voltak a japánellenes nemzeti egységfront megalakításának a kezdeményezői, hiszen éppen ők vannak az egységes demokratikus köztársaság létrehozása mellett és teljes erővel maguk is ennek megvalósításán fáradoznak! Hiszen éppen a Kommunista Párt, a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a Határterület állnak az ország védelmének legelső vonalában, 17 ellenséges hadosztály rohamát verik vissza, fedezik a középkínai síkságot meg északnyugatot, védelmezik Észak-Kínát és a Jangce folyótól délre fekvő területeket, s erélyesen munkálkodnak a három népi elv, meg „A Japánnal szembeni ellenállásnak és az állam építésének programmja" megvalósításán. Ezzel szemben attól a perctől fogva, amikor Vang Csing-vej irányt vett a kommunisták elleni harcra és a Japánnal való barátságra, az olyan emberbőrbe bújt farkasok, mint Csang Csün-maj vagy Je Csing, irodalmi fércműveikkel, a kommunistafalók meg a vaskalaposok pedig surlódások provokálásával segédkeznek

neki. Az egység meghamisított lobogója alatt az önkényuralmat csempészik be; az összefogást elvetik, és szakadást akarnak kiprovokálni. „Szema Csao* fondorlatai már ország-világ előtt ismeretesek."

Ami mármost a Kommunista Pártot, a 8. hadsereget, az Új 4. hadsereget és a Határterületet illeti, határozottan síkraszállnak a valóságos egység mellett, az ál-egység ellen; a hasznos egység mellett, a káros egység ellen; a reális egység mellett, a formális egység ellen; nem a kapituláción, hanem a megszállók elleni háborún alapuló egység mellett; nem a szakadáson, hanem az összefogáson alapuló egység mellett; nem a hátráláson, hanem az előrehaladáson alapuló egység mellett. A japán területrablók elleni háborún, az összefogáson és az előrehaladáson alapuló egység — az igazi, hasznos, reális egység. Ha más alapon törekednénk az egységre, akkor bármilyen gyönyörű szavakba kapaszkodnánk is, bármilyen ravasz hókuszpókuszokhoz folyamodnánk is, az ellenkezőjét érnénk el annak, amire szükségünk van, s ezért ebbe semmi szín alatt nem mehetünk bele. Ami pedig a megszállók ellen küzdő erőket illeti, ezeket egyformán kell szeretni és óvni — nem lehet az egyiknek kedvezni, a másikat pedig lenézéssel kezelni; meg kell bízni bennük, el kell látni őket, gondoskodni kell róluk, bátorítani kell őket. Őszintén kell köze-

* Szema Csao — Vej fejedelemség urának, Mao hercegnek a hadvezére (III. század); a herceget megölte és az uralmat magának szerezte meg. Az itt idézett szavak Mao herceg szavai.

ledni az emberekhez, minden ravaszság nélkül; az emberekhez való viszonyunkban nagyvonalúaknak kell lennünk, nincs helye semmi kicsinyességnek; ha így járunk el, akkor — a rosszindulatúak kivételével — egyetlen olyan embert sem fogunk találni, aki ne csatlakoznék az általános összefogáshoz és ne lépne az egységes állam építésének útjára. Az egységnek az összefogáson kell alapulnia, az összefogásnak pedig az előrehaladáson; csak előrehaladás esetén lehet összefogni, csak összefogás esetén lehet elérni az egységet — ez vitathatatlan igazság. Ez a második javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

A harmadik: következetesen meg kell valósítani az alkotmányos kormányzást. A „politikai gyámság" hosszú évekig tartó időszaka a legcsekélyebb eredménnyel sem járt. Egy bizonyos határnál fordulatot kell végrehajtani, és ezt az alkotmányos kormányzás bevezetésével kell megkezdeni. Mégis azt látjuk, hogy szólásszabadság nincs, a pártok működésének tilalmát nem helyezték hatályon kívül, mindaz, ami az országban történik, ellentétben áll az alkotmányos kormányzás elveivel. Ha ugyanez megy majd végbe az alkotmány kidolgozásakor is, vajjon miben fog különbözni ez az alkotmány az olyan hivatalos irkafirkától, amire ráillik a „nesze semmi, fogd meg jól" mondás? Ha ugyanez megy majd végbe az alkotmányos kormányzás megvalósításakor is, vajjon miben fog ez különbözni az egypárt-rendszer önkényuralmától? Ha még most, a súlyos nemzeti válság idején sem gondolnak az irányvonal megváltoztatására, akkor a japán

területrablók meg Vang Csing-vej külső támadásai, és az árulók belső aknamunkája államunknak és népünknek puszta létét is súlyosan fenyegetik. A kormánynak haladéktalanul meg kell szüntetnie a pártok működésére vonatkozó tilalmat, bátorítania kell a közvélemény megnyilatkozásait és ezzel meg kell mutatnia, hogy őszintén törekszik az alkotmányos kormányzásra. Valóban, ezek ma azok az elodázhatatlan intézkedések, melyek révén meg lehet nyerni a nép nagyfokú bizalmát, és utat lehet nyitni az ország megújhodása felé. Ez a harmadik javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

A negyedik: véget kell vetni a surlódásoknak. Tavaly március óta, amikor kiadták „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések" című utasítást, országszerte kampányszerűen folyik a kommunisták „korlátozása", a kommunisták „beolvasztása", a kommunisták elleni harc; hol itt, hol ott robbannak ki véres incidensek, patakokban ömlik a vér. De még ez sem volt elég, mert tavaly októberben újabb intézkedések láttak napvilágot, amelyeket „Az idegen pártok problémájának rendezését célzó intézkedéseknek" nevezznek. Kína északnyugati területein, Észak- és Közép-Kínában ezenkívül kiadták „Az idegen pártok problémájának rendezését szolgáló gyakorlati intézkedések programmja" című utasítást. Azt beszélik, hogy a kommunisták „politikai korlátozásáról" most már rátértek a kommunisták „katonai korlátozására", és az ilyen beszédeknek kétségkívül megvan az alapjuk. A kommunisták úgynevezett „kor-

látozása" is a kommunisták elleni harcot jelenti. A kommunisták elleni harc pedig nem más, mint a japán imperialisták és Vang Csing-vej alattomos cselszövése, amely Kína leigázására irányul. Ez az oka annak, hogy általános riadalom lett úrrá az embereken, mindenki attól fél, hogy megismétlődik a több mint tíz évvel ezelőtt bekövetkezett tragédia. Most már odáig fajult a dolog, hogy olyan eseményekre kerülhetett sor, mint például Hunanban a pingcsiangi mészárlás, Honanban a csüesani mészárlás, Hopej tartományban Csang Jin-vu támadása a 8. hadsereg ellen, Santungban a partizánosztagoknak Csin Csi-zsung által történt megsemmisítése, Hupej tartomány keleti részén mintegy 600 kommunistának Cseng Zsu-huaj által történt megöletése, a központi kormány csapatainak széles fronton indított támadása a 8. hadsereg Kanszu tartomány keleti részében állomásozó helyőrségei ellen, és a legújabb véres incidens — Sanhszi tartományban a régi csapatok rátámadtak az újakra, s e támadás során a régi csapatok betörtek abba a körzetbe, melyet a 8. hadsereg védelmez. Ha az ilyen jelenségeknek nem vetünk sürgősen véget, ez mindkét félre végzetessé válhat; és hogyan beszélhetünk akkor a japán rablók legyőzéséről? Az összefogás és a megszállók elleni háború érdekében a kormánynak büntető rendelkezéseket kell hoznia mindazok ellen, akik véres incidenseket provokálnak, s ezzel meg kell mutatnia az egész országnak, hogy nem tűri megismétlődésüket. Ez a negyedik javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

Az ötödik: védelembe kell venni az ifjúságot.

Hszian környékén nemrég koncentrációs tábort létesítettek, amelyben az északnyugati és a központi síkvidéki tartományok haladó ifjúságának több mint 700 képviselőjét tartják fogva. E fiatalok helyzete elviselhetetlenül tragikus: úgy bánnak velük, mint valami gonosztevőkkel, lelkileg és fizikailag meg akarják törni őket. Miért bánnak ilyen embertelenül ezekkel a teljesen ártatlan fiatalokkal? Hiszen az ifjúság a nemzet virága, a haladó ifjúság pedig már régóta a mi legbecsesebb tőkénk a japán bitorlók elleni háborúban. A meggyőződés kinek-kinek lelkiismereti ügye, a gondolatot nem lehet fegyverrel elfojtani. Mindenki előtt nyilvánvaló azoknak a „kultúrhadjáratoknak" bűnös jellege, melyeket a multban egy teljes évtizeden át folytattak — miért lépjünk hát újra erre a végzetes útra? A kormánynak sürgősen intézkednie kell az egész országban az ifjúság megvédéséről, fel kell oszlatnia a hsziani koncentrációs tábort, és szigorúan meg kell tiltania, hogy bárhol is bántalmazzák az ifjúságot. Ez az ötödik javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

A hatodik: segíteni kell a frontot. Azok a csapatok, melyek a legelső vonalban küzdenek és kitüntették magukat a japán területrablók elleni háborúban, mint például a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és más alakulatok, igen rossz körülmények között vannak: gyenge a felszerelésük, hiányosan táplálkoznak, nem kapnak lőszert, nincs biztosítva számukra az orvosi ellátás. És akkor végképp elaljasodott semmirekellők még ócsárolják ezeket az alakulatokat. Végnélküli, felelőtlen és ostoba

rágalmakat terjesztenek arcátlanul. Nem tüntetik ki azokat, akik érdemeket szereztek, erőfeszítéseiket említésre sem méltatják, sőt ellenkezőleg, áskálódnak ellenük, mindenféle intrikákat szőnek körülöttük. Nem szabad tovább tűrni ezeket a furcsa jelenségeket, melyek elkeserítik a parancsnokokat meg a harcosokat, és amelyek az ellenség örömére szolgálnak. A kormány a csapatok szellemének megjavítása és a hadviselés sikere érdekében biztosítsa teljes egészében a fronton kitűnt csapatok ellátását, s ugyanakkor szigorúan tiltsa meg a semmirekellőknek a rágalmazást meg az áskálódást. Ez a hatodik javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

A hetedik: meg kell zabolázni a Különleges Szolgálat szerveit. A Különleges Szolgálat szerveihez tartozó emberek botrányait kortársaink azokhoz a dolgokhoz szokták hasonlítani, melyeket Csou Hszing és Laj Csün-csen követett el a Tang-dinasztia idején[1], vagy Vej Csung-hszien és Liu Csin a Ming-dinasztia idején[2]. Ahelyett, hogy az ellenség ellen harcolnának, minden erejükkel tulajdon népükre támadnak, halomra gyilkolják az embereket, mintha csak füvet kaszálnának; ezeknek a megvesztegethető embereknek a mohósága határtalan. A Különleges Szolgálat szervei igazán a rágalmak konyhái és a gonoszság gyárai. Még soha senki nem rémítette meg annyira a népet, mint a Kuomintang-féle Különleges Szolgálat szerveihez tartozó vadállatok. Ha a kormány fenn akarja tartani tekintélyét, akkor meg kell zabolázni és át kell szervezni a Különleges Szolgálat szerveit; meg kell szabnia,

hogy e szervek kizárólagos feladata az ellenséggel és a nemzetárulókkal való harc. Akkor majd megnyugszik a nép, és megszilárdulnak az állam alapjai. Ez a hetedik javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

A nyolcadik: fel kell számolni a közpénzek sikkasztását meg a korrupciót. Vannak emberek, akik a japán területrablók elleni háború évei alatt a nemzeti szerencsétlenségből hasznot húzva százmillió jüant harácsoltak össze és tucatszámra tartanak ágyasokat[3]. A hadseregbe való toborzásokat, a belföldi kölcsönöket, a gazdaság ellenőrzését, az elemi csapások károsultjainak és a menekülteknek a segélyezését — mindezt a közpénzeket sikkasztó és megvesztegethető elemek egyéni meggazdagodásuk forrásává teszik. Márpedig ha az országban ilyen zsiványbanda garázdákodik, nem csoda, hogy az államügyek a legsiralmasabb állapotban vannak. A nép felháborodása a végsőkig fokozódott, mégsem szánja rá magát senki, hogy leleplezze a gonosztevőket. Ahhoz, hogy országunkat megmenthessük a fenyegető összeroppanástól, erős kézzel hatékony rendszabályokat kell életbeléptetni a közpénzsikkasztás és a korrupció gyökeres kiirtása érdekében. Ez a nyolcadik javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

A kilencedik: valóra kell váltani Szun Jat-szen végakaratát. Szun Jat-szen végrendeletében a következőket mondja: „Életemből negyven esztendőt áldoztam a nemzeti forradalom ügyének, hogy kiharcoljuk Kínának a szabadságot és az egyenlőséget. Négy évtizedes tapasztalat alapján arra a

szilárd meggyőződésre jutottam, hogy e cél elérése érdekében talpra kell állítani a néptömegeket . . .” Nagyszerű szavak! Ismeri őket egész négyszázötvenmilliós népünk. Csakhogy sokan esküsznek erre a végrendeletre, de kevesen valósítják meg. Akik elárulják a végrendeletet, azokat kitüntetik, azokat pedig, akik megvalósításán fáradoznak — megbüntetik. Mi lehetne még ennél iszonyatosabb? A kormánynak olyan rendeletet kell hoznia, hogy mint Szun Jat-szen ügyének árulóit meg kell büntetni mindazokat, akik meg merészelik sérteni végakaratát, akik nem állítják talpra, hanem ellenkezőleg, eltiporják a néptömegeket. Ez a kilencedik javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

A tizedik: meg kell valósítani a három népi elvet. A Kuomintang pártja tanításának nyilvánította a három népi elvet. De igen sokan vannak olyanok, akik a kommunisták elleni harcot tartják legfontosabb feladatuknak, és kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy a japán területrablók elleni háború ügyeivel foglalkozzanak. Amikor pedig maga a nép kel harcra a megszállók ellen, ezek az emberek mindenképpen arra törekszenek, hogy elnyomják, akadályozzák harci tevékenységét. Ez a nacionalizmus elvének megtagadása. A hivatalnokok megfosztják a népet minden demokratikus jogától. Ez a népuralom elvének megtagadása. Amikor látják a nép szenvedéseit, de úgy tesznek, mintha nem látnák — az a népjólét elvének megtagadása. Ezek az emberek unos-untalan hivatkoznak a három népi elvre, de csak játszanak a szavakkal; ha valaki

aztán igazában meg akarja valósítani, akkor azt vagy kigúnyolják nem helyénvaló buzgalma miatt, vagy pedig keményen megbüntetik. Ebből azután rengeteg képtelenség adódik, és az emberek elvesztik Szun Jat-szen tanításába vetett hitüket. Rendkívül fontos egy olyan rendelet kibocsátása, mely határozottan megköveteli a három népi elv megvalósítását az egész országban, s ennek a rendeletnek a teljesítését szigorúan ellenőrizni kell. A rendelet megszegőit keményen meg kell büntetni, azokat pedig, akik teljesítik, mindenképpen fel kell karolni. Akkor talán végre megvalósul a három népi elv, és meglesz az alapja annak, hogy győzelmet arassunk a japán megszállók elleni háborúban. Ez a tizedik javaslatunk, melynek elfogadását és megvalósítását kérjük.

Ebben a tíz pontban van a haza megmentésének útja, a japán területrablók elleni háború programmja. Most, amikor az ellenség egyre erősebben szorongatja országunkat, amikor az áruló Vang Csing-vej tombol dühében, nincs jogunk eltitkolni komoly aggályainkat. Javaslataink elfogadása és megvalósítása igen üdvös lesz a japán rablók elleni háború ügyének szempontjából, igen üdvös lesz a kínai nép felszabadításának szempontjából. Türelmetlenül várjuk felhívásunk visszhangját.

JEGYZETEK

[1] Csou Hszing és Laj Csün-csen — a Tang-dinasztiához tartozó Vu Cö-tien császárnő kegyetlen hivatalnokai. Kiterjedt besúgóhálózatot szerveztek, kényük-kedvük sze-

rint bebörtönözték a nekik nemtetsző embereket, vádakat koholtak ellenük, kínozták és irgalmatlanul megölték őket.

[2] Liu-Csin – a Ming-dinasztiához tartozó Vu-cung császár eunuchja; Vej Csung-hszien — a Ming-dinasztiához tartozó Hszi-cung császár eunuchja. Egy hatalmas titkosrendőri apparátus segítségével nagy hatalomra tettek szert, és sanyargatták a népet, s így a nép nem beszélhetett és nem tehetett semmit szabadon. Aki fel mert lépni ellenük, a fejével játszott.

[3] Csiang Ting-ven reakciós hsziani Kuomintang-tábornokról van szó.

A „CSUNGKUO KUNGZSEN" CÍMŰ FOLYÓIRAT ELSŐ SZÁMÁNAK MEGJELENÉSE ALKALMÁBÓL

(1940 február 7)

A „Csungkuo Kungzsen”[1] című folyóirat kiadása fontos és szükséges dolog. A legutóbbi 20 esztendő folyamán a kínai munkásosztály — pártjának, a Kínai Kommunista Pártnak a vezetésével — hősies harcot folytatott, a nép legöntudatosabb részévé vált, a kínai forradalom vezetője lett. A kínai munkásosztály, szövetségben a parasztsággal és a nép valamennyi forradalmi rétegével, harcol az imperializmus és a feudalizmus ellen, az új-demokratikus Kína megteremtéséért, a japán imperializmus kiűzéséért. Ez a nagy érdeme. A kínai forradalom azonban még nem fejeződött be, a munkásosztálynak még sok erőfeszítésre van szüksége, tömörülnie kell, maga köré kell tömörítenie a parasztságot és a kisburzsoázia más rétegeit, maga köré kell tömörítenie az értelmiséget, maga köré kell tömörítenie a nép minden forradalmi rétegét. Ez óriási politikai és szervezési feladat. Ez kötelessége a Kínai Kommunista Pártnak, kötelessége a munkásosztály legjobb fiainak, kötelessége az egész munkásosztálynak.

A munkásosztály és az egész nép végleges fel-

szabadítása csak akkor válik lehetségessé, amikor megvalósul a szocializmus. Kína munkásosztályának e végső cél eléréséért kell küzdenie. A szocialista szakaszba való átmenet azonban csak az imperialistaellenes, antifeudális demokratikus forradalom szakaszán keresztül lehetséges. Tömörülni, maga köré tömöríteni a néptömegeket, harcolni az imperializmus meg a feudalizmus ellen, az új-demokratikus új Kína megteremtéséért — ez a feladat vár most a kínai munkásosztályra. Éppen ennek a feladatnak a megvalósítását szolgálja a „Csungkuo Kungzsen" című folyóirat kiadása.

A „Csungkuo Kungzsen" című folyóirat népszerű nyelven sok mindent fog megmagyarázni a munkástömegeknek. Beszélni fog arról, hogyan harcol a munkásosztály a japán megszállók ellen. Általánosítja majd e harc tapasztalatait. Minden erejével azon lesz, hogy teljesítse feladatát.

A „Csungkuo Kungzsen" című folyóiratnak a munkások nevelését és a közülük kikerülő vezető káderek képzését szolgáló iskolává kell válnia. A „Csungkuo Kungzsen" olvasói ennek az iskolának a tanulói lesznek. A munkások közül sok vezető kádert kell kiképezni, s ezeknek olyanoknak kell lenniök, akik birtokukba veszik a tudást, megszerzik a szükséges hozzáértést, nem dicsőséget hajhásznak, hanem derekasan megfogják a dolog nehezebb végét. Ilyen tulajdonságokkal rendelkező nagyszámú káder nélkül a munkásosztály nem érheti el a felszabadulást.

A munkásosztálynak üdvözölnie kell a forradalmi értelmiség részéről jövő segítséget, s nem sza-

bad ezt a segítséget elutasítania, mert enélkül nem haladhat előre, enélkül a forradalmat nem koronázhatja siker.

Kívánatos, hogy a folyóirat kiadása jól menjen, minél több élő, eleven anyag legyen benne, mindenképpen kerülje a holt sablonokat és közhelyeket, közérthetően, érdekesen és élénken írjanak benne.

Ha már eltökéltük magunkat ennek a folyóiratnak a kiadására, komolyan kell vele foglalkozni és úgy kell intézni a dolgot, hogy mindenképpen megfelelő legyen. Ez nemcsak azoknak a kötelessége, akik kiadják, hanem azoké is, akik olvassák. Nagyon fontos, hogy az olvasók megmondják véleményüket, megjegyzéseket és leveleket írjanak, közöljék, hogy mi tetszik és mi nem tetszik nekik. Csak így lehet egy folyóirat munkája sikeres.

Szolgáljanak ezek a kívánságaim beköszöntőül a folyóirat első számához.

JEGYZETEK

[1] A „Csungkuo Kungzsen" („Kínai Munkás") című havi folyóirat első száma 1940 februárjában jelent meg Jenanban. Kiadója a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága mellett működő Szakszervezeti Mozgalmi Bizottság.

TÖBB FIGYELMET AZ ÖSSZEFOGÁSRA ÉS AZ ELŐREHALADÁSRA*

(1940 február 10)

** Ezt a cikket Mao Ce-tung elvtárs a „Hszincsung-huapao" című jenani ujság számára irta, a lap egyéves fennállása alkalmából.*

Háború a japán rablók ellen, összefogás, előrehaladás — ez az a három fő jelszó, melyet a Kommunista Párt tavaly, a július 7-i események évfordulóján kiadott. Hármas irányvonal ez, s mind a három része egyformán szükséges. Ha csak a japán rablók elleni háborúra fordítunk figyelmet, s megfeledkezünk az összefogásról meg az előrehaladásról, akkor az ilyen „háborúnak" nem lesz megbízható alapja és nem folytathatjuk sokáig. Összefogás és előrehaladás nélkül a háború végülis kapitulációra vezethet, vagy vereséggel végződik. Mi, kommunisták, azt tartjuk, hogy ennek a három feladatnak egybe kell olvadnia. A japán rablók elleni hadviseléshez okvetlenül szükséges, hogy harcoljunk a kapituláció ellen, a Vang Csing-vej által kötött áruló egyezmény ellen, a vangcsingvejista bábkormány ellen, a japánellenes front soraiban meghúzódó nemzetárulók és kapitulánsok ellen. Az összefogás elérése érdekében harcolnunk kell a szakadár tevékenység ellen; a belső surlódások ellen; a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a japán rablók ellen küzdő minden egyéb haladó erő hátba-

támadása ellen; az ellenség mögöttes területén a területrablókkal szembeni ellenállás céljából létesült támaszpontokon észlelhető aknamunka ellen; a 8. hadsereg mögöttes területét alkotó Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen tapasztalható bomlasztó tevékenység ellen; a Kommunista Párt legális működési jogának el nem ismerése ellen; „az idegen pártok tevékenységének korlátozásáról" szóló rendelkezések lavinatömege ellen. Ahhoz, hogy előrehaladjunk, harcolnunk kell minden ellen, ami visszafelé húz bennünket; az ellen a kísérlet ellen, hogy véka alá rejtsék a három népi elvet, meg „A Japánnal szembeni ellenállásnak és az állam építésének programmját"; az ellen, hogy vonakodnak valóra váltani Szun Jat-szen végakaratát, amely szerint „talpra kell állítani a néptömegeket"; az ellen, hogy a haladó ifjúságot koncentrációs táborokba zárják; az ellen, hogy a szólásnak és a sajtónak még azt a nyomorúságos szabadságát is teljesen fel akarják számolni, amely a japán bitorlók elleni háború kezdeti szakaszában még megvolt; az ellen, hogy az alkotmányos kormányzásért megindult mozgalmat néhány személynek bérbeadott bürokratikus vállalkozássá változtassák; az ellen, hogy Sanhsziban megtámadják az új csapatrészeket; az olyan tettek ellen, mint „Az önfeláldozás ligájának" szétzúzása és a haladó közéleti emberekkel való vadállati leszámolás[1]; az utak elzárása ellen és azok ellen a galádságok ellen, melyeket „A három népi elv ifjúsági szövetsége" a Hszienjang—Jülin országúton és a lunghaji vasútvonal mentén véghezvitt[2]; azoknak az embereknek

gyalázatos viselkedése ellen, akik tucatnyi ágyast tartanak és százmillió jüan nyereséget húznak a nemzeti szerencsétlenségből; a törvénytipró közpénzsikkasztók és megvesztegethető hivatalnokok ellen, a tuhá:ók és liesenek önkényeskedése ellen. Enélkül, összefogás és előrehaladás nélkül, a japán területrablók elleni háború jelszava üres szó marad, és semmi remény nem lesz arra, hogy kivívjuk a győzelmet a háborúban. Milyen legyen a „Hszincsunghuapao" politikai irányvonala megjelenésének második esztendejében? A lap fordítson több figyelmet az összefogásra és az előrehaladásra, s így harcoljon a japán rablók elleni háború ügyére nézve ártalmas, mérges miazmák ellen, hogy biztosíthassuk a további sikereket ebben a háborúban.

JEGYZETEK

[1] „Az önfeláldozás lígája" — „Az önfeláldozás sanhszi lígája a haza megmentéséért" rövidített neve. Ez a japánellenes tömegszervezet Sanhszi tartományban alakult meg 1936-ban, s a japán megszállók elleni háború kezdeti szakaszáig állott fenn. Szorosan együttműködött a Kommunista Párttal, és fontos szerepe volt a japán megszállók ellen Sanhszi tartományban végrehajtott hadműveletekben. 1939 decemberében Jen Hszi-san Sanhszi tartomány nyugati részében nyiltan megkezdte „Az önfeláldozás lígájának" szétzúzását; sok kommunista esett áldozatul, a líga aktivistáit és a néptömegek élenjáró képviselőit állati kegyetlenséggel meggyilkolták.

[2] A Kuomintang 1939-től kezdődően „A három népi elv ifjúsági szövetsége" nevű kuomintangista janicsár-szervezet kebelében működő „Ellátási iroda" cégére alatt mindenfelé sorompókat állított fel a Hszienjang—Jülin országúton, meg a lunghaji vasútvonalon. A Különleges

Szolgálat ügynokei és a katonák ezeknél a sorompóknál őrizetbe vették a haladó ifjúságnak és értelmiségnek azokat a képviselőit, akik a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határteruletre igyekeztek vagy onnan jottek. A foglyokat koncentrációs táborokba hurcolták, bortonbe vetették, meggyilkolták, vagypedig arra kényszerítették őket, hogy a Kuomintang kémszolgálatába álljanak.

AZ ÚJ-DEMOKRATIKUS ALKOTMÁNYOS KORMÁNYZÁSÉRT*

(1940 február 20)

** Ezt a beszédet Mao Ce-tung elvtárs Jenanban mondotta el, az alkotmányos kormányzás megvalósításában való közreműködés társaságának gyűlésén. Akkoriban sok olyan elvtárs volt a Pártban, akit megzavart Csang Kaj-seknek „az alkotmányos kormányzás megvalósítását" ígérő hazug propagandája. Ezek az elvtársak úgy gondol-*

tak, hogy a Kuomintang valoban kepes az alkotmányos kormanyzás bevezetesere. Mao Ce-tung elvtárs ebben a beszedeben leleplezte Csang Kaj-sek csalását, kiragadta kezéből az alkotmanyos kormányzás megvalósitasat hangoztato propaganda fegyveret, es ezt a propagandát a nép felrazasának, arra való buzditasanak eszközeul használta ki, hogy demokratikus szabadsagjogokat követeljen Csang Kaj-sektől. Ennek következteben Csang Kaj-seknek mihamar abba kellett hagynia demagog nepámitását, és a japan megszallok elleni haboru további folyaman tobbe nem mert előállni az „alkotmanyos kormanyzás" propagandájával.

Az a körülmény, hogy a jenani lakosság különböző társadalmi köreinek képviselői ma itt az alkotmányos kormányzás megvalósításában való közreműködés társaságának alapító gyűlését tartják, és hogy mindenki oly nagy érdeklődést tanúsít az alkotmányos kormányzás iránt, rendkívül figyelemreméltó. Miért alakítjuk meg ezt a társaságot? Azért, hogy előmozdítsa a nép akaratának kifejezését, a japán területrablók legyőzését és az új Kína felépítését.

Abban mindenki egyetért, hogy harcolni kell a japán megszállók ellen. A harc javában áll, és most már csak kitartóan folytatni kell. De van még egy dolog, melynek demokratizálás a neve, és erre még nem került sor. A jelenlegi Kína számára mindkettő elsőrangú jelentőségű. Kínának természetesen még sok mindenre szüksége van, de elsősorban két dologra van szüksége: függetlenségre és demokráciára. Amíg Kínának e kettő közül akár csak az egyik is hiányzik, addig rosszul fog állni a szénája.

Két dologra szükségünk van, ezzel szemben

van két olyasvalami, ami fölösleges számunkra. Mi ez a két fölösleges valami? Az egyik az imperializmus igája, a másik a feudalizmus igája. Éppen ezek miatt lett Kína gyarmati, félgyarmati és félfeudális országgá. Népünknek most mindennél inkább függetlenségre és demokráciára van szüksége, szét kell tehát zúzni az imperializmust és a feudalizmust. Szét kell zúzni határozottan, véglegesen és irgalmatlanul. Egyesek azt állítják, hogy csak építeni kell, rombolásra nincs szükség. De legyen szabad megkérdeznem: vajjon szét kell-e zúzni Vang Csing-vejt, szét kell-e zúzni a japán imperializmust, szét kell-e zúzni a feudális viszonyokat? Ha nem semmisítjük meg ezt az egész förtelmet, akkor ne is gondoljunk semmiféle építésre. Kína csak akkor menekül meg, ha mindezt megsemmisítjük, és csak azután foghat hozzá az építéshez. A kérdésnek bármilyen más módon való felvetése nem egyéb, mint lázas képzelődés. Csak a réginek, a korhadtnak lerombolása után lehet építeni az újat, az erőset. A függetlenségért való harc összekapcsolása a demokratizálással azt jelenti, hogy az ország demokratizálása alapján harcolunk a japán rablók ellen, vagy másszóval — a japán rablók elleni háború érdekében demokratizáljuk az országot. Demokrácia nélkül a japán rablók elleni háborúnak csak vereség lehet a vége. Demokrácia nélkül nem állhatunk helyt a háborúban, a demokrácia megvalósításával viszont feltétlenül győzni fogunk, még ha 8—10 évig kellene is hadakoznunk.

Mi voltaképpen az alkotmányos kormányzás? Nem egyéb, mint demokratikus rendszer. Én egyet-

értek mindazzal, amit itt tisztelt elvtársunk, Vu Jü-csang[1] az imént elmondott. Mégis, milyen legyen az a demokratikus rendszer, amelyre most szükségünk van? Nekünk új-demokratikus rendszerre, új-demokratikus alkotmányos kormányzásra van szükségünk. Ez már nem a régi, idejétmúlt, úgynevezett európai-amerikai típusú demokratikus rendszer, már nem a burzsoá diktatúra rendszere, de ugyanakkor még nem is szovjet típusú demokratikus rendszer, még nem is a proletárdiktatúra rendszere.

A régitípusú demokrácia a külföldi országokban állt fenn; ma már reakcióssá fajult. Az ilyen reakciós limlommal egyáltalán nem kezdhetünk semmit. Az az alkotmányos kormányzás, amelyről a kínai vaskalaposok beszélnek — nem más, mint a külföldön fennálló, régitípusú polgári-demokratikus rendszer. Amikor azonban ezek az emberek azt szajkózzák, hogy ők alkotmányos kormányzásra törekednek, valójában egyáltalán nem tartják ezt kívánatosnak, hanem csak azért szónokolnak, hogy elbolondítsák a népet. Valójában fasiszta egypártdiktatúrára törekednek. Ami a kínai nemzeti burzsoáziát illeti, ez valóban éppen ilyen alkotmanyos kormányzásra törekszik, meg akarja valósítani Kínában a burzsoázia diktatúráját, de nem boldogul, mert a kínai nép ezt nem akarja. A kínai nép nem akarja, hogy a burzsoázia saját osztályának kizárólagos diktatúráját valósítsa meg. Kína ügyeit a lakosság túlnyomó többségének kell intéznie. Teljesen megengedhetetlen, hogy egyetlen osztály — a burzsoázia — ragadja kezébe az ország egész kormányzását. Nos, és mi a helyzet a szocialista

demokráciával? Ez természetesen nagyon jó rendszer, s a jövőben a világ minden országa be fogja vezetni a szocialista demokráciát. De a mai Kínában az ilyen demokrácia egyelőre nem valósítható meg, és ezért ideiglenesen le kell róla mondanunk. A szocialista demokráciát csak a jövőben lehet majd megvalósítani, amikor kialakulnak az ennek megfelelő viszonyok. Az a demokratikus rendszer, amelyre nekünk most Kínában szükségünk van — nem a régitípusú demokrácia, s egyelőre még nem is a szocialista demokrácia, hanem olyan új demokrácia, mely megfelel Kína mai viszonyainak. Annak az alkotmányos kormányzásnak, melynek bevezetésére most folynak az előkészületek, új-demokratikus alkotmányos kormányzásnak kell lennie.

De mi az az új-demokratikus alkotmányos kormányzás? Több forradalmi osztály szövetségének diktatúrája, mely a nemzetárulók és reakciósok ellen irányul. Valamikor azt mondták: „Ha van rizs, egyen mindenki." Úgy gondolom, hogy ezekkel a szavakkal lehet képletesen jellemezni az új demokráciát is. Ha igaz az, hogy „mindenkinek kell enni", akkor a hatalmat sem sajátíthatja ki magának egyetlen párt, egyetlen csoport, egyetlen osztály. Mindennél jobban kifejezte ezt Szun Jat-szen a Kuomintang I. országos kongresszusának Kiáltványában. Ebben a Kiáltványban a következőket olvassuk: „Napjainkban a burzsoázia a különböző országokban gyakran monopolizálja és az egyszerű nép elnyomásának eszközévé változtatja az úgynevezett «népuralmat». A Kuomintang értelmezése szerint viszont a népuralom elve azt jelenti, hogy a

hatalomnak az egyszerű emberek, az egész nép közkincsévé kell lennie, nem sajátíthatja ki egy maroknyi csoport."

Elvtársak! Az alkotmányos kormányzás kérdéseinek tanulmányozása során különféle anyagokat kell elolvasnunk, de különös figyelemmel kell olvasnunk ezt a Kiáltványt. A Kiáltvány előbb idézett szavait jól, nagyon jól meg kell jegyeznünk: „... a hatalomnak az egyszerű emberek, az egész nép közkincsévé kell lennie, nem sajátíthatja ki egy maroknyi csoport"; ez a konkrét tartalma annak az új-demokratikus alkotmányos kormányzásnak, amelyről beszélünk, ez a több forradalmi osztály szövetségének demokratikus diktatúrája, mely a nemzetárulók és reakciósok ellen irányul, ez az az alkotmányos kormányzás, amelyre ma szükségünk van. Az ilyen alkotmányos kormányzás ugyanakkor a japánellenes egységfront alkotmányos kormányzása.

Ez a mi ma megalakuló társaságunk az alkotmányos kormányzás megvalósításában kíván közreműködni. Miért van szükség erre a „közreműködésre?" Hiszen ha mindenki működik, akkor, legalábbis azt hinné az ember, semmi szükség külön közreműködésre! Mi mégis fáradozunk, gyűléseket hívunk össze. Miért? Azért, mert vannak emberek, akik nem működnek, akik semmit sem tesznek, nem mozdulnak ki a helyükből, nem akarnak előrehaladni. Sőt, nemhogy előrehaladnának, hanem még hátrálnak is. Ha valaki felszólítja őket, hogy menjenek már előre, inkább meghalnának, semmint akár egyetlen lépést mozduljanak a helyükből. Az

ilyen embereket nevezik vaskalaposoknak. Ezek hihetetlenül csökönyösek. Így hát gyűléseket kell összehívni, hogy „közreműködjünk" velük. Honnan származik ez a „közreműködni" szó? Ki találta ki? Nem mi találtuk ki ezt a szót. Egy nagy ember találta ki, akit mindnyájan tisztelünk és becsülünk, ugyanaz az ember, aki azt mondotta: „Életemből negyven esztendőt áldoztam a nemzeti forradalom ügyének . . .", ezt a szót Szun Jat-szen találta ki. Végrendeletében szóról szóra a következőket olvashatjuk: „Az utóbbi időben nagy nyomatékkal hangoztattam, hogy Nemzetgyűlést kell összehívni... *közreműködni* ennek legrövidebb időn belüli megvalósításában különösen szükséges. Ez az én legszigorúbb utasításom." Vagy nem ez áll szóról szóra a végrendeletben?

Nem egyszerű utasítás ez, elvtársak, hanem „legszigorúbb" utasítás. A „legszigorúbb utasítás" — rendkívüli utasítást jelent. Vajjon szabad-e ezt lekicsinyelni, semmibe venni? A végrendeletben az áll: „legrövidebb időn belüli", tehát egyáltalán nem hosszú időn belüli, nem is aránylag hosszú időn belüli, sőt, még csak nem is egyszerűen rövid időn belüli, hanem „legrövidebb időn belüli". Éppen azért kell a „közreműködés", hogy a legrövidebb időn belül Nemzetgyűlést hívjanak össze. Szun Jat-szen halála óta már 15 év telt el, de Nemzetgyűlést, aminek összehívását nagy nyomatékkal sürgette, mind a mai napig sem hívtak össze. Napról napra folyik a hercehurca a „politikai gyámság"*

* Lásd ebben a kötetben „Beszélgetés a «Csungjangsö» hírügynökség, valamint a «Szaotangpao» és a «Hszinminpao»

körül, és teljesen értelmetlenül erre a hercehurcára vesztegetik az időt. A legrövidebb időből nagyon hosszú idő lett, s ugyanakkor még lépten-nyomon Szun Jat-szenre hivatkoznak. El lehet képzelni, mennyire elítéli Szun Jat-szen lelke odafönn méltatlan utódait! Most már teljesen világos: közreműködés nélkül nem lehet előrehaladás. Nagyon sokan vannak még olyanok, akik hátrafelé mennek; nagyon sok még a nem öntudatos ember, s ezért a „közreműködésre" feltétlenül szükség van.

Közreműködésre akkor van szükség, amikor nincs előrehaladás; de szükség van közreműködésre akkor is, amikor az előrehaladás nagyon lassú. Ezért mi erősen kifejlesztettük az alkotmányos kormányzás létrehozásában közreműködő társaságok szervezetét — s ugyanígy az ifjúság társaságait, a nők társaságait, a munkások társaságait, továbbá a tanintézetekben, az intézményekben, a katonai alakulatoknál működő társaságokat. Mindezek nagy lendülettel és lelkesedéssel láttak munkához. Ma megalakítjuk a közreműködés Egyesült Társaságát, hogy valamennyien közös erővel működhessünk közre az alkotmányos kormányzás legrövidebb időn belüli megvalósításában, Szun Jat-szen végakaratának legrövidebb időn belüli teljesítésében.

Egyesek azt mondják: a többiek más körzetekben vannak, ti pedig Jenanban; ti ugyan közre fogtok működni a megvalósításban, de amazok nem sokat fognak törődni vele. Mi haszon származik ebből? — kérdik. Vállalkozásunknak lesz eredmé-

---

című lapok tudósítóival" című munkához fűzött 2. jegyzetet, 83. old.

nye. Ha mozgalmunk kiterjed, akkor majd kénytelenek lesznek meghallgatni szavunkat. Azon leszünk, hogy minél több gyűlést hívjunk össze, minél több cikket írjunk, minél több előadást tartsunk, minél több táviratot küldjünk, és akkor lehetetlen, hogy ne hallgassák meg szavunkat. Szerintem Jenanban működő számos közreműködési társaságunknak két feladata van: tanulmányozni és ösztökélni. Miért kell tanulmányozni? Mivel azok az emberek nem haladnak előre, önök fogják őket ösztökélni. Ha pedig azok megkérdezik: miért nógattok bennünket, akkor önöknek választ kell adniok erre a kérdésre, s ahhoz, hogy válaszolhassanak, alaposan tanulmányozniok kell az alkotmányos kormányzás előnyeit bizonyító érveket. Sokmindent elmondott itt az imént nagyrabecsült Vu Jü-csang elvtársunk; megannyi érvet sorakoztatott fel. Az alkotmányos kormányzás előttünk álló problémáit mindenütt tanulmányozni kell: a tanintézetekben, az intézményekben, a katonai alakulatoknál, tanulmányozni kell a lakosság minden rétegének.

Ha mi magunk jól felkészülünk, könnyebben tudunk majd ösztökélni másokat, és éppen ez az ösztökélés jelenti a „közreműködést". Ha mindenfelé megkezdődik az ösztökélés, akkor lassan mindenfelé megkezdődik az előrehaladás. Akkor aztán a sok-sok kis patak hatalmas folyammá egyesül, s ez elmos mindent, ami rothadt, ami reakciós, és akkor majd megvalósul az új-demokratikus alkotmányos kormányzás. Ilyenformán a mi ösztökélésünk nagyon hasznos lesz. Az, ami Jenanban tör-

ténik, feltétlenül befolyásolni fogja majd egész Kínát.

Csak nem gondolják, elvtársak, hogy elég egy gyűlést tartani, meg egy táviratot küldeni, s a vaskalaposok megijednek, tüstént megindulnak a haladás útján, és engedelmeskednek a mi parancsainknak? Nem, ilyen könnyen nem fognak engedelmeskedni. Sok vaskalapos mögött a vaskalaposság különleges iskolája van. Ezek vaskalaposok ma, és vaskalaposok maradnak holnap meg holnapután is. Mit jelent voltaképpen az, hogy valaki vaskalapos? A „vaskalapos" begyepesedett, tunya embert jelent, aki nem halad előre sem ma, sem holnap, sem holnapután. Az ilyen embereket nevezik vaskalaposoknak. Ezeket aztán nem könnyű rábírni arra, hogy meghallgassák a szavunkat.

A világ minden más országában — Angliában, Franciaországban, az Egyesült Államokban, a Szovjetunióban — a következő módon születtek meg az alkotmányos rendszerek: győzött a forradalom, a demokrácia ténnyé vált, és csak akkor hirdették ki azt az alaptörvényt, amely ezt a tényt szentesítette; ez a törvény volt az alkotmány. Kínában másként áll a dolog. Kínában a forradalom még nem fejeződött be, és a demokrácia, a mi Határterületünk és több hozzá hasonló hely kivételével, sehol az országban nem vált még ténnyé. Kína jelenlegi rendszerét tekintve — félgyarmati, félfeudális ország. Ezért még ha ki is hirdetnének valamiféle szép alkotmányt, ez elkerülhetetlenül a feudális erők ellenállásába ütközne, a vaskalaposok elkerülhetetlenül szembefordulnának vele. Akadálytalan megvalósí-

tására nem lehet számítani. Ezért az alkotmányos kormányzásért folyó jelenlegi mozgalom nem egyéb, mint olyan harc, amely a még el nem ért demokráciáért, nempedig a már megvalósított demokrácia törvényhozási úton való szentesítéséért folyik. Nagy harc ez, s egyáltalán nem olyan könnyű dolog, mely nem kíván erőfeszítést.

Mostanában az alkotmányos kormányzás egyes megrögzött ellenségei[2] szintén megpendítették ezt a dolgot. Miért kezdtek beszélni ezek az emberek az alkotmányos kormányzásról? Azért, mert a japán rablók ellen harcoló nép nyomására kilátástalan helyzetbe kerültek, és tenniök kell valamit. Vásári lármát csapnak, nagy hűhóval váltig ugyanazt az unalmas frázist hajtogatják: „hiszen mi mindig, szüntelenül sürgettük az alkotmányos kormányzást". Való igaz, hogy az „alkotmányos kormányzás" szavakat már hosszú évek óta halljuk, de mindeddig még nyomát sem láttuk ennek az alkotmányos kormányzásnak. Ezek az emberek egészen mást mondanak, mint amit tesznek. Nem más ez, mint az alkotmányos kormányzás kérdésében tanúsított kétkulacsosság. Ez a kétkulacsosság az igazi lényege „szüntelen sürgetésüknek". A most ágáló vaskalaposok éppen ilyen kétkulacsosok. Az a nagy lárma, amit az alkotmányos kormányzás körül csapnak — merő demagógia. A közeljövőben talán sor kerül holmi „alkotmány" bevezetésére, utána pedig talán majd „elnökről" is gondoskodnak. De mi lesz a demokratikus szabadságjogokkal? Ezeket mikor adják meg? Azt senki sem tudja. Kínában már hirdettek ki alkotmányokat. Vajjon Cao Kun nem hir-

detett ki alkotmányt?[3] De hol vannak a demokratikus szabadságjogok? Ami az elnököket illeti, volt már belőlük jócskán. Az első, Szun Jat-szen, természetesen jó elnök volt. De őt félretolta Jüan Si-kaj — ő volt a második elnök; a harmadik Li Jüan-hung[4], a negyedik Feng Kuo-csang[5], az ötödik Hszü Si-csang volt[6]. Éppen elég, mondhatná valaki. No, és miben különböztek ezek az önkényuralkodóktól? Az elnökök is, alkotmányaik is csak a népet bolondították. Az olyan országokban, mint a mai Anglia, Franciaország, az Egyesült Államok, az úgynevezett „alkotmányos kormányzás", az úgynevezett „demokrácia" lényegében kannibálok kormányzása. Ugyanez a helyzet Közép- és Dél-Amerikában is. Itt sok államot díszít köztársasági címer, de a címerek mögött valójában egy szemernyi demokrácia sincsen. Ugyanezt lehet elmondani a mai kínai vaskalaposokról is, akiknek az alkotmányos kormányzásról való fecsegése nem jelent egyebet, mint azt, hogy „bárányfejet akasztanak ki, de kutyahúst akarnak eladni". Kiakasztják az alkotmányos kormányzás bárányfejeit, de az egypárt-diktatúra kutyahúsát árulják. Én egyáltalán nem vagyok hajlamos arra, hogy alaptalanul szidjam őket. Ha most mégis kénytelen vagyok lerántani róluk a leplet, erre okom van, mégpedig az, hogy ugyanakkor, amikor alkotmányos kormányzásról fecsegnek, a legcsekélyebb szabadságjogokat sem adják meg a népnek.

Elvtársak, az igazi alkotmányos kormányzás nem hull csak úgy magától az ölünkbe. Nehéz harcban kell kivívni. Ezért ne gondolják, hogy elég

gyűlést tartanunk, táviratot küldenünk, cikket írnunk — és hipp-hopp, már meg is van az alkotmányos kormányzás. Semmi szín alatt ne gondolják azt se, hogy elég, ha a Nemzeti Politikai Tanács[7] hoz egy határozatot, a nemzeti kormány kiad egy rendeletet, mely szerint november 12-re össze kell hívni a Nemzetgyűlést[8], ki kell hirdetni az alkotmányt, sőt, esetleg még az elnököt is meg kell választani — s egyszeriben beköszönt az általános jólét és az általános boldogság. Nem, más ennek az útja, s ne építsünk ezt illetően légvárakat. Jól meg kell ezt magyarázni az egyszerű embereknek is, nem szabad megtéveszteni őket. A dolog egyáltalán nem olyan egyszerű.

De vajjon azt jelenti-e ez, hogy most már keresztet vethetünk az egészre, hisz oly nagyok a nehézségek, hogy az alkotmányos kormányzás megvalósítása mindenképpen reménytelen? Nem, ez sem lenne helyes. Igenis, van remény az alkotmányos kormányzás megvalósítására, méghozzá teljesen reális remény. Kína feltétlenül az új demokrácia országa lesz. Miért? Azért, mert az alkotmányos kormányzás megvalósításának útján felmerülő nehézségek a vaskalaposok fondorkodásai miatt állnak elő, a vaskalaposok pedig nem maradhatnak örökké ilyenek. Ezért táplálunk mi komoly reményeket. A vaskalaposok lehetnek vaskalaposok ma, lehetnek holnap és holnapután, de nem maradhatnak időtlen időkig vaskalaposok; egyszercsak meg kell változniok. Vang Csing-vej például igen sokáig a vaskalaposokhoz húzott, de amikor már nem maradhatott tovább vaskalapos a japán rablók elleni harc hívei-

nek táborában, nem maradt más választása, mint hogy egyenesen a japánok karjaiba meneküljön. Vagy például Csang Kuo-tao ugyancsak sokáig ott volt a vaskalaposok között, de amikor néhány gyűlést tartottunk, hogy ellássuk a baját, és amúgy istenigazában megmondtuk neki a véleményünket, ő is sürgősen elpárolgott. A vaskalaposok csökönyös emberek, de végeredményben puhányok. Sokáig makacskodnak, de aztán megváltoznak: söpredék válik belőlük, melyre undorral tekintenek az emberek. Előfordul, hogy a vaskalaposok előnyükre változnak meg. Ez is az ellenük folytatott hosszadalmas harc nyomán megy végbe; beismerik hibáikat, és megjavulnak. Egyszóval, a vaskalaposokkal változások történnek. A vaskalaposok mindig másokkal szeretnék kikapartatni a gesztenyét a tűzből, vagy valami kétkulacsos fogással szeretnének előbbre jutni. Csakhogy eddig még mindig visszafelé sült el minden, amit akartak. Azzal kezdik, hogy másokat akarnak megrövidíteni, de mindig azzal végzik, hogy ők maguk húzzák a rövidebbet. Annakidején megmondottuk, hogy a kő, amelyet Chamberlain felemel, saját lábára fog esni. Így is történt. A multban Chamberlain azt a gondolatot forgatta fejében, hogy Hitlert, mint valami követ, egyszerűen megragadja, és a szovjet nép lábának vágja. Csakhogy azon a napon, a mult év szeptemberében, amikor kitört a háború Németország, meg Anglia és Franciaország között, ez a kő kiesett Chamberlain kezéből, s az ő lábára esett. És ettől a kőütéstől még ma is sajog Chamberlain lába. Kínában is sok hasonló példa akad. Jüan Si-kaj a népet akarta leütni a

lábáról, de sajátmagát találta el: néhány hónapig császárkodott, aztán vége lett[9]. Tuan Csi-zsuj, Hszü Si-csang, Cao Kun, Vu Pej-fu és mások el akarták nyomni a népet, de csak azt érték el, hogy a nép végzett övelük. Aki mások rovására akar zöldágra vergődni, bárki legyen is, okvetlenül póruljár!

Szerintem a vaskalaposok jelenlegi kommunistaellenes klikkje sem kerüli el ezt a sorsot, ha nem lép rá a haladás útjára. Ez a klikk nem fogy ki az „egység" hangoztatásából, s ennek leple alatt fel akarja számolni a haladó Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet, fel akarja számolni a haladó 8. és Új 4. hadsereget, fel akarja számolni a haladó Kommunista Pártot, fel akarja számolni a haladó népi szervezeteket; mindezt már jóelőre kitervezték. Én azonban azt hiszem, hogy a végén nem a vaskalaposok fogják felszámolni a haladást, hanem a haladás fogja felszámolni a vaskalaposokat. Ha a vaskalaposok nem akarják, hogy felszámolják őket, akkor csak egy lehetőségük van — nekik magaknak kell a haladás útjára lépniök. Ezért mi mindig egy és ugyanazt a tanácsot adjuk ezeknek a vaskalaposoknak: tartózkodjatok a 8. hadsereg megtámadásától, a kommunisták megtámadásától, a Határterület megtámadásától. Ha mégis mindenáron ezt forgatják a fejükben, akkor előbb hozzanak olyan határozatot, melynek első pontja így szól: „A magunk megsemmisülése érdekében, és abból a célból, hogy lehetőséget nyujtsunk a Kommunista Pártnak erői jelentős gyarapítására, mi, vaskalaposok, azt a feladatot tűzzük magunk elé, hogy harcoljunk a kommunisták ellen, a Határ-

terület ellen." A vaskalaposoknak meglehetősen sok tapasztalatuk van a „kommunistaellenes hadjáratokat" illetően, és ha most megint „kommunistaellenes hadjáratba" akarnak bocsátkozni, hát csak tessék! Telezabálták magukat, kialudták magukat, most „hadjáratra" szottyant kedvük — nos, csak rajta, ha úgy tetszik. De akkor el kell készülniök arra, hogy végrehajtsák határozatukat — s ez alól nincs kibúvó. A multban, a „kommunistaellenes hadjáratok" tíz esztendeje alatt minden ennek a határozatnak megfelelően történt, és ha valakinek a jövőben kedve kerekedik arra, hogy megint „hadjáratba" bocsátkozzék—akkor megint csak ennek a határozatnak megfelelően jár majd el. Ezért én azt tanácsolnám nekik, hogy tartózkodjanak az ilyen „hadjáratoktól". Az egész nép a japán megszállók elleni harcot, az összefogást és az előrehaladást követeli, nempedig a „kommunistaellenes hadjáratokat", s ezért rosszul jár mindenki, aki „hadjáratra" készülődik!

Egyszóval, mindennemű hátrálás mindig az ellenkezőjét eredményezi annak, amire sugalmazói számítanak. Itt nincs kivétel, nem volt a multban, és nincs ma sem, sem nálunk, sem határainkon túl.

Az alkotmányos kormányzással is hasonlóképpen áll most a dolog. Ha a vaskalaposok továbbra is folytatják a harcot az alkotmányos kormányzás megvalósítása ellen, pontosan az ellenkezőjét érik el annak, amit szeretnének. Az alkotmányos kormányzásért folyó mozgalom semmiesetre sem azon az úton fog haladni, melyet a vaskalaposok jelöltek ki, mindenképpen ellenkezni fog kívánságaikkal és

azon az úton halad majd, melyet a nép jelölt ki. Ez feltétlenül így lesz, mert ezt követeli az egész nép, mert ezt követeli Kína történelmi fejlődése, mert ezt követeli a világesemények általános menete. Ki akadályozhatná meg, hogy ezen az úton haladjunk? A történelem kerekét nem lehet visszafordítani. Ahhoz azonban, hogy teljesíthessük feladatunkat, időre van szükség — egy-két nap alatt itt nem számíthatunk sikerre; erőfeszítésre van szükség — tessék-lássék munkával semmire sem megyünk; mozgósítani kell a néptömegeket — egymagunkban nem érhetünk el eredményt.

Nagyon jó, hogy ma itt összegyűltünk. A gyűlés után még cikkeket kell majd írni, felhívásokat kell szétküldeni. Ugyanilyen gyűléseket kell tartani a Vutajsanban is, a Tajhangsanban is, Észak-Kínában is, Közép-Kínában is — az egész országban. Ha ebben az irányban fogunk dolgozni, akkor néhány évi munka után nem leszünk már messze a céltól. Feltétlenül meg kell birkóznunk ezzel a feladattal, feltétlenül ki kell vívnunk a demokráciát és a szabadságot, feltétlenül meg kell valósítanunk az új-demokratikus alkotmányos kormányzást. Ha nem dolgozunk ebben az irányban, ha a vaskalaposok után megyünk, Kínára rabszolgasors vár. Hogy ezt elkerüljük, feltétlenül így kell dolgoznunk, és csakis így. Ehhez közös erőfeszítésre van szükség. Meg kell tennünk ezt az erőfeszítést, és akkor sikerünknek igen nagy esélyei lesznek. Még azt kell megértenünk, hogy végülis a vaskalaposok kisebbségben vannak, a túlnyomó többség nem vaskalaposokból áll; ez a többség alkalmas arra, hogy a

haladás útját kövesse. Ha a többséget szembeállítjuk a kisebbséggel és megfeszítjuk minden erőnket, akkor még nagyobb esélyeink lesznek a sikerre. Ezért mondom, hogy ha nehéz is ez a dolog, de biztos.

JEGYZETEK

[1] Vu Ju-csang elvtárs volt akkor Jenanban az alkotmányos kormányzás megvalósításában való kozremúkodés Egyesult Társasága elnoke.

[2] A Csang Kaj-sek vezetése alatt álló reakciós kuomintangista klikkről van szó.

[3] Cao Kun pejjangi militarista 1923-ban fejenként otezer ezust juanért megvásárolt magának 590 parlamenti képviselőt, és a Kínai Koztársaság „elnokévé" választatta magát. Ezután kihirdettek egy alkotmányt, melyet ezek a lepénzelt képviselők szerkesztettek. Az alkotmány a „Cao Kun alkotmánya" nevet kapta, de „a lepénzelt képviselők alkotmánya" néven is emlegették.

[4] Li Juan-hung az Új Csing-hadsereg 21. vegyesdandárjának volt a parancsnoka. 1911-ben, a vucsangi felkelés idején, a korulmények kényszerítő ereje folytán kénytelen volt csatlakozni a forradalomhoz, és Hupej tartományban a forradalmi csapatok parancsnoka lett. A pejjangi militaristák uralma idején elnokhelyettes, majd a Kínai Koztársaság elnoke volt.

[5] Feng Kuo-csang — Juan Si-kaj egyik embere, majd ennek halála után a pejjangi militaristák cseli (hopeji) klikkjének vezetője. 1917-ben elűzte Li Juan-hungot, és koztársasági elnokké kiáltatta ki magát azon a teruleten, mely a pekingi kormány hatalma alatt állott.

[6] Hszu Si-csang — pejjangi militarista klikkhez tartozó elvtelen politikus. 1918-ban a parlament, mely engedelmes eszkoze volt Tuan Csi-zsujnak, Hszu Si-csangot koztársasági elnokké választotta.

[7] Nemzeti Politikai Tanács — kizárólag tanácsadói jellegű szervezet, melyet a Kuomintang-kormány a japán **bitorlók** elleni háború megindulása után volt kénytelen életre hívni. A Nemzeti Politikai Tanács minden tagját a Kuomintang-kormány „hívta meg" a Tanácsba. Forma szerint benne voltak a különböző japánellenes pártok és csoportok képviselői, de a túlnyomó többséget a Kuomintang tagjai alkották. A Nemzeti Politikai Tanácsnak nem volt joga arra, hogy akár a legcsekélyebb mértékben is korlátozza a Kuomintang-kormány működését. Ahogy a Csang Kaj-sek féle Kuomintang napról napra reakciósabbá vált, a kuomintangista reakciós klikk képviselői és más reakciósok közül egyre többen kerültek a Nemzeti Politikai Tanács tagjai sorába, a demokratikus körök képviselői pedig megfogyatkoztak. Ezzel együtt egyre jobban korlátozták a demokraták szólásszabadságát, úgyhogy a Tanács egyre inkább a kuomintangista reakciós klikk játékszerévé vált. A Kínai Kommunista Pártnak a Nemzeti Politikai Tanácsban helyet foglaló tagjai 1941-ben, az Anhuj tartomány déli részén lejátszódott események után több alkalommal nem vettek részt a Tanács ülésein, mert ilymódon akartak tiltakozni a Kuomintang reakciós tettei ellen.

[8] 1939 szeptemberében a Nemzeti Politikai Tanács negyedik ülésszaka a Kommunista Párt képviselőinek, valamint más pártokhoz és csoportokhoz tartozó demokratikus politikusoknak javaslatára határozatilag azt követelte, hogy a Kuomintang-kormány állapítsa meg a Nemzetgyűlés összehívásának és az alkotmányos kormányzás bevezetésének határidejét. Ugyanazon év novemberében a Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának hatodik plénuma bejelentette, hogy a Nemzetgyűlést 1940 november 12-ére össze fogják hívni. Ez hazug propaganda-cselfogás volt a Kuomintang részéről. A határozatból semmi sem lett.

[9] 1915 december 12-én Jüan Si-kaj császárrá kiáltatta ki magát, de 1916 március 22-én kénytelen volt lemondani a császári címről.

MILYEN HATALOM LEGYEN A JAPÁN MEGSZÁLLÓKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS TÁMASZPONTJAIN?*

(1940 március 6)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt irányelvei a pártszervezetek számára.*

1. A mai helyzetet az jellemzi, hogy a kuomintangista vaskalaposok kommunistaellenes klikkje minden erővel akadályozza azt a törekvésünket, hogy japánellenes demokratikus hatalmat létesítsünk Észak-Kínában, Közép-Kínában és az ország más területein, nekünk pedig okvetlenül fel kell építenünk ezt a hatalmat, és erre már meg is van a lehetőségünk a japán megszállókkal szembeni ellenállás valamennyi fontosabb támaszpontján. Az a harc, melyet a hatalom kérdésével kapcsolatosan Észak-Kínában, Közép-Kínában és északnyugaton a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjével folytatunk, az egész országban elősegítheti az egységfront hatalmának megszervezését, és magára vonja az egész ország figyelmét. Ezért ebben a kérdésben igen óvatosan kell eljárni.

2. Az a hatalom, melyet a japán területrablók elleni háború feltételei között létrehozunk, jellegét tekintve a nemzeti egységfront hatalma. Mindazoknak a hatalma ez, akik síkraszállnak a japán megszállók elleni harc mellett és a demokrácia mellett; ez a hatalom több forradalmi osztály szövetségének

demokratikus diktatúrája, mely a nemzetárulók és reakciósok ellen irányul. Ez a hatalom különbözik a földesurak és a burzsoázia ellenforradalmi diktatúrájától, különbözik az agrárforradalom időszakának munkás-paraszt demokratikus diktatúrájától is. E hatalom jellegének világos megértése és szervezeti elveinek lelkiismeretes megvalósítása hatalmas mértékben közre fog játszani az egész ország demokratizálásában. Az elhajlások — akár balra, akár jobbra — igen kedvezőtlen kihatással lennének az egész népre nézve.

3. Annak a munkának, mely most Hopej tartomány Tanácskozó Gyűlésének összehívása érdekében kezdődött, valamint a hopeji közigazgatási bizottsági választásoknak nagyon komoly jelentőségük van. Igen nagy jelentősége van annak is, hogy Sanhszi tartomány északnyugati részében, Santung tartományban, a Huajhótól északra fekvő területen, a szujtei meg a fuhszieni* kerületben és Kanszu tartomány keleti részében létrehozzuk az új hatalmat. Ezt a munkát a fentebb kifejtett elveknek megfelelően kell végezni, s mindenképpen kerülni kell a jobboldali vagy baloldali elhajlásokat. Jelenleg a komolyabbik veszélyt a „baloldali" elhajlás jelenti, mely abban nyilvánul meg, hogy egyesek lebecsülik a középburzsoázia és a haladó sensik megnyerésének jelentőségét.

4. Abból kiindulva, hogy a hatalmat a japánellenes nemzeti egységfront gyakorolja, a hatalom szerveiben a számaránynak a következőnek kell lennie: kommunisták — a tisztségek egyharmad

* Senhszi tartomány.

része, pártonkívüli baloldali haladó elemek — egyharmad része, közbülső csoportok — egyharmad része.

5. A kommunisták számára a hatalom szerveiben vezető helyet kell biztosítani, s ezért arra van szükség, hogy az egyharmad részt tevő kommunisták személyes tulajdonságaikat illetően magasabb színvonalon álljanak, mint a többiek. Ha ez a feltétel megvan, akkor már biztosítani lehet a Párt vezető szerepét, s több helyre nincs szükség. Vezető szerepen itt egyáltalán nem valami jelszó értendő, melyet reggeltől estig kell hangoztatni. A vezető szerep azt sem jelenti, hogy durván és fennhéjázva azt követeljük másoktól, hogy engedelmeskedjenek nekünk: a vezető szerep azt jelenti, hogy a nemkommunistákat meg kell győznünk és nevelnünk kell, mégpedig olymódon, hogy helyes politikát folytatunk, elöljárunk példamutató munkánkkal, s így aztán maguktól is szívesen elfogadják javaslatainkat.

6. A Pártunkon kívül levő haladó elemeknek biztosítani kell a tisztségek egyharmadát, mert ezek az elemek a kisburzsoázia nagy tömegeivel állnak kapcsolatban. Ez az irányvonal hatalmas szerepet játszik abban, hogy megnyerjük a kisburzsoáziát.

7. A közbülső csoportoknak azért kell biztosítani a tisztségek egyharmadát, hogy megnyerhessük a középburzsoáziát meg a haladó sensiket. E rétegek megnyerése fontos lépés a vaskalaposok elszigetelése felé. Jelenleg feltétlenül számolnunk kell e rétegek erejével, és óvatosan, figyelmesen kell velük bánni.

8. A mi álláspontunk az, hogy együttműködünk a hatalom szerveiben helyet foglaló nem-kommunistákkal, függetlenül attól, hogy azok milyen más pártokkal vagy csoportokkal vannak kapcsolatban, vagy éppenséggel milyen pártok vagy csoportok tagjai — csak az a fontos, hogy síkraszálljanak a japán megszállók elleni harcért és együtt akarjanak működni a Kommunista Párttal.

9. A hatalom szerveinek fent vázolt képviseleti elve Pártunk tényleges politikáját fejezi ki, és megvalósítását nem szabad formálisan kezelni. E politika megvalósítása érdekében nevelni kell azokat a párttagokat, akik majd a hatalom szerveiben fognak dolgozni, le kell küzdeni szűklátókörűségüket — azt, hogy vonakodnak vagy szokatlan nekik nem-kommunistákkal együtt dolgozni; harcolni kell a demokratikus munkastílusért, minden kérdést előbb meg kell tanácskozni a nem-kommunistákkal, és csak akkor kell cselekedni, ha már megvan a többség hozzájárulása. Ezzel párhuzamosan minden lehetséges módon buzdítani kell a nem-kommunistákat, hogy minden kérdésben mondják meg a véleményüket, és figyelmesen kell hallgatni szavukat. Ne higgyük, hogy mivel a hadsereg meg a hatalom a mi kezünkben van, mindennek feltétlenül a mi akaratunk szerint kell történnie, s ezért a nem-kommunistákat nem is kell igyekeznünk meggyőzni javaslataink helyességéről, és nem is kell arra törekednünk, hogy a maguk belső meggyőződéséből valósítsák meg ezeket a javaslatokat.

10. A fentebb vázolt képviseleti elv csak általános irányelv, amelyet mindenütt a reális helyzet-

nek megfelelően kell megvalósítani; ne hajhásszuk gépiesen a fent említett számokat. A hatalom legalsóbb szerveinek összetételén belátás szerint változtatni lehet, csak arra kell ügyelni, hogy tuhaók meg liesenek ne furakodhassanak be. Ahol a hatalom szervei már régebben megvannak, a Sanhszi—Csahar—Hopej Határterületen, Közép-Hopej körzetben, a Tajhangsan körzetben és Dél-Hopej körzetben, ott az eddig követett irányvonalat ennek az elvnek megfelelően felül kell vizsgálni. Új hatalmi szervek létrehozásakor mindig ez az elv legyen a mérvadó.

11. A japánellenes egységfrontnak a választások kérdésében azt az irányvonalat kell követnie, hogy az aktív és passzív választójog megillet minden tizennyolcadik életévét betöltött, s a japán megszállók elleni harcot és a demokráciát támogató kínai állampolgárt, függetlenül attól, hogy melyik osztályhoz tartozik, mi a nemzetisége, neme, vallása, melyik párthoz tartozik és milyen a műveltségi színvonala. A japánellenes egységfront hatalmi szerveit a lakosságnak kell választania. Ezek a szervek a demokratikus centralizmus elvén épülnek fel.

12. A japánellenes egységfront hatalmi szerveinek tevékenysége a következő alapokra épül: harc a japán imperializmus ellen, a japán területrablók elleni harcban részt vevő nép védelme, a megszállók elleni harcot helyeslő társadalmi rétegek érdekeinek szabályozása, a munkások és parasztok életkörülményeinek megjavítása, a nemzetárulók és reakciósok elnyomása.

13. A hatalmi szerveinkben helyet foglaló

nem-kommunistákkal szemben nem szabad ugyanolyan követelményeket támasztani, mint a kommunistákkal szemben, ami a magatartást, továbbá a nyilatkozatokat és a tetteket illeti, mert különben elégedetlenekké és bizalmatlanokká válnak.

14. A Központi Bizottság egész irodája, a Központi Bizottság irodájának osztályai, a kerületi pártbizottságok és a katonai alakulatok vezetői kötelesek a fentebb kifejtetteket pontosan megmagyarázni a pártszervezeteknek, hogy ez az irányvonal teljesen megvalósuljon a hatalom szerveinek munkájában.

A PÁRT JELENLEGI TAKTIKÁJA A JAPÁNELLENES EGYSÉGFRONTBAN*

(1940 március 11)

** Mao Ce-lung elvtárs tézisei a vezető pártfunkcionáriusok jenani tanácskozásán tartott előadásához.*

1. A jelenlegi politikai helyzet a következő:

a) Az a háború, melyet Kína visel a megszállók ellen, súlyos csapásokat mért a japán imperializmusra, s ez már nem képes újabb nagyszabású katonai támadásra. A háborúban tehát már bekövetkezett a stratégiai egyensúly szakasza. Az ellenség azonban továbbra is elszántan ragaszkodik fő irányvonalához, Kína teljes leigázásához, és ezt az irányvonalát a japánellenes egységfront bomlasztásával, a mögöttes területén folytatott még nagyobb arányú „irtóhadjáratokkal" és a gazdasági agresszió fokozásával próbálja megvalósítani. b) Az európai háború következtében Anglia és Franciaország keleti pozíciói meggyengültek, az Egyesült Államok pedig továbbra is várakozó álláspontra helyezkedik, „a hegyről nézi a tigrisek harcát". Ezért egy „távolkeleti müncheni konferencia" összehívásának lehetősége ezidőszerint ki van zárva. c) A Szovjetunió külpolitikája újabb győzelmeket aratott. A Szovjetunió továbbra is azt a politikát folytatja, hogy aktívan segíti Kínát a japán megszállók ellen viselt háborújában. d) A kínai nagy-

burzsoázia japánbarát csoportja már régen végleg kapitulált Japán előtt, és egy bábhatalom létrehozására készülődik. Ami a nagyburzsoázia európai-amerikai orientációjú csoportját illeti, ez a csoport még képes folytatni a harcot a japán területrablók ellen, de megalkuvó tendenciái továbbra is komoly veszedelmet jelentenek. Ez a csoport kettős politikát folytat: egyrészt, a Kuomintangon kívül levő különböző erőkkel együtt még hajlandó harcolni a japán rablók ellen; másrészt, minden úton-módon bomlasztja ezeket az erőket, s különösen szertelenkedik a Kommunista Párttal és a haladó elemekkel szemben. Ez a csoport a japánellenes egységfrontban a vaskalaposok klikkje. e) A közbülső erők a középburzsoáziát, a haladó sensiket és azokat a csoportokat foglalják magukban, melyek reális erőt képviselnek az egyes helyeken. Ezeknek ellentéteik vannak egyrészt a fő uralkodó erőkkel — a nagybirtokosokkal meg a nagyburzsoáziával —, másrészt a munkásokkal meg a parasztokkal, s ezért rendszerint középső helyet foglalnak el a haladó erők és a vaskalaposok között. Közbülső csoportot képeznek. Ez a csoport a japánellenes egységfrontban a centrum. f) A proletariátusnak, a parasztságnak és a városi kisburzsoáziának a Kommunista Párt vezette haladó erői a legutóbbi időben jelentősen megnövekedtek, s alapjában véve már megteremtették azokat a támaszpontokat, melyeken japánellenes demokratikus hatalom működik. Ezeknek az erőknek igen nagy befolyásuk van az egész ország munkásaira, parasztjaira és városi kisburzsoáziájára. Emellett bizonyos befolyásuk van a közbülső erőkre

is; a hadszíntéren a japán megszállóknak azok a csapatai, melyek ellen a kommunisták harcolnak, számbelileg most már körülbelül annyian vannak, mint amennyivel a Kuomintang csapatainak van dolguk. A Kommunista Párt vezette erők alkotják a japánellenes egységfront haladó szárnyát.

Ilyen a jelenlegi politikai helyzet Kínában. E körülmények között még mindig megvan az a lehetőség, hogy elérjük a helyzet jobbrafordulását és megakadályozzuk annak rosszabbrafordulását, s a Párt Központi Bizottságának február 1-i határozata tökéletesen helyes volt.

2. A japán területrablók ellen viselt háborúban a győzelem fő feltétele a japánellenes egységfront kiszélesítése és megszilárdítása; e cél elérése érdekében a haladó erők kibontakozáshoz segítésének, a közbülső erők megnyerésének és a vaskalaposok elleni harcnak a taktikáját kell követnünk. Ez a három feladat nem választható el egymástól, s ugyanakkor a japán megszállók ellen síkraszálló erők összefogásának eszköze — a harc. A japánellenes egységfront időszakában a harc az összefogás eszköze, az összefogás pedig a harc célja. Ha harc útján törekszünk az összefogásra, akkor az tartós lesz; ha engedmények árán akarjuk elérni, semmivé lesz. Elvtársaink lassan kezdik már megérteni ezt az igazságot. Sokan azonban még nem értették meg. Ez utóbbiak közül egyesek úgy vélekednek, hogy a harc az egységfront szakadására vezethet, mások meg azt mondják, hogy az olyan eszközhöz, mint a harc, minden korlátozás nélkül lehet folyamodni; a harmadik csoport helytelen taktikát követ a köz-

bülső rétegeket illetően, a negyediknek pedig helytelen elképzelései vannak a vaskalaposokról. Mindezeket a hibákat ki kell javítani.

3. A haladó erők kibontakozáshoz segítése azt jelenti, hogy kibontakozáshoz kell segíteni a proletariátus, a parasztság és a városi kisburzsoázia erőit; azt jelenti, hogy merészen növelni kell a 8. és az Új 4. hadsereget; azt jelenti, hogy számos demokratikus támaszpontot kell létesíteni a japán megszállókkal szembeni ellenállás céljából; azt jelenti, hogy az egész országra ki kell terjeszteni a Kommunista Párt szervezeteinek hálózatát; azt jelenti, hogy az egész országban fejleszteni kell a munkások, parasztok, fiatalok, nők, gyermekek stb. tömegmozgalmát; azt jelenti, hogy meg kell nyerni az ország egész értelmiségét; azt jelenti, hogy ki kell bővíteni az alkotmányos kormányzás létrehozásáért folyó mozgalom kereteit, s be kell vonni abba a néptömegeket. A jelenlegi helyzet rosszabbrafordulását csak úgy lehet megakadályozni, ha lépésről lépésre kibontakozáshoz segítjük a haladó erőket, csak így lehet megakadályozni a kapitulációt és a szakadást, csak így lehet megvetni a japán rablók fölötti győzelem megingathatatlan alapját. A haladó erők kibontakozáshoz segítése azonban hosszas és komoly harcot igényel: nemcsak a japán imperialisták és a nemzetárulók ellen kell keményen harcolni, hanem a vaskalaposok ellen is. Mivel a vaskalaposok ellene szegülnek a haladó erők kibontakozásának, a közbülső erők meg ingadoznak, a vaskalaposok elleni határozott harc nélkül és a harcban elért reális sikerek nélkül nem lehet

visszaverni a vaskalaposok támadását, nem lehet legyőzni a közbülső erők ingadozását, és akkor a haladó erők számára sem lehetséges a növekedés.

4. A közbülső erők megnyerése azt jelenti, hogy meg kell nyerni a középburzsoáziát, a haladó sensiket és azokat a csoportokat, melyek reális erőt képviselnek az egyes helyeken. Ez a három réteg különbözik egymástól, de a jelenlegi helyzetben mindhárom közbülső erőnek számít. Középburzsoázián a nemzeti burzsoázia értendő, mely nem tartozik a komprádorok, vagyis a nagyburzsoázia rétegéhez. A középburzsoáziának vannak ugyan osztályellentétei a munkássággal és nem hajlandó elismerni a munkásosztály önállóságát, csakhogy a megszállt területeken saját bőrén érzi a japán imperialista elnyomást, a Kuomintang uralma alatt álló területeken pedig a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia szorongatását. Ezért egyelőre még akar harcolni a japán megszállók ellen, és ki akarja vívni magának a politikai hatalmat. A japán megszállók elleni háború kérdésében a középburzsoázia a háború érdekében való összefogásért száll síkra, a hatalom kérdését illetően pedig támogatja az alkotmányos kormányzás létrehozásáért folyó mozgalmat, s közben arra törekszik, hogy a maga céljai érdekében aknázza ki a haladó erők és a vaskalaposok közti ellentéteket. Ezt a réteget a magunk oldalára kell állítanunk.

A haladó sensik a nagybirtokos osztály balszárnyát alkotják, vagyis elpolgáriasodott földesurak. Politikai állásfoglalásuk alapjában véve meg-

egyezik a középburzsoázia állásfoglalásával. Osztályellentéteik vannak ugyan a parasztsággal, de emellett ellentéteik vannak a nagybirtokosokkal és a nagyburzsoáziával is. Nem értenek egyet a vaskalaposokkal, de ők is saját politikai céljaik érdekében akarják kiaknázni a köztünk és a vaskalaposok között fennálló ellentéteket. Ezt a csoportot ugyancsak semmiképpen sem szabad elhanyagolnunk, hanem meg kell nyernünk.

Az egyes helyeken reális erőkkel rendelkező csoportokba az olyan tábornokok tartoznak, akiknek állandóan bizonyos területek vannak a hatalmukban, továbbá a „vegyes" csapatok tábornokai, akiknek nincsenek ilyen területeik. Bár ezeknek vannak ellentéteik a haladó erőkkel, ellentétbe kerültek a jelenlegi központi Kuomintang-kormánnyal is, mely mások rovására folytatja a maga érdekeinek biztosítását szolgáló politikáját. Emellett ezek a csoportok szintén saját politikai céljaik érdekében igyekeznek kiaknázni a köztünk és a vaskalaposok közt fennálló ellentéteket. Az egyes helyeken reális erőkkel rendelkező csoportok vezető képviselői többségükben ugyancsak a nagybirtokosokhoz és a nagyburzsoáziához tartoznak. Ezért, jóllehet a japán területrablók elleni háborúban néha bizonyos haladó tendenciákat mutatnak, hamarosan visszatérnek reakciós álláspontjukra. Amennyiben azonban ennek a csoportnak ellentétei vannak a központi Kuomintang-hatóságokkal, annyiban, ha helyes politikát folytatunk, ez a csoport semleges álláspontot foglalhat el a vaskalaposok elleni harcunk ideje alatt.

A mi politikánk arra irányul, hogy megnyerjük a közbülső erőknek mind a három felsorolt csoportját. De ez a politika nemcsak különbözik attól a politikától, amelyet a parasztság és a városi kisburzsoázia megnyeréséért folytatunk, hanem egyben más és más módon folytatjuk a közbülső erőknek mind a három csoportját illetően. A parasztságot és a városi kisburzsoáziát mint fő szövetségest nyerjük meg, a közbülső erők viszont csak az imperializmus elleni harcban lesznek szövetségeseink. A közbülső erők közül a középburzsoázia és a haladó sensik alkalmasak arra, hogy velünk együtt harcoljanak a japán területrablók ellen, és arra is, hogy részt vegyenek a japánellenes demokratikus hatalom létrehozásában; ezek azonban félnek az agrárforradalomtól. A vaskalaposok elleni harcban némelyikük csak bizonyos határig vehet részt, mások jóindulatú semlegességet, megint mások csupán kényszerű semlegességet tanúsíthatnak. Azok a csoportok, melyek reális erőkkel rendelkeznek egyes helyeken, velünk együtt harcolnak majd a japán bitorlók ellen, de a vaskalaposok elleni harcunkban csupán ideiglenes semlegességet tanúsíthatnak. Nem hajlandók velünk együtt építeni a demokratikus hatalmat, mert maguk is a nagybirtokosokhoz és a nagyburzsoáziához tartoznak. A közbülső erők állásfoglalása ingatag, s közöttük elkerülhetetlenül differenciálódás fog bekövetkezni. Ezért ugyanakkor, amikor állandóan ostorozzuk ingadozásaikat, megfelelő módon kell bírálnunk és meggyőznünk őket.

A japánellenes egységfront időszakában a közbülső erők megnyerése nagyon komoly feladatunk,

de ezt a feladatot csak bizonyos feltételek esetén tudjuk végrehajtani. Ezek a feltételek a következők: a) elegendő erővel kell rendelkeznünk; b) tiszteletben kell tartanunk a közbülső erők érdekeit; c) határozottan kell harcolnunk a vaskalaposok ellen, s ebben a harcban győzelemről győzelemre kell haladnunk. Ha ezek a feltételek hiányoznak, akkor a közbülső erők meginoghatnak, sőt esetleg a vaskalaposok szövetségesévé válhatnak, és azokkal együtt támadhatnak bennünket, mert hiszen a vaskalaposok is minden erőfeszítést megtesznek a közbülső erők megnyerésére, hogy ilyenmódon elszigetelhessenek bennünket. Kínában ezeknek a közbülső erőknek nagy súlyuk van, és gyakran döntő szerepük lehet abban a harcban, melyet a vaskalaposok ellen folytatunk; ezért velük szemben rendkívül elővigyázatosan kell eljárnunk.

5. A vaskalaposok erői jelenleg a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia erőivel azonosak. Ezek az osztályok ma két csoportra oszlanak: a kapitulánsokra és a japán területrablók elleni háború híveire; a jövőben további differenciálódás is lehetséges soraikban. A nagyburzsoáziának az a csoportja, mely a japán területrablók elleni háború híveit egyesíti, abban különbözik a kapitulánsok csoportjától, hogy kettős álláspontot foglal el: egyrészt még síkraszáll a megszállók elleni háborúban való összefogás mellett, másrészt azonban a haladó erők szétzúzásának szélsőségesen reakciós politikáját követi, s ez mintegy előkészítő lépést jelent a későbbi kapitulációhoz. Amennyiben a szóbanforgó csoport egyelőre még törekszik az összefogásra a

japán megszállók elleni harc érdekében, annyiban megtarthatjuk a japánellenes egységfronton belül, és minél tovább tehetjük ezt, annál jobb. Hiba volna figyelmen kívül hagyni ezt a lehetőséget, elhanyagolni az e csoporttal való együttműködés politikáját, odasorolni ezt a csoportot a nyiltan színt vallott kapitulánsok közé, akik már-már háborút kezdenek a kommunisták ellen. Másrészt azonban ez a csoport országszerte a haladó erők szétzúzásának reakciós politikáját folytatja, nem valósítja meg a három forradalmi népi elv általános programmját, hanem éppen fordítva, makacsul ellene szegül annak, hogy mi ezt a programmot megvalósítsuk, határozottan fellép az ellen, hogy túllépjük az általa megengedett kereteket, vagyis a megszállók ellen csak ugyanolyan passzív háború viselését akarja nekünk megengedni, amilyet ő maga visel, megpróbál bennünket asszimilálni, mivel pedig mi ebbe nem megyünk bele, ideológiai, politikai és katonai nyomást gyakorol ránk — s ezért nekünk olyan taktikát kell követnünk, amelylyel visszaverjük e csoport reakciós politikáját, és határozott ideológiai, politikai és katonai harcot kell folytatnunk ellene.

Ez a mi forradalmi kettős politikánk — a harc útján való összefogás politikája —, amelyet szembeállítunk a vaskalaposok kettős politikájával. Ha az ideológiai fronton érvényesíteni tudjuk a magunk helyes, forradalmi elméleti tételeit, és ezek segítségével döntő csapást tudunk mérni a vaskalaposok ellenforradalmi elméleteire; ha a politikában valóra váltjuk a pillanatnyi helyzet követelményeinek

megfelelő taktikai lépéseket és megsemmisítő csapást mérünk politikájukra, amely a kommunisták elleni, a haladás elleni harc politikája; ha megfelelő katonai intézkedéseket teszünk és döntő csapást mérünk katonai támadásukra — akkor majd lehetővé válik számunkra, hogy korlátok közé szorítsuk reakciós tevékenységüket, és rákényszerítsük őket arra, hogy számoljanak a haladó erőkkel; akkor majd képesek leszünk arra, hogy kibontakozáshoz segítsük ezeket a haladó erőket, megnyerjük a közbülső erőket és elszigeteljük a vaskalaposokat. Ugyanakkor pedig lehetővé válik számunkra, hogy megnyerjük azokat a vaskalaposokat, akik még akarnak harcolni a japán rablók ellen, meghosszabbítsuk részvételüket a japánellenes egységfrontban, és elkerüljünk egy olyan nagy polgárháborút, amilyet a multban már átéltünk. Tehát a japánellenes egységfront időszakában nemcsak azért harcolunk a vaskalaposok ellen, hogy támadásaik ellen védekezzünk — ez a védekezés arra való, hogy a haladó erőket megkíméljük a veszteségektől —, hanem azért is, hogy biztosítsuk a haladó erők további kibontakozását, s egyszersmind azért is, hogy meghosszabbítsuk a vaskalaposoknak a japán területrablókkal szemben tanúsított ellenállását, és a vaskalaposokkal való együttműködés révén kikerüljünk egy újabb nagy polgárháborút. E harcunk nélkül a vaskalaposok megsemmisíthetik a haladó erőket, az egységfront nem állhat fenn, eltűnik az az akadály, amely a vaskalaposokat gátolja az ellenség előtti kapitulációban, és polgárháború törhet ki. Eszerint a vaskalaposok elleni harc nélkülözhetetlen

eszköze a japán rablók ellen harcoló erők összefogásának azért, hogy a jelenlegi helyzetben elérjük a dolgok jobbrafordulását, és elejét vegyük egy nagy polgárháborúnak. Ezt az igazságot minden eddigi tapasztalatunk igazolta.

De a japánellenes egységfront időszakában a vaskalaposok elleni harcot illetően szem előtt kell tartani a következő elveket:

Először, az önvédelem elvét: „Amíg békén hagynak bennünket, mi sem bántjuk őket, de ha bántani merészelnek — mi sem maradunk adósok." Ez azt jelenti, hogy semmi szín alatt sem szabad ok nélkül elsőnek támadni, de ugyanúgy nem szabad a kapott csapást viszonzatlanul hagyni. Ebben van a mi harcunk védelmi jellege. Ha tehát a vaskalaposok katonai támadást indítanak ellenünk, minden egyes esetben határozottan és maradéktalanul, az utolsó emberig meg kell semmisítenünk az ellenséget.

Másodszor, a győzelem elvét: vagy egyáltalán ne bocsátkozzunk harcba, vagy ha már egyszer harcolunk, akkor törekedjünk győzelemre; másszóval ez azt jelenti, hogy semmiesetre sem szabad meggondolatlanul, előkészület nélkül és a siker bizonyossága nélkül fegyveres összecsapásba bocsátkozni. Értenünk kell ahhoz, hogy kihasználjuk a vaskalaposok táborában mutatkozó ellentéteket; verni kell őket, elsősorban a legreakciósabbakat, nempedig egyszerre valamennyit. Ebben rejlik az ellenséggel való összecsapásaink korlátozott jellege.

Harmadszor, a fegyverszünet elvét. Meghatározott időpontban, amikor a vaskalaposok támadását

visszavertük és még nem indítanak újabb támadást, idejében meg kell állnunk, s az elért eredménnyel megelégedve, véget kell vetnünk a fegyveres konfliktusnak. A következő időszakban mindkét fél betartja a fegyverszünetet, s ebben az időszakban nekünk kell vállalnunk a kezdeményezést és megállapodást kell kötnünk a vaskalaposokkal az akcióegységet illetően. Ha ők belemennek ebbe, békeegyezményt kötünk velük. Semmiesetre sem szabad a végtelenségig, éjt nappallá téve harcolnunk, és nem szabad megengednünk, hogy fejünkbe szálljon a siker. Ebben rejlik minden egyes összecsapásunk átmeneti jellege. Csak amikor a vaskalaposok újabb támadásba kezdenek, csak akkor, erre a támadásra válaszolunk újra fegyveres harccal. Ezt a három elvet másképpen három szóval jellemezhetjük: „igazságosság, számítás és önuralom". Ha kitartóan folytatjuk a harcot, mely ezen a három elven — az igazságosság, a számítás és az önuralom elvén — alapul, akkor kibontakozáshoz tudjuk segíteni a haladó erőket, meg tudjuk nyerni a közbülső erőket és el tudjuk szigetelni a vaskalaposokat, hogy ezek a továbbiak során ne kockáztassák meg ellenünk a támadást, ne kockáztassák meg az ellenséggel való lepaktálást, ne kockáztassák meg egy nagy polgárháború kirobbantását. Akkor biztosítjuk a jelenlegi helyzetben a dolgok jobbrafordulásának lehetőségét.

6. A Kuomintang olyan párt, melynek összetétele rendkívül vegyes. Vaskalaposok is vannak benne, közbülső erők is, haladó erők is. Nem szabad a Kuomintangot teljes egészében a vaskalaposok-

hoz számítani. Igaz ugyan, hogy a Kuomintang vezetősége surlódásokat provokáló ellenforradalmi utasításokat ad ki, amilyen például „Az idegen pártok tevékenységének korlátozását célzó intézkedések" című utasítás, és minden erejét mozgósítja, hogy ellenforradalmi célok érdekében országszerte ideológiai, politikai és katonai surlódásokat idézzen elő, s ezért egyesek úgy vélekednek, hogy az egész Kuomintang vaskalaposokból áll. Ez azonban tévedés. Persze, a jelenlegi Kuomintangban egyelőre még a vaskalaposok töltik be a vezető tisztségeket, és ők határozzák meg pártjuk politikáját, de a pártban kisebbségben vannak; a Kuomintang tagjainak óriási többsége (nagyon sokan közülük csak névlegesen tagjai a pártnak) egyáltalán nem tartozik okvetlenül a vaskalaposok csoportjához. Ezt világosan meg kell értenünk, mert csak akkor tudjuk kihasználni a Kuomintangon belüli ellentéteket, csak akkor tudunk különböző módszereket alkalmazni a pártban levő különböző csoportok tekintetében, és csak akkor tudunk teljes erőnkből arra törekedni, hogy összefogjunk a Kuomintang közbülső és haladó csoportjaival.

7. Ami azt a kérdést illeti, hogy milyen hatalmi szerveket hozzunk létre a japán megszállókkal szembeni ellenállás támaszpontjain, abból kell kiindulnunk, hogy ez a hatalom a japánellenes nemzeti egységfront hatalma. A Kuomintang uralma alatt álló területeken ilyen hatalom még nem létezik. Ez a hatalom mindazoknak a hatalma, akik támogatják a japán rablók ellen viselt háborút és a demokráciát, vagyis több forradalmi osztály

szövetségének demokratikus diktatúrája, mely a nemzetárulók és reakciósok ellen irányul. Ez a hatalom különbözik a földbirtokosok és a burzsoázia diktatúrájától, de számos tekintetben különbözik a szó szigorú értelmében vett munkás-paraszt demokratikus diktatúrától is. A hatalmi szervek összetételének a következőképpen kell alakulnia: a Kommunista Párt tagjainak a tisztségek egyharmad része jut, és a proletariátust meg a szegényparasztságot képviselik; a baloldali haladó elemeknek a tisztségek egyharmada jut, és a kisburzsoáziát képviselik; a tisztségek fennmaradó egyharmad része a közbülső elemeknek és más elemeknek jut, s ezek a középburzsoáziát és a haladó sensiket képviselik. Csak a nemzetárulóknak és a kommunistaellenes elemeknek nincs joguk részt venni a hatalom szerveiben. Ez a hatalmi szervek összetétele tekintetében megállapított általános irányelv feltétlenül szükséges, mert másként nem lehet biztosítani, hogy ez a hatalom jellegét tekintve valóban a japánellenes nemzeti egységfront hatalma legyen. A hatalmi szervek összetétele tekintetében követett ilyen politika Pártunk tényleges politikája, és ezt végre is kell hajtanunk, valójában, nempedig csak formálisan. Ez azonban csak általános irányelv, amelyet a konkrét körülményekkel összhangban kell megvalósítani; nem szabad gépiesen hajhászni ezeket a számokat. A hatalom alsó szervei számára ezt az irányelvet bizonyos mértékig módosítani lehet, hogy a tuhaóknak, sensiknek és a földbirtokosoknak lehetőséget ne adjunk a hatalmi szervek kézbekaparintására; ennek az irányelvnek a szellemét azon-

ban nem szabad megsérteni. Ami a japánellenes egységfront hatalmi szerveiben részt vevő nemkommunistákat illeti, ezeknél nincsen különösebb jelentősége annak, hogy tartoznak-e valamely párthoz vagy csoporthoz, s ha igen, melyikhez. A japánellenes egységfront hatalmának körzeteiben a legális működés jogát élvezi bármely párt vagy csoport — legyen az akár a Kuomintang, akár valamely más párt —, ha nem lép fel a Kommunista Párt ellen, hanem együttműködik vele.

A japánellenes egységfrontnak a hatalmi szervek választásai kérdésében azt az irányvonalat kell követnie, hogy az aktív és passzív választójog megillet minden tizennyolcadik életévét betöltött, s a japán megszállók elleni harcot és a demokráciát támogató kínai állampolgárt, függetlenül attól, hogy melyik osztályhoz tartozik, mi a nemzetisége, melyik párthoz tartozik, mi a neme, vallása és milyen a műveltségi színvonala. A japánellenes egységfront hatalmi szerveit a lakosságnak kell választania, a nemzeti kormány utólagos jóváhagyásával. A hatalom szervei a demokratikus centralizmus elvén épülnek fel. A japánellenes egységfront hatalmi szerveinek tevékenysége a következő alapokra épül: harc a japán imperializmus meg a leleplezett nemzetárulók és reakciósok ellen; a japán területrablók elleni harcban részt vevő nép védelme; a japán megszállók elleni harcot helyeslő társadalmi rétegek érdekeinek szabályozása, valamint a munkások és parasztok életkörülményeinek megjavítása. A japánellenes egységfront ilyen hatalmi szerveinek megteremtése óriási befolyással

lesz az egész országra, és mintaképül fog szolgálni az egységfront hatalmának megszervezésére az egész országban; ezért szükséges, hogy Pártunk tagjai ezt alaposan megértsék és erélyesen megvalósítsák a kifejtett elveket.

8. A haladó erők kibontakozáshoz segítéséért, a közbülső erők megnyeréséért és a vaskalaposok elszigeteléséért folyó harcban nem szabad lekicsinyelni az értelmiség szerepét. Amellett a vaskalaposok is minden erejükkel azon vannak, hogy megnyerjék maguknak az értelmiséget; ezért számunkra mellőzhetetlen és fontos politikai feladat, hogy Pártunk befolyását kiterjesszük az egész haladó értelmiségre.

9. Propagandánknak a következő követeléseken kell alapulnia: a) váltsák valóra Szuan Jat-szen végakaratát: talpra kell állítani a néptömegeket a japán rablók elleni egységes harc érdekében; b) váltsák valóra a nacionalizmus elvét: erélyes ellenállást kell tanúsítani a japán imperializmussal szemben; a külpolitikában törekedni kell a kínai nép teljes nemzeti felszabadulására; a belpolitikában törekedni kell az országban élő valamennyi nemzetiség egyenjogúságára; c) váltsák valóra a népuralom elvét: a népnek korlátlan szabadságot kell adni arra, hogy harcoljon a japán megszállók ellen, a haza megmentéséért; választásokat kell tartani, hogy a nép képviselőket választhasson a különböző fokú hatalmi szervekbe; meg kell teremteni a japánellenes nemzeti egységfront forradalmi-demokratikus hatalmát; d) váltsák valóra a népjólét elvét: meg kell szüntetni a súlyos adókat és szolgáltatásokat, le kell szállítani

a földbért és a kölcsönkamatlábat, be kell vezetni a nyolcórás munkanapot, fejleszteni kell a mezőgazdaságot, az ipart és a kereskedelmet, meg kell javítani a nép életkörülményeit; e) váltsák valóra Csang Kaj-seknek azt a nyilatkozatát, mely szerint „az egész ország — egyik végétől a másikig —, az egész nép, ifjú és öreg, mindenki kivétel nélkül köteles harcolni a betolakodók ellen, hogy megvédje szülőföldjét".

Mindezeket a követeléseket maga a Kuomintang vette fel programmjába, s egyszersmind a Kuomintang és a Kommunista Párt közös programmját alkotják. A jelenlegi Kuomintang azonban képtelen megvalósítani ezeket a követeléseket, kivéve a japán területrablók elleni háború követelését; ezt a programmot csak a Kommunista Párt és a haladó erők tudják megvalósítani. Ez a legelemibb programm, amely már igen elterjedt a nép között, de a Kommunista Párt sok tagja még nem tudja ezt a programmot a néptömegek mozgósításának és a vaskalaposok elszigetelésének eszközéül felhasználni. Mostantól kezdve propagandánkban állandóan fel kell használnunk ennek a programmnak mind az öt pontját, s ezeket népszerűsíteni kell felhívásokban, nyilatkozatokban, röplapokon, cikkekben, beszédekben, beszélgetésekben stb. A Kuomintang-területeken ez a programm csak propagandaprogramm, azokon a területeken viszont, amelyekbe bevonul a 8. és az Új 4. hadsereg — akcióprogramm. Ha ennek a programmnak a követelései szerint járunk el, törvényesen cselekszünk. Ezzel szemben a programm megvalósításában bennünket

akadályozó vaskalaposok eljárása törvénytelen. A burzsoá-demokratikus forradalom szakaszában a Kuomintangnak ezek a programmtételei alapjában véve megegyeznek a mi programmunkkal. A Kuomintang ideológiája azonban gyökeresen eltér a Kommunista Párt ideológiájától. Ezért nekünk a burzsoá-demokratikus forradalomnak csak ezt a közös programmját kell megvalósítanunk, de egyáltalán nem kell követnünk a Kuomintang ideológiáját.

BÁTRAN SEGÍTSÜK KIBONTAKOZÁSHOZ A JAPÁN MEGSZÁLLÓK ELLEN HARCOLÓ ERŐKET, VERJÜK VISSZA A VASKALAPOSOK KOMMUNISTAELLENES KLIKKJÉNEK TÁMADÁSAIT*

(1940 május 4)

** A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által megfogalmazott irányelve a Központi Bizottság Délkeleti Irodája számára. Abban az időben, amikor Mao Ce-tung elvtárs ezt az irányelvet megírta, a Párt Központi Bizottságának egyik tagja, Hsziang Jing elvtárs, a Délkeleti Iroda titkára komoly*

jobboldali elhajló hibakat követett el. Nem tartotta magát következetesen a Központi Bizottság irányelveihez, nem szánta el magát arra hogy bátran mozgósítsa a tömegeket, hogy kiszélesítse a felszabadított körzeteket és növelje a nép fegyveres erőit a japánok által megszállt területen, lebecsülte a Kuomintang reakciós támadásának komolyságát, és nem folytatott megfelelő erkölcsi és szervezeti előkészületeket e támadás visszaverésére. Ennek az irányelvnek kézhezvétele után Csen Ji elvtárs, a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága Délkeleti Irodájának tagja, az Új 4. hadsereg 1 külön kötelékének parancsnoka, haladéktalanul hozzáfogott az irányelv megvalósításához, de Hsziang Jing elvtárs vonakodott ettől, s továbbra is elmulasztotta a felkészülést a Kuomintang-reakció esetleges támadásának visszaverésére. Így történt, hogy amikor Csang Kaj-sek 1941 januárjában Anhuj tartomány déli részén összetűzést provokált ki, Hsziang Jing elvtárs magatehetetlennek bizonyult, ennek következtében Anhuj tartomány déli részén állomásozó, összesen 9 000 főnyi csapataink teljesen felmorzsolódtak. A reakciósok az összetűzés során magát Hsziang Jing elvtársat is megölték.

1. Akár az ellenség mögöttes területén levő körzetekről, akár a hadműveletek körzeteiről beszélünk, mindenekelőtt ezek közös vonásait kell kiemelnünk, nempedig azt, ami az egyes körzetekben sajátszerű; ellenkező esetben igen durva hibát követhetünk el. Akár Észak-Kínáról, Közép-Kínáról, Dél-Kínáról, a Jangce folyótól északra vagy délre fekvő területről, a síkságokról, a hegyvidékről vagy a tavak körüli vidékről, akár a 8. hadseregről, az Új 4. hadseregről vagy a délkínai partizánerőkről van szó[1] — mindenütt vannak különleges sajátosságok, de mindenütt vannak közös vonások is: mindenütt ott az ellenség, mindenütt folyik a háború a japán megszállók ellen. Ezért mindenütt megvan az a lehetőségünk, hogy kifejlesszük erőinket, és ezt mindenütt meg is kell tennünk. Hogy miként kell erőinket kibontakozáshoz segíteni, arra a Központi Bizottság már sokszor rámutatott. Erőink kibontakozáshoz segítése a következőket jelenti: nem szabad törődni a Kuomintang által megállapított korlátozásokkal, túl kell lépnünk azokat a kereteket, amelyekhez a Kuomintang hozzájárulhat, nem

szabad előírásokat várnunk senki mástól, nem szabad arra számítanunk, hogy felülről látnak majd el bennünket; a független és önálló harci tevékenység során bátrabban kell fejlesztenünk a katonai egységeket, erőteljesen kell munkálkodnunk új támaszpontok létrehozásán, függetlenül és önállóan kell mozgósítanunk a tömegeket e támaszpontok területén, meg kell teremtenünk a japánellenes egységfrontnak a Kommunista Párt vezetése alatt működő hatalmi szerveit, és előre kell nyomulnunk az ellenség által megszállt egész területen. Így például Csiangszu tartományban, nem törődve a kommunistaellenes elemek — Ku Csu-tung, Leng Hszin, Han Tö-csin[2] és mások — részéről jövő gáncsoskodással, korlátozásokkal és nyomással, nyugat felé a Nangkingig, kelet felé a tengerpartig, déli irányban a Hangcsouig, északi irányban pedig a Hszücsouig terjedő területen a lehető leggyorsabban, tervszerű egymásutánban, ahol csak lehetséges, a kezünkbe kell vennünk minden körzet ellenőrzését, függetlenül és önállóan növelnünk kell a katonai egységek számát, hatalmi szerveket kell létrehoznunk, pénzügyi szerveket kell létesítenünk és be kell gyüjtenünk az adókat a japán megszállók elleni harc szükségleteire, gazdasági szervezeteket kell életre hívnunk, fejlesztenünk kell a mezőgazdaságot, az ipart és a kereskedelmet, különféle tanintézeteket kell nyitnunk és gyors ütemben káderekét kell nevelnünk. A Központi Bizottság azt követelte, hogy Önök még ebben az évben százezer gyalogosra növeljék azokat a fegyveres erőket, melyek az ellenség mögöttes területén levő Csiangszu és Csöcsiang

tartomány területén harcolnak a japán megszállók ellen, továbbá, hogy haladéktalanul hozzanak létre hatalmi szerveket stb. Nem tudjuk, mit tettek Önök konkrétan ezzel az irányvonallal kapcsolatban. A multban Önök egyszer már elszalasztották a kedvező pillanatot; ha most azokat a lehetőségeket is elszalasztják, melyek ebben az évben adódnak, akkor később mindennek a megvalósítása még nehezebb lesz.

2. Most, amikor a vaskalapos kuomintangisták kommunistaellenes klikkje makacs kitartással folytatja „a kommunista tevékenység megakadályozásának", „a kommunisták korlátozásának", a kommunisták elleni harcnak a politikáját, és ilymódon előkészíti a Japán előtti kapitulációt — nekünk a harcra kell helyeznünk a hangsúlyt, nempedig az egységre; ha az egységre helyeznők a hangsúlyt, igen durva hibát követnénk el. Ezért nekünk elvileg azt az álláspontot kell elfoglalnunk, hogy erélyesen tiltakozunk és erélyesen harcolunk minden törvény és rendelet ellen, minden propaganda és kritika ellen, mely a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjétől ered, mert a vaskalaposok célja „a kommunista tevékenység megakadályozása", „a kommunisták korlátozása" és a kommunisták elleni harc minden területen — elméleti, politikai és katonai területen egyaránt. Nekünk harcunkban az igazságosság, a számítás és az önuralom elvéből, vagy — ami ugyanaz — az önvédelem, a győzelem és a fegyverszünet elvéből* kell kiindulnunk, ez viszont azt

* Lásd ebben a kötetben „A Párt jelenlegi taktikája a japánellenes egységfrontban" című munka ötödik tézisét.

jelenti, hogy jelenleg minden egyes külön összecsapásnak védelmi, korlátozott és átmeneti jellegűnek kell lennie.

Elszánt harcot kell folytatnunk a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjétől jövő reakciós törvények és rendeletek, propaganda és kritika ellen, s ezeket a magunk ellenintézkedéseivel kell kivédenünk. Például, ők azt követelik, hogy a 4. meg az 5. külön kötelék[3] vonuljon délre, mire mi határozott nemmel felelünk; vagy azt követelik, hogy Je Fej és Csang Jün-ji[4] alakulatai vonuljanak délre, mire mi azt kérjük, hogy engedélyezzék e csapatok egy részének északra küldését; ők azt állítják, hogy megszegjük a katonai sorozás rendjét, mire mi azt kérjük, hogy bővítsék ki az Új 4. hadsereg toborzási körzetét; ők azt mondják, hogy a mi propagandánk téves, mi pedig arra kérjük őket, hogy szüntessenek be mindennemű kommunistaellenes propagandát és helyezzenek hatályon kívül minden olyan intézkedést, mely surlódásokat idéz elő; ők katonai támadást indítanak ellenünk, mi pedig ennek visszaverésére ellentámadást szervezünk. Ha az ellenintézkedéseknek ezt a politikáját folytatjuk, akkor mindig nekünk lesz igazunk. Nemcsak Pártunk Központi Bizottságának kell ilyen jogos ellenrendszabályokat alkalmaznia, hanem hadseregünk minden alakulatának is. Az ilyen eljárás valóságos iskolapéldái azok az esetek, amikor Csang Jün-ji és Li Hszien-nien erélyes tiltakozásukat fejezték ki parancsnokaiknak, Li Pin-hsziennek és Li Cung-zsennek[5]. Csakis így, a vaskalaposokkal szembeni határozott állásfoglalással, az igazságosság, a szá-

mítás és az önuralom elvének a harcban való alkalmazásával félemlíthetjük meg őket annyira, hogy azután nem merészelnek bennünket megrövidíteni, csakis így csökkenthetjük a vaskalaposoknak „a kommunista tevékenység megakadályozása", „a kommunisták korlátozása" és a kommunisták elleni harc terén kifejtett tevékenységét; csakis így kényszeríthetjük a vaskalaposokat legális helyzetünk elismerésére; végül, csakis így érhetjük el, hogy a vaskalaposok ne merjék egykönnyen megkockáztatni a szakítást. Ezért a harc a legfontosabb eszköze annak, hogy leküzdjük a kapituláció veszélyét, biztosítsuk a jelenlegi helyzetben a dolgok jobbrafordulását, s megszilárdítsuk a Kuomintang és a Kommunista Párt együttműködését. Ami Pártunkat és hadseregünket illeti, csakis a vaskalaposok elleni kitartó harc teszi lehetővé, hogy fokozzuk kádereink bátorságát és harci szellemét, szoros egységbe kovácsoljuk kádereinket, növeljük a mögöttünk álló erőket, erősítsük a hadsereget, erősítsük a Pártot. Ami a közbülső erőkhöz való viszonyunkat illeti, csakis a vaskalaposok elleni kitartó harc teszi lehetővé, hogy megnyerjük a közbülső erők ingadozó részét, és támogassuk a közbülső erőknek velünk rokonszenvező részét — ellenkező esetben ez nem lesz lehetséges. Ami pedig azt illeti, hogy országos viszonylatban helyesen kell reagálnunk az esetleges meglepetésekre, itt is csak a kitartó harc irányvonala teszi lehetővé a Pártnak és a hadseregnek, hogy pszichológiailag felkészüljenek ezekre a meglepetésekre, és munkájuk során megfelelő lépéseket tegyenek. Ellenkező esetben megismétlődnek 1927 hibái[6].

3. A jelenlegi helyzet értékelésénél meg kell érteni, hogy egyrészt erősen megnövekedett a kapituláció veszélye, másrészt viszont még lehetséges ennek a veszélynek a leküzdése. Jelenleg a katonai összecsapások korlátozott jellegűek, még nem terjedtek ki az egész országra. A másik fél hadműveletei[7] stratégiai felderítések, és még nem jelentik egy nagyarányú „kommunistaellenes büntetőhadjárat" azonnali megindítását; mindez a japán megszállók előtti kapituláció előkészítő lépéseit jelenti, de még nem jelenti az azonnali kapitulációt. A mi feladatunk az, hogy szilárdan és erélyesen kövessük a Központi Bizottság egyedül helyes irányvonalát, melynek értelmében kibontakozáshoz kell segítenünk a haladó erőket, meg kell nyernünk a közbülső erőket, el kell szigetelnünk a vaskalaposokat, s ezzel le kell küzdenünk a kapituláció veszélyét és biztosítanunk kell a jelenlegi helyzetben a dolgok jobbrafordulását. Ha a jelenlegi helyzet értékelésében és a feladatok kitűzésében baloldali vagy jobboldali elhajlásokra kerül sor, s ezeket nem tárjuk fel és nem küzdjük le, ez szintén komoly veszélyt rejt magában.

4. A 4. és az 5. külön kötelék védelmi hadműveletei Han Tö-csin és Li Cung-zsen csapatainak Anhuj tartomány keleti részén indított támadása idején, Li Hszien-nien hadoszlopának védekezése a vaskalapos klikk csapatainak Hupej tartomány középső és keleti részén indított támadása idején, Peng Hszüe-feng külön kötelékének erélyes harca a Huajhótól északra fekvő térségben, Je Fej csapatainak harci tevékenysége a Jangcétól északra,

valamint a 8. hadsereg több mint 20 000 harcosának előrenyomulása délre, a Huajho északi partjának vidékére, Anhuj tartomány keleti részébe és Csiangszu tartomány északi részébe[8] — mindez nemcsak feltétlenül szükséges és teljesen helyes dolog volt, hanem egyúttal szükséges lépéseket is jelentett annak érdekében, hogy Ku Csu-tung ne merje Önöket megtámadni Anhuj és Csiangszu tartomány déli területein. Tehát minél több sikert érünk el a Jangcétól északra, minél aktívabb harci tevékenységet fejtünk ki ott, annál nehezebben fogja rászánni magát Ku Csu-tung arra, hogy kalandor hadműveletekbe bocsátkozzék a Jangcétól délre, annál könnyebb lesz az Önök dolga Anhuj és Csiangszu tartomány déli területein. És ugyanúgy: minél nagyobb arányú harci tevékenységet fejtenek ki a 8. hadsereg, az Új 4. hadsereg és a délkínai partizánalakulatok Kína északnyugati, északi, középső és déli részén, annál nagyobb tevékenységet fejthet majd ki a Kommunista Párt egész Kínában, annál több lesz az esély arra, hogy leküzdjük a kapituláció veszélyét és biztosítjuk a jelenlegi helyzetben a dolgok jobbrafordulását, annál könnyebben teljesíti majd feladatát Pártunk az egész országban. Hiba volna, ha ezzel ellentétes értékelésből indulnánk ki, és ellenkező taktikát alkalmaznánk, vagyis úgy vélekednénk, hogy minél fokozottabb tevékenységet fejtünk ki, annál gyorsabban haladnak amazok a kapituláció felé, vagy, hogy minél több engedményt teszünk mi, annál határozottabban fognak amazok harcolni a japán megszállók ellen, vagy, végül, ha úgy vélekednénk, hogy már

most bekövetkezett az országos méretű szakadás pillanata, hogy a Kuomintang meg a Kommunista Párt közötti együttműködés már lehetetlen.

5. Az az irányvonal, melyet a japán területrablók ellen viselt háborúban országos méretekben követünk, a japánellenes nemzeti egységfront biztosításának irányvonala. Az, hogy az ellenség mögöttes területén demokratikus támaszpontokat létesítünk a japán megszállókkal szembeni ellenállás céljából, szintén a japánellenes nemzeti egységfront elvei alapján történik. A Központi Bizottságnak a hatalom kérdésében hozott határozatát Önöknek feltétlenül végre kell hajtaniok.

6. A Kuomintang uralma alatt álló területeken más, a hadműveleti területeken és az ellenség mögöttes területén követett irányvonaltól különböző irányvonalat kell követnünk. A Kuomintang uralma alatt álló területeken a legmesszebbmenően gondoskodni kell legjobb kádereink biztonságáról, hosszabb időre illegalitásba kell vonulni, erőt kell gyüjteni, s meg kell várni a kedvező pillanatot. Itt harcolni kell a fölösleges sietség és a konspiráció szabályainak megszegése ellen. Itt a vaskalaposok elleni harc taktikája abban áll, hogy az igazságosság, a számítás és az önuralom elve alapján, azok között a keretek között folytassuk a harcot, melyeket a Kuomintang törvényei és rendeletei, valamint a társadalmi hagyományok megengednek, úgy harcoljunk és úgy gyarapítsuk erőinket, hogy szilárd talaj legyen a lábunk alatt. Ha a Kuomintang arra kényszeríti Pártunk tagjait, hogy belépjenek a Kuomintangba, be kell lépniök; arra kell törekednünk, hogy

minél jobban behatoljunk az egyetemleges kezesség helyi szervezeteibe, a kulturális-felvilágosító, a gazdasági és a katonai szervezetekbe; a központi kormány csapatai között és a „vegyes" katonai alakulatok között[9] széleskörű munkát kell végezni az egységfront létrehozása, azaz baráti kapcsolatok létesítése érdekében. A Kuomintang-területen Pártunk vezérvonala ugyancsak az, hogy kibontakozáshoz kell segíteni a haladó erőket (fejleszteni kell a pártszervezeteket és a tömegmozgalmat), meg kell nyerni a közbülső erőket (a nemzeti burzsoázia, a haladó sensik, a „vegyes" katonai alakulatok, a Kuomintang közbülső csoportjai[10], a központi kormány csapatainak közbülső elemei[11], a kisburzsoázia felső rétege, valamint a különböző kisebb pártok és csoportok), el kell szigetelni a vaskalaposokat, s mindezekkel az eszközökkel le kell küzdeni a kapituláció veszélyét és el kell érnünk a jelenlegi helyzet jobbrafordulását. Ugyanakkor teljesen készenlétben kell állnunk arra, hogy szembenézzünk bármilyen esetleges helyi vagy országos méretű meglepetéssel. A Kuomintang-területen Pártunk szervezeteinek szigorúan konspiratív módon kell működniök. A Délkeleti Iroda[12] és valamennyi tartományi, külön kerületi és körzeti bizottság munkatársait (a titkároktól a szakácsokig) szigorúan és a legnagyobb gonddal külön-külön felül kell vizsgálni és semmiképpen sem szabad a vezető szervekben meghagyni olyanokat — bármilyen funkciót töltsenek is be —, akikkel szemben akár a legcsekélyebb kétely is felmerülhet. Kádereinket minden lehetséges módon óvnunk kell. A legálisan vagy féllegálisan

élő funkcionáriusokat, ha a kuomintangisták részéről letartóztatás vagy megöletés veszélye fenyegetné őket, más vidékre kell áthelyezni és illegalitásba kell küldeni, vagypedig a hadseregbe kell áthelyezni munkára. Ami a japán megszállás alatt levő vidékeket illeti (nagyvárosok, közepes nagyságú és kisebb városok, falvak, például Sanghaj, Nanking, Vuhu, Vuhszi stb.), itt az irányvonalunk lényegében ugyanaz, mint a Kuomintang-területen.

7. A Központi Bizottság Délkeleti Irodájában és a Forradalmi Katonai Tanács Délkeleti Osztályán dolgozó elvtársakat kérjük, hogy tárgyalják meg a taktika kérdéseire vonatkozó, fentebb kifejtett útmutatásokat, melyeket a Központi Bizottság Politikai Irodája ezen az ülésen jóváhagyott, ismertessék a vezetők — mind a párt-, mindpedig a katonai vezetők — előtt, és hajtsák következetesen végre.

8. Ennek az irányvonalnak a vezető pártfunkcionáriusokkal és katonai vezetőkkel való megismertetése Anhuj tartomány déli részén Hsziang Jing elvtársra, Csiangszu tartomány déli részén pedig Csen Ji elvtársra hárul, s az irányvonal ismertetését és megtárgyalását a kézhezvétel időpontjától számított egy hónapon belül be kell fejezni. Hsziang Jing elvtársat a Központi Bizottság útmutatásainak megfelelően megbízzuk, hogy ennek az irányvonalnak valamennyi pártszervezet és katonai szervezet részéről történő végrehajtására vonatkozóan dolgozzon ki gyakorlati intézkedéseket, és az eredményről tegyen jelentést a Központi Bizottságnak.

JEGYZETEK

[1] Néhány olyan partizánalakulat harci tevékenységéről van szó, melyek a Kínai Kommunista Párt irányítása alatt Dél-Kínában működtek a japán területrablók ellen.

[2] Reakciós tábornokok, akiket a Kuomintang-kormány Csiangszu, Csöcsiang meg Csianghszi tartományba és Anhuj tartomány déli részébe küldött.

[3] Az Új 4. hadsereg 4. és 5. külön kötelékéről van szó, amelyek akkoriban a Huajho vidékén, Csiangszu és Anhuj tartomány határán támaszpontokat létesítettek a japán megszállókkal szembeni ellenállás céljából.

[4] Az Új 4. hadseregnek azokról a csapatalakulatairól van szó, melyek Je Fej és Csang Jün-ji vezénylete alatt álltak. Ezek az alakulatok akkoriban partizánháborút indítottak a japán megszállók ellen, és ellenállási támaszpontokat létesítettek a Jangce folyótól északra — Csiangszu tartomány középső részén és Anhuj tartomány keleti részén.

[5] 1940 március-áprilisában Li Pin-hszien, a kuomintangista anhuji tartományi kormány elnöke, valamint Li Cung-zsen, az 5. katonai övezet parancsnoka (mindketten a kuanghszi militarista klikk tagjai) nagyarányú katonai támadást indítottak az Új 4. hadseregnek Anhuj és Hupej tartomány határán tartózkodó csapatalakulatai ellen. Csang Jün-ji elvtárs, aki az Új 4. hadseregnek a Jangcétól északra állomásozó csapatait vezényelte, valamint Li Hszien-nien elvtárs, a Hupej—Honan-i rohamosztagok parancsnoka, erélyesen tiltakoztak a japán területrablók elleni harc elgáncsolására irányuló gaz támadás ellen, s visszaverték Li Pin-hszien és Li Cung-zsen csapatait.

[6] Csen Tu-hsziu jobboldali opportunista hibáiról van szó.

[7] A Csang Kaj-sek vezetése alatt álló kuomintangista vaskalaposok klikkjéről van szó.

[8] 1940 januárban a Kínai Kommunista Párt Központi

Bizottsága a japán megszállókkal a Huajhótól északra — Anhuj tartomany keleti részén és Csiangszu tartomány északi részén — harcban alló Új 4. hadsereg támogatására Észak-Kínából délre kuldte a 8. hadseregnek tobb mint 20 000 harcosát; ezek a csapatok meg is érkeztek Csiangszu tartomány északi részébe.

[9] Csang Kaj-sek klikkje saját csapatait „a kozponti kormány csapatainak", a tobbi klikk kuomintangista csapatait pedig „vegyes" csapatoknak nevezte. A „vegyes" csapatokat Csang Kaj-sek klikkje hátrányos megkulonboztetésben részesítette, és rosszabbul látta el, mint „a kozponti kormány csapatait".

[10] A Kuomintangnak itt szóbanforgó csoportjai és egyes tagjai bizonyos ideig nem tanúsítottak kulonosebb aktivitást a kommunisták elleni harcban, vagypedig semleges álláspontot foglaltak el.

[11] Bár „a kozponti kormány csapatainak" nevezett kuomintangista csapatok Csang Kaj-sek klikkjének saját csapatai voltak, akadtak bennuk olyan tisztek és egyes alakulatok, akik, illetve amelyek a japánellenes háború időszakában a kommunistákkal vívott harc során nem mutattak kulonosebb aktivitást, vagypedig semleges álláspontot foglaltak el. Ezekről a tisztekről és alakulatokról van itt szó.

[12] Délkeleti Iroda — a Kínai Kommunista Párt Kozponti Bizottságának képviselete; 1938-tól 1941-ig ez vezette a munkát a délkeleti teruleten, amely Csiangszu, Csocsiang, Anhuj, Csianghszi, Hupej és Hunan tartományt foglalta magában.

TARTSUNK ÖSSZE MINDVÉGIG

(1940 július)

A japán területrablók elleni háború kitörésének harmadik évfordulója egybeesik a Kínai Kommunista Párt megalapításának tizenkilencedik évfordulójával. Mi, kommunisták, amikor ma megemlékezünk a háború harmadik évfordulójáról, különös erővel érezzük a magunk felelősségét. A kínai nép jövőjéért, újjászületéséért vagy leigázásáért felelősséggel tartozik a japán megszállók ellen harcoló valamennyi párt és csoport, felelősséggel tartozik az egész nép, de — így vélekedünk mi, kommunisták — még nagyobb felelősség nehezedik a mi vállunkra. A jelenlegi helyzettel kapcsolatban Pártunk Központi Bizottsága nyilatkozatot tett közzé, melynek legfőbb tartalma az a felhívás, hogy folytassuk a háborút mindvégig. és tartsunk össze mindvégig. Reméljük, hogy ezt a felhívást helyesléssel fogadják a baráti pártok, a baráti hadseregek, helyesléssel fogadja az egész kínai nép; a Kommunista Párt tagjainak meg különösképpen arra kell törekedniök, hogy a leglelkiismeretesebben tartsák magukat a nyilatkozatban megjelölt politikai vonalhoz.

Minden kommunistának tudnia kell, hogy a

teljes összefogást csak akkor lehet elérni, ha a győzelem kivívásának szilárd elhatározásával folytatjuk a háborút a japán területrablók ellen, s ebben a háborúban a győzelmet csak teljes összefogás esetén vívhatjuk ki. Ezért a kommunistáknak jó példával kell elöljárniok a háborúban is, az összefogásban is. Mi csak az ellenséggel, a megrögzött kapitulánsokkal és kommunistaellenes elemekkel szállunk harcba, mindenki mással igazi összefogásra törekszünk. De a megrögzött kapitulánsok és kommunistaellenes elemek mindenütt kisebbségben vannak. Tanulmányoztam egy helyi kormányszerv tisztviselőinek összetételét. Kiderült, hogy 1 300 tisztviselő közül mindössze 40—50, vagyis 4 százaléknál is kevesebb a megrögzött antikommunista, a többi mind akarja az összefogást és a háborút a japán megszállók ellen. Mi természetesen nem lehetünk elnézőek a megrögzött kapitulánsokkal és antikommunistákkal szemben. Ha elnézőek vagyunk velük szemben, ezzel lehetővé tesszük számukra, hogy kátyúba juttassák a japán megszállók ellen viselt háborút, felborítsák az összefogást. Ezért határozottan küzdeni kell a kapitulánsok klikkje ellen; az önvédelem elvét szem előtt tartva, ugyancsak határozottan vissza kell verni a kommunistaellenes elemek minden támadását. Ha nem így járunk el, akkor ez a jobboldali opportunizmus megnyilvánulása lesz, ami árt az összefogás ügyének és a japán rablók elleni háború ügyének. Ezzel szemben mindazok tekintetében, akik nem megrögzött kapitulánsok, nem megrögzött antikommunisták, az összefogás politikáját kell követnünk. Vannak ezek

közt olyanok, akik egyszerre két széken próbálnak ülni, vannak olyanok, akiknek cselekedeteit a kényszerűség diktálja, vannak olyanok is, akik átmenetileg tévelyegnek, s mindezeket az embereket meg kell nyernünk a további összefogás és a japán területrablók elleni háború érdekében. Ha nem így járunk el, akkor ez a „baloldali" opportunizmus megnyilvánulása lesz, ami ugyancsak árt az összefogás ügyének és a japán rablók elleni háború ügyének.

Minden kommunistának tudnia kell, hogy mi voltunk a japánellenes nemzeti egységfront kezdeményezői, és nekünk szilárdan ragaszkodnunk kell az egységfront irányvonalához. Most, amikor napról napra egyre súlyosabb megpróbáltatások zúdulnak országunkra, amikor a nemzetközi helyzetben nagy változások mennek végbe, roppant felelősséget kell magunkra vállalnunk — a kínai nép sorsáért való felelősséget. Feltétlenül le kell gyűrnünk a japán imperializmust, feltétlenül meg kell teremtenünk Kínában a független, szabad, demokratikus köztársaságot, ahhoz pedig, hogy ezt elérjük, tömörítenünk kell az ország lakosságának óriási többségét — mind a különböző pártok és csoportok tagjait, mindpedig azokat az embereket, akik nem tagjai semmiféle pártnak és csoportnak. A kommunisták azonban nem léphetnek elvtelen egységfrontra bárkivel, aki útjukba akad, s ezért harcolnunk kell az olyan törekvések ellen, mint a „kommunisták beolvasztása", a „kommunista tevékenység korlátozása", a „kommunista tevékenység megakadályozása", a kommunisták üldözése, továbbá a Párton

belüli jobboldali opportunizmus ellen. De ugyanakkor a Kommunista Párt egyetlen tagjának sem engedhető meg, hogy megsértse a Párt egységfrontpolitikáját, s ezért a Párt minden tagjának kötelessége, hogy — a japán megszállók elleni háború elvi célkitűzéséből kiindulva — tömörítsen mindenkit, aki még képes a megszállókkal szembeni ellenállásra, s hogy harcoljon a Párton belüli „baloldali" opportunizmus ellen.

Ebből kiindulva, a hatalom kérdését illetően mi az egységfront hatalmáért szállunk síkra, másszóval: ellenezzük bármely más párt vagy csoport egypártdiktatúráját, de nem törekszünk a Kommunista Párt diktatúrájára sem, hanem a különböző pártok, csoportok, néprétegek és fegyveres erők együttes diktatúrája mellett vagyunk, ami nem más, mint az egységfront hatalma. Amikor a Kommunista Párt tagjai az ellenség mögöttes területén megdöntik az ellenséges hatalmat és a bábhatalmat, s ott japánellenes hatalmat hoznak létre, kötelesek magukat ahhoz a „három harmados" rendszerhez tartani, melyet Pártunk Központi Bizottsága jóváhagyott. A Kommunista Párt tagjai a hatalom szerveiben és a képviseleti szervekben egyaránt csak a tisztségek egyharmadát foglalhatják el, hogy azok kétharmada a japán területrablók elleni háború és a demokrácia mellett síkraszálló más pártok, csoportok és pártonkívüliek képviselőinek jusson. Mindenki részt vehet a kormányszervek munkájában, hacsak nem a kapituláció és a kommunisták elleni harc híve az illető. A japánellenes hatalom területén minden párt és csoport számára biztosítani kell a

fennállás és működés jogát, hacsak nem a kapituláció és a kommunisták elleni harc mellett foglal állást.

A hadsereg kérdését illetően Pártunk nyilatkozata leszögezi: továbbra is ragaszkodnunk kell ahhoz a határozathoz, hogy „a baráti csapatok soraiban nem létesítünk pártszervezeteket". Ahol a helyi pártszervezetek még nem tartják be a legszigorúbban ezt a határozatot, ott javítani kell a helyzeten. Mindazoknak a csapatoknak irányában, melyek nem rendeznek katonai provokációkat a 8. és az Új 4. hadsereg ellen, baráti magatartást kell tanúsítani. De még azokkal a csapatokkal is, amelyek azelőtt surlódásokat provokáltak, mihelyt abbahagyják az ilyen akciókat, helyre kell állítani a barátságos kapcsolatokat. Így valósítjuk meg az egységfront-politikát a hadsereg kérdését illetően.

A japán megszállók elleni háború szükségleteinek biztosítása céljából pénzügyi, gazdasági, kulturális és oktatási téren, valamint az árulók megsemmisítése tekintetében olymódon kell megvalósítani az egységfront-politikát, hogy figyelembe vesszük az egyes osztályok érdekeit, és harcolunk egyrészt a jobboldali opportunizmus ellen, másrészt a „baloldali" opportunizmus ellen.

A nemzetközi helyzet jelenleg úgy alakult, hogy az imperialista háború az egész világra kiterjed, s az imperialista háború szülte súlyos politikai és gazdasági válság elkerülhetetlenül forradalmi kirobbanásokra vezet majd számos országban. A háborúk és a forradalmak új korszakát éljük. A Szovjetunió, mely nem sodródott bele az imperialista háború

örvényébe, támogatást nyujt minden elnyomott népnek, a világ minden elnyomott nemzetének. Mindez előnyös annak a háborúnak a szempontjából, melyet Kína visel a japán megszállók ellen. Ugyanakkor azonban most, amikor a japán imperializmus arra készül, hogy betörjön a csendesóceáni országokba, amikor fokozza Kína elleni támadását és elkerülhetetlenül arra fog törekedni, hogy kapitulációra bírja Kína ingadozó elemeit – a kapituláció veszélye nagyobb, mint valaha. A japán területrablók ellen viselt háború negyedik éve nagyon nehéz esztendő lesz. A mi feladatunk az, hogy a megszállók ellen küzdő erőket mind összefogjuk a kapitulánsok elleni harcra, a nehézségek leküzdésére, az általános nemzeti háború kitartó folytatására. A Kommunista Párt tagjainak, a baráti pártokkal és baráti hadseregekkel szorosan összefogva, vállvetve kell munkálkodniok ennek a feladatnak teljesítésén. Szilárd meggyőződésünk, hogy Pártunk valamennyi tagjának, a baráti pártoknak és a baráti hadseregeknek közös erőfeszítésével, az egész nép erőfeszítésével sikerül leküzdeni a kapituláció veszélyét, sikerül leküzdeni a nehézségeket, sikerül kiűzni a japán megszállókat, sikerül visszaszerezni szülőföldünket. Ami háborúnkat illeti, kilátásaink fényesek.

PÁRTUNK POLITIKÁJÁRÓL*

(1940 december 25)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt irányelve a pártszervezetek számára.*

Ma, amikor egyre nagyobb méreteket ölt a kommunistaellenes kampány, Pártunk politikája döntő jelentőségre tesz szert. Vezető funkcionáriusaink közül azonban sokan még nem értik meg, hogy a Párt politikájának a jelenlegi időszakban jelentősen különböznie kell az agrárforradalom időszakában folytatott politikától. Meg kell érteni, hogy Pártunk politikája, a japánellenes nemzeti egységfront politikája a japán rablók elleni háború egész folyamán semilyen körülmények között sem változik meg. Azt a sok politikai tételt, mely az elmúlt évtized alatt, az agrárforradalom időszakában érvényes volt, nem lehet gépiesen alkalmazni a jelenlegi helyzetben. És elsősorban, különösen nem megfelelő most, amikor háborút viselünk a japán területrablók ellen, az agrárforradalom legutolsó időszakának a multban is hibás baloldali politikája, amely a kínai forradalom két fő sajátosságának megnemértéséből fakadt, nevezetesen annak megnemértéséből, hogy a kínai forradalom egy félgyarmati országban végbemenő polgári-demokratikus forradalom, és hogy hosszantartó jellegű. Erre a politikára jel-

lemző volt például az ötödik „hadjáratnak" és az ötödik „hadjárat" elleni harcnak olyan megítélése, hogy az a forradalom és az ellenforradalom közötti döntő összecsapás; a burzsoázia gazdasági megsemmisítésének politikája (baloldali munka- és adópolitika); a kulákság gazdasági megsemmisítésének politikája (silány földek juttatása a kulákoknak); a földbirtokosok teljes megsemmisítésének politikája (megfosztásuk a földhöz való jogtól); az értelmiség háttérbe szorítása; a számos baloldali elhajlás az ellenforradalmárok elnyomása során; a kommunisták osztatlan monopóliuma a hatalmi szervekben; a kommunista közoktatás célkitűzése; a baloldali politika a háború folytatása tekintetében (nagyvárosok megtámadása és lemondás a partizánháborúról); a puccspolitika a fehér körzetekben végzett munka során; a szigorú szervezeti rendszabályok politikája a belső pártéletben[1] stb.

Ez a Csen Tu-hsziunak az első nagy forradalom utolsó időszakában folytatott jobboldali opportunista politikájával homlokegyenest ellentétes baloldaliaskodó politika a „baloldali" opportunizmus megnyilvánulása volt. Két szélsőséges politikai vonal legkirívóbb megnyilvánulásáról van itt szó: az első nagy forradalom utolsó időszakában — csak összefogás és lemondás a harcról, az agrárforradalom utolsó időszakában viszont — csak harc és lemondás az összefogásról (a parasztság zömével való összefogást leszámítva). Ez a két szélsőséges politikai vonal nagyon sokat ártott a Pártnak és a forradalomnak.

A jelenlegi politika, a japánellenes nemzeti

egységfront politikája nem abból indul ki, hogy csak az összefogás a fontos és le kell mondani a harcról, s nem is abból, hogy csak a harc a fontos és le kell mondani az összefogásról, hanem összekapcsolja az összefogást és a harcot. Ez konkrétan a következőket jelenti:

1. Tömöríteni kell mindazokat, akik küzdenek a japán megszállók ellen, vagyis tömöríteni kell a japánellenes nemzeti egységfrontban a megszállók ellen harcoló munkásokat, parasztokat, katonákat, értelmiséget és kereskedői köröket.

2. Az egységfrontban a függetlenség és az önállóság politikáját kell folytatnunk. Nekünk az egységre is, a függetlenségre is szükségünk van.

3. Katonai-stratégiai téren ez egységes stratégiai vezetés alatt folyó független és önálló partizánháborút jelent. Lényegében partizánháborút kell viselni, de nem szabad lemondani arról sem, hogy kedvező körülmények esetén reguláris csapatokkal mozgó hadműveleteket hajtsunk végre.

4. A vaskalaposok antikommunista klikkje elleni harcban ez azt jelenti, hogy ki kell használnunk a köztük levő ellentéteket, meg kell nyernünk a többséget, küzdenünk kell a kisebbség ellen, egyenként kell szétvernünk ellenségeinket; ez azt jelenti, hogy az igazságosság, a számítás és az önuralom elve alapján kell eljárnunk.

5. Az ellenséges megszállás és a Kuomintang uralma alatt levő területeken folytatott politikánkat illetően ez azt jelenti, hogy egyrészt minden erőnkkel munkálkodnunk kell az egységfront építésén, másrészt meg kell óvnunk legjobb káderein-

ket; a szervezési munka és a harc terén ez annyit jelent, hogy gondoskodni kell legjobb kádereink biztonságáról, hosszabb időre illegalitásba kell vonulni, erőt kell gyüjteni, s meg kell várni a kedvező pillanatot.

6. Az ország különböző osztályaival való kapcsolatainkat illetően vezérvonalunk a következő: kibontakozáshoz kell segíteni a haladó erőket, meg kell nyerni a közbülső erőket, és el kell szigetelni a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjét.

7. A vaskalaposok kommunistaellenes klikkjét illetően ez azt jelenti, hogy forradalmi kettős politikát kell folytatnunk, nevezetesen: ha még képesek a japán megszállók elleni harcra, az összefogás politikáját, ha pedig nyakasan harcolnak a kommunisták ellen, az elszigetelés politikáját kell folytatnunk irányukban. A vaskalaposokra jellemző kettősség azonban a japán rablók elleni harcban is megnyilvánul. Ha még harcolnak a japán rablók ellen, akkor az összefogás politikáját, ha azonban ingadoznak (például titokban paktálnak a megszállókkal és nem folytatnak aktív harcot Vang Csing-vej meg a többi hazaáruló ellen), akkor a harc és az elszigetelés politikáját folytatjuk irányukban. A vaskalaposokra a kommunisták elleni harcban is a kettős álláspont jellemző. Ezért a mi politikánk is kettős jellegű. Nevezetesen: ha a vaskalaposok egyelőre még nem szándékoznak végleg felborítani a Kuomintang és a Kommunista Párt közötti együttműködést, akkor a szövetség politikáját, ha azonban a megtorlások politikáját követik és fegyveres támadásokat szerveznek Pártunk és a nép

ellen, akkor a harc és az elszigetelés politikáját folytatjuk irányukban. A kettős álláspontot elfoglaló embereket meg kell különböztetni a nemzetárulóktól és a japánbarát elemektől.

8. Még a nemzetárulók és japánbarát elemek között is vannak olyanok, akik kettős álláspontot foglalnak el. Ezek irányában nekünk is forradalmi kettős politikát kell folytatnunk. Nevezetesen: ha japánbarát álláspontot foglalnak el, a harc és az elszigetelés politikáját, ha azonban ingadoznak, a saját táborunk számára való megnyerés politikáját kell folytatnunk irányukban. Az ilyen kettős álláspontot elfoglaló embereket meg kell különböztetnünk a Vang Csing-vej, Vang Ji-tang[2] és Si Ju-szan[3] fajtájából való megrögzött nemzetárulóktól.

9. Ahogy különbséget kell tenni a japán rablók elleni harccal szembehelyezkedő, japánbarát beállítottságú nagybirtokosok és nagyburzsoázia, meg a japán rablókkal való harc mellett síkraszálló, angol-amerikai orientációjú nagybirtokosok és nagyburzsoázia között, ugyanúgy különbséget kell tenni a kettős álláspontot elfoglaló, azaz a japán rablókkal való harc mellett síkraszálló, de ugyanakkor ingadozó, az összefogás mellett síkraszálló, de ugyanakkor a kommunisták ellen harcoló nagybirtokosok és nagyburzsoázia, meg a kevésbbé kettős álláspontot elfoglaló nemzeti burzsoázia, közepes és kisebb földbirtokosok és haladó sensik között. Ezeken a megkülönböztetéseken alapul a mi politikánk.

Politikánknak ezek a fentebb ismertetett megkülönböztetései abból következnek, hogy figyelembe vesszük a megfelelő osztályok egyes cso-

portjainak állásfoglalásában megnyilvánuló különbségeket.

10. Ugyanígy kell eljárni az imperialisták tekintetében is. A Kommunista Párt harcol minden imperialista ellen, de különbséget kell tenni a Kína elleni agressziót végrehajtó japán imperialisták, meg az olyan országok imperialistái között, amelyek jelenleg nem hajtanak végre agressziót; ugyancsak különbséget kell tenni a Japánnal szövetkezett és „Mandzsukuót" elismerő német és olasz imperialisták, meg a Japánnal szembenálló angol és amerikai imperialisták között; végül különbséget kell tenni annak az időszaknak Angliája és Amerikája között, amikor ezek az országok egy „távolkeleti München" politikáját folytatták és ártottak a japán megszállók elleni harcunknak, meg a jelenlegi időszak Angliája és Amerikája között, amikor ezek az országok lemondtak erről a politikáról és harcunk támogatásának álláspontjára helyezkedtek. A mi taktikai elveink változatlanok: kihasználjuk az ellentéteket, megnyerjük a többséget, harcolunk a kisebbség ellen, egyenként verjük szét ellenségeinket. A külpolitika kérdéseiben elfoglalt álláspontunk különbözik a Kuomintangétól. A Kuomintang szerint „csak egy ellenség van, a többiek mind barátok"; a Kuomintang formailag minden államot egyformán kezel, Japánt kivéve, valójában azonban Anglia és Amerika felé orientálódik. Nekünk viszont különbségeket kell tennünk. Az első — a Szovjetunió, meg a kapitalista országok közti különbség, a második — az Anglia és Amerika, meg a Németország és Olaszország közti különbség, a harmadik — az Anglia és Amerika

népei, meg az angol és az amerikai imperialista kormány közti különbség, a negyedik — az Angliának és Amerikának a „távolkeleti München" időszakában követett politikája, meg a jelenlegi politikája közti különbség. Ezekre a különbségekre építjük politikánkat. Politikánk vezérvonala ellentétes a Kuomintangéval: ugyanakkor, amikor szilárdan ragaszkodunk ahhoz az elvhez, hogy országunk önállóan viselje a háborút és saját erejéből szülessen újjá, a lehető legnagyobb mértékben élünk a kívülről jövő segítséggel, s nem mondunk le — mint a Kuomintang — az önálló hadviselésről és az országnak saját erőnkkel történő újjászületéséről, nem bízzuk magunkat a kívülről jövő segítségre, és nem építünk valamiféle imperialista blokkra.

A vezető pártfunkcionáriusok közül sokan egyoldalúan értelmezik a taktika kérdéseit, s ezt valamint az ebből következő baloldali és jobboldali kilengéseket csak akkor tudjuk leküzdeni, ha vezető elvtársaink tanulmányozzák a Párt politikájának a multban és napjainkban bekövetkezett változásait és fejlődését, s ilymódon eljutnak e politika tüzetes és teljes megértéséhez. Jelenleg a Pártban továbbra is azok a tendenciák jelentik a fő veszélyt, melyek a baloldaliaskodó nézetekből erednek. A Kuomintang uralma alatt álló területeken sok pártfunkcionáriusunk azért nem képes annak rendje és módja szerint megvalósítani azt a politikát, hogy gondoskodni kell a legjobb káderek biztonságáról, hosszabb időre illegalitásba kell vonulni, erőt kell gyüjteni, s meg kell várni a kedvező pillanatot — mert nem tulajdonít komoly jelentőséget a Kuomintang kom-

munistaellenes politikájának. Ugyanakkor más pártfunkcionáriusaink közül sokan az egységfront fejlesztésének politikáját azért nem képesek megvalósítani, mert az egész Kuomintangot felületesen egységes reakciós tömegnek tekintik, és teljes reménytelenség fogja el őket. Hasonló jelenségek figyelhetők meg a japán megszállás alatt levő területeken is.

Egyes pártfunkcionáriusok a Kuomintang uralma alatt álló területeken, de a japán megszállókkal szembeni ellenállás támaszpontjainak területén is, mivel csupán az összefogásra törekednek, de ugyanakkor megfeledkeznek a harc szükségességéről, s emellett túlbecsülik a megszállók elleni harcban a Kuomintang képességeit — elmosták a Kuomintang és a Kommunista Párt közti elvi különbséget, az egységfrontban lemondtak a független, önálló politikáról, alkalmazkodtak a nagybirtokosokhoz meg a nagyburzsoáziához, alkalmazkodtak a Kuomintanghoz, önként gúzsba kötötték magukat, nem tudták elszánni magukat arra, hogy merészen kibontakozáshoz segítsék a japán területrablókkal harcban álló forradalmi erőket, nem mertek határozottan fellépni a Kuomintangnak a kommunisták elleni harcra és a „kommunista tevékenység korlátozására" irányuló politikája ellen. Ezek a jobboldali elhajló nézetek a multban komoly veszedelmet jelentettek, de ma alapjában véve már leküzdöttük őket. 1939 telétől kezdve azonban mindenfelé egy másik elhajlás ütötte fel a fejét; egy „baloldali" elhajlás, amely a Kuomintang kommunistaellenes provokációi és a mi önvédelmi harcunk nyomán keletkezett. A hely-

zet már javult valamelyest, de még nincs minden rendben; a „baloldali" elhajlás még mindig sokhelyütt jelentkezik sok konkrét politikai kérdésben. Ezért a konkrét politikai kérdéseknek a helyszínen való tanulmányozása és helyes megoldása jelenleg feltétlenül szükségessé válik.

A Központi Bizottság számos konkrét politikai kérdést illetően annakidején már megadta az irányelveket. Itt csak néhány dologra mutatunk rá általánosított formában.

A hatalmi szervek összetételéről. Erélyesen érvényt kell szerezni a „három harmados" rendszernek. A hatalmi szervekben a kommunisták a tisztségeknek csupán egyharmadát tölthetik be, s a közigazgatásban való részvételbe be kell vonniok a pártonkívüliek széles köreit. Csiangszu tartomány északi részén és másutt, ahol a japánellenes demokratikus hatalmi szervek létrehozása már megkezdődött, a kommunisták még az egyharmadnál kevesebb tisztséggel is beérhetik. A közigazgatási szervekbe és a képviselő testületekbe egyaránt be kell venni a kisburzsoáziának, a nemzeti burzsoáziának és a haladó sensiknek azokat a képviselőit, akik nem folytatnak aktív kommunistaellenes tevékenységet; a kommunistaellenes tevékenységet nem folytató kuomintangistákat szintén be kell engedni ezekbe a szervekbe és testületekbe. A képviselő testületekbe nem nagy számban jobboldali elemeket is be lehet engedni. Mindenképpen el kell kerülni, hogy a kommunisták monopolizálják a hatalmi szerveket. Mi csak a komprádor nagyburzsoázia és a nagybirtokosok diktatúráját szüntet-

jük meg, de szó sincs arról, hogy ezt a Kommunista Párt egypárt-diktatúrájával akarjuk felváltani.

A munka-politikáról. A munkások életkörülményeit meg kell javítani, s csak akkor válik lehetővé, hogy fokozzuk aktivitásukat a japán területrablók elleni harcban. Mindenképpen el kell azonban kerülni a baloldaliaskodó elhajlásokat. A munkabér emelésének és a munkaidő csökkentésének kérdésében nem szabad túlmenni egy bizonyos határon. Kínában a mostani körülmények között még nehéz volna mindenütt bevezetni a nyolcórás munkanapot, s egyes termelési ágakban még meg kell engedni a tízórás munkaidőt. A többi termelési ágban a helyzethez mérten kell megállapítani a napi munkaidőt. A munkások és a vállalkozók közti szerződések megkötése után a munkásoknak be kell tartaniok a munkafegyelmet, és a vállalkozóknak bizonyos haszonhoz kell jutniok. Ellenkező esetben a gyárak és üzemek bezárják kapuikat; ez ártana a japán megszállók elleni harc ügyének és magukra a munkásokra nézve is hátrányos volna. Még kevésbbé szabad túllépni a lehetőség határait a mezőgazdasági munkások életkörülményeinek és munkakörülményeinek megjavítása terén, mert ez a parasztok ellenkezését válthatja ki, a mezőgazdasági munkások között munkanélküliséget idézhet elő és a termelés csökkenésére vezethet.

Az agrárpolitikáról. Meg kell magyarázni a párttagoknak, meg kell magyarázni a parasztoknak, hogy most nincs itt a gyökeres agrárforradalom megvalósításának ideje, hogy az agrárforradalom időszakában alkalmazott rend-

szabályok ezidőszerint nem alkalmazhatók. Most a politikának ezen a téren a következő szempontokon kell alapulnia: 1) a földbirtokosokat a földhaszonbér és a kölcsönkamatláb leszállítására kell kényszeríteni, mert csak ebben az esetben lehet fokozni a parasztság zömének aktivitását a japán területrablók ellen viselt háborúban. Itt sem szabad azonban túlságosan messzire mennünk. Elvben a földhaszonbért 25 százalékkal kell csökkenteni. Azokban az esetekben, amikor a paraszttömegek nagyobb mérvű csökkentést követelnek, engedélyezhető a termés 4 : 6 vagy 3 : 7 arányban történő elosztása a bérlő javára, de ezt az arányt nem szabad növelni. A kölcsönkamatlábat nem szabad az ország gazdasági életében a hitelviszonyok terén engedélyezett színvonal alá szállítani. 2) Ki kell mondani, hogy a parasztok földbérleti díjat és kamatot fizetnek, a földnek és tartozékainak tulajdonjoga pedig a földbirtokosoké marad. Nem szabad megengedni, hogy a kamatláb leszállítása megfossza a parasztokat attól a lehetőségtől, hogy kölcsönhöz jussanak; nem szabad megengedni, hogy a régi adósságok elszámolásakor az előzőleg a földbirtokosoknál elzálogosított földet kárpótlás nélkül elvegyék a parasztoktól.

Az adópolitikáról. Az adók nagyságát a jövedelem arányában kell megállapítani. Minden jövedelemmel rendelkező egyén (a legszegényebbek kivételével, akiket fel kell menteni az adókötelezettség alól), vagyis, a munkásokat és a parasztokat is beleértve, a lakosság 80 százaléka köteles állami adót fizetni; az adóterhet nem szabad teljesen áthárítani a földbirtokosokra és a kapitalis-

tákra. Meg kell tiltani a hadsereg fenntartásához szükséges anyagi eszközök megszerzésének azt a módját, hogy magánszemélyeket letartóztatnak és bizonyos összeg lerovására kényszerítenek. Ami az adóbehajtás módját illeti, amíg új, célszerűbb rendszert nem dolgozunk ki, addig — megfelelő javítással — alkalmazható a régi, Kuomintang-rendszer.

Az árulók megsemmisítéséről. Erélyesen el kell nyomni a megrögzött nemzetárulókat és a megrögzött kommunistaellenes elemeket. Enélkül nem lehet megvédeni a japán területrablók ellen küzdő forradalmi erőket. Semmiesetre sem szabad azonban embereket fölöslegesen kivégezni; semmi szín alatt sem szabad tűrni, hogy ártatlanok szenvedjenek. A reakciósok környezetéhez tartozó ingadozó elemekkel és kényszerű szekértolóikkal kesztyűs kézzel kell bánni. Határozottan mellőzni kell a letartóztatottak testi fenyítését és kínzását; nagyobb fontosságot kell tulajdonítani a bizonyítékoknak, és nem szabad túlságosan hinni a szóbeli feljelentéseknek. A japán hadseregnek, a bábkormány csapatainak és a „kommunistaellenes" csapatoknak foglyul ejtett katonáit szabadon kell bocsátani. Csupán azok a hadifoglyok nem engedhetők szabadon, akik rászolgáltak a nép gyűlöletére és feltétlenül megérdemlik a legsúlyosabb büntetést; az ítélet a felsőbb fórumok megerősítése után emelkedik jogerőre. Azokat a hadifoglyokat, akik annakidején erőszakos sorozás útján kerültek az ellenséges hadseregbe, és akik többé-kevésbbé forradalmi érzelműek, minél nagyobb számban be kell vonnunk a mi hadseregünkbe, a többieket pedig el kell engedni;

ha újból fogságunkba kerülnek — újból szabadon kell ereszteni őket. Nem szabad őket sértegetni, nem szabad pénzüket és holmijukat elvenni, nem szabad megbánást követelni tőlük, hanem minden esetben szívélyesen és barátságosan kell bánni velük. Ezt a politikát kell követni minden hadifogoly tekintetében, ha mégoly reakciós érzelmű is egyikmásik. Ez a politika rendkívül hatékony a reakciós erők elszigetelése szempontjából. A renegátoknak — az olyanok kivételével, akik súlyos bűncselekményeket követtek el — lehetőséget kell adni a javulásra, azzal a feltétellel, hogy abbahagyják kommunistaellenes tevékenységüket. Ha úgy érzik, hogy újra csatlakozniok kell a forradalom táborához, vissza lehet venni őket, de azt nem szabad megengedni, hogy ismét belépjenek a Pártba. Az egyszerű kuomintangista hírszerzőket nem szabad egy kalap alá venni a japán kémekkel és a nemzetárulókkal, hanem pontos különbséget kell tenni köztük, megkülönböztetéssel kell velük szemben eljárni. Véget kell vetni annak a zűrzavaros helyzetnek, amikor minden intézmény vagy szervezet elrendelhet letartóztatást. A japán területrablók elleni harcban szükséges forradalmi rend bevezetése érdekében ki kell mondani, hogy bűnösöket csak a bírósági szerveknek és a közbiztonsági szerveknek, továbbá a hadműveletek idején a katonaságnak van joga letartóztatni.

Az állampolgári jogokról. Ki kell mondani, hogy mindazok a földbirtokosok és kapitalisták, akik nem helyezkednek szembe a japán megszállók elleni harccal, a munkásokkal és a

parasztokkal egyenlő személyi és vagyoni jogokat, választójogot, szólásszabadságot, gyülekezési és egyesülési jogot, véleményszabadságot és vallásszabadságot élveznek. A hatalom szervei csak azoknak a tevékenységét akadályozzák meg, akik a mi támaszpontjaink területén aknamunkát szerveznek és lázongásokat szítanak. Minden egyéb tevékenység a hatalmi szervek védelme alatt áll, és abba beavatkozni nem szabad.

A gazdasági politikáról. Erélyesen feljeszteni kell az ipart, a mezőgazdaságot és a kereskedelmet. Akár más körzetekből is be kell vonni azokat a tőkéseket, akik hajlandók üzemeket létesíteni a japán megszállókkal szembeni ellenállást szolgáló támaszpontjaink területén. Fel kell karolni a magánvállalatokat, s a hatalmi szervek irányítása alatt álló állami vállalatokat csak az általános gazdasági tevékenység egy részének kell tekinteni. Mindez szükséges ahhoz, hogy saját erőforrásainkkal biztosítani lehessen szükségleteink kielégítését. Kerülni kell minden néven nevezendő hasznos vállalat tevékenységének megsértését. A vám- és valutapolitikának összhangban, nempedig ellentétben kell lennie a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem fejlesztését szem előtt tartó vezérvonallal. Lelkiismeretesen és gondosan, nempedig úgy-ahogy kell megszervezni a támaszpontok területének gazdaságát, hogy saját erőforrásainkkal biztosíthassuk szükségleteink kielégítését — ez támaszpontjaink huzamos fennállásának alapvető feltétele.

A kultúra és az oktatás terén követett politikáról. Figyelmünk közép-

pontjába azt a feladatot kell állítani, hogy nagy arányokban terjesszük és magasabb színvonalra emeljük a néptömegek számára a japán megszállók elleni harc érdekében szükséges ismereteket, és ápoljuk a nemzeti öntudat érzését. A liberális polgári pedagógusoknak, kultúra-művelőknek, ujságíróknak, tudósoknak, mérnököknek, technikusoknak meg kell engedni, hogy a támaszpontok területére utazzanak, és együttműködjenek velünk a közoktatás, a lapkiadás terén és minden más téren. Tanintézeteinkbe meg kell hívni azokat az értelmiségieket, akik viszonylag aktívan küzdenek a japán megszállók ellen, s rövid előkészítés után fel kell használnunk őket a hadseregben, a kormányintézményekben és a társadalmi szervezetekben végzett munkánál. Hívjuk meg, használjuk fel és léptessük elő őket bátran. Ne féljünk attól, hogy így reakciós elemek csempészhetik be magukat hozzánk. Bizonyos számú reakciós elkerülhetetlenül befurakodik hozzánk, de ezeket az oktatás és a munka folyamán sem lesz késő kiebrudalni. Minden egyes támaszpont területén nyomdát kell felállítani, könyveket és ujságokat kell kiadni, a nyomtatványok terjesztésére intézményeket kell szervezni. A lehetőségek teljes kihasználásával minden egyes támaszpont területén nagy iskolákat kell nyitni vezető funkcionáriusok képzésére, s minél nagyobbak lesznek ezek az iskolák és minél több lesz belőlük, annál jobb.

A katonai politikáról. Mindenképpen növelni kell a 8. és az Új 4. hadsereg sorait, mert ezek a legmegbízhatóbb fegyveres erők, ezek segítségével folytatja a kínai nép kitartóan nemzeti háborúját

a megszállók ellen. A Kuomintang-csapatok tekintetében továbbra is tartanunk kell magunkat az „amíg békén hagynak bennünket, mi sem bántjuk őket" ismert szavakban kifejezésre jutó politikához, s minden erőnkkel baráti kapcsolatok létesítésén kell munkálkodnunk. A velünk rokonszenvező tiszteket — akár a Kuomintang tagjai, akár pártonkívüliek — mindenképpen igyekezzünk bevonni a 8. és az Új 4. hadseregbe, hogy közreműködjenek hadseregünk fejlesztésében. Most változtatni kell azon a helyzeten is, hogy hadseregünk vezető káderei kizárólag kommunistákból tevődnek össze. A hadseregünk fő erőit alkotó csapatoknál természetesen nem kell bevezetni a „három harmados" rendszert, de ha ezeknek a csapatoknak a vezetése Pártunk számára biztosítva van (ez elengedhetetlen feltétel), akkor nincs mitől tartanunk, s nagy számban vonhatunk be szimpatizánsokat a hadsereg fejlesztésének munkájába, mind katonai, mind pedig technikai vonatkozásban. Ma, amikor Pártunk és hadseregünk már szilárd ideológiai és szervezeti alapon áll, a nagyszámú szimpatizáns bevonása (persze, ne legyenek bomlasztó elemek) nem jár veszéllyel, sőt szükséges ahhoz, hogy megnyerhessük az egész nép rokonszenvét és kibontakozáshoz segíthessük a forradalom erőit. Ezért van szükség ilyen politikára.

A Pártnak az egységfrontban követett taktikáját illetően fentebb kifejtett elveket és az ezeknek az elveknek alapján kidolgozott konkrét politikai célkitűzéseket az egész Pártnak erélyesen meg kell valósítania. Most, amikor a japán banditák fokozzák

agressziójukat Kína ellen, a nagybirtokosság és a nagyburzsoázia pedig elnyomó politikát folytat, s fegyveres támadásokat intéz a Kommunista Párt és a nép ellen, csak úgy harcolhatunk kitartóan a japán területrablókkal, csak úgy szélesíthetjük az egységfrontot, csak úgy nyerhetjük meg az egész nép rokonszenvét és csak úgy érhetjük el a jelenlegi helyzet jobbrafordulását, ha megvalósítjuk a fentebb kifejtett taktikai elveket és konkrét politikai célkitűzéseket. De a hibák kijavítását fokozatosan kell végezni, nem szabad fölöslegesen sietni, mert ez kádereink elégedetlenségét és a tömegek bizalmatlanságát idézheti elő, a földbirtokosok ellentámadását vonhatja maga után, s egyéb kedvezőtlen jelenségekre vezethet.

JEGYZETEK

[1] Lásd a „Határozat Pártunk történetének egyes kérdéseiről" című mű 4. részét a 4. kötetben.

[2] Vang Ji-tang — magasállású hivatalnok a pejjangi militaristák uralma idején, japánbarát és nemzetáruló. Az 1935-ös északkínai események után Csang Kaj-sek a maga szolgálatába fogadta. 1938-ban az „Északkínai Politikai Tanács" nevű japán bábtestület elnökévé nevezték ki.

[3] Si Ju-szan — az egyik legelvetemültebb kuomintangista militarista. A japán megszállók elleni háború kitörése után a Kuomintang-haderők 10. hadseregcsoportjának volt a parancsnoka, s a japán csapatokkal cimborálva Hopej tartomány déli részén egymás után indította a támadásokat a 8. hadsereg ellen, szétzúzta a japánellenes demokratikus hatalmi szerveket, tömegével gyilkoltatta le a kommunistákat és általában a haladó gondolkozású embereket.

PARANCS ÉS NYILATKOZAT AZ ANHUJ TARTOMÁNY DÉLI RÉSZÉN LEZAJLOTT ESEMÉNYEKKEL KAPCSOLATBAN

(1941 január)

A KÍNAI KOMMUNISTA PÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA MELLETT MŰKÖDŐ FORRADALMI KATONAI TANÁCS PARANCSA

(Jenan, 1941 január 20)

A Kínai Nemzeti-Forradalmi Hadsereg Új 4. hadseregének a japán megszállók elleni háborúban kivívott dicső hőstetteiről országszerte, de határainkon túl is beszélnek. Je Ting hadseregparancsnok nagy érdemeket szerzett a megszállók elleni hadműveletek vezetésében. Amikor az Új 4. hadsereg egy része a kapott parancs értelmében északra vonult, hirtelen alattomos támadás érte, amelyet a japánbarát klikk készített elő; a támadók magát Je Tinget súlyosan megsebesítették, elfogták és börtönbe vetették. A Forradalmi Katonai Tanácsot, mely Csen Jitől, az Új 4. hadsereg 1. számú külön kötelékének parancsnokától, és Csang Jün-ji vezérkari főnöktől jelentést kapott az Anhuj tartomány déli részén lezajlott eseményekről, a történtek rendkívül felháborítják és nyugtalanítják.

A Forradalmi Katonai Tanács, ugyanakkor, amikor megfelelő intézkedésekkel válaszol a japánbarát klikk hallatlan bűncselekményére, amely klikk kudarcra akarja kárhoztatni a japán bitorlók elleni háború ügyét, rajtaütéseket hajt végre a népi csapatok ellen, provokációkat rendez és

polgárháború kirobbantásán mesterkedik — ezennel kinevezi Csen Jit a Nemzeti-Forradalmi Hadsereg Új 4. hadseregének ideiglenes parancsnokává, Csang Jün-jit a hadseregparancsnok helyettesévé, Liu Saocsit hadseregbiztossá, Laj Csuan-csut a hadsereg vezérkari főnökévé, Teng Ce-huejt az Új 4. hadsereg politikai igazgatásának vezetőjévé.

A Forradalmi Katonai Tanács megbízza a felsorolt személyeket, hogy Csen Ji ideiglenes hadseregparancsnok vezetése alatt teljes erővel lássanak munkához és hozzák rendbe, tömörítsék a hadsereget, erősítsék a hadsereg együttműködését a néppel, s Szun Jat-szen három népi elvének valóraváltása alapján és az ő végakaratának megfelelően erősítsék, szélesítsék a japánellenes nemzeti egységfrontot, harcoljanak a nemzet és az állam megvédése érdekében, a japán megszállók ellen viselt háború teljes győzelemre viteléért, a japánbarát klikk hitszegő támadásainak elhárításáért.

A KÍNAI KOMMUNISTA PÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA MELLETT MŰKÖDŐ FORRADALMI KATONAI TANÁCS KÉPVISELŐJÉNEK NYILATKOZATA A „HSZINHUA" HÍRÜGYNÖKSÉG TUDÓSÍTÓJA ELŐTT

(1941 január 22)

Az Anhuj tartomány déli részén történt kommunistaellenes provokáció már régóta érlelődött. Ami most történt, az csupán kezdetét jelenti azoknak az országos méretű váratlan eseményeknek, melyekről beszéltünk. Amióta a japán banditák hármas-

szövetséget kötöttek Németországgal és Olaszországgal[1], a kínai-japán háború mielőbbi befejezésére törekedve mindent elkövettek azért, hogy változásokat idézzenek elő Kína belső helyzetében. Az a céljuk, hogy Kínában a japán megszállók ellen irányuló mozgalmat kínaiak kezével fojtsák meg, és megszilárdítsák mögöttes területüket a déli irányban való szabad előrenyomulás érdekében, melyet össze akarnak hangolni Hitlernek Anglia elleni támadásával. A kínai japánbarát klikknek a Kuomintang különféle pártszervezeteibe, kormányszerveibe és katonai szerveibe már régen befészkelődött nagyszámú vezető embere éjjel-nappal bujtogatással foglalkozik. Ezek az emberek a mult év végére teljesen elkészültek tervük kidolgozásával. Az a hitszegő támadás, melyet Anhuj tartomány déli részén az Új 4. hadsereg alakulatai ellen intéztek, továbbá a január 17-i reakciós parancs közzététele — csak a kezdete tervük megvalósításának. Még igen súlyos események várhatók. Milyen tervet főztek ki a japán banditák és a japánbarát klikk? Ez a terv egészében véve a következő pontokat tartalmazta:

1. A közvélemény mozgósítása céljából Ho Jing-csin és Paj Csung-hszi aláírásával két, Csu Te, Peng Tö-huaj, Je Ting és Hsziang Jing nevére szóló táviratot kell közzétenni — október 19-i és december 8-i kelettel[2].

2. A polgárháború előkészítésének és kirobbantásának jegyében sajtókampányt kell indítani, melynek során ki kell domborítani a katonai fegyelemnek és a parancsok végrehajtásának fontosságát.

3. Meg kell semmisíteni az Új 4. hadsereg Anhuj tartomány déli részén tartózkodó alakulatait.

4. Közhírré kell tenni, hogy az Új 4. hadsereg „fellázadt" és feloszlatták.

Ezeket a pontokat már megvalósították.

5. Tang En-pót, Li Pin-hszient, Vang Csung-lient és Han Tö-csint a Közép-Kína különböző területein levő „kommunistaellenes" hadseregek parancsnokaivá, Li Cung-zsent pedig mindeme csapatok főparancsnokává kell kinevezni, és támadást kell indítani az Új 4. hadsereg Peng Hszüe-fen, Csang Jün-ji és Li Hszien-nien parancsnoksága alatt álló alakulatai ellen, s abban az esetben, ha ez sikerrel jár, további támadást kell indítani a 8. és az Új 4. hadsereg alakulatai ellen Santung tartományban és Csiangszu tartomány északi részén, ahol a japán hadsereg szorosan együtt fog működni a „kommunistaellenes" csapatokkal.

Ennek a pontnak a megvalósítását már megkezdték.

6. Valamilyen ürüggyel közhírré kell tenni, hogy a 8. hadsereg „fellázadt", ezt a hadsereget fel kell oszlatni, s letartóztatási parancsot kell kiadni Csu Te és Peng Tö-huaj ellen.

Ennek a pontnak a megvalósítását most készítik elő.

7. Meg kell szüntetni a 8. hadsereg csungcsingi, hsziani és kujlingi képviseletét, le kell tartóztatni Csou En-lajt, Je Csien-jinget, Tung Pi-vut, Teng Jing-csaót.

Ennek a pontnak a megvalósítását szintén megkezdték: a kujlingi képviseletet már megszüntették.

8. Be kell tiltani a „Hszinhuazsipao" című lapot.

9. Meg kell támadni a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet, és el kell foglalni Jenant.

10. Csungcsingben és minden más tartományban tömeges letartóztatásokat kell végrehajtani, el kell fogni a japánellenes elemeket és el kell nyomni a japán megszállók ellen irányuló mozgalmat.

11. Szét kell zúzni a Kommunista Párt tartományi szervezeteit, és tömeges letartóztatásokat kell végrehajtani a kommunisták elfogására.

12. A japán hadsereg kivonul Dél- és Közép-Kínából, amit a Kuomintang-kormány úgy tüntet majd fel, mint az „elvesztett területek visszaszerzését", s ugyanakkor propagandát indít a „tisztességes béke" érdekében.

13. A Közép- és Dél-Kínából kivont csapatokkal a japán hadsereg megerősíti északkínai helyőrségeit, s minden eddiginél hevesebb támadást indít a 8. hadsereg ellen, hogy a Kuomintang-csapatokkal együttműködve teljesen megsemmisítse a 8. és az Új 4. hadsereget.

14. A Kuomintang-hadsereg és a japán fegyveres erők, a 8. és az Új 4. hadsereg ellen percnyi szünet nélkül folytatott támadással egyidejűleg — akárcsak tavaly — valamennyi többi fronton tartózkodnak a hadműveletektől, s előkészítik az átmenetet a háború teljes beszüntetésére és a békekötésre.

15. A Kuomintang-kormány békeszerződést köt Japánnal, és csatlakozik a hármasszövetséghez.

Ezeknek a pontoknak megvalósítása érdekében jelenleg aktív előkészületek folynak.

Egészében véve ez a japán megszállók és a kínai japánbarát klikk alattomos terve. A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága 1939 július 7-i nyilatkozatában rámutatott arra, hogy „a jelenlegi helyzetben a kapituláció jelenti a fő veszélyt, a kommunisták elleni harc pedig előkészület a kapitulációra". Egy évre rá az 1940 július 7-i felhívás leszögezte: „A kapitulációnak még soha nem tapasztalt mérvű veszélye merült fel előttünk, s a megszállók ellen viselt háborúban eddig még nem tapasztalt arányú nehézségekkel kerültünk szembe." Csu Te, Peng Tö-huaj, Je Ting és Hsziang Jing 1940 november 9-i táviratukban[2] még konkrétabban mutattak rá a veszélyre: „Vannak emberek a mi országunkban, akik «új» kommunistaellenes kampányra uszítanak, s azon vannak, hogy megtisztítsák az utat az ellenség előtti kapituláció számára... Ezek az emberek úgynevezett «közös kínai-japán kommunistaellenes büntetőhadjáratok» segítségével akarnak végetvetni a japán megszállók ellen viselt háborúnak. A megszállók ellen viselt háború helyett polgárháború kell nekik, függetlenség helyett kapituláció, összefogás helyett szakadás, világosság helyett sötétség. Ezeknek az embereknek a tettei alattomosak, terveik végzetesek. Erről beszélnek most mindenfelé, ez háborítja fel mindenki szívét. Sohasem volt még hazánkban annyira veszélyes a helyzet, mint ma!"

Ezért jelentik az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események és a csungcsingi Katonai Bizott-

ság január 17-i parancsa az események egész sorának kezdetét. Különösen nagy politikai jelentőségű a január 17-i parancs.

Az a tény, hogy a kínai japánbarát klikk nyiltan, az egész világnak odadobva a kesztyűt, ki merte adni ezt az ellenforradalmi parancsot, e parancs szerzőinek arról az elhatározásáról tanúskodik, hogy a végleges szakítás és a teljes kapituláció útját akarják követni. Közismert dolog, hogy a Kínában igen gyenge nagybirtokosság és nagyburzsoázia politikai képviselői egyetlen lépést sem mernek tenni kulisszák mögötti gazdájuk nélkül, még kevésbbé mernek ilyen szörnyű dolgokra vetemedni. A jelenlegi helyzetben a parancs szerzőit arra kényszeríteni, hogy elhatározásukról lemondjanak, nyilvánvalóan már igen nehéz; az egész nép rendkívüli erőfeszítése és komoly nemzetközi nyomás nélkül ez talán lehetetlen is lesz. Ezért az egész kínai népnek most az a legfontosabb feladata, hogy a legnagyobb éberséggel figyelje az események fejlődését, felkészülten fogadja a legsötétebb reakció előretörését, és a gondatlanság legcsekélyebb megnyilvánulását se tűrje. Ami Kína szebb jövőjét illeti, ebben senki sem kételkedhet: még ha feltételezzük is azt, hogy a japán banditáknak meg a japánbarát klikknek sikerül tervük megvalósítása, mi, a Kínai Kommunista Párt és a kínai nép, akkor is nemcsak kötelességünknek tekintjük, hanem erőnk is lesz arra, hogy a magunk kezébe vegyük a dolgot és javítsunk a helyzeten; semmi szín alatt sem fogjuk megengedni a japán banditáknak meg a japánbarát klikknek, hogy keresztülvigyék sötét

tervüket. Bármilyen veszedelmes is a helyzet, bármilyen nehéz utat kell is még megjárnunk a jövőben, és bármilyen súlyosak is az áldozatok, amelyeket hoztunk (az Új 4. hadsereg Anhuj tartomány déli részén elszenvedett veszteségei egy részét jelentik ezeknek az áldozatoknak), a végén megverjük a japán banditákat és a japánbarát klikket. Ezt a következő körülmények biztosítják:

1. A Kínai Kommunista Pártot már nem lehet olyan könnyen megtéveszteni, rászedni és szétzúzni, mint 1927-ben. Már hatalmas, elpusztíthatatlan politikai párttá fejlődött.

2. Más olyan pártok és csoportok tagjai között (a Kuomintangot is beleértve), melyeket felráz a kínai nép leigázásának fenyegető veszélye, kétségkívül sokan vannak, akik nem akarják a kapitulációt és a polgárháborút. Bár ezek közül egyeseket egy időre félrevezettek, a kellő pillanatban öntudatra ébredhetnek.

3. Ugyanezt mondhatjuk a kínai hadseregről is. A csapatok legtöbbnyire csak kényszerből harcolnak a kommunisták ellen.

4. A kínai nép túlnyomó többsége nem akar gyarmati rabszolgasorsra jutni.

5. Az imperialista háború során nagy változások küszöbén állunk. És bármennyire sürögnek-forognak is az élősködők, az imperializmus kitartottjai, kulisszák mögötti gazdájuk nagyon bizonytalanul áll a lábán. Amikor a fa kidől, a majmok szanaszét ugrálnak; és akkor egészen másképp fest majd a helyzet.

6. A forradalom sok országban csak idő kérdése. Ezek a forradalmak és a kínai forradalom feltétlenül támogatni fogják egymást, és közös erővel kivívják majd a győzelmet.

7. A Szovjetunió a legnagyobb erő a világon, s ez az erő határozottan segíteni fog Kínának abban, hogy győzelemre vigye a japán megszállók ellen viselt háborút.

A felsorolt körülményeket tekintetbe véve, figyelmeztetni akarjuk azokat, akik szeretnek a tűzzel játszani, hogy ne legénykedjenek túlságosan. Hivatalosan figyelmeztetjük őket: óvakodjatok, veszélyes dolog a tűzzel játszani, vigyázzatok a fejetekre! Ha ezek az emberek képesek a higgadt gondolkozásra, akkor becsületesen és gyorsan a következőket kell tenniök:

1. Meg kell állaniok a szakadék szélén, amíg még nem késő, és abba kell hagyniok provokációs tevékenységüket.

2. Vissza kell vonniok a január 17-i reakciós parancsot, és be kell ismerniök, hogy egyáltalán nincs igazuk.

3. Meg kell büntetniök Ho Jing-csint, Ku Csutungot és Sangkuan Jün-hsziangot, mint az Anhuj tartomány déli részén lezajlott véres események főbűnöseit.

4. Szabadon kell bocsátaniok Je Tinget, és vissza kell helyezniök az Új 4. hadsereg parancsnoki tisztségébe.

5. Hiánytalanul ismét az Új 4. hadsereg rendelkezésére kell bocsátaniok az Anhuj tartomány déli

részén lezajlott események idején kezükbe került harcosokat és fegyverzetet.

6. Anyagilag kárpótolniok kell az Új 4. hadsereg sebesült parancsnokait és harcosait, valamint Anhuj tartomány déli részén elpusztult katonáinak hozzátartozóit.

7. Vissza kell rendelniök Közép-Kínából az úgynevezett „kommunistaellenes büntető" csapatokat.

8. A föld színével kell egyenlővé tenniök a blokád céljából északnyugaton emelt minden erődítményt[3].

9. Szabadon kell bocsátaniok minden politikai foglyot — a letartóztatott hazafiakat.

10. Meg kell szüntetniök az egypárt-diktatúrát, demokratikus rendszert kell létesíteniök.

11. Valóra kell váltaniok a három népi elvet, és Szun Jat-szen végakaratának megfelelően kell eljárniok.

12. Le kell tartóztatniok és bíróság elé kell állítaniok a japánbarát klikk vezetőit.

Ha ezt a tizenkét pontot teljesítik, akkor magától megjavul a helyzet, s mi — a kommunisták és az egész kínai nép — természetesen nem fogunk bonyodalmakat okozni. Ha azonban nem teljesítik ezeket a pontokat, akkor legjobb akaratunk mellett sem segíthetünk a dolgon, mert akkor világos, hogy „Csi Szunt nem Csuanjü hercegségből fenyegeti baj, hanem saját palotájának falai között"[4], és a reakciósok azt a követ, amelyet felemeltek, a saját lábukra ejtik. Mi becsüljük az együttműködést, de

nekik is meg kell becsülniök. Kereken meg kell mondanunk, hogy a mi engedményeinknek határai vannak, és az engedmények időszakának már vége. Először a reakciósok rántottak kardot, ők sujtottak le először, és igen mély az a seb, amelyet ütöttek. Ha még gondolnak a jövőre, akkor nekik maguknak kell hozzálátniok e seb begyógyításához. Jobb későn, mint soha! Ez az életigazság nekik is fontos, és mi úgy érezzük, hogy még egyszer, utoljára figyelmeztetnünk kell őket. Ha azonban továbbra is nyakaskodnak, ha továbbra is folytatják pimaszságaikat, akkor a kínai nép türelmének végeszakad, és a szemétdombra veti őket; akkor már késő lesz a megbánás.

Ami az Új 4. hadsereget illeti, a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága mellett működő Forradalmi Katonai Tanács január 20-án parancsot adott ki, melyben Csen Jit ideiglenes hadseregparancsnokká, Csang Jün-jit helyettes hadseregparancsnokká, Liu Sao-csit hadseregbiztossá, Laj Csuan-csut vezérkari főnökké, Teng Ce-huejt pedig a hadsereg politikai igazgatásának vezetőjévé nevezte ki. Az Új 4. hadsereg Közép-Kínában és Csiangszu tartomány déli részén működő alakulatai még több mint 90 000 főt számlálnak. Bár ezeket az alakulatokat kettős támadások érik — egyrészt a japán banditák, másrészt a „kommunistaellenes" csapatok támadásai —, a súlyos harcokban kétségkívül mindvégig teljesíteni tudják a nép és a haza iránti kötelességüket. Emellett a testvéri 8. hadsereg alakulatai egyáltalán nem fogják ölbetett kézzel nézni, hogyan szorongatják kétfelől az Új 4.

hadsereget, hanem megfelelő lépéseket tesznek majd a szükséges támogatás biztosítása érdekében. Ezt nyiltan kijelenthetjük a reakciósoknak.

Ami a csungcsingi Katonai Bizottság képviselőjének nyilatkozatát illeti, ennek megcáfolására elég, ha kijelentjük: „A bizottság önmagával kerül ellentmondásba." A csungcsingi Katonai Bizottság parancsa ugyanis azt állította, hogy az Új 4. hadsereg „fellázadt", a bizottság képviselője pedig azt mondja nyilatkozatában, hogy az Új 4. hadsereg előre akart nyomulni a Nanking—Sanghaj—Hangcsou háromszög térségéig, és ott támaszpontot akart létesíteni. Feltéve, hogy ez igaz — lehet-e „lázadásnak" tekinteni a Nanking—Sanghaj—Hangcsou háromszög térségébe való bevonulást? A csungcsingi Katonai Bizottság bárgyú képviselője nem tartotta érdemesnek, hogy elgondolkozzék azon, miért is megy oda végeredményben a hadsereg és ki ellen akar ott fellázadni. Hiszen azt a területet a japánok tartják megszállva! Miért nem akarják hát megengedni az Új 4. hadseregnek, hogy odamenjen, és miért próbálták megsemmisíteni Anhuj tartomány déli részén? No persze, a japán imperializmus tányérnyalói nem is járhatnak el másképpen. Ezért született meg a hét hadosztály „irtóhadjárat" céljából történő összevonásának terve, ezért adták ki a január 17-i parancsot, ezért állították Je Tinget bíróság elé. De hadd tegyük még hozzá, hogy ez a fajankó — a csungcsingi Katonai Bizottság képviselője — akaratlanul is kifecsegte az egész világ előtt a japán imperializmus terveit.

JEGYZETEK

[1] Németország, Olaszország és Japán katonai hármasszovetségéről van szó, melyet 1940 szeptember 27-én írtak alá Berlinben.

[2] Az október 19-i és a december 8-i táviratot Ho Jing-csinnek, a Kuomintang-kormány vezérkari főnokének és helyettesének, Paj Csung-hszinek a nevében kuldték el 1940 telén, Csang Kaj-sek masodik kommunistaellenes kampánya idején. Az október 19-i táviratban a vezérkari főnok és helyettese arcátlan rágalmakat szórt a 8. és az Új 4. hadseregre, melyek allhatatosan kuzdottek az ellenség mogottes teruletén, és parancs formájában azt kovetelte, hogy ezeknek a hadseregeknek a Huanghótól délre elhelyezkedő és a japán megszállók ellen harcoló alakulatai záros határidőn belul vonuljanak vissza a Huanghótól északra fekvő térségbe. Csu Te, Peng To-huaj, Je Ting és Hsziang Jing elvtársak Ho Jing-csin és Paj Csung-hszi nevére kuldott november 9-i választáviratukban megcáfolták az utóbbiak hazug rágalmait, s a tényekre hivatkozva és az ország érdekeinek figyelembevételével kijelentették, hogy hajlandók az Anhuj tartomány déli részén tartózkodó csapatokat északra vezényelni. Ho Jing-csin és Paj Csung-hszi december 8-i táviratának, melyet válaszul kuldtek Csu Te, Peng To-huaj, Je Ting és Hsziang Jing november 9-i táviratára, az volt a célja, hogy továbbra is mozgósítsa a „kozvéleményt" a kommunisták elleni harc érdekében.

[3] Arról a blokádról van szó, melyet a Kuomintang reakciós elemei szerveztek a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterulet ellen. 1939 után a kuomintangisták a lakosság erőszakos munkára hajtásával árkokból, foldsáncokból és kiserődokból álló ot erődítmény-vonalat létesítettek a Határterulet korul. Ezek a vonalak tobb tartományt szeltek át, s Ninghszia tartománytól nyugat felé, majd a Csingsuj folyó mentén dél felé, innen pedig keleti irányban a Huangho folyóig húzódtak. Az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események előestéjén a Határteruletet bekerítve tartó csapatok létszámát tobb mint 200 000-re emelték fel.

[4] Kon Fu cse szavai, „Lunju" cimu konyvébol Csi Szun a Csuncsiu-korban Lu hercegség magasrangu hivatalnoka volt Csuanju — egy kisebb fejedelemség neve ugy amcsak abból a korbol Csi Szun hadjaratra keszult Csuanju fejedelemség ellen Kon Fu cse azon a velemenyen volt, hogy Csi Szunt nem kivulrol fenyegeti baj, hanem belul, magaban Lu hercegsegben.

A MÁSODIK KOMMUNISTAELLENES KAMPÁNY SZÉTZÚZÁSA UTÁNI HELYZET*

(1941 március 18)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt irányvonala a pártszervezetek számára.*

1. A második kommunistaellenes kampánynak[1], mely Ho Jing-csin és Paj Csung-hszi mult év október 19-i táviratával kezdődött, a csúcspontját az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események és Csang Kaj-sek január 17-i parancsa jelentették[2]; Csang Kaj-sek március 6-i kommunistaellenes beszéde és a Nemzeti Politikai Tanács kommunistaellenes határozata[3] már a reakciós erők utóvédharca volt ebben a kampányban. Lehetséges, hogy most a dolgok bizonyos fokig ideiglenesen rendeződnek. A világ két nagy imperialista csoportja döntő összecsapásának előestéjén az angol-amerikai orientációjú és a japán banditákkal továbbra is ellenségesen szembenálló kínai nagyburzsoázia nem tehet mást, törekednie kell a Kuomintang és a Kommunista Párt viszonyában jelenleg észlelhető feszültség ideiglenes és jelentéktelen enyhítésére. Ugyanakkor a Kuomintangon belüli helyzet (a centrum és a szárnyak között, a „Hszi-hszi" klikk és a „Politikai Tudományok" klikkje között, a „Hszi-hszi" klikk és a „Fuhszingsö" klikk között, a vaskalaposok klikkje és a közbülső csoportok között levő ellen-

tétek, valamint magukban a „Hszi-hszi" meg a „Fuhszingsö" klikkekben mutatkozó ellentétek), az ország belső helyzete (a néptömegeknek a Kuomintang önkényeskedésével szemben megnyilvánuló elégedetlensége és a Kommunista Párttal való együttérzése), valamint Pártunk (mely folytatja a tiltakozási kampányt) politikája — mindez együttvéve nem engedi meg a Kuomintangnak, hogy továbbra is olyan feszült viszonyt tartson fenn a Kommunista Párttal, mint a legutóbbi öt hónap folyamán. Ezért Csang Kaj-seknek átmenetileg most a feszültség némi enyhülésére van szüksége.

2. A harc megmutatta a Kuomintang tekintélyének hanyatlását és a Kommunista Párt tekintélyének növekedését, s fordulóponttá vált olyan értelemben, hogy utána bizonyos változás következett be a Kommunista Párt és a Kuomintang erőviszonyában. Ez a körülmény arra kényszerítette Csang Kaj-seket, hogy újból fontolóra vegye saját helyzetét és magatartását. A nemzeti védelem feladatainak erőltetett hangoztatása, az a kijelentés, hogy a pártkorlátozottságot legfőbb ideje lomtárba dobni — Csang Kaj-sek részéről kísérlet arra, hogy „a nemzet vezérének" szerepében lépjen fel, aki fölötte áll az országon belüli ellentéteknek, s azt a látszatot keltse, hogy ő nem hajlik egyik osztály, egyik párt felé sem, s ugyanakkor fenntartsa a nagybirtokosok, a nagyburzsoázia és a Kuomintang uralmát. Ha azonban a dolog csupán megtévesztésre szánt formai változásokra fog szorítkozni, a politikában pedig nem történnek változások, akkor

Csang Kaj-seknek ez a kísérlete kétségkívül kudarcra van ítélve.

3. Az engedmények politikája, melyet Pártunk ennek a kommunistaellenes kampánynak az elején követett, amikor a Párt a közös ügy érdekében sok mindenben engedett (mult év november 9-i távirat), kivívta a néptömegek rokonszenvét; az egész nép helyeslésével találkozott az is, hogy az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események után erélyes ellentámadásba mentünk át (tizenkét pontból álló első és második követelésünk[4], a Nemzeti Politikai Tanács ülésein való részvétel megtagadása, az országos méretekben indított tiltakozási kampány). Ez a politikánk, mely az igazságosság, a számítás és az önuralom elvén alapult, teljesen szükséges volt a kommunistaellenes kampány szétzúzásához, és már meg is hozta eredményeit. Mindaddig, amíg a Kommunista Párt és a Kuomintang közötti viták tárgyát képező alapvető kérdések nem nyernek észszerű megoldást, egyetlen pillanatig sem lanyhuló erőfeszítéssel tovább kell folytatnunk az erélyes tiltakozási kampányt a Kuomintangban levő japánbarát és antikommunista klikkek által Anhuj tartomány déli részén kiprovokált események ellen, s mindennemű ránk gyakorolt politikai és katonai nyomás ellen, fokoznunk kell az első tizenkétpontos követelésünk propagandáját.

4. A Kuomintang az uralma alatt álló területeken semmi szín alatt sem fogja mérsékelni sem a Pártunk és a haladó csoportok ellen alkalmazott megtorlások politikáját, sempedig a kommunistaellenes propagandát, s ezért Pártunknak az eddigi-

nél is éberebbnek kell lennie. A Kuomintang valószínűleg még folytatni fogja támadásait a Huajhótól északra, Anhuj tartomány keleti részén és Hupej tartomány középső részén tartózkodó csapataink ellen, s a mi hadseregünknek kemény harcokban kell majd visszavernie ezeket a támadásokat. Valamennyi támaszpontnak szívós kitartással azon kell lennie, hogy valóra váltsa a Párt Központi Bizottságának mult év december 25-én kiadott irányvonalát[5], a Pártban erősíteni kell a taktikai kérdésekkel kapcsolatos felvilágosító munkát és le kell küzdeni a baloldaliaskodó nézeteket, hogy hosszú ideig szilárdan megtarthassuk a japán megszállókkal szembeni ellenállás valamennyi demokratikus támaszpontját. Az egész országban és minden támaszponton harcolni kell a helyzet olyan hibás megítélése ellen, hogy a Kuomintang és a Kommunista Párt között már megtörtént a végleges szakítás vagy a legközelebbi jövőben ennek be kell következnie, s az ebből a hibás megítélésből fakadó számos helytelen nézet ellen.

JEGYZETEK

[1] Lásd „A Kuomintang Központi Végrehajtó Bizottságának tizenegyedik teljes üléséről és a harmadik Nemzeti Politikai Tanács második ülésszakáról" című munkát, 4. köt.

[2] Csang Kaj-seknek arról az ellenforradalmi parancsáról van szó, melyet 1941 január 17-én a nemzeti kormány Katonai Bizottságának nevében adott ki az Új 4. hadsereg feloszlatásáról. Bővebben lásd a „Parancs és nyilatkozat az Anhuj tartomány déli részén lezajlott eseményekkel kapcsolatban" című munkában „A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága mellett működő Forra-

dalmi Katonai Tanács képviselőjének nyilatkozata a «Hszinhua» hírügynökség tudósítója előtt" című részt. Ebben a kötetben, 438. old.

[3] Csang Kaj-sek 1941 március 6-án, a Nemzeti Politikai Tanács ülésén kommunistaellenes beszédet tartott, melyben kijelentette, hogy japánellenes demokratikus hatalom fennállása az ellenség mögöttes területén megengedhetetlen, hogy a Kínai Kommunista Párt vezette népi fegyveres erőknek az ő „parancsa és terve" szerint „az általa kijelölt körzetekben kell összpontosulniok", s azt hangoztatta, hogy az országban „egységes katonai vezetésnek" és „egységes kormányhatalomnak" kell lennie. Ugyanezen a napon a Kuomintang reakciós klikkjének kezében levő Nemzeti Politikai Tanács ülése olyan határozatot hozott, mely helyeselte Csang Kaj-seknek a Kommunista Párt és a nép ellen elkövetett bűnös tetteit, és heves kirohanásokat tartalmazott a Nemzeti Politikai Tanács kommunista tagjai ellen, akik az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események elleni tiltakozásuk jeléül nem voltak hajlandók részt venni a Tanács ülésein.

[4] Az első tizenkétpontos követelést a Nemzeti Politikai Tanács kommunista tagjai 1941 február 15-én terjesztették a Tanács elé; tartalmukat tekintve ezek a követelések megegyeznek a „Parancs és nyilatkozat az Anhuj tartomány déli részén lezajlott eseményekkel kapcsolatban" című dokumentumban felállított tizenkét követeléssel (lásd „A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága mellett működő Forradalmi Katonai Tanács képviselőjének nyilatkozata a «Hszinhua» hírügynökség tudósítója előtt"). A második tizenkétpontos követelést a Nemzeti Politikai Tanács kommunista tagjai 1941 március 2-án Csang Kaj-seknek nyujtották be, s e követelések teljesítésétől tették függővé, hogy részt vesznek-e a Tanács ülésein. Ezek a követelések a következők voltak:

„1. Azonnal szüntessék be az egész országban a Kommunista Párt fegyveres erői ellen intézett katonai támadásokat.

2. Azonnal szüntessék be az egész országban a politikai megtorlásokat, ismerjék el törvényesnek a Kínai Kommunista Pártot és valamennyi más demokratikus pártot meg

csoportot, bocsássák szabadon azokat, akiket Hszianban, Csungcsingban, Kuangban és másutt letartóztattak.

3. Vonják vissza mindenütt a hatóságilag bezárt könyvesboltok működési tilalmát, helyezzék hatályon kívül a japánellenes kiadványok terjesztését tiltó rendelkezést.

4. Azonnal szüntessék be a «Hszinhuazsipao» című lap minden néven nevezendő üldözését.

5. Ismerjék el törvényesnek a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületet.

6. Ismerjék el az ellenség mögöttes területén létesült japánellenes demokratikus hatalmat.

7. Bízzák rá az illető katonai alakulatokra azokat a közép-, észak- és északnyugat-kínai területeket, amelyeket jelenleg védelmeznek.

8. Létesítsenek a Kínai Kommunista Párt vezetése alatt álló csapatok keretében a 18. hadseregcsoporton kívül még egy hadseregcsoportot. Álljon a két hadseregcsoport összesen hat hadtestből.

9. Bocsássák szabadon az Anhuj tartomány déli részén elfogott vezető kádereinket; utaljanak ki pénzt a szóbanforgó események idején elpusztultak hozzátartozóinak támogatására.

10. Bocsássák szabadon az Anhuj tartomány déli részén fogságba került katonákat; adják vissza az elvett fegyvereket.

11. Létesítsenek valamennyi párt és csoport részvételével vegyes bizottságot, melybe minden párt és csoport egy-egy képviselőt küld; a bizottság elnökévé a Kuomintang képviselőjét, helyettesévé pedig a Kommunista Párt képviselőjét kell kinevezni.

12. Vegyék be a Nemzeti Politikai Tanács elnökségébe a Kínai Kommunista Párt képviselőjét."

[5] A „Pártunk politikájáról" című irányelvről van szó. Lásd ebben a kötetben, 415. old.

A MÁSODIK KOMMUNISTAELLENES KAMPÁNY SZÉTZÚZÁSÁNAK EREDMÉNYEI*

(1941 május 8)

* *A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának Mao Ce-tung elvtárs által írt irányvonala a pártszervezetek számára.*

A legutóbbi kommunistaellenes kampány, mint már a Központi Bizottság március 18-i irányvonala is megállapította, mögöttünk van. Utána a japán megszállók elleni háború új nemzetközi és belső helyzetben folyik tovább. Újak ebben a helyzetben a következő tényezők: az imperialista háború kiszélesedése, a nemzetközi forradalmi mozgalom fellendülése, a szovjet-japán semlegességi szerződés megkötése[1], a Kuomintang második kommunistaellenes kampányának szétzúzása, s mint ennek a szétzúzásnak a következménye — a Kuomintang politikai tekintélyének csökkenése és a Kommunista Párt politikai tekintélyének megnövekedése; ehhez hozzá kell tennünk, hogy az utóbbi időben Japán újabb nagyarányú támadásra készül Kína ellen. Ha az egész népet tömöríteni akarjuk a japán területrablók elleni kitartó harcra, és továbbra is sikeresen akarjuk leküzdeni a nagybirtokosok meg a nagyburzsoázia kapitulációjának veszélyét és kommunistaellenes tevékenységét, akkor feltétlenül meg kell tanulnunk és magunkévá kell tennünk annak a hősies és győzedelmes harcnak a tanulságait, ame-

lyet Pártunk a legutóbbi kommunistaellenes hadjárat ellen megvívott.

1) A Kínában észlelhető két legfontosabb ellentét közül továbbra is a Kína és Japán közötti nemzeti ellentét a döntő, míg az országon belul az osztályok közötti ellentétek most is, mint eddig, alárendelt szerepet töltenek be. Az a tény határoz meg mindent, hogy a nemzeti ellenség mélyen betört országunkba. Amíg a Kína és Japán közötti ellentét ilyen éles formában továbbra is fennáll, az 1927-ben kialakult helyzet semmi szín alatt, még a nagybirtokosok és a nagyburzsoázia teljes árulása és kapitulációja esetén sem ismétlődhet meg; sem az „április 12-i puccs"[2], sem a „május 21-i puccs"[3] nem ismétlődhet meg többé. Az első kommunistaellenes kampányt[4] az elvtársak egy része úgy ítélte meg, hogy az ugyanaz, mint a „május 21-i puccs"; a legutóbbi kommunistaellenes kampányt szintén úgy ítélték meg, hogy az ugyanaz, mint az „április 12-i puccs" és a „május 21-i puccs". Az objektív tények azonban azt bizonyították, hogy ez a megítélés helytelen volt. Ezek az elvtársak megfeledkeztek arról, hogy a nemzeti ellentét a döntő ellentét, s éppen itt követték el a hibát.

2) Ebben az imént ismertetett helyzetben a Kuomintang-kormány politikáját irányító angol-amerikai orientációjú nagybirtokosság és nagyburzsoázia továbbra is kettős magatartást tanúsít. Egyrészt ellenségesen áll szemben Japánnal, másrészt ellenségesen áll szemben a Kommunista Párttal és az általa képviselt nagy néptömegekkel. Ugyanilyen kettős magatartást tanúsítanak a nagybirtokosok és

a nagyburzsoák a japán megszállók elleni harcban és a kommunistaellenes tevékenység során is. Ami a japán megszállók elleni harcot illeti, ellenségesen állnak szemben Japánnal, de ugyanakkor tessék-lássék módon folytatják a háborút, tessék-lássék módon harcolnak Vang Csing-vej és más nemzetárulók ellen, sőt néha még béketárgyalások kezdeményezése céljából bekopogtató japán küldöttekkel is összeszűrik a levet. Ami kommunistaellenes tevékenységüket illeti, az a törekvésük, hogy harcoljanak a kommunisták ellen, sőt olyan szélsőségekre ragadtatják magukat, mint az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események, meg a január 17-i parancs, de ugyanakkor nem akarják végleges szakításra vinni a dolgot, s továbbra is az „ütés és simogatás" politikájához tartják magukat. Mindez ismételten beigazolódott a legutóbbi kommunistaellenes kampány folyamán. Kína rendkívül bonyolult politikai élete állandó figyelmet követel elvtársainktól. Amennyiben az angol-amerikai orientációjú nagybirtokosság és nagyburzsoázia még harcol a japán megszállók ellen, s amennyiben Pártunk tekintetében még tartja magát az „ütés és simogatás" politikájához, annyiban Pártunk vonala is legyen olyan, amely szem előtt tartja a régi mondást: „az emberekre saját magatartási szabályaiknak alkalmazásával kell hatni"[5]: az „ütésre" „ütéssel", a „simogatásra" „simogatással" kell válaszolni. Ez a forradalmi kettős politika. Amíg a nagybirtokosság és a nagyburzsoázia nem lép véglegesen az árulás útjára, addig rendületlenül ezt a politikát fogjuk követni.

3) A Kuomintang kommunistaellenes politikája ellen folytatott harcban a taktikai sakkhúzások egész rendszerét kell alkalmazni. Itt semmiesetre sem szabad megengedni semmiféle megfontolatlan cselekedetet: a Csang Kaj-sek által képviselt nagybirtokosság és nagyburzsoázia kegyetlenségét és a nép forradalmi erői iránt táplált gyűlöletét nemcsak a kommunisták elleni tízesztendős háború bizonyította be, hanem világosan megmutatta az a két kommunistaellenes kampány is, mely már a japán bitorlók ellen viselt háború folyamán zajlott le, s különösen megmutatták a második kommunistaellenes kampány idején Anhuj tartomány déli részén lezajlott események. Ha a forradalmi népi fegyveres erők nem akarják, hogy Csang Kaj-sek megsemmisítse őket, hanem fennállásuk elismerésére akarják őt kényszeríteni, akkor csak egy útjuk van: engesztelhetetlen harcot kell folytatniok Csang Kaj-sek ellenforradalmi politikája ellen. A legutóbbi kommunistaellenes kampány idején Hsziang Jing elvtárs által követett opportunista vonal csődje[6] szolgáljon komoly figyelmeztetésül az egész Párt számára. A harcot az igazságosság, a számítás és az önuralom elve alapján kell folytatni. Ha csak egyet nem veszünk figyelembe e három elv közül, azt igen drágán kell majd megfizetnünk.

4) A Kuomintangban levő vaskalaposok klikkje elleni harcunk során meg kell különböztetnünk a komprádor nagyburzsoáziát a nemzeti burzsoáziától, amelynek a komprádor-jelleg vagy egyáltalán nem, vagy aránylag nem nagy mértékben tartozik a lényegéhez; s ugyancsak meg kell különböztet-

nünk a legreakciósabb nagybirtokosokat a haladó sensiktől és a földbirtokosoktól általában. Ezeken a taktikai elveken alapul Pártunknak a közbülső csoportok megnyeréséért és a „három harmados" rendszeren felépülő hatalmi szervek létrehozásáért folytatott harca; erre a Központi Bizottság tavaly március óta már ismételten rámutatott. Ennek a módszernek a helyessége a legutóbbi kommunistaellenes kampány idején ismét bebizonyosodott. Az az álláspont, melyet mi az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események előtt elfoglaltunk és amely kifejezésre jutott az 1940 november 9-i táviratban[7], teljesen szükséges volt ahhoz, hogy az említett események után politikai ellentámadásba mehessünk át. Enélkül nem tudtuk volna a magunk oldalára állítani a közbülső csoportokat, mert ismételt szemléltető lecke nélkül a közbülső csoportok nem érthették volna meg, miért kell Pártunknak erélyes harcot folytatnia a vaskalaposok klikkje ellen, miért lehet csak harc útján elérni az összefogást, s miért nem jöhet létre a harcról való lemondás esetén semilyen összefogás. Igaz ugyan, hogy az egyes helyeken reális erőkkel rendelkező csoportok vezető képviselői szintén nagybirtokosok és nagyburzsoák, de mivel köztük és a központi hatalmat ellenőrző nagybirtokosság és nagyburzsoázia képviselői között ellentétek vannak, általában őket is közbülső erőnek kell tekinteni. Jan Hszi-san, aki az első kommunistaellenes kampány idején különösen hevesen szállt szembe a kommunistákkal, ezúttal már közbülső álláspontra helyezkedett; a huani klikk pedig, amely először közbülső álláspontot foglalt el, ezúttal

átment a kommunistaellenes táborba; csakhogy közte és Csang Kaj-sek klikkje között továbbra is ellentétek vannak, s nem szabad őket ugyanazzal a mértékkel mérni. Még inkább áll ez más hasonló csoportokra. Ugyanakkor sok elvtársunk a földbirtokosok különböző csoportjait meg a burzsoázia különböző csoportjait még mindig egy kalap alá veszi; mintha az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események után minden földbirtokos és az egész burzsoázia árulóvá lett volna. Az ilyesmi nem egyéb, mint Kína bonyolult politikai életének leegyszerűsítése. Ha így fogjuk fel a dolgot, s minden földbirtokos és az egész burzsoázia tekintetében ugyanarra az álláspontra helyezkedünk, mint a Kuomintangban levő vaskalaposok klikkje tekintetében, akkor az elszigetelődés veszélyének tesszük ki magunkat. Meg kell érteni, hogy a kínai társadalom olyan társadalom, amelynek „szélső rétegei keskenyek, középső rétegei pedig szélesek"[8], és ha a Kommunista Párt nem tudja a maga oldalára állítani a közbülső rétegek tömegeit, úgy, hogy mindegyik rétegnek biztosítja a megfelelő helyet, akkor nem tudja majd megoldani a Kína előtt álló égető kérdéseket.

5) Egyes olyan elvtársak, akik nem értik meg elég világosan, hogy a fő ellentét a Kína és Japán közti ellentét, s ezért hibásan értékelik az ország osztályviszonyait, néha a Párt politikájának kérdéseiben is ingadozást mutatnak. Ezeknek az elvtársaknak, akik az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események után abból a saját megítélésükből indultak ki, hogy ezek az események ugyanazt

jelentik, mint az „április 12-i puccs" vagy a „május 21-i puccs", nyilván úgy látszott a dolog, hogy a Központi Bizottság mult év december 25-i elvi útmutatása már nem alkalmazható vagy legalábbis nem teljesen alkalmazható. Szerintük most már nem a japán megszállókkal szembeni ellenállás és a demokrácia mellett síkraszálló erők együttes hatalmára van szükség, hanem csak a munkások, a parasztok és a városi kisburzsoázia hatalmára; már nem a japán megszállók elleni háború időszakának egységfront-politikájára van szükség, hanem az agrárforradalom politikájára, ahhoz hasonló politikára, amilyet a multban, a tízéves polgárháború idején folytattunk. Ezek az elvtársak, legalábbis egy időre, elvesztették a világos tájékozódást abban a tekintetben, hogy milyennek kell lennie a Párt helyes politikájának.

6) Amikor Pártunk Központi Bizottsága ezek előtt az elvtársak előtt rámutatott arra, hogy készen kell állni a Kuomintang velünk való esetleges szakításának teljes vértezetben fogadására, az események esetleges legrosszabbra fordulásának teljes vértezetben fogadására — ezek az elvtársak nem láttak többé más lehetőséget. Nem értik, hogy bár feltétlenül el kell készülni a legrosszabbra is, ez nem azt jelenti, hogy el kell vetni a jobbrafordulás lehetőségének gondolatát, hanem éppen ellenkezőleg: a rosszabbra való felkészülés a feltétele annak, hogy kiharcoljuk a dolgok jobbrafordulásának lehetőségét és e lehetőség valóraváltását. Ezúttal, mivel minden tekintetben felkészültünk arra, hogy teljes vértezetben fogadhassuk a Kuomintang velünk való

szakitását, elértük, hogy a Kuomintang nem merte megkockáztatni a szakítást.

7) Még nagyobb az olyan elvtársak száma, akik nem értik meg a nemzeti harc és az osztályharc egységét, nem értik meg az egységfront-politika és az osztálypolitika egységét, s ennek folytán nem értik meg az egységfront szellemében való nevelés és az osztály-nevelés egységét sem. Szerintük az Anhuj tartomány déli részén lezajlott események után különösen nagy súlyt kell helyezni az egységfront szellemében való neveléstől különválasztott úgynevezett osztály-nevelésre. Még most sem értik meg, hogy Pártunk a társadalom felső és középrétegeinek a megszállók ellen még harcoló képviselői irányában — függetlenül attól, hogy nagybirtokosokról, nagyburzsoákról vagy közbülső erőkről van-e szó — a japán területrablók ellen viselt háború egész folyamán csakis a nemzeti egységfrontnak az egyesülést és a harcot is magában foglaló egyetlen, teljes, kettős politikáját folytatja. Sőt, még ha a bábkormány katonai csapatairól, a nemzetárulókról és a japánbarát elemekről van is szó, ezek irányában ugyancsak ezt a kettős politikát kell folytatnunk, azokat az eseteket kivéve, amikor elengedhetetlenné válik, hogy a megrögzött, a megjavulás elől nyakasul elzárkózó emberek erélyes eltávolításának politikáját alkalmazzuk. Az a nevelőmunka, melyet Pártunk a maga soraiban és a néptömegek között végez, jellegét tekintve szintén felöleli ezt a két oldalt, nevezetesen: arra neveli a proletariátust, valamint a parasztságot és a kisburzsoázia egyéb rétegeit, hogy, egyrészt, hogyan fogjanak

össze különböző formákban a burzsoázia és a földbirtokosok különböző rétegeivel a japán megszállók elleni közös harcra, és hogy, másrészt, hogyan harcoljanak a burzsoázia meg a földbirtokosság különböző rétegei ellen, e rétegek megalkuvásának, ingatagságának és kommunistaellenes tevékenységének mértékétől függően. Az egységfront-politika — osztálypolitika; a kettő elválaszthatatlan egymástól. Ha ebben nem látunk tisztán, akkor sok más kérdésben sem lehetséges számunkra a tisztánlátás.

8) Vannak olyan elvtársak is, akik nem értik meg, hogy a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterület, meg a japán megszállókkal szembeni ellenállás északkínai és középkínai támaszpontjai szociális rendjüknél fogva már új-demokratikus jellegűek. Hogy valamely körzet szociális rendjénél fogva új-demokratikus-e vagy sem, annak főleg az a kritériuma, hogy részt vesznek-e a néptömegek képviselői a hatalom szerveiben és hogy érvényesül-e a Kommunista Párt vezető szerepe. Ezért a Kommunista Párt vezette egységfront-hatalom az új-demokratikus társadalom fő ismertetőjele. Egyesek véleménye szerint az új demokrácia megvalósulásának csak az olyan agrárforradalom végrehajtása tekinthető, amilyen a tízéves polgárháború idején volt. Ez nem igaz. A támaszpontok területének jelenlegi politikai rendje — mindazok egységfrontjának politikai rendje, akik síkraszállnak a japán bitorlók elleni harc és a demokrácia mellett. Ezeknek a támaszpontoknak a gazdasági életében alapjában véve felszámolták a félgyarmati és félfeudális elemeket. Az ottani kultúra a nagy néptömegek

imperialistaellenes, antifeudális kultúrája. Ezért, bármilyen szemszögből — akár a politika, akár a gazdasági élet vagy a kultúra szemszögéből — vizsgáljuk is ezeket a területeket, mind a támaszpontokon, amelyek területén még csak a földbér és a kölcsönkamatláb leszállítása történt meg, mind pedig a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterületen, ahol már megvalósult a következetes agrárforradalom, egyaránt új-demokratikus társadalom áll fenn. Amikor majd az, amivel most a támaszpontok területén rendelkezünk, az egész országban megvalósul, Kína új-demokratikus köztársaság lesz.

JEGYZETEK

[1] Arról a megnemtámadási szerződésről van szó, melyet a Szovjetunió 1941 április 13-án kötött Japánnal. Ez a szerződés megszilárdította a békét a Szovjetunió keleti határán, meghiúsította Németországnak, Olaszországnak és Japánnak a Szovjetunió közös megtámadására irányuló titkos terveit, és a Szovjetunió békés külpolitikájának hatalmas győzelmét jelentette.

[2] Arról az ellenforradalmi puccsról van szó, melyet Csang Kaj-sek hajtott végre 1927 április 12-én Sanghajban. A puccs idején Csang Kaj-sek tömegesen végeztette ki a kommunistákat, a forradalmi érzelmű munkásokat, parasztokat és értelmiségieket. Lásd a „Jelentés a Hunan-tartományi parasztmozgalommal kapcsolatban megtartott vizsgálatról" című munkához fűzött 5. jegyzetet, 1. köt. 97—98. old.

[3] Lásd „A Csingkangsanban folyó harc" című munkához fűzött 16. jegyzetet, 1. köt. 184. old.

[4] Arról a kommunistaellenes kampányról van szó, melyre Csang Kaj-sek 1939 telén és 1940 tavaszán vállalkozott.

Lásd a „Tömorítsuk a japán teruletrablók elleni harc erőit, harcoljunk a vaskalaposok kommumstaellenes klikkje ellen" című munkához fűzött 10. jegyzetet, ebben a kotetben, 315—316. old.

[5] Csu Hszi szavai abból a kommentárból, melyet a „Csung-jun" című konyvnek — a konfucsei kánon egyik konyvének — 13. fejezetéhez írt.

[6] Lásd a „Bátran segítsuk kibontakozáshoz a japán megszállók ellen harcoló erőket, verjuk vissza a vaskalaposok kommunistaellenes klikkjének támadásait" c. munka címéhez fűzott jegyzetet, ebben a kotetben, 393—394. old.

[7] Arról a táviratról van szó, melyet Csu Te, a 8. hadsereg parancsnoka és helyettese, Peng To-huaj, valamint Je Ting, az Új 4. hadsereg parancsnoka és helyettese, Hsziang Jing kuldott 1940 november 9-én válaszul Ho Jing-csin és Paj Csung-hszi október 19-i táviratára. Ez a távirat leleplezte a kuomintangista reakciósok kommunistaellenes és kapitulációs osszeeskuvését, s megsemmisítő bírálatot mondott Ho Jing-csinnek meg Paj Csung-hszinek arról az ostoba koveteléséről, hogy az Új 4. és a 8. hadseregnek a Huanghótól délre tartózkodó alakulatait vezényeljék északra. Mindazonáltal — a japán megszállók elleni harcra való osszefogás érdekében, a kozos ugy érdekében — ebben a táviratban hozzájárultak ahhoz, hogy az Új 4. hadseregnek a Jangce folyótól délre tartózkodó alakulatait a Jangcétól északra fekvő teruletre vezényeljék. Ugyanakkor a táviratban újból kovetelték a Kommunista Párt és a Kuomintang viszonyára vonatkozó számos fontos vitás kérdés megoldását. Ez a távirat a kozbulső csoportok helyeslésével találkozott, és Csang Kaj-sek elszigetelésére vezetett.

[8] Mao Ce-tung elvtársnak ez a kifejezése azt jelenti, hogy egyrészt a forradalmat vezető kínai ipari proletariátus, másrészt a reakciós kínai nagybirtokosság és nagyburzsoázia — a kínai társadalom kisebbségét alkotják. Lásd a „Beszéd a Senhszi—Kanszu—Ninghszia Határterulet Népi Politikai Tanácsának ulésén" című munkát, 4. kot.

TARTALOM

A JAPÁNELLENES HÁBORÚ IDŐSZAKA (II.)

A MÁJUS 4-i MOZGALOM (1939 május) 9

Jegyzetek 15

AZ IFJÚSÁGI MOZGALOM FEJLŐDÉSÉNEK IRÁNYA (1939 május 4) 17

Jegyzetek 34

A KAPITULÁNS TÖREKVÉSEK ELLEN (1939 június 30) 35

Jegyzetek 44

ZABOLÁZZUK MEG A REAKCIÓSOKAT (1939 augusztus 1) 47

Jegyzetek 55

BESZÉLGETÉS A „HSZINHUAZSIPAO" TUDÓSÍTÓJÁVAL A NEMZETKÖZI HELYZETRŐL (1939 szeptember 1) 57

Jegyzetek 69

BESZÉLGETÉS A „CSUNGJANGSÖ" HÍRÜGYNÖKSÉG, VALAMINT A „SZAOTANGPAO" ÉS A „HSZINMINPAO" CÍMŰ LAPOK TUDÓSÍTÓIVAL (1939 szeptember 16) 71

Jegyzetek 83

A SZOVJETUNIÓ ÉS AZ EGÉSZ EMBERISÉG ÉRDEKEINEK EGYSÉGE (1939 szeptember 28) 85

Jegyzetek 102

A „KUNGCSANTANGZSEN" CÍMŰ FOLYÓIRAT ELSŐ SZÁMÁNAK MEGJELENÉSÉHEZ (1939 október 4) 105

Jegyzetek 126

A JELENLEGI HELYZET ÉS A PÁRT FELADATAI (1939 október 10) 129

VONJUK BE NAGY ARÁNYOKBAN AZ ÉRTELMISÉGET (1939 december 1) 137

A KÍNAI FORRADALOM ÉS A KÍNAI KOMMUNISTA PÁRT (1939 december) 145

I. fejezet. A kínai társadalom 147

1. A kínai nép 147
2. A régi feudális társadalom 150
3. A jelenkori gyarmati, félgyarmati és félfeudális társadalom 154

II. fejezet. A kínai forradalom 163

1. Az elmúlt évszázad forradalmi mozgalma 163
2. Ki ellen irányul a kínai forradalom? 164
3. A kínai forradalom feladatai 170
4. A kínai forradalom hajtóerői 171
   - A földbirtokosok 173
   - A burzsoázia 173
   - A kisburzsoázia különböző rétegei, a parasztságot leszámítva 176
   - A parasztság 179
   - A proletariátus 181
   - A deklasszálódott elemek 184
5. A kínai forradalom jellege 185
6. A kínai forradalom perspektívái 191
7. A kínai forradalom kettős feladata és a Kínai Kommunista Párt 193

Jegyzetek 195

SZTÁLIN — A KÍNAI NÉP BARÁTJA (1939 december 20) 201

Jegyzetek 205

BETHUNE EMLÉKEZETE (1939 december 21) ... 207

Jegyzetek 212

AZ ÚJ DEMOKRÁCIÁRÓL (1940 január) 213

1. Merre tart Kína? 215
2. Új Kínát akarunk felépíteni 216
3. Kína történelmi fejlődésének sajátosságai 217
4. A kínai forradalom a világforradalom egy része 220
5. Az új demokrácia politikai rendje 229
6. Az új demokrácia gazdasága 238
7. A burzsoázia diktatúrája ellen 240
8. A baloldali szájhősködés ellen 248
9. A vaskalaposok ellen 252
10. A régi három népi elv és az új három népi elv 257
11. Az új demokrácia kultúrája 267
12. A kínai kulturális forradalom történelmi sajátosságai 270
13. A négy időszak 274
14. Elhajlások a kultúra jellegének kérdésében ... 282
15. Nemzeti, tudományos tömegkultúráért 286

Jegyzetek 291

KÜZDJÜK LE A KAPITULÁCIÓ VESZÉLYÉT, VÁLTOZTASSUNK GYÖKERESEN A HELYZETEN (1940 január 28) 295

Jegyzetek 302

TÖMÖRÍTSÜK A JAPÁN TERÜLETRABLÓK ELLENI HARC ERŐIT, HARCOLJUNK A VASKALAPOSOK KOMMUNISTAELLENES KLIKKJE ELLEN (1940 február 1) 303

Jegyzetek 313

TÍZ KÖVETELÉS A KUOMINTANGHOZ (1940 február 1) 317

Jegyzetek 330

A „CSUNGKUO KUNGZSEN" CÍMŰ FOLYÓIRAT ELSŐ SZÁMÁNAK MEGJELENÉSE ALKALMÁBÓL (1940 február 7) 333

Jegyzetek 337

TÖBB FIGYELMET AZ ÖSSZEFOGÁSRA ÉS AZ ELŐREHALADÁSRA (1940 február 10) 339

Jegyzetek 343

AZ ÚJ-DEMOKRATIKUS ALKOTMÁNYOS KORMÁNYZÁSÉRT (1940 február 20) 345

Jegyzetek 363

MILYEN HATALOM LEGYEN A JAPÁN MEGSZÁLLÓKKAL SZEMBENI ELLENÁLLÁS TÁMASZPONTJAIN? (1940 március 6) 365

A PÁRT JELENLEGI TAKTIKÁJA A JAPÁNELLENES EGYSÉGFRONTBAN (1940 március 11) ... 373

BÁTRAN SEGÍTSÜK KIBONTAKOZÁSHOZ A JAPÁN MEGSZÁLLÓK ELLEN HARCOLÓ ERŐKET, VERJÜK VISSZA A VASKALAPOSOK KOMMUNISTAELLENES KLIKKJÉNEK TÁMADÁSAIT (1940 május 4) 393

Jegyzetek 405

TARTSUNK ÖSSZE MINDVÉGIG (1940 július) 407

PÁRTUNK POLITIKÁJÁRÓL (1940 december 25) . 415

Jegyzetek 433

PARANCS ÉS NYILATKOZAT AZ ANHUJ TARTOMÁNY DÉLI RÉSZÉN LEZAJLOTT ESEMÉNYEKKEL KAPCSOLATBAN (1941 január) 435

A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága mellett működő Forradalmi Katonai Tanács parancsa (Jenan, 1941 január 20) 437

A Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága mellett működő Forradalmi Katonai Tanács képviselőjének nyilatkozata a „Hszinhua" hírügynökség tudósítója előtt (1941 január 22) .. 438

Jegyzetek 449

A MÁSODIK KOMMUNISTAELLENES KAMPÁNY SZÉTZÚZÁSA UTÁNI HELYZET (1941 március 18) 451

Jegyzetek 456

A MÁSODIK KOMMUNISTAELLENES KAMPÁNY SZÉTZÚZÁSÁNAK EREDMÉNYEI (1941 május 8) 459

Jegyzetek 470

Példány: 12.000.

5618. Franklin-nyomda Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.
Felelős: Vértes Ferenc.